

Richard Bennett /Martin Buckingham (izd.)

OD RIMA

KRISTU

**Katolički svećenici
nalaze istinu**

Svezak 2
CLKV

Richard Bennett/Martin Buckingham (izg.)

Od Rima Kristu
Katolički svećenici nalaze istinu

Svezak 2

Richard Bennett/Martin Buckingham (izg.)

OD RIMA KRISTU

**Katolički svećenici
nalaze istinu**

Svezak 2

Naslov izvornika: **Far from Rome Near to God**

Naslov njemačkog izdanja: **Von Rom zu Christus**

Katholische Priester finden die Wahrheit

© Copyright izvornika: Richard Bennett i Martin Buckingham

Hrvatskog izdanja: Patrick i Annemarie Tschui

Biblijski navodi: **Biblija, Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta**, u izdanju GBV (Gute Botschaft Verlag) Dillenburg i Živa riječ, Krasica; drugo izdanje, Rijeka, travanj 2016.

Prijevod i prijelom: Ivan Vrtarić

Narudžbe za Njemačku i Austriju:

CMV Hagedorn

Postfach 30 04 30

D-40404 Düsseldorf

Tel. +49 (0)211 429 98 56

Fax +49 (0)211 429 98 53

info@cmv-duesseldorf.de

www.cmv-duesseldorf.de

Narudžbe za Švicarsku:

CLKV

Hochstrasse 180

CH-8330 Pfäffikon ZH

Tel. +41 (0)44 937 18 64

kontakt@clkv.ch

www.clkv.ch

Sadržaj

Primjedba izdavača	5
Predgovor	7
26 <i>Edoardo Labanchi</i>	
Iskazano mi je milosrđe	9
27 <i>Mark Peña</i>	
Gospodin mi je postao pravednost	17
28 <i>Giuseppe Zacchello</i>	
Nisam mogao služiti svojici gospodara	22
29 <i>Cuthbert Dzingirai</i>	
Milost Božja me izbavila	27
30 <i>Giuseppe Lulich</i>	
U pomoć mi je došla Riječ Božja	38
31 <i>Mariano Rughi</i>	
Voda života i mir s Bogom	44
32 <i>Joseph Cherucheril</i>	
Otvorio se nov put	51
33 <i>Giovanni Zanon</i>	
Kako sam u Kristu našao jedinoga posrednika	61
34 <i>John Preston</i>	
Svjetlo Evanđelja oslobodilo me iz tame	65
35 <i>Vincent O'Shaughnessy</i>	
Od mrtve religije do novog života u Kristu	68
36 <i>Benigno Zuniga</i>	
Katolička Biblija potresla je starog svećenika	78
37 <i>Roman Mazierski</i>	
U Poljskoj svijetli svjetlo	80

38	<i>Bruno Bottesin</i>	
	Ja nisam bio protiv istine	99
39	<i>Renato di Lorenzo</i>	
	Nikada u dvadeset godina nisam preispitivao svoju vjeru ...	103
40	<i>Dominic Stockford</i>	
	Život nakon rimokatoličkog svećeništva	108
41	<i>Antonio Pezzotta</i>	
	Našavši Krista, našao sam sve	128
42	<i>J. M. A. Hendriksen</i>	
	Svećenik je postao propovjednikom	133
43	<i>Charles A. Bolton</i>	
	Pokazat ćeš mi put života	139
44	<i>Nino Tirelli</i>	
	Više treba slušati Boga negoli ljude	146
45	<i>Leo Lehman</i>	
	Duša jednog svećenika	157
46	<i>Guido Scalzi</i>	
	Moj susret s Bogom.....	163
47	<i>Pino Scalabrino</i>	
	Religiozan čovjek je postao vjernikom	170
48	<i>Thommas Connellan</i>	
	Samo bezumni ostaje u svojoj zabludi	174
49	<i>Anibal Pereira Dos Reis</i>	
	U Katoličkoj crkvi nisam našao Isusa	178
50	<i>Richard Bennett</i>	
	Od tradicije do istine	185
	Rječnik stručnih i stranih izraza	199
	Preporuke	181

Primjedba izdavača

Kad je u šesnaestom stoljeću Rimokatolička crkva bila uzdrmana “reformacijom”, pobornici “nove” vjere pozivali su se na pet stupova kojih se, na temelju Božje riječi, nisu mogli odreći:

Samo Biblija

Ali on odgovori i reče: “Pisano je: ‘Neće čovjek živjeti samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih’” (Matej 4,4). Posveti ih svojom istinom; tvoja riječ je istina (Ivan 17,17).

Spasenje je samo milošću

Jer milošću ste spašeni po vjeri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po djelima, da se ne bi tko hvastao (Efežanima 2,8-9). A ako je po milosti, nije više po djelima: inače milost više nije milost. Ali ako je po djelima, više nije milost: inače djelo više nije djelo (Rimljanima 11,6). U njemu imamo otkupljenje po njegovoj krvi, oprostnje grijehâ, prema bogatstvu njegove milosti (Efežanima 1,7).

Jedino vjerom

Ali onomu tko ne radi, ali vjeruje u onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se njegova uračunava kao pravednost (Rimljanima 4,5). Oni mu rekoše: “Vjeruj u Gospodina Isusa Krista i bit ćeš spašen ti i tvoj dom” (Djela apostolska 16,31). Opravdani, dakle, vjerom, mir imamo s Bogom po Gospodinu našem, Isusu Kristu (Rimljanima 5,1).

Jedino po Kristu

Jer jedan je Bog, i jedan je posrednik između Boga i ljudi: čovjek Krist Isus (1. Timoteju 2,5). I nema ni u kome drugom spasenja: jer nema pod nebom drugoga imena danog ljudima po kojemu se moramo spasiti (Djela apostolska 4,12).

Samo je Bog dostojan časti

Na hvalu slave Njegove milosti, u kojoj nas je učinio prihvaćenima u Ljubljenome (Efežanima 1,6). Jedete li, dakle, ili pije-

te ili štogod drugo činite, sve činite na slavu Božju (1. Korinćanima 10,31).

Te “noseće stupove” biblijske vjere priznali su i prijašnji rimokatolički svećenici čija izvješća objavljujemo u ovoj knjizi. Naš je cilj da ljudi upoznaju Istinu i prime spasenje. Nismo išli za time da izdamo nekakav teološki priručnik, niti pak preporučujemo svako osobno iskustvo pisaca svjedočanstava iznijetih u ovoj knjizi. No svim srcem stojimo iza poruke o Božjoj veličini i Njegovoj milosti u Isusu Kristu, kao što je jasno posvjedočeno u svim ovim svjedočanstvima. Gospodinu Bogu dajemo čast za jedinstvo vjere, što dolazi do izražaja u ovoj zbirci.

Izdavač i suradnici engleskog, njemačkog i hrvatskog izdanja.

Adrese

Njemački: Patrick & Annemarie Tschui

Hochstrasse 180, CH-8330 Pfäffikon ZH, Schweiz

Tel.: ++41-(0)44 937 18 64

patrick.tschui@clkv.ch

ili

Johannes Ramel (negdašnji svećenik, vidi deseto poglavlje)

Neudastrasse 10 A-3375 Krummnussbaum, Österreich

Tel. ++43-(0)2757-84 31

kontakt@johannes-ramel.at

Engleski: www.bereanbeacon.org

Predgovor

Kada sam čitao ovu knjigu, istodobno sam se radovao i tugovao. Radovao sam se tome što je u njoj u poglavlju za poglavljem osvijetljeno što znači biti pravi kršćanin. Smrt i uskrsnuće Gospodina Isusa Krista, prema 1. Korinćanima 15,3-4, temeljne su činjenice vjere pa je kršćanin onaj tko razumije značenje smrti koju je Krist pretrpio za njega i koji je Njega doživio kao svoga uskrsloga Gospodina. Kraljevstvo Božje ne počinje tek nakon naše smrti, nego u to kraljevstvo, kao što Krist naučava u trećem poglavlju Ivanova evanđelja, ulazimo u trenutku svog novog rođenja i otada počinjemo uviđati duhovne istine.

Većina muškaraca čija su izvješća sabrana u ovoj knjizi žive na sasvim različitim mjestima i međusobno se ne poznaju, ali svi su putem Božje milosti doživjeli to da ih je Krist susreo kao živi Spasitelj. To što su na stranicama ove knjige objavili ono što su doživjeli ne proizlazi iz namjere da druge privuku k sebi ili uvedu u neku organizaciju ili neku osobitu crkvu. Njihova duboka želja je ukazati na Krista, kako bi još mnogi muškarci i žene iskusili istu radost koju su oni pronašli.

No ova me knjiga učinila žalosnim zato što pokazuje da postoje ljudi koji sami sebe smatraju kršćanima, pa čak i obavljaju nekakvu crkvenu službu, no istodobno ne znaju ništa o istinskom spasenju – slično kao što nije znao ni Nikodem, o kome čitamo u trećem poglavlju Ivanova evanđelja. Ovo su spisi muškaraca koji su uvidjeli da ih Rimokatolička crkva nije vodila bliže Kristu, nego ih je, na protiv, odvodila od Njega.

Kada je britanski kardinal Heenan bio na umoru, njegove su posljednje riječi bile: "Crkva mi je dala sve." Ova će knjiga čitatelja postaviti pred pitanje je li stvarno istina ono što Rimokatolička crkva tvrdi da posreduje ljudima. To pitanje moguće je procijeniti samo tako da se kao mjerilo uzme Biblija; i gdje god netko tako postupi i pritom moli Boga za prosvjetljenje i pomoć, posljedice će biti iste kao i u životima svih pisaca iz ove knjige.

No ne trebamo misliti da ljudi mogu biti tako zavedeni jedino u Rimokatoličkoj crkvi. Svaka crkva koja ne naučava da je potrebno pouzdati se jedino u Krista Isusa a ne u ljude, nalazi se u istoj zabludi.

Vjerujem da će Bog navedena svjedočanstva upotrijebiti na svoju slavu, jer ono što želimo istaknuti nisu riječi ljudi, nego njihova duboka čežnja da odaju čast Kristu Isusu i Njegovoj riječi. Krist Isus je taj koji je dao sve kako bi spasio izgubljene grešnike. Neka ova knjiga posluži tome da se ta Poruka proširi cijelim svijetom!

IAN H. MURRAY, Edinburgh, u kolovozu 1993. godine.

Iskazano mi je milosrđe

Jedina religija, a koju sam poznao još kao dijete, bila je rimokatolička. Na temelju toga odlučio sam postati svećenikom, i to u isusovačkom (jezuitskom) redu. Moji pretpostavljeni izgleda da su bili zadovoljni sa mnom, jer su mi dopustili da u vrlo kratkom roku položim zavjet, što se obično moglo učiniti tek nakon najmanje dvije godine iskušavanja. To mi je donijelo izvjesno zadovoljstvo, premda je to bilo puko ljudsko zadovoljstvo. Osjećao sam se višim od drugih ljudi te, kao onaj farizej koji je stajao pred žrtvenikom u hramu i

s visoka gledao na carinika, mislio da ja nisam poput ostalih. Nalazio sam se u Rimokatoličkoj crkvi i držali su me za nekoga tko je na putu prema savršenosti. Da, bio sam tako častoljubiv da sam zamolio da me se pošalje nekamo kao misionara. Nadao sam se da ću na taj način moći voditi još uzvišeniji duhovan život. Tako sam iz svoje domovine, Italije, bio poslan na Cejlon, današnju Sri Lanku.

Na Cejlonu

Kada sam stigao na Cejlon još uvijek nisam bio zaređen za svećenika. Kod isusovaca izobrazba za svećenika traje vrlo dugo. Prije negoli sam mogao početi sa studijem teologije ponuđen mi je posao u jednoj školi, Uskoro sam s velikim razočaranjem utvrdio da rimokatolički misionari ne pokazuju gotovo nimalo revnosti u pogledu obraćenja neznabožaca. Vidio sam njihovo djelovanje u školstvu, vidio sam njihove lijepe crkvene zgrade, ali vidio sam vrlo malo prave "evangelizacije", u smislu kako sam je ja tada shvaćao. Sve mi je to izgledalo poprilično mrtvo.

Indija

Po isteku uobičajenog roka poslan sam na teološki studij u Indiju i konačno sam zaređen za svećenika. Tih godina dolazio sam u izravan dodir s neznabožačkim religijama hinduizma, budizma i islama, što je bilo velik izazov mojoj religioznosti. Počeo sam se pitati po čemu se međusobno razlikuju kršćanstvo i neznabožačke religije. Sve su one imale svoje svete knjige i spise, kao i visoke ideale koje su htjele provesti u život. Jednom hindusu nije predstavljalo teškoću objesiti Kristovu sliku kraj slika svojih bogova te, usprkos tome, i dalje ostati hindusom. Pitao sam se postoji li neka temeljna razlika između tih religija i kršćanstva ili pak su sve one, na poslijetku, jednake.

Prve zrake svjetla

Tijekom tih godina studija obasjale su me prve zrake svjetla, i to usprkos tome što sam se nalazio u skroz-naskroz rimokatoličkom okruženju. Približavao se svršetak mojeg studija teologije, ali sve veća jasnoća nije dolazila od onoga što sam tijekom tog studija bio naučio. Svjetlo nije došlo od mojih profesora, mojih religijskih pouka ili od toga što sam bio pokoran rimskome papi. To mogu reći sa sigurnošću. Sredstvo kojim se Bog bio poslužio bila je Njegova Riječ, koju sam počeo čitati i proučavati.

Već sam se ranije na neki način osjećao privučen Bibliji kao nečemu čistom, pravom, što može govoriti srcu i što se može razumjeti, nečemu što je bilo više negoli samo ljudsko. Sada sam s punom pozornošću čitao i proučavao Bibliju. S vremenom mi je postala jasna temeljna razlika između kršćanske vjere i neznabožačkih religija: ona nije bila prvenstveno u drugačijim zapovijedima ili nacima, nego u osobi Gospodina Isusa Krista. Počeo sam razmišljati o tome što Biblija govori o Njemu i Njegovom otkupiteljskom djelu i, dok sam to činio, On mi je postajao sve življi i stvarniji. Malo-pomalo Krist se poput sunca dizao na obzorju mojega života. Premda sam još uvijek čvrsto držao mnoge rimokatoličke dogme, u mojem životu počelo se zbivati nešto prekrasno.

Nakon zaređenja

Nakon svojeg svećeničkog zaređenja, koje je bilo 1964. godine, ponovno su me poslali na Cejlon. Sada sam tu zauzimao položaj svećenika i moji pretpostavljeni su mi, budući da su znali da sam se osobito bavio Biblijom, dali jedan osobit nalog. U jednom gradu u unutrašnjosti otoka trebao sam u okvirima vjeronauka održati niz predavanja o Bibliji. Kada sam jednoga dana odlazio na mjesto gdje su se održavala predavanja, za oko mi je zapela jedna tamošnja evanđeoska crkvena zgrada. Naravno da sam često viđao tu građevinu, ali sam uvijek s prezirom prolazio kraj nje. Uspoređivao sam je s velikom zadivljujućom zgradom obližnje rimokatoličke crkve i mislio: “Što si ti protestantići umišljaju da mogu postići? Ako se nezabošci obrate, tada će to zasigurno biti putem rimokatoličke crkve.” No tog osobitog dana osjetio sam se ponukanim da uđem u evanđeosku zgradu. Možda je utjecaj novog ekumenskog pokreta bilo to što me potaknulo da budem ljubazan i prijateljski nastrojen prema “odijeljenoj braći”.

Ljudi koji su se ondje zatekli bili su očigledno zaprepašteni kada su me spazili gdje ulazim, ali primili su me vrlo prijateljski i dali mi neke knjige. Htio ja to ili ne – revnost tih ljudi i zanimanje koje su iskazali za mene ostavilo je na mene snažan utisak. Neki od njih bili su švedski misionari, a drugi su bili domaći kršćani i djelatnici. Upravo u to doba su održavali evangelizacijski pohod pa su dijelili letke i pozivnice po ulicama, u čemu su im s punim oduševljenjem pomagala i njihova djeca. Takvu revnost nisam još nikada vidio u Rimokatoličkoj crkvi. Uvidio sam i to da im je stalo do toga da me dovedu do obraćenja.

Osoban odnos s Kristom?

Moje zanimanje osobito je privukla jedna od tiskovina koje su mi dali. Bio je to svezak koji se zvao “Glasnik Njegova dolaska”. Taj časopis izlazio je na mnogo jezika, uključujući i talijanski, a izdavao se u Rimu! U člancima toga časopisa se uvijek iznova govorilo o novom rođenju, o osobnom životnom predanju Kristu i o novom životu u zajedništvu s Njim. Teoretski sam znao za takvo što,

ali ovdje mi je to, odjedanput, izgledalo puno života, dohvatljivo i osobno. “Ustvari”, mislio sam, “oni govore upravo ono o čemu se radi u Evanđelju i što bi ta dobra vijest trebala sadržavati.” Još nekoliko puta sam susretao te evanđeoske kršćane i dobio druge evanđeoske traktate i knjige, između ostalih i one od “Scripture Gift Mission” (misija za izdavanje besplatnih biblijskih traktata), kao i sljedeća izdanja “Glasnika Njegova dolaska”. Te su mi tiskovine pomogle da pridem bliže Gospodinu. Potom sam se vratio u Indiju i tu proveo nekoliko mjeseci. I u Indiji sam ponovno stupio u vezu s evanđeoskim kršćanima.

Bog radi dalje

U tome razdoblju mojeg života osobito se jasno prikazao Božji zahvat. Sve više sam osjećao pritisak da bih se trebao vratiti u Italiju. Istodobno se počelo događati nešto drugo. Cejlonske vlasti odlučile su da svi inozemni misionari malo-pomalo trebaju napustiti zemlju. Prvi korak koji su poduzeli bila je zabrana povratka onima koji su se našli izvan zemlje. Nisam mogao ostati ni u Indiji, jer je moja dozvola za boravak vrijedila samo do završetka studija. Stoga su nas naši nadređeni odlučili poslati natrag u zemlje iz kojih potječemo. Dok sam se po njihovoj odredbi pripremao za povratak u Italiju napisao sam pismo uredniku talijanskoga izdanja časopisa “Glasnik Njegova dolaska”. Napisao sam mu da sam, premda sam rimokatolički svećenik, u duhu ekumenskih gibanja pročitao njegov časopis, koji izvanredno cijenim, i da bih po svojem povratku u Italiju rado surađivao s njim, koliko mi to dopuste moj položaj i moje obveze koje imam kao svećenik.

Biblijski stručnjak

Okolo dva mjeseca proveo sam u svojem rodnom gradu, Napulju, nakon čega su me moji nadređeni poslali u Rim, gdje sam se trebao školovati za biblijskog stručnjaka. Znali su da sam se u Indiji vrlo zanimao za Bibliju i da još uvijek žudim za time da naučim što više o njoj. Vodeći klerici rimokatoličke crkve očigledno su polazili od toga da bi Biblija u ekumenskom procesu mogla postati mostom prema protestantskim crkvama. Stoga su me poslali u najugledni-

ji rimokatolički biblijski zavod u Rimu. Bio sam svjestan koja mi je povlastica i čast time ukazana pa sam odlučio da u Rimu više neću imati nikakve veze s tim evanđeoskim kršćanima ili protestantima. Više nisam imao potrebu surađivati s njima ili s “Glasnikom Njegova dolaska”, nego sam se htio potpuno usredotočiti na studij Biblije i pripremati se za svoju buduću službu. Nisam htio tratiti nimalo vremena s tim protestantima. Kada se osvrnem na to doba znam da sam se duboko u svome srcu pribojavao toga da ću se putem veze s njima naći pred odlukom da poduzmem jedan neugodan korak.

Pokušao sam naviještati Evanđelje

Tako sam se sasvim posvetio svojem studiju. Usto sam pomagao kao svećenik u jednoj rimskoj župi, gdje je nedjeljom i na velike blagdane moje propovijedi slušalo oko tisuću ljudi. Slušao sam i ispovijedi i obavljao sve što spada u dužnosti jednog rimokatoličkog svećenika. U svojim propovijedima pokušavao sam naviještati poruku Evanđelja, a kao ispovjednik imao sam želju istinski duhovno pomagati ljudima pa sam ih upućivao na nužnost novoga rođenja. Bio sam svjestan toga kolika je moja odgovornost i koliko su važni ti bliski osobni dodiri te da bi bilo dobro dati ljudima nešto za čitanje. To bi moralo biti nešto omanje i napisano jednostavnim talijanskim jezikom. Morao bih to davati besplatno, tako da se nitko ne ustručava uzeti. Jedina poteškoća je bila: gdje nabaviti takve knjižice?

Prisjetio sam se knjižica koje je izdavala “Scripture Gift Mission” i drugi izdavači, koje sam bio primao u Indiji. Netko mi je spomenuo neku kršćansku knjižaru u Rimu, no oklijevao sam otići u nju. Nakon kraćeg razmišljanja ipak sam se uputio. “Pa to je samo knjižara;” mislio sam, “jednostavno ću ući u nju, kupiti što mi treba i brzo izići.” Kada sam ušao pristupio mi je voditelj knjižare i primio me vrlo srdačno. Naišao sam na velik izbor traktata i odabrao one koji su mi izgledali odgovarajući. Dok mi ih je onaj čovjek zama-
tao ušli smo u razgovor. Kada sam mu spomenuo da sam bio misionar u Indiji i na Cejlonu, dogodilo se nešto neobično. Pogledao je svoju ženu, koja je stajala kraj njega, oboje su se zagledali u mene

i ponovno značajno pogledali jedno drugo te potihom izmijenili nekoliko riječi. Pomislio sa da nešto nije u redu s mojom crnom opranom. Zatim su me upitali kako se zovem. Odgovorio sam: “Edoardo Labanchi.” – “Niste li vi jednom napisali pismo uredniku časopisa “Glasnik Njegova dolaska?” upitao me čovjek, no odmah je nastavio: “To pismo je stiglo do nas. Ja sam izdavač toga časopisa.” Potom je pronašao moje pismo i rekao mi: “Pogledajte, tu ste napisali da biste željeli surađivati s nama.”

Bog me natjerao u tjesnac

Mislim da u našem životu postoje trenuci kada uvidimo da nas Bog tjera u tjesnac. Iako se radilo o pukom slijedu posve ljudskih događanja, u tome trenutku osjetio sa da se u mojem životu dogodilo nešto neobično. Uvidio sam da je Bog taj koji me povezo s tim kršćanima. Od toga dana sam počeo posjećivati moje nove prijatelje u knjižari. Sasvim nenametljivo pozivali su me na susrete u privatnim kućama. Redovito sam se odazivao njihovim pozivima pa sam upoznao i druge vjernike, što je uvelike obogatilo moj osoban duhovan život. No još važnije su bile njihove molitve za mene. Bili su zamolili mnoge svoje prijatelje u raznim zemljama da se mole za rimokatoličkog svećenika koji je dolazio u njihovu misijsku središnjicu u Rimu. Kršćani koji su se molili za mene nisu bili samo u Italiji, nego i u Engleskoj.

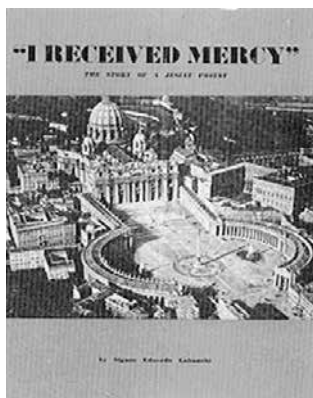
Temelj je postavljen

Bila je 1966. godina. Što se tiče mogega srca i razuma, već sam bio evanđeoski kršćanin ili, da se bolje izrazim, Krist je sve više i više postajao temeljem mogega života. Jedan za drugim odbacivao sa one rimokatoličke nauke i postupke koji su imali malo ili nimalo veze s Evanđeljem. Istodobno sam već pomagao u prevođenju članka za talijanski “Glasnik Njegova dolaska”. No put mogeg obraćanja još nije bio dovršen.

U to doba je Drugi vatikanski sabor bio velika tema i sve se više govorilo o ekumenskom dijalogu. Stoga sam mislio: “Zašto bih trebao napustiti Rimokatoličku crkvu ako su sada gotovo sve crkve

jednake? Jednoga dana sve će one biti ujedinjene pa, stoga, mogu i dalje djelovati u Rimokatoličkoj crkvi i u njoj pomagati na širenju Evanđelja.” Tako sam to zamišljao, ali me vatikanski sabor i eku-
menski dijalog uskoro duboko razočarao, tako da nisam više znao što i kako dalje.

Moj položaj je, kao što ćete ubrzo uvidjeti, bio vrlo težak. Ja nisam bio samo običan laik u Rimokatoličkoj crkvi. Bio sam zaređen svećenik i pripadao najvažnijem rimokatoličkom redu. U Rim su me bili poslali na osobit studij pa sam stoga bio pod osobitom paskom svojih nadređenih. S druge strane, osjećao sam se kao zatvorenik unutar brojnih pravila i obvezujućih doktrinarnih vjerovanja te uviđao da više ne mogu ostati u tome sustavu a da na vidjelo ne iziđu moja najdublja uvjerenja i ne izvrše pritisak na moju savjest. Neko vrijeme pokušavao sam se umiriti mislima da svojim ostankom u Rimokatoličkoj crkvi mogu učiniti mnogo toga dobrog. Kada sam propovijedao naviještao sam Krista i spasenje, a Mariju spominjao samo kao primjer koji valja slijediti. No usprkos tome moj me položaj svećenika prisiljavao na sporazumštvo i na dosta toga za što sam znao da nije ispravno.

Točno sam znao koja je odluka ispravna, ali sam je još uvijek pokušavao izbjeći. No tada mi je sâm Gospodin dao na znanje da trebam poduzeti nešto, i to neodloživo. Podsjetio me na ono što je prorok Ilija bio rekao narodu Izraela: “Dokle ćete se kolebati između dva uvjerenja?” (1. Kraljevima 18,21). To je bio trenutak u kojemu je sâm Bog preuzeo nadzor nada mnom i dao mi snagu. Nisam mogao učiniti ništa drugo osim da svojim prijateljima u knjižari velim: “Odlučio sam napustiti Rimokatoličku crkvu i, ako se slažete s time, rado bih pomagao u vašem radu u misijskom središtu ovdje u Rimu.” Bili su vrlo iznenađeni mojom odlukom, premda su već neko

vrijeme čekali upravo na nju. Nekoliko dana kasnije napustio sam isusovački red.

Nov život u Kristu

Sada kada sam došao do svršetka svojega izvješća htio bih nada sve naglasiti jedno: ono najvažnije u mojoj priči i u pričama drugih koji su pošli sličnim putem nije činjenica što smo napustili Rimokatoličku crkvu, neku organizaciju ili religiju. Ono najvažnije jest to što smo u Isusu Kristu našli nov život. Preda mnom je još dug put pa poput apostola Pavla velim: “Ne kao da sam već postigao ili već postao savršen ...” (Poslanica Filipljanima 3,12). No znam da se u trenutku kada sam Krista, koji je umro za moje grijehе, prihvatio kao svojega Spasitelja i Gospodina, u meni nešto dogodilo. Postao sam novo stvorenje. Poput Pavla želim da se “nađem u njemu, ne imajući vlastitu pravednost, koja je od Zakona, nego onu po vjeri Kristovoj, pravednost koja je od Boga po vjeri” (Poslanica Filipljanima 3,9). Radosno sam se odrekao svih materijalnih prednosti i časti koje sam mogao imati u isusovačkom redu. Ono što mi je bila prednost položio sam pred noge Isusu, zajedno sa svim svojim životom, svojim vremenom i sa svim svojim sposobnostima, kako bi me On mogao upotrebljavati po svojoj volji. Zahvaljujem Isusu Kristu, mojemu Gospodinu, što mi je iskazao svoje milosrđe premda sam ga ranije bio hulio, progonio i vrijeđao. To sam bio činio ne-svjesno, u nevjeri.

***

Edoardo Labanchi je živio u mjestu Grosseto, u Italiji. U okvirima svoje mjesne kršćanske zajednice vodio je “Centro Studi Teologici” (Centar za teološko proučavanje), zavod koji je imao više podružnica po svojoj Italiji i za koje je on brinuo. Bio je i izdavač teološkog časopisa “Riflessioni” i talijanskog prijevoda knjige “Od Rima Kristu”. Uza svoje znanstvene djelatnosti naviještao je i Evanđelje po ulicama. Trećega ožujka 2015. godine Gospodin ga je pozvao kući.

Gospodin mi je postao pravednost

Gradić u kojem sam rođen zove se Villamediana de Lomas i nalazi se sjeverno od španjolskoga grada Burgosa. Budući da sam htio postati misionar, odlučio sam stupiti u novicijat u jednom sjemeništu. To sam i učinio 24. srpnja 1949. godine. Točno godinu i jedan dan nakon toga, s nekim drugim novacima sam se pred okupljenom crkvom zarekao da ću godinu dana držati zavjet siromaštva, čistoće i poslušnosti. S tim svečanim činom počelo je naše članstvo u misionarskoj zajednici "Oblati Marijina neoskvrnjena začeca". Potom smo otišli u Madrid, gdje se u predgrađu Pozuelo de Alarcon nalazilo veliko sjemenište zajednice oblata. Tu smo, pripremajući se za svećeničku službu, dvije godine izučavali filozofiju i četiri godine učili teologiju.

Nakon tri godine morali smo položiti zavjet siromaštva, čistoće i poslušnosti za sav život. Na putu do vrha, to jest do svećeničkoga pomazanja, student se mora uspeti po mnogim stepenicama, takozvanim zaređenjima, najprije "nižim", a potom "višim zaređenjima". Prvi stupanj, tonzura, postiže se prve godine studija teologije; nakon toga slijede daljnja zaređenja.

Sedamnaestoga ožujka 1956. godine je biskup madridskoga predgrađa Alcala, Dr. Eyoo Garay, u crkvi sjemeništa u Madridu mene i četvoricu mojih kolega zaređio za svećenike.

Moja prva misa i veliko slavlje

Svoju prvu misu svečano sam održao idućeg dana u crkvenoj zgradi ženskoga samostana Svetoga Josipa od Clunyja u Pozuelo de Alarconu. Uoči te prve mise prožimali su me duboki, uzvišeni osjećaji. Još uvijek se dobro sjećam koliko sam tada bio živčan i napet, jer nisam htio da pogriješim u nečemu tijekom obavljanja obredâ i svećanih čina.

Prva misa koju sam u nazočnosti svoje obitelji svečano održao u svojem rodnom gradu bila je 8. srpnja 1956. godine i za gradić

kakav je bio naš bio je to izvanredan događaj, koji je popraćen dvodnevним slavljem. Svi su bili uzbuđeni i uživali u svečanostima uz vatromet, glazbu, obilje cvijeća i zabavu. Ja sam, naime, bio prvi svećenik iz toga gradića pa su svi bili silno ponosni zbog toga.

Uskoro nakon toga počeo sam raditi kao profesor španjolske književnosti, glazbe, latinskoga i francuskoga jezika. No najviše sam volio pripremati propovijedi za nedjeljnu misu koja je počinjala u jedanaest sati.

Pomoćni svećenik

Budući da je poglavar provincije znao da imam srce za misiju, poslao me da služim kao potpora nekom starijem svećeniku zajednice oblata u jednoj siromašnoj i zapuštenoj župi u naselju Badajoz. Četrnaestoga studenog 1958. godine stigao sam u tu župu, župu "Naše voljene Gospe od Uznesenja". Na području župe živjelo je otprilike devet tisuća ljudi, od kojih je većina bila u velikom duhovnom i materijalnom siromaštvu. Tri godine radio sam na radost i zadovoljstvo župljana. Da, oni su bili ponosni na mene, a ja sam ih volio i činio sve što sam mogao da ih pridobijem.

No sve su me više tištali vlastiti grijesi i uviđao sam da mi ni ispovijed ni drugi rimokatolički obredi ne mogu dati sigurnost da mi je Bog oprostio. Znao sam da idem u vječno prokletstvo. Misa je za mene izgubila značenje. Poput Johna Knoxa, prijašnjeg rimokatoličkog svećenika koji je postao reformator Škotske, i ja sam u međuvremenu bio u stanju reći: "Misa je bogohuljenje." Došao sam do zaključka da će biti bolje ako napustim svećeničku službu, potražim si posao u svijetu i uživam u životu.

Evandeoski kršćani – smiješni čudaci?

Moje nezadovoljstvo s misom i duhovnim naučavanjem rimo-katoličke crkve postajalo je sve veće. Stoga sam stupio u vezu s čovjekom koji se zvao Alberto Arajo Fernandez, a bio je protestantski propovjednik u Madridu. Premda ga nisam znao, ipak sam čuo da je mudar čovjek i istinski kršćanin. Prvi susret s njim bio je jednostavan i srdačan. Ne mogu shvatiti da gotovo svi katolici, barem u Španjolskoj, evandeoske vjernike, “protestante”, zamišljaju kao smiješne čudake! Alberto Arajo me zamolio da mu opišem što me muči. S mudrošću i ljubavlju s kakvom se dotad još nisam bio susreo odgovarao je na moja pitanja i ohrabrio me da odvojim što više vremena za čitanje Novog zavjeta. Redovito smo se dopisivali.

U veljači 1962. godine bio sam odlučio poduzeti golem korak i napustiti svećeničku službu. Više nisam mogao ostati ondje gdje se provode mrtvi obredi koji, kao što piše u Bibliji, imaju *obličje pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli. Takvih se kloni* (2. Timoteju 3,5).

Pisao sam Albertu Araju zamolivši ga da mi pronađe neko utočište, mjesto na kojem bih se mogao sakriti. Istu molbu uputio sam jednom drugom pastoru, koji se zvao Juan Eizaguirre i živio u gradu Bilbao, jer sam bio čvrsto odlučio da se što je moguće prije oslobodim svećeničke službe.

Gospodin je naša pravednost

Moj nadređeni mi je naredio da odem održati propovijed tijekom proslave Marijinih ukazanja u Fatimi. To putovanje iskoristio sam za to da napustim svoju svećeničku službu i položaj duhovnika. U Madrid sam stigao osmoga svibnja 1962. godine i odande, bez zadržavanja, zrakoplovom odletio za Nizozemsku. Prije negoli je moj nadređeni saznao za moj bijeg te uspio obavijestiti policiju i zatražiti da me ne puste preko španjolske granice, bio sam izvan zemlje.

U to doba još nisam znao ništa o istinskom, biblijskom spasenju. No u Nizozemskoj sam stanovao kod jedne evandeoske obitelji, u kojoj se tijekom kućnih pobožnosti i prije obrokâ čitala Biblija i molilo se. Oni su me povezali s dr. Heggerom. I on je ranije bio

svećenik, a sada je u Nizozemskoj vodio jednu ustanovu koja je pomagala svećenicima koji su htjeli napustiti rimokatolički sustav. Ta potporna organizacija se, pozivajući se na tekst iz Djela apostolskih 9,11, nazivala “Na pravome putu”. Doktor Hegger mi je bio savjetnik i na temelju Božje riječi odgovarao na mnoga moja pitanja u pogledu biblijskog nauka koja sam mu postavljao.

Nedugo nakon toga vratio sam se u Španjolsku, jer mi je majka bila bolesna i vrlo zabrinuta za mene. Iz sigurnosnih razloga u zemlju sam ušao preko Portugala. Gospodin mi je omogućio da mjesec dana provedem u sigurnom okrilju svoje obitelji, a i majci se na očigled poboljšalo zdravlje. Na povratku sam u vlaku čitao Bibliju i bio ispunjen slavljenjem i zahvalnošću Bogu. Iznenada su mi u misli jedan za drugim stali navirati biblijski redci koji su Isusa Krista prikazivali kao savršenoga Spasitelja, jedinog Otkupitelja i savršeno dostatnog Oslobođitelja. Na križu Golgote On je bio savršena žrtva za moje grijehе, i to žrtva koja se više nikada ne mora ponoviti.

Ondje na križu On je postao moj zamjenik, onaj koji odnosi moje grijehе, koji je stoga na mene prenio svoju pravednost i oprostio mi sve grijehе – ako se samo svim svojim srcem pouzdam u Njega. I upravo sam to učinio na tome putovanju. Isusu Kristu sam kao svojem Gospodinu i Spasitelju s povjerenjem predao svoju zemaljsku i vječnu sudbinu. U mojem srcu i u mojem životu ispunile su se Božje riječi: *Za njega svjedoče svi proroci da po njegovu imenu oproštenje grijehâ prima svatko tko u njega vjeruje* (Djela apostolska 10,43). Bili su mi oprošteni grijesi i spašena duša, a Nebo je postalo mojom domovinom; Krist je bio moj, a ja – ja sam zauvijek postao Njegov.

Moja molitva za katolike

Vratio sam se u Nizozemsku. Odande sam stupio u vezu s organizacijom “Conversion Center” (Središte za obraćenje) iz grada Haverstowna u Pensilvaniji, s namjerom da odem u Ameriku kako bih tamo mogao izučavati Božju riječ. Gospodin mi je omogućio da, nakon što sam svladao neke prepreke, u rujnu 1963. godine otputujem u Sjedinjene Države i ondje započnem studij na učilištu “Faith

Theological Seminary”. Potom sam položio još neke osobite tečajeve na Temple University, nakon čega sam diplomirao španjolsku književnost.

Kao što je apostol Pavao čeznuo za spasenjem Izraela, i ja molim za svoje ljubljene katolike:

Braćo, želja moga srca i molitva Bogu za Izraela jest da se oni spase. Svjedočim, doista, za njih da imaju revnosti za Boga, ali ne prema spoznaji. Ne poznavajući Božju pravednost i tražeći uspostaviti svoju pravednost, nisu se podložili Božjoj pravednosti. Jer Krist je svršetak Zakona, na opravdanje svakomu tko vjeruje (Rimljanima 10,1-4).

***

Mark Peña je rođen u Španjolskoj, no svoje “drugo rođenje”, biblijsko novo rođenje, doživio je u Nizozemskoj. Njegovo posljednje polje rada prije umirovljenja bilo je u gradu Chicagu, državi Illinois u Sjedinjenim Državama, gdje je služio kao pastir u jednoj kršćanskoj zajednici.

Nisam mogao služiti dvojici gospodara

Rodio sam se u Veneciji 22. ožujka 1917. godine. Kad mi je bilo deset godina poslali su me u rimokatoličko sjemenište u Piacenzi, gdje sam 22. listopada 1939. godine, nakon dvanaest godina školovanja, zaređen za svećenika. Dva mjeseca nakon toga poslao me moj nadređeni, kardinal R. Rossi, u Sjedinjene Države, u Chicago, za pomoćnog pastira nove talijanske Župe ljubljene Gospe od Cabrinija. Tako sam najprije četiri godine djelovao kao svećenik u Chicagu, a kasnije u New Yorku. Nikada nisam razmišljao o tome jesu li moje propovijedi i pouke u skladu s Biblijom. Moja jedina briga i jedina ambicija bilo je ugoditi papi.

Jedne nedjelje u veljači 1944. godine uključio sam radio i slučajno naišao na prijenos nekog protestantskog bogoslužja. Pastor je upravo propovijedao. Ustvari sam htio promijeniti postaju, jer mi nije bilo dopušteno slušati protestantske propovijedi, no zanimanje je bilo jače pa sam nastavio slušati.

Biblijski tekst koji sam čuo na radiju uzdrmao je moju cjelokupnu teologiju. Tema propovijedi bila je: *Vjeruj u Gospodina Isusa Krista i bit ćeš spašen* (Djela apostolska 16,31). Dakle, imati sigurnost spasenja uopće nije bio grijeh protiv Svetoga Duha.

Bog me usmjerio ispravno

Još se uvijek nisam bio obratio, ali me odmah ispunila sumnja u rimokatoličku religiju. Odjednom me više zanimalo ono što naučava Biblija, negoli ono što govore papine dogme i odredbe.

Svaki dan u crkvu bi dolazili ljudi i davali mi po pet i po trideset dolara, kako bih održao dvadesetminutni obred – misu popraćenu obećanjem da će putem nje njihovi pokojni članovi obitelji biti oslobođeni muka u čistilištu. Ali svaki put kada bih stajao pred oltarom i podigao oči prema velikom raspelu bilo mi je kao da me Krist kori i daje mi na znanje: Time što im daješ lažna obećanja ti pokradaš te siromašne ljude koji teško zarađuju svoj kruh. To što naučavaš protivno je Božjoj riječi. Čovjek koji je povjerovao u Krista, nakon smrti ne odlazi ni u kakvo mjesto mučenja, jer je zapisano: *Blagoslovljeni su mrtvi koji od sada umiru u Gospodinu. "Jest," govori Duh, "neka otpočinu od svojih napora; i prate ih djela njihova"* (Otkrivenje 14,13). Žrtvu s Golgote više ne treba ponavljati, jer je ona dovršena i potpuna. Na križu je jedanput zauvijek obavljeno djelo otkupljenja i Bog ga je potvrdio time što je Krista podigao od mrtvih: *Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni* (Hebrejima 10,14).

Iznenada me spopala i sljedeća misao: Ako li mi, svećenici, i papa, tobože imamo mogućnost i moć putem misa i davanja oprosta oslobađati duše iz čistilišta, zašto s time čekamo tako dugo dok nam se ne dade novac za to? Bi li netko tko može spasiti psa iz ognja to učinio tek nakon što od vlasnika psa dobije pet dolara?

Više nisam mogao gledati razapetoga Isusa nad oltarom. Kada god bih propovijedao da je papa Kristov zamjenik i Petrov nasljednik, nepogrešiva Stijena na kojoj je sagrađena Kristova crkva, uvijek iznova čuo bih opominjući glas: "Vidio si papu u Rimu – njegovu golemu raskošnu palaču, njegov vrt i ljude gdje mu ljube noge. Zar zaista vjeruješ da on predstavlja Krista? Isus Krist je bio došao služiti ljudima. On je svojim učenicima prao noge i nije imao gdje glavu nasloniti (Evanđelje po Mateju 8,20). Osim toga, promotri Krista na križu!"

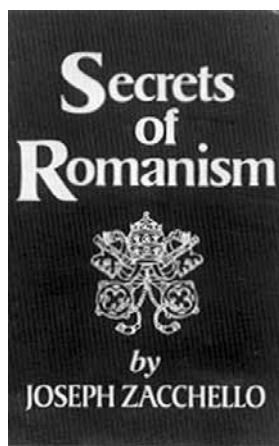
"Zar zaista vjeruješ da je Bog svoju crkvu sagradio na jednom čovjeku? Biblija jasno govori da je Kristov zamjenik na Zemlji Sveti Duh, a ne neki čovjek (Ivanovo evanđelje 14,16.17.26). Budući da je sagrađena na čovjeku, Rimokatolička crkva nije Kristova crkva."

Božja Riječ je dovoljna

I dalje sam propovijedao da Biblija nije dovoljna za to da bude temeljem vjere i da, kako bismo je razumjeli, trebamo crkvenu Predaju i dogme. No iznova se u meni javljao glas: To što propovijedaš protivno je Bibliji. To što propovijedaš nema nikakva smisla. Ako kršćani trebaju papu kako bi razumjeli Bibliju, što im je, tada, potrebno da razumiju papu? Bog osuđuje crkvenu Predaju, jer svatko može razumjeti ono što treba znati u pogledu svojeg spasenja. Biblijska svjedočanstva su zapisana da vjerujete da Isus jest Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život po njegovu imenu (Ivanovo evanđelje 20,31).

Tko je prolio svoju krv?

Ljude sam učio neka za pomoć mole Mariju i svece, umjesto tome da se obrate izravno Kristu. No glas u meni pitao je: Pa tko je na križu ostvario tvoje spasenje? Tko je isplatio tvoj dug time što je prolio svoju krv? Je li to bila Marija, ili sveci – ili pak Isus Krist? I premda ti – jednako kao i mnogi drugi svećenici – ne vjeruješ u djelotvornost škapularâ, novenâ, krunica, kipova i svijeća, svejedno podnosiš sve to u svojoj crkvi. Tvrdiš da jednostavnim ljudima treba nešto jednostavno kako bi se mogli podsjećati na Boga. A znaš i to da su sve te jednostavne stvari dobar izvor prihoda. No Bog u svojoj kući ne želi imati trgovinu. Onaj tko vjeruje u Njega, treba mu se klanjati u Duhu i u istinu (Ivanovo evanđelje 4,24). Uništi te idolske slike i nauči ljude moliti, i to tako da zazivaju samo Boga.

Tko može oprostiti grijeh?

Osobito je mučna bila moja dvojba kada sam sjedio u ispovjednici. Dolazili bi mi ljudi te klečeći ispovijedali svoje grijeh. I što

bih ja učinio? Načinio bih na njima znak križa, prekrižio ih, i postupao kao da imam moć oprostiti njihove grijehе. Ja, grešan čovjek, zauzimaо sam Božje mjesto, svojataо Njegovo sudačko pravo – i slušao onaj prodoran glas gdje mi govori: “Oduzimaš Bogu Njegovu čast. Kada traže oprostеnje svojih grijehа, grešnici se moraju obratiti Bogu, a ne tebi. Prekršili su Božji Zakon, stoga to trebaju priznati Njemu i samo Njega moliti za oprostеnje. Nijedan čovjek ne može oprostiti grijehе – samo Isus to može i On to čini.”

Kako li je samo jasna poruka Biblije

Ona će roditi sina i ti ćeš ga nazvati imenom ISUS, jer će on spasiti svoj narod od grijehа njihovih (Evandеlje po Mateju 1,21).

I nema ni u kome drugom spasеnja: jer nema pod nebom drugoga imеna danog ljudima po kojemu se moramo spasiti (Djela apostolska 4,12).

Ako priznajemo svoje grijehе, vjеran je on i pravedan da nam oprosti naše grijehе i da nas očisti od svake nepravednosti (1. Ivanova poslanica 1,9).

Dječice moja, ovo vam pišem da ne grijеšite. A ako tko i sagriješ, zagovornika imamo kod Oca: Isusa Krista pravednika (1. Ivanova poslanica 2,1).

Jedan gospodar: Krist

Na posljetku više nisam mogao ostati u Rimokatoličkoj crkvi, jer nisam mogao služiti dvojici gospodara: papi i Kristu. Više nisam mogao zastupati dva proturječna vjerska nauka, rimokatoličku Predaju i Bibliju. Morao sam se odlučiti: papa ili Isus Krist, Predaja ili Biblija; i po Božjoj milosti odabrao sam Krista i Bibliju. Iste godine, 1944., napustio sam rimokatoličku svećeničku službu i rimokatoličku religiju. Od tada me Sveti Duh vodio u tome da rimokatolicima posvuda naviještam Evandеlje i potičem vjernike na to da i oni bez ikakvoga straha trebaju rimokatolicima svjedočiti o spasеnju u Kristu Isusu.

***

Rođen na sjeveru Italije, Giuseppe Zacchello nanovo se rodio u Sjedinjenim Državama Amerike. Nakon svojeg obraćenja postao je poznat kao pisac knjiga i autor članaka koji su objavljivani u časopisu “Converted Catholic” (Obraćeni katolik). Bio je uvjeren u to da katolike treba upoznati sa službenim naučavanjem njihove vlastite crkve. Tek kada su dobro upoznati s time, ti ljudi imaju snagu za to da napuste tu crkvu i nasljeđuju istinu Biblije.

Danas je brat Zacchello kod svojega Gospodina.

Milost Božja me izbavila

Bolno uvježbavanje nečega nalik jogi, beskrajne meditacije uz svijetlo svijeća, višesatni težak rad, besmisleni postovi i nezdravo naglašavanje života u zajednici po cijenu osobne odgovornosti, jasno mi je dalo na znanje da se nalazim u najstrožem svećeničkom redu. Kada sam ulazio u taj red uopće nisam znao koja je razlika između svjetovnih i zaređenih svećenika rimokatoličke crkve.

Ulazak u crkvu zbog posla i stana

Kada sam se ja rodio, koncem 1965. godine, moja obitelj još nije bila katolička. Bio sam treći po starosti u obitelji s četiri dječaka i dvije djevojčice. Dali su mi ime Chiomberegwa, što znači "poštovani". Nedugo nakon što sam se rodio moja se obitelj preselila na jedno poljodjelsko imanje misije Gokomere u afričkoj državi Zimbabve. Čim smo doselili u to mjesto dali su me krstiti i nadjenuli mi ime Cuthbert i cijela je moja obitelj prešla na rimokatoličku vjeru. To je bio jedan od uvjeta da bi se moglo stanovati u misiji i imati crkveno zaposlenje.

Pohađanje crkve bilo je obvezno i naši su roditelji nas djecu morali slati na svako crkveno događanje. Život obitelji u neku je ruku bio stopljen s crkvenim životom. Ponekad je zbog neke crkvene priredbe ukidana nastava u školi. Kada sam bio u nižim razredima nisam uviđao razliku između obiteljske zajednice, crkve i škole, jer su sestra Paula i drugi predstavnici crkve bili uključeni u sve. Niže razrede je vodila jedna časna sestra, a više razrede jedan svećenik. Većina nastavnika bili su redovnici ili časne sestre.

Nije bilo mjesta u sjemeništu

Kada sam postao stariji htio sam postati svećenik i raditi u nekoj župi. No moje je razočaranje bilo golemo: u pokrajinskom svećeničkom seminaru nije bilo mjesta za mene! Stoga sam završio u jednom svećeničkom redu. Tek nakon četiri godine, kada sam već pro-

veo dvije godine u misiji Gandachibvuva, postalo mi je jasno koja je razlika između toga dvoga. U školovanju za župnog svećenika težište je na akademskoj izobrazbi i pripremi za rad u župi. Za razliku od toga, redovnici žive u redovničkim zajednicama i imaju unaprijed određen dnevni red prožet meditacijama i duhovnim vježbama. Franjevački red, u koji sam ušao, bio je jedan od najstrožih. Njegova stroga pravila neumoljivo su važila za svakog člana toga reda.

Savjesna priprema

Franjevački novaci žive u kući koja je udaljena od svakodnevnog događanja. Ondje se dvije godine školuju pod budnom paskom novakog starješine. Nakon toga polažu prve zavjete, to jest svečano obećaju da će određeno vrijeme držati zavjet siromaštva, čistoće i poslušnosti. Tijekom daljnje izobrazbe radi se o tome da se uz pomoć savjetnikâ donesu konačne odluke. Pritom su važne preporuke svih dotadašnjih učitelja, koji su uobličili način razmišljanja kandidata za svećenika. Tijekom tog razdoblja iskušavanja svaki sam dan u svoj poniznosti promišljao i preispitivao svoj poziv. Tri zavjeta koja sam bio položio pred svojim nadređenima i pred crkvom bili su dijelom mojih “mantra” koje sam svakoga jutra nakon buđenja ponavljao više puta tijekom svojeg meditiranja. One su mi bile najvrednije blago, dio važnih obreda, i po njima sam se razlikovao od laika i mislio sam da me približavaju Bogu.

Produbljeno razumijevanje

Kada sam mogao početi sa studijem teologije bio sam još religiozniji i imao više revnosti u pogledu crkve negoli tada kada sam ušao u franjevački red. Dvije sam godine bio izložen dugotrajnim i uvjerljivim poukama iz mariologije i kanonskog prava. I religijski život i molitva doveli su me do toga da sam se još više predao katoličkoj vjeri. Tada još nisam bio razumio mnogo toga što sam tijekom svojeg djetinjstva i vjeronauka čuo o katoličkoj vjeri. Međutim sada, tijekom tih godina moje religijske izobrazbe, moje je razumijevalo sve više raslo. U meni se razvilo još veće predanje Mariji i kronicu sam molio još više negoli se to očekivalo. Bio sam valjano religiozan, no svejedno daleko od Boga.

Većina crkvenog naučavanja postala je sadržajem mojeg načina življenja. Bio sam uvjeren da sam u Rimokatoličkoj crkvi našao svoju domovinu. Novaštvo mi je pomoglo da razvijem osobnu povezanost s tom crkvom. Kratka izloženost apologetici prije polaganja zavjeta pomogla mi je da si jasnije razložim i utvrdim vjeru.

Najzanimljiviji dio moje izobrazbe bile su godine studija teologije. Kako bi svećenik u potpunosti sudjelovao u crkvenom životu bilo mu je potrebno šest od postojećih sedam sakramenata: krštenje, potvrda, euharistija, ispovijed, svećeničko zaređenje i posljednje pomazanje. Premda se to nije tako naučavalo, svećeničko zaređenje smatralo se najvišim sakramentom i držalo da donosi najviše milosti. U svome sam srcu bio ponosan što to mogu dodati svojim ostalim sakramentima i zavjetima. Uzdao sam se u to da putem toga sakramenta, koji me postavio uz bok Kristu, mogu djelovati namjesto Boga. Bio sam svet čovjek. Barem sam tako mislio. Kao nekoć apostol Pavao, i ja sam vjerovao da sam u potpunosti osposobljen na temelju svoje izobrazbe i položaja koji sam zauzimao. I kao što se to nekoć dogodilo Pavlu, tako je i meni predstojalo to da iskusim zasljepljujuće svjetlo koje će mi pokazati tko sam i što se u stvarnosti zbiva u meni i oko mene.

Bilo je teže negoli sam očekivao

Nedugo nakon što sam položio svoj konačan zavjet počeo sam uviđati neke od ružnih strana crkve kojoj sam pripadao, a tako i kod sebe samoga. Polako sam sve više i više počeo uviđati kako je teško držati se onoga na što sam se bio zavjetovao, prije svega moralne čistoće. Slušao sam za neke druge susvećenike da su si na ime svojih rođaka, a neki čak i na ime vlastite djece, kupili kuće. Mislio sam: “Zar postoji nešto takvo kao što su kreposni svećenici koji imaju djecu?”

Suzdržljivost koju su mi donijeli moji zavjeti bila je oslabljena putem tih otkrića. Koliko god sam uvijek revno i predano živio za svoju crkvu i koliko god duboko bio ukorijenjen u odlukama Drugoga vatikanskoga sabora, odjednom mi je bilo kao da se poda mnoom ruši sav svijet. Kako je moguće da u Božjoj crkvi ima toliko

mного nečistoća? Kako “sveti biskupski sinod” može previdjeti takve krajnje podmukle postupke? Kako Rim može šutjeti na sve to?

Kao i druga braća redovnici, koji su bili još snažnije suočeni s takvim nepriličnim postupcima, svojom strategijom za preživljavanje učinio sam to da se bavim samo vlastitim zadaćama. Tako smo to naučili tijekom novaštva. No tada sam tijekom radnog posjeta jednoj od naših postaja stupio u ljubavnu vezu s jednom djevojkom. Pokušao sam se oduprijeti tako što sam još više molio krunicu i ispovijedao se svojem nadređenom, ali sam svejedno zakazao. Na početku 1997. godine moja me ljubljena iznenadila novošću koja je razorila moj svećenički poziv. Zamalo sami si oduzeo život!

“Sigurniji način”

Moj duhovni voditelj savjetovao mi je da postupim na “sigurniji način” i poreknem svoje očinstvo. No svoju sam odluku donio kao da mi se dijete – moj sin! – već bilo rodilo. Osjećao sam se kao da sam podijeljen, izgubio sam radost u pogledu svog svećeničkog poziva. Moj religijski život bio je puko pretvaranje. Više nisam imao ništa čime bih se mogao dičiti. Moje je svetosti nestalo; izgubio sam nevinost! Bio sam siguran da me Gospodin u tome stanju ne prihvaća i da više ne želi imati ništa sa mnom. Ispovjedio sam se svojem predstojniku i on mi je izrekao oprost, ali bio sam kriv pred Bogom. Moj duhovni savjetnik rekao mi je da trebam nastaviti živjeti svojim religijskim dvostrukim životom, no ja to, jednostavno, nisam mogao. Imao sam samo jednu želju: biti oslobođen od tereta grijeha i sramote.

Sve usrdnije sam sudjelovao u svakodnevnim jutarnjim pobožnostima, misnim slavljima i štovanju monstrance (prikaznice) koje se održavalo petkom. Što sam drugo osim toga mogao činiti? Bio sam poučen tome da u moju odgovornost spada to da se sâm pročistim. I tako sam se sve više i više trudio.

Biblijski način

Malo sam znao o tome da je David, koji je bio “čovjek po Božjem srcu” i koji je jednom također počinio sličan grijeh kao i ja, sa

svojim grijehom postupio sasvim drugačije negoli onako kako su mene bili naučili. On nije tražio nekakvog ispovjednika, kojemu bi mogao ispovjediti svoje grijehе. Nije ni pokušavao umilostiviti Boga dobrim djelima ili samo-kažnjavanjem. Umjesto toga otišao je izravno k svojem nebeskom Ocu, ispovjedio mu svoje grijehе i pomolio mu se riječima: Smiluj mi se, Bože, po dobrostivosti svojoj; i po velikoj milosti svojoj izbriši moje prijestupe (Psalam 51,1). Uopće nisam znao da čovjek koji vjeruje u Isusa Krista kao svojeg Spasitelja može razgovarati s Ocem bez ikakvog ljudskog posredovanja.

Kao što i David pripisuje blagoslovljenost čovjeku kome Bog uračunava pravednost bez djelâ, rekavši: "Blagoslovljeni su oni kojima su oproštena bezakonja i kojima su pokriveni grijesi" (Rimljanima 4,6-7). Ta biblijska istina je meni u franjevačkom redu ostala nepoznata!

Nakon što me godinu dana izjedalo grizodušje i nakon što sve to vrijeme ni sa čime nisam mogao opravdati svoj licemjerman dvostruk život, zaključio sam da bih trebao potražiti savjet izvan okvira katoličke crkve. U ruke mi je došao neki časopis koji je moje misli trebao povesti u sasvim novom smjeru. Tada još uvijek nisam poznavao Evanđelje; nisam znao ništa o spasonosnoj Božjoj milosti. Smatrao sam da je Dobra vijest to da ponovno mogu postići svoje ranije stanje čistoće. Članak koji sam pročitao u onom časopisu imao je naslov "Otvoreno pismo Crkvi u doba ekumene" i na vrlo oprezan način je otkrivao zablude katoličkih nauka i prijevare ekumenizma. Premda nisam u potpunosti razumio sadržaj članka, osjetio sam se potaknut pisati njegovu autoru i s njim podijeliti probleme koji su me opterećivali. Taj mi je čovjek s mnogo ljubavi

objasnio zašto je Isus preuzeo na sebe naše grijehе i nosio ih na križu – naime, da se ljudi mogu pomiriti s Bogom – i da je djelo Gospodina Isusa dovršeno i zaključeno. No ja sam još uvijek bio pod snažnim utjecajem shvaćanja da moram zaslužiti Božju naklonost. Nakon daljnjih proučavanja Biblije s mojim novim poznanikom dobio sam odluku da se oženim s majkom svojega sina i živim s njom.

Teška, ali umirujuća spoznaja

Teško je izraziti riječima ono što mi je na temelju vlastite Biblije konačno postalo jasno u pogledu onoga što se doista zbilo na križu. Da u mom srcu nije bilo radosti koja je sada sve nadilazila, spoznaja da sam deset godina svojega života potrošio na nešto besmisleno sasvim bi me skršila. Tijekom daljnjeg proučavanja Biblije s čovjekom kojega je Bog putem članka iz onoga časopisa doveo u moj život učinilo mi se da su mi s očiju spale ljuske, to jest kao da sam se nakon dubokog sna probudio u stvarnosti.

Godine 1999. sam gotovo svaki ponedjeljak telefonski razgovarao s onim čovjekom i postavljao mu pitanja ili sam se, jednostavno, molio zajedno s njim. Biblijske retke koje mi je on tada preporučivao za čitanje, kasnije sam dublje prolazio tijekom svojeg proučavanja Biblije. Trebalo mi je gotovo godinu dana da shvatim značenje redaka poput ovoga: “Jer svi koji su od djela Zakona, pod prokletstvom su” i “pravednik će od vjere živjeti” (Poslanica Galaćanima 3,10a i 11b). Ispočetka si nisam mogao zamisliti to da me Bog ljubi i da mi želi darovati svoju milost dok se još nalazim u stanju grešnosti. No tu se istinu može naći u Poslanici Rimljanima 5,8: *Ali Bog iskazuje svoju ljubav prema nama time što je, dok još bijasmo grešnici, Krist umro za nas.*

Nikada nisam smatrao mogućim to da me Bog i tada kada sam još bio u stanju grešnosti može ljubiti i proglasiti pravednim jedino na temelju moje vjere i dovršenog pomirbenog djela Gospodina Isusa Krista. To nisam mogao razumjeti sve dok nisam saznao da Bog ne opravdava čovjeka na temelju njegovih djela, nego na temelju vjere u Isusa Krista. Jer: *Onomu tko ne radi, ali vjeruje u onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se njegova uračunava kao*

pravednost. ... Dakle, srcem se vjeruje na opravdanje, a ustima se ispovijeda na spasenje (Poslanica Rimljanima 4,5 i 10,10).

Sve je već dovršeno

Isus Krist je savršeno ispunio Zakon i u potpunosti isplatio moj dug izazvan grijesima. Ali to da je On platio za sve moje grijehe postalo mi je pripisano tek u onom trenutku kada sam povjerovao da je moje spasenje samo Njegova zasluga, jer je on umro, bio pokopan i uskrsnuo te sve dovršio. To ne važi samo za mene, nego za svakog čovjeka kojemu se pravednost koja važi pred Bogom uračunava na temelju njegove vjere u dovršeno djelo Njegovog Sina ostvareno na križu (usporedi s Poslanicom Rimljanima 3,22). *Jer Krist je svršetak Zakona, na opravdanje svakomu tko vjeruje* (Poslanica Rimljanima 10,4).

Pravednost koju imaju oni koji vjeruju u Gospodina Isusa Krista bez mrlje je i bez mane, savršena i skroz-naskroz prekrasna; pravednost koja ne samo da je izbrisala sve grijehe, nego je i ispunila svaki zahtjev Božjeg zakona.

Tijekom moje izobrazbe u rimokatoličkoj crkvi naučio sam to da do spasenja dolazi tako da čovjeku Kristova pravednost dotječe putem sakramenata. Sada sam znao da to nije tako; jer Božja riječ naučava da se onome tko vjeruje u Isusa Krista pravednost pripisuje izravno. Od stvari ne može nastati ništa duhovno, koliko god bio tajanstven način na koji se izvodi obred. Bog nam govori: *Duh je onaj koji oživljuje, tijelo ne koristi ništa: riječi koje vam govorim duh su i život su* (Ivanovo evanđelje 6,63).

Katolički nauk u pogledu sakramenata ide tako daleko da izriče vječno prokletstvo nad svakim tko tu dogmu ne prihvaća: “Tko kaže da sakramenti Novog saveza nisu potrebni za spasenje, nego da su suvišni, te da bez njih, ili bez želje za njima, ljudi samom vjerom dobivaju od Boga milost opravdanja, premda oni nisu svi potrebni svima, neka bude kažnjen anatemom” (Tridentski sabor, sedma sjednica, 1547. godine; www.katolik.hr/crkvamnu/dokumentimnu/225-tridentski-sabor-dekret-o-sakramentima/). (Biti “kažnjen anatemom” doslovce znači biti “proklet”, kao i “ek-

skomuniciran”, to jest izopćen ili isključen iz Crkve i tako biti bez nade u zadobivanje Neba.)

S Kristom kroz život

Život koji sada živim kao vjernik u potpunosti se razlikuje od moje svakodnevice u samostanu. Kao vjernik znam da me Isus Krist ljubi i da je uvijek uza me. Kada se nađem u teškoćama, putem vjere također znam da je i On sa mnom u njima. U životu redovnika pravovremeno je namirena svaka potreba. Četiri puta na dan mogli smo sjesti za postavljen stol, a kada nam je bilo hladno laici su nam donosili tople pokrivače. Tako smo mogli mjesecima, štoviše godinama, živjeti a da ne znamo koliko koštaju uobičajene životne potreštine. Kada bi se pojavio bilo kakav problem mogao si se obratiti biskupiji i od nje očekivati rješenje. Sve mi je to sada sasvim drugačije. Svaku svoju potrebu povjeravam Bogu. Putem Njegove milosti naučio sam mu se zahvaljivati za sve, pa i u najtežim okolnostima. Želja mi je priznati Boga i u trpljenju i u radosti. I jedno i drugo susreo sam na novom putu u nov život.

Ne razumijem do najmanje pojedinosti zašto u tolikoj mjeri ljubim Krista, ali znam da će mi se On još više otkriti. Ono što sada već imam – život u Njegovoj milosti i u zajedništvu u svojoj obitelji – dovoljno mi je za to da idem naprijed i služim mu. To što me On uzljubio nema nikakva temelja u meni, jer sam bio grešnik kao što je i svaki onaj tko nije povezan s Kristom. To što me spasio nije moja zasluga, jer sam jednako kao i svatko drugi bio zaslužio pakao. No ipak me Bog, Otac, proglasio pravednim u onom trenutku kada sam svoje povjerenje poklonio Njegovom Sinu. Ta pravednost ostaje mi pripisana i tada kada ponovno sagriješim. Koje li veličanstvene poruke! Još uvijek ne mogu shvatiti to da je On za mene umro tada kada sam još uvijek bio grešnik.

Potiče me ljubav Kristova

Nakon dobrih godinu dana proučavanja, molitava i priprema osjećao sam da me Bog vodi milijunima ljudi koji su uhvaćeni i zarobljeni krivotvorenom porukom rimokatoličke crkve. Kršćanska

zajednica koju sam pronašao nije mi pri tome bila neko veliko ohrabrenje. I dok sam jasno uviđao kako je nepremostiva provalija između rimokatoličke i biblijske crkve, sa zaprepaštenjem sam utvrdio da većina moje braće i sestara u reformiranim i evanđeoskim krugovima ne vidi gotovo nikakvu razliku između svojega i rimokatoličkoga nauka!

To što sam to trebao zaključiti silno me potištilo. S jedne strane ima mnogo onih koji su, kao i ja, napustili Katoličku crkvu te zbog toga što su htjeli ostati vjerni istini protiv koje se bori Katolička crkva izgubili svoje obitelji, povlastice i socijalnu sigurnost. Istodobno s druge strane ima vjernika koji su katolike prigrlili kao "braću u vjeri". S njima je onako kao što je ranije bilo i sa mnom: ne shvaćaju da će katolici, koji nisu čuli pravo Evanđelje i u nj ne vjeruju, biti zauvijek izgubljeni. Stoga je vrlo uznemirujući dokument "Evanđeoski kršćani i katolici zajedno", koji su potpisale vodeće evanđeoske vođe. Kako li su putem toga prezreli vrijednost Kristove krvi i uvrijedili reformatore šesnaestoga stoljeća, na čijoj je predanoj borbi za istinu izgrađeno evanđeosko vjerovanje! Kako možemo slijediti put istine kada se pod krinkom jedinstva ponašamo kao preljubnici i u postizanju svojega cilja postupamo na način ovoga svijeta? Kada to činimo nijećemo istinsko Evanđelje i Gospodina, koji nas je otkupio. Dobro je rekao Duh Sveti: *A bilo je i u narodu lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja koji će potajno unijeti pogubna krivovjerja, zanijekati Gospodina koji ih je otkupio i naući na sebe brzu propast* (2. Petrova 2,1).

Susret s prošlošću

Najveći dio svog dotadašnjeg života proveo sam a da nisam znao da me spasiti može jedino Bog. Svih godina tijekom kojih sam studirao pod vodstvom Rimokatoličke crkve nisam došao do spoznaje te istine. Moji katolički učitelji i predstojnici nisu mi navijestili ni istinito Evanđelje niti me doveli Kristu. Naprotiv, uveli su me u lažno vjerovanje da su oni posrednici spasenja i spasonosne milosti.

Kako bih dokazao istinitost ovog životnog svjedočanstva zamoljen sam da priložim nekakvu potvrdu da sam uistinu bio svećenik.

Naravno, tada kada sam započeo sa svojim novim životom nisam ni mislio na to da će mi biti tako teško dobiti natrag vlastite isprave. Nazvao sam fratra Gavu, predstojnika katedrale u čijem sam odjelu za redovnike nekoć živio. Bio sam siguran da će ondje zasigurno naći moje isprave. Fratar Gava mi je rekao da bih trebao doći onamo i osobno ih podići. Kada sam stigao redovnici koji su se tamo nalazili, s kojima sam nekoć živio, ponašali su se prema meni kao prema kakvom strancu. Svejedno su mi dali nešto za pojesti, no fratar Gava nije se moglo pronaći. Nazvao je tri sata kasnije i upitao jesam li još uvijek ondje. No nisam ga uspio vidjeti, to jest porazgovarati s njim, ni toga ni sljedećeg dana. Svaki razgovor koji sam vodio bio je nadziran i kada sam pokušao nekoga zamoliti za bilo kakvu obavijest, odbijali su me upravo oni s kojima sam nedugo prije toga živio kao sa svojom obitelji.

Jedini ishod skupog putovanja koje sam bio primoran poduzeti bio je prezir i vrijeđanje. Zaključio sam da do potvrde o svojem nekadašnjem služenju u svojstvu svećenika mogu doći jedino pomoću pisama što su preostala od mojeg dopisivanja s biskupom, koja sam bio našao kod kuće među svojim knjigama.

Nova osobnost i nova životna zadaća

Što se tiče mojeg novog položaja u Isusu Kristu, potvrdu za taj položaj daje mi On sâm. Za to da potvrdim svoj nov život ne trebam nikakvu potvrdu koju izdaju ljudi. Svjedok za to je živi Duh Božji, kojime sam bio zapečaćen tada kada sam povjerovao. Jer “sâm Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo djeca Božja” (Poslanica Rimljanima 8,16).

Svake nedjelje susrećem se s drugim vjernicima kako bismo slavili Boga. Međusobno se hrabrimo na to da sve više propovijedamo Evanđelje rimokatoličkim vjernicima. Božja riječ nam daje pouku u pogledu toga i s Njegovom pomoći priprema nas za to da radošnu vijest o spasenju u Isusu Kristu osobito dijelimo s onima koji su još uvijek zarobljeni zabludama Katoličke crkve. Cijenimo mnoge opomene koje nam Biblija daje u pogledu lažnih nauka te ozbiljno ohrabrujemo jedni druge na to da se borimo “za vjeru koja je jedanput zauvijek predana svetima” (Judina poslanica 3,b) da se “ne postidimo pred njim za njegova dolaska” (1. Ivanova poslanica 2,28b). U svakoj okolnosti možemo s radošću i uzdanjem uprijeti “pogled u začetnika i dovršitelja naše vjere, Isusa” (Poslanica Hebrejima 12,2).

***

U ljeto 2018. godine Cuthbert je napisao: “Već me toliko godina ispunjava radost zbog spasenja, ali i suosjećanje s onima koji su još uvijek zarobljeni u katoličkom sustavu. Zbog toga ćemo i nadalje govoriti katolicima i ukazivati im na put prema slobodi. Pritom nam pomažu braća i sestre s kojima smo jednakog mišljenja. Svoju službu nazivamo “Krist za katolike”. Istodobno mi je važno i to što se vlastitim rukama uspijevam pobrinuti za potrebe svoje peteročlane obitelji. Zbog toga smo se iz glavnoga grada Hararea preselili na selo, gdje obrađujemo zemlju. Nadam se da ću se uz potporu svojih prijatelja s vremenom moći u potpunosti posvetiti radu u udruzi “Krist za Katolike”.

U pomoć mi je došla Riječ Božja

Velika mi je radost govoriti o tome što je Božja milost ostvarila u mojem životu. Sada to činim kao starac koji je veći dio svog života proveo kao nekadašnji rimokatolički svećenik, kao onaj koga je Bog, nakon što je četrnaest godina odano i iskreno služio Rimokatoličkoj crkvi, upotrijebio kao misionara u jednom manjem dijelu ove napaćene Zemlje kako bi širio poruku o Njegovom prekrasnom spasenju.

Rodio sam se nedaleko od istočne državne granice na sjeveru Italije i ondje sam proveo djetinjstvo, na koje su snažno utjecali užasi Prvoga svjetskoga rata i velik strah u pogledu budućnosti. Kad mi je bilo dvanaest godina otac me odveo na školovanje u jedan samostan. Odlaska od obitelji još se uvijek dobro sjećam. Bio sam vrlo mlad, ali srce mi je ispunjavala velika čežnja za time da nađem mir i da jednoga dana kao rimokatolički svećenik mogu drugima pomagati u njihovim vanjskim i unutarnjim potrebama. Sljedećih petnaest godina proveo sam u učenju, molitvama i dobrim djelima, sve dok konačno nisam postigao cilj: svećeničko zvanje.

Razočaranost snovima

Kada je konačno došao trenutak da u svome rodnome gradu po prvi put vodim misu, obuzeo me osjećaj duboke razočaranosti. Mir, o kojemu sam toliko sanjao, još uvijek se nije nalazio u mom srcu. U akademskom smislu bio sam spreman za svoje zvanje: u moju opremu spadao je studij filozofije i teologije, jezici i medicinska izobrazba, kao i sposobnost podnošenja tjelesnih i duhovnih napora.

Tako sam primio svećeničko pomazanje i bio sam spreman sav svoj život staviti na raspolaganje Rimokatoličkoj crkvi. No prolazio sam kroz ista žestoka iskušenja kroz koja je nekoć prolazio Martin Luther pa sam mnoge mjesece proveo u pojačanom postu i molitvi, ali mi ništa od toga nije donijelo sigurnost da su mi pred Bogom oprošteni grijesi. Strahovao sam od pakla i od čistilišta, no teološki

nauci moje crkve nisu mi dopuštali da imam ikakvu sumnju. Morao sam priznavati njezinu nepogrešivost i ovlasti te vjerovati u to da je ona jedini mogući put do spasenja.

U dodiru s drugim ljudima koji su tragali za istinom, koji su od mene očekivali riječ utjehe, osjećao sam svoju nesposobnost za to da govorim u Kristovo ime.

Drugi svjetski rat

U doba toga rata radio sam u svojoj zemlji kao vojni kapelan. Kada sam na bojnopolju ili nakon kakvog bombardiranja služio kao svećenik umirućim vojnicima ili građanima, često sam provodio propisan obred odrješenja i izgovarao riječi “otpuštam ti” te umiruće podsjećao na Krista, Raspetoga, njihova Spasitelja. Kada se toga prisjetim čini mi se da sam bio kao prorok Bileam, kojega je Sveti Duh vodio u onome što je govorio, a da on uopće nije bio svjestan što govori. To što sam činio uznemirivalo mi je savjest i dovodilo do toga da se osjećam krivim, jer sam smatrao da sam time izdao nauk svoje crkve. Jednom sam o tom nutarnjem sukobu razgovarao s jednim svećenikom, no on mi je samo izrazio svoje razočaranje time što ne provodim ovlasti koje mi je kao posredniku udijelila moja crkva.

Nakon rata

Po svršetku Drugoga svjetskoga rata je kraj u kojemu sam živio postao dijelom komunističke Jugoslavije i ja sam bio uhićen. Tjelesne muke koje sam trpio bile su ništavne u usporedbi sa svakodnevnim strahom da ću biti ubijen. Svake noći bi nekoga od onih s kojima sam bio zatvoren odvodili na nepoznata mjesta. Dobro sam znao jedno: ako me komunisti ubiju, bit ću smatran mučenikom Rimokatoličke crkve. Ali pomisao na tu čast nije mi donosila nikakvo prosvjetljenje niti mi je pomogla u mojoj nesigurnosti u pogledu toga je li mi Bog oprostio grijeha ili nije. Uvijek iznova molio sam se za to da sveta Marija, “Majka Božja”, posreduje za mene u času smrti, ali strah od Božjega suda i od pakla i čistilišta neprestano je visio nada mnom.

Nakon nekoliko mjeseca uspio sam pobjeći u sjevernu Italiju. Ondje sam tri godine radio među siromašnima. Skrbio sam za skupinu od tisuću ljudi koji nisu imali nikakav posao ni krov nad glavom. Dijelio sam im namirnice i odjeću te ih školovao. Ljudi su bili razočarani papom, biskupima i Rimokatoličkom crkvom, no mene su cijenili – i to ne kao svećenika, nego kao dobrog, poštenog čovjeka. Uzdali su se u mene i slušali me, dok su na biskupa jednog obližnjeg grada, koji ih je došao posjetiti, bacali kamenje.

Sjećam se kako sam jednom prigodom držao misu pod vedrim nebom pa se među prisutnima našlo više od dvadeset žena koje su se bavile prostitucijom, neki komunisti i još nekolicina sličnih grešnika. Pročitao sam im priču o onoj preljubnici kojoj je Isus rekao: *Idi i ne griješi više* (Ivanovo evanđelje 8,11). Ne samo da su bili dirnuti slušatelji, nego je i meni postalo jasno da njihove grijeha ne mogu oprostiti ja, nego samo Krist. Stoga sam ih pozvao da izmole oprost od Gospodina te im podijelio pričest. No znao sam da sam time prekršio naučavanje svoje crkve pa zbog toga nisam mogao spavati. Ali životi ljudi koji su mi bili povjereni mijenjali su se. Novine, koje su izvještavale o uobičajenim krivičnim djelima tih ljudi, dobivale su o njima sve manje vijesti koje bi mogle objavljivati. Još se uvijek sjećam jedne večeri kada su mladi ispjevali pjesmu koju su nazvali “Krist vlada”.

Susret s protestantima

Godine 1950. bio sam postavljen za kapelana jednog prekoceanškog broda, koji je Talijane prevezio u sav svijet. Plovio sam u Aziju, Afriku, Indoneziju i Australiju. Još uvijek su se u meni odvijali oni isti unutarnji sukobi, koje sam u međuvremenu pripisao djelovanju đavla. Na brodu sam po prvi put došao u dodir s protestantima. Bio sam poučen tome da loze koje su odrezane od trsa – to jest od Krista – ne donose nikakav plod, i da su protestanti takve besplodne loze. No svejedno sam na tim ljudima vidio mnoge dobre plodove. Nikada neću zaboraviti jednu Badnju večer kada smo se našli nasred Indijskog oceana. Nisam imao dovoljno ljudi da sastavim zbor pa me pet protestantskih djevojaka upitalo mogu li one otpje-

vati nekoliko božićnih pjesama. Svi su katolici bili duboko dirnuti – a najviše ja. Borba u meni postajala je sve žešćom. Moja vjera u Rimokatoličku crkvu bila je potkopana. Morao sam se još jedanput temeljito razračunati sa svime što sam dotad bio naučio.

Istina i život su jedino u Kristu

Kako bi se razumjelo moje strahove i dvojbe, treba znati da meni, kao rimokatoličkom svećeniku, nije bilo dopušteno njegovati veze s protestantima. Stoga sam se bojao da bi me netko mogao prokazati i da bih, za kaznu, mogao biti prognan u nekakvu pustoš. Silne oluje koje sam bio doživio na Atlantskom oceanu nisu bile ništa u usporedbi s olujama koje su bjesnjele u mojoj duši. Više nisam vjerovao u autoritet Rimokatoličke crkve, ali gdje bih inače mogao naći sigurnost? Božja riječ je bila ono što mi je došlo u pomoć i otključalo mi duhovan izvor snage i hrabrosti potrebne za opstanak na svijetu. To se zbilo tako što je Sveti Duh u moju dušu unio svjetlo putem nekih jednostavnih Isusovih riječi. On mi je dao sigurnost da su moji grijesi oprošteni; on mi je darovao mir i radost, koje jedino Bog daje svima onima koji vjeruju u onoga koji je za sebe rekao: *Ja sam put, istina i život: nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni* (Ivanovo evanđelje 14,6). Kada sam svoje spasenje s povjerenjem prepustio Gospodinu Isusu, moj je život krenuo pravim smjerom. Samo sam u Kristu mogao imati istinu, i samo sam u Njemu mogao naći život, radost, mir i smisao. Morao sam napustiti brodske časnike i posadu, ljude koji su me bili toliko cijenili, a koji su sada bili razočarani zbog odluke koju sam donio. Bio sam prisiljen bježati od svojih nadređenih, rodbine i prijatelja. Kao izopćenik iz Rimokatoličke crkve, nisam više imao ni ugled ni posao i nisam bio dobrodošao ni u jednoj kući. No ipak sam slavio Boga za to što mi je usadio tako dubok mir pa sam taj dio života izdržao bez straha.

Otputovao sam u Kanadu, gdje sam devet mjeseci radio kao pomoćnik u jednoj bolnici. Za razliku od ugodnog života na brodu, gdje sam kao putnik prve klase uživao svaku zamislivu udobnost, to je bio težak posao. Zatim sam se, budući da mi nije bila produžena viza, morao vratiti u Italiju. Neko vrijeme živio sam kod svoje

sestre, koja je bila izbjeglica. Još uvijek se dobro sjećam toga kako su mi u obitelji često govorili da je povratak u Rimokatoličku crkvu moja jedina mogućnost za preživljavanje. U to doba upoznao sam dvojicu obraćenih rimokatoličkih svećenika koji su sada bili evanđeoski propovjednici. Oni su dobro razumjeli u kakvom sam stanju i bili su mi od velike pomoći. Pronašli su mi radno mjesto učitelja u jednom sirotištu te me povezali s ustanovom “Western Bible College” iz Sjedinjenih Država, gdje sam potom proveo neko vrijeme i imao prigodu pojačano studirati Bibliju. Budući da sam uvidio što mi je budući poziv, to jest vratiti se nakon završetka biblijske škole u Italiju kao misionar, uz pomoć tog učilišta stupio sam u vezu s nekim mjesnim zajednicama vjernika. Gospodin se u svojoj dobroti pobrinuo za moju budućnost. U posljednjih dvadeset i pet godina još sam se samo jedanput vraćao u Sjedinjenje Države.

Nov život, supruga i nova zadaća

Kada sam se vratio u Italiju Gospodin me povezo s Agnezom, odanom ženom koja je otad pa nadalje radila sa mnom u Evanđelju. Iz obiteljskih razloga odselili smo u Rovigo, grad u kojemu sam nekada neko vrijeme djelovao kao rimokatolički svećenik. Ondje je služba bila vrlo teška. Policija nas je nadgledala, biskup je upozoravao ljude na nas i pokušao nas otjerati iz grada, a ljudi su nas mrzili. Još se dobro sjećam kako sam često ulazna vrata naše male prostorijske za sastanke zajednice morao čistiti od pljuvačke i novom bojom premazivati ružne riječi ispisane po zidovima.

No malo-pomalo počeli smo stjecati povjerenje ljudi. Četiri stotine godina prije nas iz Roviga je zbog žestokih progona bila prisiljena pobjeći posljednja evanđeoska obitelj. Nama je Gospodin darovao to da doživimo tu radost da u tome gradu Njemu na slavu nastane kršćanska zajednica. Zbog svoje prošlosti osjećao sam se najmanje prikladnom osobom koju bi Bog mogao upotrijebiti u jednom tako neprijateljski nastrojenom gradu, no ipak me On u svojoj milosti uzeo kao oruđe u svoje ruke i upotrijebio.

U našoj zajednici ima mnogo mladih obitelji i svi zajedno i dalje rastemo u Gospodinu. Kako je Bog u naša srca usadio želju za

rastom, nastojali smo privući zanimanje svojih sugrađana. Stoga nam je Gospodin dao mogućnost da otvorimo područnu radio-postaju. Usprkos mnogim teškoćama koje su nas snalazile, nismo se predavali. Jednom nam je netko pokrao opremu, ali nam je Gospodin namislio dobro i u svemu se pokazao kao pobjednik. Na temelju mnogih pisama koja smo primili uvidjeli smo da se naše radio-emisije slušaju i cijene pa smo se neprestano trudili poboljšati kakvoću svoje službe sugrađanima, koji su u istoj onakvoj tami u kakvoj smo se nekada nalazili i mi. Želja nam je da, kao što to otkriva naziv naše radio-postaje, "Voce nel deserto", budemo "glas u pustinji" i, kao što je to nekoć činio Ivan Krstitelj, muškarce i žene upućujemo na Jaganjca Božjeg, koji jedini odnosi grijeha svijeta.

Po svršetku 1996. godine otišao je brat Lulich u slavu k svome Gospodinu. Do samog svršetka bio je odlučan propovjednik dobre vijesti Evanđelja. Njegovo dugogodišnje služenje u osobnom naviještanju Evanđelja i radio-porukama donijelo je bogat plod za Gospodina.

Voda života i mir s Bogom

Moje obraćenje od rimokatoličke vjere Gospodinu Isusu Kristu nije se zbililo trenutno, nego je bilo ishod duljeg, i to višegodišnjeg bolnog razvoja. Počelo je već tada kada sam se u talijanskom gradu Assisi školovao za svećenika. Jednoga dana je moj profesor crkvene povijesti govorio o papi Honoriju I., koji je djelovao od 626. do 638. godine po Kristu. Taj je papa bio jedan od mnogih papa koji su, kao što i sama Rimokatolička crkva priznaje, zašli u zablude. On se bio upleo u prijepor o monoteletizmu i stao na stranu onih koji su načavali da je Krist imao samo *jednu* volju, naime onu svoju. No to se protivi biblijskom nauku koji govori da je Krist bio potpuno Bog i potpuno čovjek te, stoga, imao božansku i ljudsku volju. Na Trećem crkvenom saboru u Konstantinopolu bila je osuđena monoteletistička zabluda – a time i gledište pape Honorija I.

Činjenica da je papa Honorije držao i naučavao lažne nauke, što je priznala i sama Rimokatolička crkva, duboko me potresla. Na Prvome vatikanskom saboru, održanom 1870. godine, prihvaćena je dogma o papinskoj nepogrešivosti, po kojoj je papa nepogrešiv uvijek kada “obnašajući svoju službu kao pastir i učitelj (ex cathedra) konačno odlučuje na temelju svoje najviše apostolske vlasti” o nauku i moralu. Saznao sam i to da su “očevi” Vatikanskoga sabora održanog 1870. godine izričito prihvatili to da se ta dogma, premda je netom bila sastavljena, protegne na sve pape, od Petra do tadašnjega pape Pija IX. Prema tome su svi oni bili nepogrešivi, od Boga nadahnuti i putem istog božanskog vodstva postavljeni da budu papama.

Osjetio sam se potaknut postaviti pitanje kako je, tada, moguće da je vjersko uvjerenje pape Honorija I. protuslovalo službenom nauku Rimokatoličke crkve. Profesor mi je odgovorio da papa Honorije I., kada je zastupao taj lažan nauk, to nije učinio *ex cathedra* u svojstvu pape, nego kao privatni teolog.

Rim ne nudi sigurnost

U sjemeništu u kojemu sam živio nisu vladala stroga samostanska pravila, ali nam je ipak bilo propisano mnoštvo pokora i samo-odricanja. U to su spadala razdoblja posta, suzdržljivost, redovito ispovijedanje, meditacije i sudjelovanje u religijskim svečanostima. Ali i kada smo održali sve to, rečeno nam je da ni u kojem slučaju ne možemo biti sigurni hoće li nas Bog primiti u vječnost. Naime, u jednoj od svojih dogma Katolička crkva tvrdi da je jamačno izgubljen svatko tko za sebe tvrdi da ima sigurnost vječnoga spasenja.

U vlasti sumnje

Ponovno sam zapazio da moja crkva protuslovi samoj sebi, ali se dugo nisam usudio govoriti s nekim o tome i borio se protiv vlastite sumnje. Jednoga sam dana bio toliko uznemiren u pogledu toga da sam to ispričao svome ispovjedniku. Njegov odgovor bio je kratak i jezgrovit: "Mladiću moj, te su misli samo đavlova iskušenja."

Nije li to što je on đavlu pripisao moje razmišljanje, koje je u meni bio potaknuo Sveti Duh, bilo izokretanje istine? Kako bih dokazao da moja sumnja ima opravdan temelj pročitao sam mu šesnaesti redak iz trećeg poglavlja Ivanova evanđelja, na što je uslijedio strog ukor u pogledu poniznosti i slijepe poslušnosti Crkvi. Primitio sam da se od mene nije zahtijevala poslušnost Gospodinu Isusu Kristu, nego poslušnost Rimokatoličkoj crkvi.

Ispovjedaonica

U to doba više nisam redovito odlazio na ispovijed. Inače nikada nisam volio ići na ispovijed i činio sam to više pod pritiskom negoli na temelju nutarnje čežnje. Ponekad mi je ispovijed bila istinski teret, neka vrsta mučilišta za moju savjest.

To naglašavam stoga što Rimokatolička crkva, uz ostalo, običaj ispovijedanja zastupa tvrdnjom da to što je svoje grijeha mogao ispričati na uho svećeniku, onome tko se ispovijedi daje osjećaj olakšanja i po tome on prima odrješenje od tereta grijeha i krivnje. Zacijelo je moguće doživjeti nekakvo olakšanje, ali je to, nažalost, samo prolazno osjećanje bez trajnog učinka.

Kasnije sam i sâm pet godina bio rimokatolički svećenik. To možda jest kratko vrijeme, ali bilo je dovoljno dugo da naučim mnogo toga o ispovijedi i ispovjedaonici. Slušao sam mnoge ispovijedi, a neke od ljudi koji su se ispovijedali poznavao sam osobno. Za neke od njih znao sam da su u dubini duše poštteni i da silno čeznu za time da budu oslobođeni od nekih svojih ukorijenjenih grijeha i poroka. Ali, na vlastito razočaranje, morali su dolaziti iz tjedna u tjedan i ispovijedati iste grijeha, kojih su se sramili i koje su mrzili. Zabrinuto bi pitali: “Zašto se ne mogu osloboditi toga?” Moja dužnost kao ispovjednika bila je da im udijelim mir, ali nikada im nisam mogao posredovati uvjerljivu sigurnost, a to ne bi mogao učiniti nitko drugi tko bi bio na mome mjestu.

Živa voda

Uvijek iznova prisjećam se prekrasne zgrade kada je Isus kod Jakovljeva zdenca susreo onu ženu iz Samarije. U njoj nalazimo pravi odgovor za ožednjele duše. Kada se ljude poziva na to da idu k svećeniku utažiti svoju duhovnu žeđ, to je uvođenje u zabludu, jer od njega neće nikada moći dobiti pravi odgovor. *Odgovori Isus i reče joj: “Svatko tko pije od te vode, ponovno će ožednjati.”* Ono što daje ispovjedaonica Rimokatoličke crkve nalik je vodi iz Jakovljeva zdenca, vodi koja žeđ može utažiti samo privremeno. Nakon toga Isus je rekao: *Ali onaj tko pije od vode koju ću mu ja dati, neće ožednjati nikada, nego će voda koju ću mu ja dati postati u njemu izvorom vode koja teče u život vječni* (Ivanovo evanđelje 4,13-14).

Po tome vidimo da je pravi izvor trajnog ispunjenja sâm Gospodin Isus Krist, kojemu su poznate skrivene potrebe svakog pojedinog grešnika i koji svakome može dati “vodu” koja gasi njegovu žeđ. Isus je još rekao i: *Dođite k meni svi koji ste izmučeni i optereće-*

ni i ja ću vas odmoriti (Matejevo evanđelje 11,28). Taj poziv dolazi izravno iz Božjega srca. Nijedan svećenik, nijedan biskup ili papa Rimokatoličke crkve ne može proslijediti taj nutarnji mir, jer ga ni sâm ne posjeduje. Stoga ljudi ostaju žedni, teško opterećeni i bespomoćni tako dugo dok im sâm Bog ne podari okrepu. Tek tada će to što im daje Bog postati izvorom koji će napuniti zdenac te dati da iz njega istječe blagoslov za blagoslovom i ispuniti ih sigurnošću vječnoga života.

Nesigurnost uoči svećeničkog zaređenja

Tada sam u svome traganju neočekivano naišao na jednu osobnu teškoću. Iznenada sam naumio napustiti svećenički poziv, no odmah sam to odbacio kao stravično iskušenje. Bilo je to u sredini posljednje godine mojeg studija teologije, i to upravo tada kada sam bio spreman primiti svećeničko pomazanje. Mučila me pomisao na čast obitelji, jer se u rimokatoličkoj zemlji smatra čašću i velikom povlasticom imati svećenika u obitelji. Znao sam da se moji roditelji i svi moji prijatelji unaprijed raduju što će me moći vidjeti kako kao svećenik vodim svoju prvu misu. Danas sve to smatram beznačajnim, no tada još nisam poznao Gospodina Isusa kao svoga Spasitelja i Gospodina i nedostajala mi je snaga potrebna za to da zastupam svoja osobna uvjerenja.

I tako sam dao da me zaredi za svećenika. Neposredno nakon toga dobio sam namještenje i postao odgovoran vikar, pomoćni svećenik jedne župe. Svoju sam službu počeo obavljati s radošću i marljivo te sam postigao i određen uspjeh, čime sam na neko vrijeme djelomice potisnuo svoje ranije dvojbe. U župi sam živio u novoj okolini i u novom kraju te imao određenu slobodu, koju kao student dotada nisam bio upoznao. Stoga sam si dopustio to da čitam Bibliju i druge knjige koje je Katolička crkva zabranjivala. Kasnije sam, kao župni svećenik, s mnogima raspravljao o religijskim pitanjima.

Sve veća sumnja

Jednom sam razgovarao s nekim franjevačkim redovnikom. Ono što mi je taj čovjek ispričao, potreslo me iz temelja. Uvidio sam da

njega muče jednake sumnje u pogledu sigurnosti vječnoga spasenja kao i mene. Počeo sam se pitati: “Ako je Rimokatolička crkva zaista Kristova, kako onda jedan od njezinih najboljih služitelja, jedan tako pošten, discipliniran i uzoran čovjek, uopće ne zna je li spašen ili izgubljen pa mora patiti od tako duboke duhovne nesigurnosti?” Ponovno su se rasplamsale moje vlastite sumnje i iznova sam zapao u duhovnu krizu, koja je naposljetku dovela do mojeg oslobođenja.

Neizbježiva posljedica potresenosti tim sumnjama bilo je to da su mi mise, ispovjedaonica i druge svećeničke dužnosti postale golemim opterećenjem. Neko vrijeme pokušavao sam to otkloniti zabavljanjem. Izgubio sam osjećaj za svoje dužnosti i, na svoju sramotu, u potpunosti počeo živjeti svjetovnim načinom života. On što mi je, ustvari, trebalo, nije bilo nešto što će mi skrenuti misli, nego očišćenje; ne uživanje i zabava, nego duhovno novo rođenje. Trebao sam Isusa Krista. Je li Katolička crkva bila u stanju dovesti me do onoga što bi me moglo osloboditi iz mog očajnog stanja? Ne. Vatikan je bio u stanju samo poslužiti se svojim kanonskim pravom kažnjavanja pa me zbog toga poslao na tjedan dana u jedan samostan. No taj postupak nije bio prikladan za liječenje moje bolesti. Još uvijek sam se sasvim sâm borio u naoko izgubljenoj bitci.

Božje svjetlo

No jednoga dana mi je jedan Božji tračak svjetlosti razotkrio koliko je u mojem srcu, ustvari, mračno. Pitao sam se što da učinim. Odlučio sam napustiti svoju župu i otići u Rim. Nisam znao što bih točno tamo trebao učiniti i nisam poznavao nikoga koga bih mogao zamoliti da mi pomogne. No već prvoga dana otkrio sam jednu “metodističku episkopalnu crkvu” i ondje porazgovarao s njezinim župnikom. Otvorio sam svoje srce i opisao mu svoje očajno stanje. Doduše, ubrzo sam mogao zaključiti da napustiti Rimokatoličku crkvu nije tako lako, kako sam si ja to zamišljao.

Službeno prokletstvo za obraćene svećenike

Prepreka se nalazila u jednoj odredbi Lateranskoga sinoda iz 1299. godine. U petom članku drugoga paragrafa Konkordata s dr-

žavom Italijom određeno je da se otpali svećenici ili osobe koje su pod crkvenom kaznom ni pod kojim uvjetima ne mogu zaposliti kao učitelji niti pak dalje raditi takav posao. Jednako tako bivši svećenici ne mogu službovati na takvom radnom mjestu na kojemu bi dolazili u izravan dodir s javnošću.

To je značilo da se moram odreći svake vrste javne službe ili pak napustiti svoju zemlju, svoju obitelj i sve što sam volio. Ovo drugo bilo mi je neizmjerne veća žrtva, ali dobio sam snagu za to i Bog mi je na zaprepašćujući način otvorio vrata. Onaj metodistički župnik upoznao me s profesorom E. Buonautijem, nekadašnjim rimokatoličkim svećenikom, koji je na temelju Lateranskog sporazuma bio primoran napustiti svoj položaj docenta komparativnih religijskih znanosti i nalazio se pod kanonskom kaznom. Taj čovjek stupio je u vezu s protestantskim organizacijama u Švicarskoj, Francuskoj i Njemačkoj te mi pokušao pronaći nekakvo pribježište.

U Njegovu svjetlu Svjetlo vidimo

Prošli su tjedni i mjeseci a da se ništa nije dogodilo. Tada je Bog u igru uveo još jednog nekadašnjeg svećenika, župnika M. Casella, koji je u to doba radio u jednoj crkvenoj zajednici u Sjevernoj Irskoj. Pritom se očigledno radilo o osobitom Božjem vodstvu. Naime, budući da je imao neka pitanja u pogledu jedne knjige, doktor Casella je poslao pismo profesoru Buonaiutiju i u njemu spomenuo da je on iz Rimokatoličke crkve uspio izići zahvaljujući jednoj evanđeoskoj udruzi iz Dublina, koja se nazivala “Priest’s Protection Society” (Udruženje za zaštitu svećenikâ). U svojem odgovoru profesor Buonaiuti ga je izvijestio i o mojem slučaju i zahvaljujući toj vezi mogla je otpočeti posljednja dionica mojeg putovanja.

Udruga “Priest’s Protection Society” mi je pomogla i omogućila da na učilištu Trinity College u Dublinu steknem sveobuhvatnu izobrazbu u pogledu evanđeosko-reformatorskog naučavanja.

Za troškove školovanja pobrinula se organizacija “Irish Church Missions”. Udruzi “Priest’s Protection Society” pak bih htio izraziti svoju duboku zahvalnost što mi je omogućila da uspješno iziđem iz tame rimokatolicizma i dođem do blještavog svjetla Evandjelja.

Naravno da mi je strahovito teško palo to što sam morao napustiti svoje roditelje, prijatelje i sve što sam u svojoj dragoj Italiji volio. Ali budući da sam odlučio biti poslušan Božjem pozivu, a ne svojoj staroj naravi i svijetu, svi su se moji sukobi pretvorili u mir i spokoj, i to osobito otkad sam dosegao cilj svojeg duhovnog traganja i s grešnoga životnoga puta prešao na stazu osobnog zajedništva s uskrslim Kristom.

Od srca se želim zahvaliti i organizaciji “Irish Church Missions”, jer me Bog odveo k njima u Dublin da u njihovim prostorijama izučavam Božju riječ i ondje su mi se otvorile oči za svjetlo Evanđelja. “*Zaista,*” reći će on, “*u GOSPODINU imam pravednost i snagu*” (Izaija 45,24).

I apostol Pavao nas naučava da je vjera sredstvo kojim se prima Božja pravednost: *Ali sada se izvan Zakona očitovala pravednost Božja, posvjedočena Zakonom i Prorocima, i to pravednost Božja po vjeri Isusa Krista prema svima i na svima koji vjeruju; jer nema razlike* (Rimljanima 3,21.22).

Pavao je potanko opisao grešnu narav svakog čovjeka, kao i činjenicu da Bog svoju milost daruje kao besplatan dar, bez ikakva ljudskoga prava na nju: *Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave, a opravdani su besplatno njegovom milošću, putem otkupljenja koje je u Kristu Isusu* (Rimljanima 3,23.24).

Iz puke milosti Bog mi je podario ono što sam bio u stanju prihvatiti vjerom: potpunu zamjenu mojeg tereta grijeha s Njegovom pravednošću. Poput apostola Pavla, i ja s povjerenjem priznajem: *Štoviše, najradije sve smatram gubitkom zbog izvrsnosti spoznaje Krista Isusa, Gospodina mojega, zbog koga sam sve izgubio i to izmetom smatram, da Krista steknem i nađem se u njemu, ne imajući vlastitu pravednost, koja je od Zakona, nego onu po vjeri Kristovoj, pravednost koja je od Boga po vjeri* (Filipljanima 3,8-9).

***

Mariano Rughi rođen je u Italiji i nakon svojeg obraćenja najprije je otišao u Irsku, zatim u Englesku pa u Sjedinjene Države, a pred svršetak života i u Kanadu.

Otvorio se nov put

Mnogo godina kročio sam putem koji mi je određen unaprijed. No jednoga dana me izjava Gospodina Isusa Krista “Ja sam put, istina i život: nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni” (Ivanovo evanđelje 14,6) usmjerila u sasvim novom pravcu. Te riječi u meni su izazvale životnu promjenu s vječnim posljedicama i tamu zablude rasvijetlile svjetlom beskompromisne istine.

Uvaženi preci

Obitelj u kojoj sam se rodio 21. travnja 1943. godine, u Kerali na jugu Indije, bila je rimokatolička i živjela je po predajama koje smo pripisivali svetome Tomi, koji je 52. godine prije Krista umro mučeničkom smrću. Prema jednoj drugoj predaji radilo se o nekom trgovcu Tomi iz Kane, koji je 345. godine po Kristu zajedno sa sedamdeset i dvije obitelji doselio u Kerala. Mi katolici vjerovali smo da potječemo od tih obitelji.

Nije izvjesno odgovaraju li te predaje istini ili ne, no ono što je sigurno jest to da su me roditelji odgajali prema najstrožim pravilima katoličke religije. Kršten sam sedam dana nakon rođenja i obrazovanje sam stjecao isključivo u rimokatoličkim školama, koje su slijedile obrede i propise Katoličke crkve. Bez ikakvog prosuđivanja priznavao sam sve njezine predaje, vjerovanja i običaje i duboko su me se dojmile svećeničke duge crne halje i prekrasne oprave koje su nosili prigodom slavljenja svete mise i tijekom drugih obreda.

Visok poziv

Kada sam završio srednju školu rečeno mi je da bih trebao postati svećenik, kao što su to bili moj preminuli ujak i brat moga oca, velečasni Matej.

Nakon dvije godine studija na pripremnom seminaru, 1965. godine sam prešao u Seminar svetoga apostola Tome u Kottayamu. Prve tri godine bile su posvećene studiju filozofije, to jest staro-

grčkoj i srednjevjekovnoj filozofiji, te novijoj psihologiji i logici. Za ljetnih praznika sam kod kuće pomagao roditeljima, a župnom svećeniku bio potpora u vođenju vjeronauka i pomagao mu u onome što je organizirao za mladež.

U sljedeće četiri godine studirali smo svaki vid sustavne teologije. Tijekom polugodišnjih praznika i dalje sam pomagao svećeniku vlastite župe te stjecao različita iskustva i u drugim župama. Nedjeljom bih držao propovijedi, uređivao priredbe za mladež ili bih na neki drugi način rasterećivao svećenike. Po svršetku toga studija, 21. prosinca 1972. godine, zaređen sam za svećenika. Redenje je bilo povod za veliku svečanost. Prisutni vjernici, uključujući i moje roditelje, ljubili su mi ruke i gledali me s poštovanjem i divljenjem. To što sam izazvao toliku pozornost izazvalo je u meni određenu ponositost i osjećaj da sam važna osoba.

Vjeran no ipak nesiguran

Bio sam svećenik staroga kova, snažne vjere, koji se odano podlagao autoritetu pape. Svakodnevno sam dijelio sakramente te savjesno provodio u djelo sve ono što je jednom katoličkom svećeniku propisano činiti. Činio sam to sve do onoga trenutka kada je milost Božja donijela istinsku promjenu u moj život: duhovno sam bio nemiran, to jest postajao sam sve jadniji jer više nisam vidio koji je smisao krštenja dojenčadi i ispovijedi svećeniku u pogledu oprostnja grijehâ, kao i štovanje slika i kipova te nazivanje Marije svetom Majkom Božjom.

Osim toga mi je počelo smetati to što su mnoge crkvene dogme protivne Bibliji i što bi papa trebao biti nepogrešiv u nekim okolnosti-

ma. S vremenom me napustila vjera u stvarnu prisutnost Isusa u kruhu i vinu tijekom euharistije. Sve sam to nosio u sebi ne govoreći nikome o tome, jer sam dobro znao da bih inače bio izložen preziru i progonu od strane rimokatoličke zajednice i njezinih biskupa te bi mi bio ugrožen život.

Susret s biblijskom porukom

Godine 1985. i 1986. stupio sam u vezu s čovjekom koji se zvao Simon Kottoor (vidi prvu knjigu, četrnaesta priča), vrlo dragim čovjekom koji je bio napustio svećeničku službu. Bilo je očigledno da Simon poznaje Gospodina. Hodio je Njegovim putem ispunjen radošću i zadovoljstvom. Putem njega sam pristupio Bibliji te razvio naviku da svaki dan čitam iz nje, bez obzira jesam li to što sam pročitao razumio ili nisam. U onoj mjeri u kojoj je Božja riječ mijenjala moje razmišljanje uviđao sam da Rimokatolička crkva u mnogo čemu nije usuglašena s Biblijom.

Uz Simonovu pomoć doznao sam za spise još jednog nekadašnjeg svećenika, Barta Brewera (vidi prvu knjigu, treću priču), koji je u San Diegu u američkoj državi Kaliforniji vodio udruhu "Mission to Catholics International". Čitao sam traktate i knjige koje je izdala ta misija i s vremenom mi je postalo jasno da je Božja riječ istina, kao što je to Isus tako izražajno rekao u svojoj molitvi one noći koja je prethodila Njegovu raspeću: *Posveti ih svojom istinom; tvoja riječ je istina* (Ivanovo evanđelje 17,17). Uvidio sam i to da je istina apsolutno povezana u pogledu života i posvećenja: *Pismo se ne može ukinuti* (Ivanovo evanđelje 10,35). Tako je Bog Simona Kottoora upotrijebio za to da mi otvori oči za Božju riječ i Njegov dragocjen dar spasenja.

Na putu prema spasenju

Nije mi poznat točan nadnevak mojega spasenja, ali Bog me privukao k sebi negdje 1994. ili 1995. godine. Tada su na mene golem utjecaj izvršili sljedeći biblijski redci: *Ja sam put, istina i život: nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni* (Ivanovo evanđelje 14,6). *Jer ako svojim ustima priznaješ Gospodina Isusa i u svome srcu vjeru-*

ješ da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćeš spašen. Dakle, srcem se vjeruje na opravdanje, a ustima se ispovijeda na spasenje (Poslanica Rimljanima 10,9-10). Jer po njemu i jedni i drugi po jednome Duhu imamo pristup k Ocu (Poslanica Efežanima 2,18). Jer tko god zazove ime Gospodinovo, bit će spašen (Poslanica Rimljanima 10,13). I nema ni u kome drugom spasenja: jer nema pod nebom drugoga imena danog ljudima po kojemu se moramo spasiti (Djela apostolska 4,12).

Još dok sam bio svećenik sve sam više i više gubio povjerenje u sustav sakramenata i vlastitih dobih djela, putem kojih se navodno ostvaruje proces spasenja. Božja riječ razotkrila mi je moju grešnost i razjasnila mi da me od nje ne mogu spasiti nikakvi obredni, to jest ritualni, postupci. Kada sam shvatio da me od grijeha i njihovih posljedica može spasiti samo Isus Krist, odmah sam to prihvatio vjerom i smjesta bio spašen.

Što mi sami možemo doprinijeti?

Kojeg li olakšanja, koje li slobode! Isus Krist je bio jedina, savršena žrtva za grijehе koju je Otac mogao prihvatiti. U Rimokatoličkoj crkvi sam naučio da je ono što je Isus Krist na križu dovršio u pogledu grijehâ svijeta nepotpuno te da i mi trebamo okajavati svoje grijehе. Prema rimokatoličkom naučavanju i praksi, našem spasenju mogu doprinijeti pokore, okajavanje i zasluge drugih, osobito zasluge Marije i svetaca. No to je čisto bogohuljenje. Isus Krist, koji je savršen Bog i savršen čovjek, u potpunosti je platio za svaki počinjeni grijeh. Rimokatolička crkva je sa svojim naucima i predajama pokopala Božji besplatan dar spasenja, koji pripada svakome koji se s vjerom pouzda u Isusa Krista.

U Apostolskoj konstituciji o oprostima (Indulgentiarum doctrina) objavljenoj 1. 1. 1967. godine, za "laike" je rečeno da oni nose vlastiti križ za okajanje svojih grijeha i grijeha drugih u sigurnoj spoznaji da pred Bogom, Ocem milosrđa, mogu pomoći svojoj braći u pogledu postizanje spasenja. "Jednako tako toj riznici pripada i vrijednost doista neograničena, neizmjeriva i uvijek nova koju kod Boga imaju molitve i dobra djela blažene Djevice Marije i svih svetaca

koji su se, slijedeći po njegovoj milosti stope Krista Gospodina, posvetili i izvršili poslanje koje im je Otac povjerio; i tako, radeći na svome spasenju, surađivali su i na spašavanju svoje braće u jedinstvu otajstvenog Tijela” (*Katekizam Katoličke Crkve*, Hrvatska biskupska konferencija, članak 1477).

Vjera ili djela?

Takvo naučavanje očigledno se protivi Božjoj riječi te one koji ga slijede čini robovima doživotne zablude. Spasenje je jedino i samo putem milosti i moguće ga je dobiti isključivo vjerovanjem u Isusa Krista (Poslanica Efežanima 2,8-9). Ne može se postići ni putem svojih vlastitih djela niti pak po nekom drugom živom ili umrlom čovjeku. *Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni* (Poslanica Hebrejima 10,14). Ista ta činjenica je u Poslanici Rimljanima 11,6 razjašnjena na ovaj način: *A ako je po milosti, nije više po djelima: inače milost više nije milost. Ali ako je po djelima, više nije milost: inače djelo više nije djelo*. Kada sam s vjeron shvatio da su moji grijesi bili okajani u potpunosti, da je za moju cjelokupnu krivnju bilo plaćeno tada kada je Krist na križu prolio svoju krv, Bog me zauvijek proglasio pravednim i na mene prenio Kristovu pravednost.

Rimokatolička crkva tvrdi: “Opravdanje nam se daje po krstu, sakramentu vjere. Ono nas suobličava s pravednošću Boga koji nas snagom svoga milosrđa čini iznutra pravednima” (*Katekizam Katoličke Crkve*; član. 1992). Svojim sustavom djela i sakramenata Rimokatolička crkva poništava Božju ponudu spasenja. Uvjetima i propisima koja je sama donijela pridaje veću vrijednost i važnost negoli nezasluzenoj Božjoj milosti. Njezina tvrdnja da nas Bog proglašava pravednima, da nam je (putem krštenja) već zajamčen dio opravdanja, u golemoj je opreci jednoznačnom naučavanju Biblije. Bog jedini može opravdati! Jedini način na koji ja mogu dobiti Njegovo opravdanje jest vjera u radosnu vijest da je Isus Krist umro za moje grijeha, kao i da je bio pokopan i uskrsnuo od mrtvih. Onaj kome je darovana ta istina vjere spašen je i u Božjim je očima zauvijek proglašen pravednim, i to na temelju pravednosti Gospodina Isusa Krista. Isusova pravednost je temelj na kojemu su vjernici

pravovaljano proglašeni slobodnima. *Na hvalu slave njegove milosti, u kojoj nas je učinio prihvaćenima u Ljubljenome* (Poslanica Efežanima 1,6).

I ja sam grešnik!

U Poslanici Rimljanima 3,23 i 6,23 pročitao sam sljedeće: *Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave*, kao i: *Jer plaća za grijeh je smrt, a milosni dar Božji je život vječni po Kristu Isusu, Gospodinu našem*. Te riječi su mi u potpunosti razjasnile činjenicu da sam grešnik i da je svakom grešniku potreban Spasitelj i spasenje. Uvidio sam i to da taj Spasitelj može biti jedino Isus Krist, jer Njega je Otac “zbog nas grijehom učinio da mi postanemo pravednost Božja u njemu” (2. Poslanica Korinćanima 5,21). Gospodin Isus Krist je podnio cjelokupnu kaznu odmjerenu za moje grijeha i spasiti me može jedino vjera u Njegovo dovršeno djelo na križu. Spasenje je Božji dar i ne može se steći putem naših zasluga. *Jer milošću ste spašeni po vjeri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po djelima, da se ne bi tko hvastao* (Poslanica Efežanima 2,8.9). Ta me je istina prosvjetlila i prestao sam polagati svoje uzdanje u vlastita dobra djela i sakramente.

Put bez Krista vodi u smrt

Samo je Isus Krist put, istina i život. Predaje (tradicija), prakse i dogme Katoličke crkve učinile su me slijepim u pogledu te istine. Katolička crkva nije u Kristu i put na koji ona upućuje vodi u smrt; vlastita djela, koje ona dodaje savršenom i potpuno dovoljnom Kristovom djelu, potkopavaju nezasluženu Božju milost, to jest milosni dar spasenja. O tome Pavao govori: *Ne osujećujem milost Božju: jer ako je opravdanje po Zakonu, onda je Krist uzalud umro* (Poslanica Galaćanima 2,21).

Brak je Božja namisao!

Nakon što sam primio spasenje pouzdavši se u Isusa Krista – i to samo u Njega! – trebao sam nastaviti dalje u tome uzdanju. U pogledu svega što mi je trebalo bio sam ovisan o Bogu – i to samo o Njemu! Što sam više upoznao Njegovu riječ to više sam spozna-

vao Njegov put. Jedan biblijski redak mi je jasno pokazao da se Rimokatolička crkva s time što svećenicima zabranjuje ženidbu protiv Božjoj volji. U prvoj Mojsijevoj knjizi, u Postanku 2,18, rečeno je: *Nije dobro da čovjek bude sâm. Načinit ću mu pomoćnika prikladna za nj.* U Prvoj poslanici Timoteju 4,1-4 Riječ Božja pak zabranjivanje ženidbe prikazuje kao obilježje otpada od vjere i lažan nauk. Kada sam napustio rimokatolički sustav Gospodin mi je u svojoj ljubavi i dobroti darovao ženu, moju doživotnu družicu. Zove se Mercy (Milosrđe) i bio sam je upoznao osam godina ranije tijekom rada u jednoj župi. I ona je bila odgojena u strogom katoličkom duhu, no jednako kao i ja duhovno uznemirena zbog svih crkvenih zapovijedi koje su donijeli ljudi. Naš se brak temelji na Kristu, našem Gospodinu. Na dan 23. listopada 1996. godine doživjeli smo velik blagoslov i primili golem dar: svjetlo dana ugledao je naš sin Lance.

Krstili smo se

Božja istinska skrb u mojem životu iskazala se i u susretu s doktorom Jacobom Chelijem, ravnateljem učilišta "Berean Baptist Bible College and Seminary" u gradu Bangalore. Taj čovjek je bio oruđe kojim se Sveti Duh poslužio da me uvede dublje u Božju riječ. Od njega sam saznao i za to koje je značenje krštenja. I moja supruga Mercy sudjelovala je u mnogim od njegovih pouka iz Biblije. Krštenje vjernika je Kristova zapovijed i putem krštenja vjernik svjedoči da ima udjela s Gospodinom Isusom Kristom u Njegovoj smrti, Njegovom ukopu i Njegovom uskrsnuću. Šestoga kolovoza 1997. godine doktor Chelli je mene i suprugu krstio u jednoj prostoriji biblijske škole. Bilo je to prekrasno svjedočanstvo Božje pobjede u našem životu.

Kad u svojem životu s Kristom naiđemo na iskušenja, teškoće i sotonске napade, snagu, odvažnost i utjehu daju nam Isusove riječi: *Blagoslovljeni ste vi kada vas ljudi zamrže i kada vas izopće iz svojega društva i pogrde vas, i izbace vaše ime kao zločinačko zbog Sina čovječjega. Radujte se u taj dan i skačite od veselja, jer evo, plaća vaša velika je u nebu: jer jednako tako činili su proroci-ma oci njihovi* (Lukino evanđelje 6,22.23).

Napredujemo u slobodi

Iz dubine srca zahvaljujem Bogu što je mene i moju suprugu pozvao iz čiste milosti i u Isusu Kristu nas rodio nanovo. Sada se nalazimo u svjetlu, oslobođeni od tame prevarantskog sustava Rimokatoličke crkve. Ispočetka smo oklijevali i nismo se baš usuđivali odbaciti moljenje krunice i druge tradicionalne molitve koje su nas pratile od samoga rođenja. Danas znamo i to da je misna žrtva besmislena, jer u Poslanici Hebrejima nalazimo da je žrtva koju je prinio Krist bila potpuna i da joj nitko ne može ništa dodati. Žrtva na križu ne može se ponavljati, jer je prinesena jedanput zauvijek. Misna žrtva ne može se izjednačiti s Kristovom žrtvom na križu, a Katolička crkva čini upravo to. Božja riječ naučava: *Vjeruj u Gospodina Isusa Krista i bit ćeš spašen* (Djela apostolska 16,31). Kako bi se primilo spasenje potrebno je samo vjerovati u Krista, koji je umro, bio pokopan i uskrsnuo, te ga vjerom primiti kao svojega Spasitelja i Gospodina. U Poslanici Rimljanima 4,5 doznajemo: *Onomu tko ne radi, ali vjeruje u onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se njegova uračunava kao pravednost.*

Neprihvaćenost od strane obitelji

Danas se Mercy i ja više ne bojimo drugima govoriti o svojoj vjeri u Isusa Krista. Boga nam je dao odvažnost da svoj stav u pogledu zabluda katoličkog nauka iskazujemo i u prisutnosti katolika i katoličkih svećenika. Usto nam je Bog dao smjelost da posvuda i pred svima naviještamo Njegovu istinu. Naši rođaci i prijatelji odvratili su se od nas; stide nas se toliko da su nam zabranili dolazak u mjestu u kojima smo rođeni i u kuće naših roditelja. Moja obitelj, u kojoj sam ja bio već šesti svećenik, duboko je ukorijenjena u katoličanstvu i bila je silno ponosna na mene. Njihovo je gledište da sam im uništio glas koji su imali kao primjerna rimokatolička obitelj.

Zajedništvo s vjernicima

S druge strane smo se sprijateljili s mnogima koji su također spašeni čistom milošću i koji nas ohrabruju na ovom putu s Gospodom. Zahvaljujem Bogu što smo mogli postati Njegovom djecom

i što nas je On uistinu oslobodio. Neka je hvala Bogu za to što sada možemo uživati mir u Kristu, koji On daje onima koji su Njegovi. U Ivanovom evanđelju 14,27 čitamo: *Mir vam ostavljam, mir svoj vam dajem: dajem vam, ali ne kao što svijet daje. Neka se ne uznemiruje srce vaše i neka se ne plaši.* U Psalmu 18,2 rečeno je: *GOSPODIN je stijena moja, tvrđava moja i izbavitelj moj; Bog moj, snaga moja, u njega ću se uzdati; štiti me i rog spasenja mojega, i kula moja visoka.*

Dokle god stojimo čvrsto na toj Stijeni i u toj tvrđavi, nitko nam ne može oteti taj mir. Njegova Riječ služi našim nogama kao svjetiljka i osvjetljava našu stazu (Psalam 119,105). Ako je to stvarnost u našem svakodnevnom životu, tada će put što je pred nama, usprkos neprihvatanju i iskušenjima, ostati osvjetljen i živjeti ćemo u uzdanju u pobjedu koju je za nas izvojevao Krist.

Za tebe

Dragi čitatelju, ako još nisi načisto s Bogom, tada shvati da su tvoji grijesi ono što te odvaja od Njega: *Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave.* (Poslanica Rimljanima 3,23). Ako znaš da si grešnik, moraš znati i to da je “plaća za grijeh smrt” (Poslanica Rimljanima 6,23). To znači da trebaš život i spasenje, jer si u duhovnom pogledu mrtav. Samo, sâm sebe ne možeš oživjeti, jer u nama ljudima nema ničega što bi nam pomoglo u tome da sami doprinesemo svojem spasenju. U pogledu spasenja potreban ti je netko drugi; trebaš zastupnika, to jest zamjenika, i Božja riječ govori da netko takav i postoji. O Njemu je u Prvoj Petrovoj poslanici 2,24 napisano da je On taj “koji je sâm u svome tijelu grijehe naše nosio na drvetu”. Tu, naravno, nije riječ ni o kome drugome nego o Isusu Kristu! Slijedom toga, On je taj u koga moramo vjerovati; On je naš zakoniti zamjenik. No spašeni mogu biti samo takvi koji se pouzdaju u Njega kao svojeg osobnog Spasitelja i Gospodina te mu to i priznaju svojim usnama (Poslanica Rimljanima 10,9-10). Ako si došao do uvjerenja da te spasiti može samo vjerodostojna vjera u Isusa Krista, koji je na križu preuzeo tvoje mjesto kao tvoj zamjenik, tada to, jednostavno, reci izravno Bogu u

iskrenoj molitvi izrečenoj iz srca. Tada ćeš biti zauvijek spašen ili, drugim riječima, Bog će ti tada dati vječan život. Apostol Ivan nam je to u svojoj prvoj poslanici izrazio ovim riječima: *A ovo je to svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni, i taj život je u njegovu Sinu* (Prva Ivanova poslanica 5,11).

Neka je slava Gospodinu!

***

Joseph Cherucheril vidi svoju službu osobito među katolicima, a cilj mu je da ih uvjeri u biblijsku istinu. Posjećuje katoličke obitelji u pokrajini Bangalore i, kada je to moguće, na drugim udaljenijim područjima. Uza sve to dijeli traktate, od kojih su neki prevedeni na malajalam, njegov materinji jezik. U njegovoj se kući neke obitelji redovito sastaju na proučavanje Biblije i molitvu. U Tabernacle Baptist Church služi na taj način da nedjeljom vodi biblijsko proučavanje.

Kako sam u Kristu našao jedinoga posrednika

Rođen sam na sjeveru Italije 1910. godine, kao dijete siromašnih ali pobožnih roditelja rimokatolika. Nakon što me 29. lipnja 1935. godine kardinal Rossi zaredio za svećenika, poslan sam u Sjedinjene Države.

Nekoliko godina nakon toga sam za rođendan dobio malen radio-prijemnik. Na svoje iznenađenje, ali i radost, s njime sam mogao primiti i neke protestantske radio-emisije. Od samog početka sviđale su mi se poruke i pjesme. No ono što me se najviše dojmilo bilo je to koliko su važnost propovjednici pridavali Bibliji. Izgledalo je kao da zaista žele ispuniti Kristov nalog: *Propovijedajte evanđelje svakome stvorenju* (Markovo evanđelje 16,15).

Budući da sam htio dokazati da sam ja, kao član Rimokatoličke crkve, na pravome mjestu i da su svi oni koji se nalaze izvan te crkve u golemoj zabludi, počeo sam ozbiljno i uz molitvu čitati Bibliju. No što sam je više čitao i što sam se predanije molio, postajalo mi je jasnije da je upravo Rimaska crkva ta koja se nalazi u zabludi.

U Ivanovom evanđelju sam čitao: *A svima koji ga primiše on dade moć da postanu djeca Božja, onima koji vjeruju u njegovo ime* (Ivan 1,12). *Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenoga Sina da tko god u njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni* (Ivan 3,16). Biblija se nije mogla jasnije izraziti u pogledu najvažnijeg životnog pitanja – pitanja našega spasenja.

Nauci koje nisam našao u Bibliji

Kao rimokatolički svećenik uopće nisam mogao znati je li moja duša spašena i hoću li u vječnosti zaista biti kod Boga. Uvijek izno-

va uviđao sam to da mi ni moja revnosti ni dobra djela koja sam činio kao svećenik ne mogu pomoći u pogledu spasenja, jer sam u Svetom pismu, Bibliji, pročitao: *Jer milošću ste spašeni po vjeri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po djelima, da se ne bi tko hvastao* (Efežanima 2,8-9).

Ta spoznaja potresla je moju vjeru u rimokatoličke nauke (doktrine) u koje sam dotad vjerovao. Jedan katolik nema drugog izbora: ili će bezostatno prihvatiti ono što naučava Rim ili će biti izopćen. Budući da sam počeo sumnjati u sve, Sveto sam pismo počeo čitati još pomnije negoli prije. Otkrio sam da je djelo koje je Isus Krist dovršio na križu potpuno dovoljno: *Po toj volji smo posvećeni prinostom tijela Isusa Krista jedanput zauvijek* (Hebrejima 10,10). *Jer jednim prinostom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni* (Hebrejima 10,14). *Koji ne treba danomice, kao ti veliki svećenici, najprije prinostiti žrtve za vlastite grijeha, a potom za grijeha naroda: jer je to učinio jedanput zauvijek prinijevši samoga sebe* (Hebrejima 7,27). Stoga su i misna žrtva, sakrament ispovijedi i čistište potpuno suvišni.

Idi k Isusu umjesto u Rim

Postalo mi je jasno da svi nauci samozvane “jedine prave Crkve” nisu ništa drugo doli rimokatoličke izmišljotine. Tijekom svog daljnjeg proučavanja utvrdio sam da u Bibliji nije moguće naći ni naznaku, a kamoli potvrdu za štovanje Marije i svetaca. Kada je na svadbenoj gozbi u Kani ponestalo vina, prava Marija, majka našega Otkupitelja, poslužitelj je poslala k Isusu: *Što god vam on kaže, učinite* (Ivanovo evanđelje 2,5). Krist Isus i nas poziva da dođemo izravno k Njemu, a ne onako kako to naučava Rimokatolička crkva, zaobilaznim putem posredstvom svetaca: *Dođite k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni i ja ću vas odmoriti* (Matejevo evanđelje 11,28). *Ja sam put, istina i život: nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni* (Ivanovo evanđelje 14,6). *Ako bilo što zaištete u moje ime, ja ću to učiniti* (Ivanovo evanđelje 14,14). I Pavao je, pod Božjim nadahnućem, napisao: *Jer jedan je Bog, i jedan je posrednik između Boga i ljudi: čovjek Krist Isus* (1. Timoteju 2,5).

Na temelju svojeg proučavanja Biblije morao sam zaključiti da cjelokupan kult nebrojenih svetaca nije ništa drugo doli pronalazak Rimokatoličke crkve. Prvi put u mojem životu bilo mi je potpuno jasno da su nauci Rimokatoličke crkve pogrešni i zahvalio sam se Gospodinu što mi je otvorio razum. Nije mi preostalo ništa drugo doli napustiti Rimokatoličku crkvu. Počeo sam s odgovarajućim pripremama, ali krajnju sam se odluku još uvijek bojao donijeti. Znao sam da će moji roditelji, braća i sestre biti duboko povrijeđeni, a katolički vjernici silno razočarani. Izgubit ću i mnoge dobre dugogodišnje prijatelje, kao i napustiti sigurnost, ugled i mnoge životne udobnosti. Stoga sam to izbacio iz sebe i molio se. No Gospodinov odgovor bio je jasan i nedvosmislen: *Onaj tko oca ili majku voli više negoli mene, nije mene dostojan; i onaj tko sina ili kćer voli više negoli mene, nije mene dostojan* (Matejevo evanđelje 10,37).

Kako više ne bih morao slušati takve Božje opomene, ostavio sam Bibliju po strani i predano se posvetio svome poslu. Prisjetio sam se kako sam se u svećeničkom sjemeništu, a osobito na dan svojeg zaređenja, zavjetovao da ću biti jedan od najboljih svećenika.

Mač Božje riječi

U siječnju 1955. godine doživio sam jedno ugodno iznenađenje. U gradu Kansas City zatekao se propovjednik Giuseppe Zacchello, izdavač časopisa "The Convert Magazine" (poznatog i pod nazivom "Obraćeni katolik"), pa me došao posjetiti. Zabezeknuo sam se kada me Zacchello upitao jesam li spašen. To me pitanje neprestano progono pa sam se uvijek iznova molio Bogu da mi pokaže put spasenja. Odgovor je bio nedvosmislen i, istodobno, služio kao ukor: *Nemojte misliti da sam došao mir donijeti na zemlju: nisam došao donijeti mir, nego mač* (Matejevo evanđelje 10,34). Upravo taj mač bio mi je potreban da se odvojim od svega što sam dotad volio i što mi je vrijedilo.

Sada, nakon što sam povjerovao u Gospodina Isusa tako što sam posve osobno vjerom prihvatio njegovo spasonosno djelo, doživio sam ispunjenje sljedećeg obećanja mogega Gospodina: *Zaista, kažem vam: Nema ni jednoga tko je ostavio kuću, ili roditelje, ili bra-*

ću, ili ženu, ili djecu zbog kraljevstva Božjega, a da ne bi primio mnogostruko već u ovome vremenu, a u budućem svijetu život vječni (Lukino evanđelje 18,29-30).

***

Leo Lehman (vidi članak broj 45) i Giuseppe Zacchello (vidi članak broj 28) dobro su poznavali Giovannija (Ivana) Zanova. U međuvremenu je taj smjeli borac za Evanđelje otišao k svome Gospodinu.

Svjetlo Evanđelja oslobodilo me iz tame

I istina će vas osloboditi (Ivanovo evanđelje 8,32). Istina rado-sne vijesti Isusa Krista milijune je ljudi oslobodila od njihovih gri-jeha, teretâ i zabrinutosti. To je jasan dokaz da je nepromijenjeno Evanđelje Svetoga pisma još uvijek *snaga Božja za spasenje sva-komu tko vjeruje* (Poslanica Rimljanima 1,16). Pripovijest o mojem oslobođenju iz tame rimskoga katoličanstva i ulazak u *slobodu sla-ve djece Božje* (Poslanica Rimljanima 8,21) još je jedan dokaz po-stojanja te iste sile.

Moje obraćenje, ustvari, nije bilo nimalo spektakularno. Nije bi-lo neke iznenadne promjene, kao ni nekakvog izvanrednog događa-ja koji bi me naveo na to da napustim Rimokatoličku crkvu i izručio me Kristu. Na to me navelo smireno, neprekidno djelovanje Božje milosti i svakodnevno sukobljavanje sa zabludama vjerskoga susta-va koji se lažno prikazuje kao katolički (sveopći) i kršćanski.

Je li Bog zaista oprostio moje grijehе?

Roditelji su mi živjeli na sjeveru Ita-lije. Budući da su bili rimokatolici, i ja sam kršten i krizman u toj vjeri. Kad mi je bilo dvanaest godina osjetio sam božanski poziv u svećeničku službu i otišao u odgovarajuće sjemenište. On-dje sam primio devetogodišnju snažnu i strogu izobrazbu. Tijekom jedne du-boke i dugotrajne krize po prvi put me obuzela sumnja u pogledu korisnosti ispovijedanja. Primjećivao sam da gri-jesi moje nutrine – moje duše – postaju sve mračniji i mučila me sumnja. Očaj-nički sam tragao za svjetlom i mirom. Gotovo svaki dan išao sam na ispovi-

jed u nadi da ću u tome naći odrješenje i olakšanje. No koliko god sam se bio trudio i koliko god često sam ocu ispovjedniku priznao svoje grijehе, nikada nisam bio siguran jesu li mi grijesi zaista oprošteni i nikada mi u srce nije doteklo ni najmanje snage koja bi ga održala čistim i sačuvala me od daljnjih i još gorih grijehа.

Koje li opreke s mojim današnjim životom kada, pun radosti, zajedno s Pavlom mogu reći: *Jer znam kome sam povjerovao i uvjeren sam da je on sposoban za onaj dan sačuvati ono što sam mu povjerio* (2. Timoteju 1,12). Danas svoje grijehе priznajem izravno Bogu. Putem djelotvorne snage krvi, koju je dao na križu, Isus Krist me očistio, dao mi novo srce i od mene napravio novo stvorenje.

Moj pokušaj da se za vlastitu kosu izvučem iz močvare

Kako bih nadvladao svoje nutarnje sukobe odlučio sam život potpuno žrtvovati služanju Afrikancima. Stoga sam ušao u crkveni red dojmljiva imena: "Misionari srca Isusova", u Engleskoj poznat kao "Očevi iz Verone". Članovi toga reda su mi u posljednjih pet godina

školovanja za svećenika iskazali mnogo dobroga, za što sam im iznimno zahvalan. No ne smijem prešutjeti to da je način na koje se ondje učenike priprema za duhovan rad i svećeničku službu potpuno usmjeren na *djela*, to jest ono što smo morali činiti. Naše osobno spasenje ovisilo je o onome što činimo mi, a ne o onome što je Isus Krist već učinio. O našim je zaslugama ovisilo hoćemo li vječnost provesti kod Boga ili u prokletstvu. Isus, "začetnik i dovršitelj naše vjere" (Hebrejima 12,2), "Alfa i Omega, prvi i posljednji" (Otkrivenje 22,13), bio je potisnut u

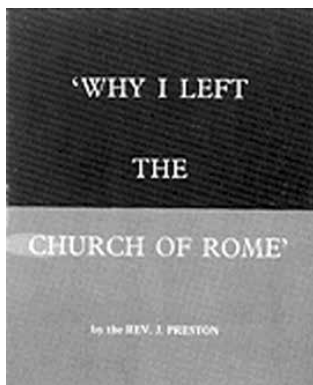
stranu našim zaslugama, našim molitvama, našim milostinjama i djelima pokore. Sve to trebalo nas je dovesti u Nebo, a ne Krist. Iz istog razloga me se u dvije godine novaštva potalo da bičujem sâm sebe i da ljubim pod blagovaonice ili noge drugih novaka.

Zasvijetlilo mi je svjetlo Evanđelja

Nakon dvije godine novaštva počela je moja teološka izobrazba. To je trajalo četiri godine i završilo 1952. godine s mojim svećeničkim pomazanjem u Milanu. Odmah nakon toga odslužio sam godinu dana u sjevernoj i srednjoj Italiji kao svećenik i natjecao se za misiju te na posljetku kao misionar i učenik bio poslan u jednu veliku rimokatoličku školu u Asmari, u Eritreji. Ondje sam prvi put došao u dodir s protestantskim misionarima i dobio neke njihove knjige. I ondje sam, i to više negoli ikada prije toga, primjećivao koliko tiranski može biti rimokatolički sustav.

Dvije godine kasnije stigao sam u London, gdje sam namjeravao poboljšati svoje znanje engleskoga jezika. U Londonu sam ponovno došao u dodir s biblijskom vjerom pa sam počeo moliti Boga da mi dade svjetlo. Ponekad kada bih prolazio kraj Hyde Parka ondje bi na mjestu određenom za govore (Speaker's Corner) propovijedali evanđeoski propovjednici. Njihovo neustrašivo i jasno prikazivanje katoličkih lažnih nauka na posljetku mi je pomoglo da se otrgnem od Rimokatoličke crkve. Gospodin P. Pengilly, ulični propovjednik Evanđeoske alijanse bio je jedan od onih koji su mi pokazali ispravan put.

Na kraju bih svakog čitatelja htio uvjeriti da ovo svjedočanstvo ne pišem zato što bilo koga mrzim. Upravo suprotno, želja moga srca i molitva Bogu (Rimljanima 10,1) jest to da još mnogi katolici prepoznaju svjetlo Evanđelja, i to onako kao što je ono prosvijetlilo mene, i da s radošću mogu znati da je Isus njihov osoban Spasitelj. Radost zbog tog duhovnog otkrića u meni je probudila želju da ga podijelim s drugima. Zbog toga sam napisao ove stranice i uzdam se u to da će se putem ovoga svjedočanstva Bog proslaviti.

Od mrtve religije do novog života u Kristu

Stoga, ako je tko u Kristu, novo je stvorenje: ono staro je prošlo, gle, sve je novo nastalo (Druga poslanica Korinćanima 5,17).

Rodio sam se u mjesu West Limerick u Irskoj. Ondje sam proveo sretno djetinjstvo kao najmlađi od sedmero djece, tri djevojčice i četiri dječaka. Imali smo mnogo rođaka pa bismo nedjeljom nakon što bi se vratili kući s mise išli u posjet ili pak bismo nekoga pozvali k nama. U ono doba nikome nije padalo na pamet da nedjeljom ne ide na misu, osim kada bi bio vrlo bolestan. Ne ići na misu slovalo je kao smrtni grijeh: ako bi netko umro ne ispovjediš taj grijeh i ne primivši odrješenje od svećenika, neizbježno bi bio osuđen na pakao.

Još se uvijek sjećam toga kako sam već kao malen dječak svako jutro nakon ustajanja običavao kraj postelje

kleknuti na molitvu. Najprije bih izrekao jutarnju molitvu, koju me bila naučila majka, a potom "Oče naš" i "Zdravo Marijo". Još i danas se sjećam kako je počinjala ta jutarnja molitva: "Oh, Isuse, po najčišćem srcu Marijinom ..." Iz toga sam zaključio da k Isusu mogu doći samo putem Marije. Nešto drugo što je još živo u mojem sjećanju jest svakovečernje moljenje krunice, prigodom čega bi sva obitelj klečala u kuhinji. Pritom su mi mnogo dulje od krunice bile dodatne molitve. Za svakoga susjeda koji bi imao neke teškoće molilo bi se tri puta "Zdravo Marijo", jednako kao i za svakog pokojnog rođaka.

Svećenici su uživali visok ugled i poštovanje. Tako sam i ja odlučio da ću biti svećenik.

Na putu do svećeništva

Poslao sam zamolbu za upis za školovanje u St. Patrick College, misijsko sjemenište u gradu Thurles, u pokrajini Tipperary. Bio sam primljen i započeo šestgodišnji studij za svećenika, koji se sastojao od dvije godine filozofije i četiri godine poduke u dogmatskoj i moralnoj teologiji, kao i kanonskom pravu i drugim predmetima. Pravog studija Biblije nije bilo, nego smo povremeno primali površan akademski kratak pregled koji nije nimalo utjecao na naš život. Koje li štete što mi nitko nije savjetovao da tijekom tih šest dugih godina proučavam Božju riječ! No budući da tada nisam bio nanovo rođen, najvjerojatnije me to uopće ne bi zanimalo. Osim toga, kako bez novog života Bibliju ne bih razumio, oči mi još ne bi bile otvorene za Božju riječ.

Na posljjetku je 15. lipnja 1953. godine došao dan za kojim sam čeznuo, dan svećeničkog zaređenja. Bio je to znamenit dan i priređen je velik prijem za članove moje obitelji i prijatelje. Slavlje je nastavljeno i sljedećeg dana, kada sam održao svoju prvu misu. Došla je gotovo sva župa, kako bi pribivala prvom činu posvećenja mladoga svećenika.

Odlazak u Sjevernu Ameriku

Nakon tromjesečnog odmora u svojoj domovini, s drugim tek zaređenim svećenicima koji su bili određeni za službu u različitim gradovima Sjedinjenih Država ukrcao sam se na lađu koja je plovila za New York. Moje prvo mjesto služenja bila je katedrala u kalifornijskom gradu Sacramento, koja se nalazila sučelice zgradi državne skupštine. Svoje sam služenje započeo s predanjem i velikim žarom. Bio sam čvrsto odlučio dati ono najbolje od sebe i biti najbolji mogući svećenik. Dobio sam jednu sobu na trećem katu župnoga dvora, iz koje se upravo bio odselio jedan svećenik koji je patio od velike pošasti koja je raširena među rimokatoličkim svećenicima: alkoholizma. Više puta sam morao ići do spremnika za otpad, koji se nalazio u stražnjem dvorištu, dok sam se konačno riješio svih praznih boca koje sam pronašao u ladicama i ormarima moje nove sobe. Bio sam silno potišten, jer sam u ono doba bio žestok pro-

tivnik bilo kakvog uživanja u alkoholnim pićima te bio član jedne irske organizacije, koja se nazivala: “The Pioneer Total Abstinence Association”. (Kao znak prepoznavanja nosili smo omanju crvenu značku u obliku srca. Kada u Irskoj netko vidi nekoga s tom značkom ne nudi mu nikakav alkoholni napitak.)

Poniženje u ispovjedaonici

Još se uvijek sjećam kako sam satima sjedio u ispovjedaonici katedrale zato što sam htio ostati tako dugo dok se ne ispovjede svi koji su u redu čekali na ispovijed. Za razliku od toga, drugi su svećenici taj drveni sanduk napuštali čim bi prošlo vrijeme određeno za ispovijed. Zbog toga sam često znao zakasnuti na objed ili na večeru. Ostali su me ismijavali zato što se toliko zalažem za one koji se ne drže vremena određenoga za ispovijedanje, pri čemu se prvenstveno radilo o Amerikancima meksičkog podrijetla. Bog mi je osobito dao ljubav za te ponizne i nezahtjevne ljude koji su svoju ljubav prema meni, svojem svećeniku, iskazivali tako što su se spuštali na koljena preda mnom i ljubili mi ruku. To iskustvo istodobno mi je bilo dirljivo i navodilo me na poniznost.

Nakon toga mi je dodijeljena jedna župa u predgrađu, u kojoj je služilo osoblje irskog podrijetla i koja je trebala pojačanje. Moj novi župni svećenik – U Sjedinjenim Državama nazivali smo ga pastorem – bio je jedan poluinvalid koji je imao tri pomoćnika. No stvarno djelatatan pastor, to jest “pastorica”, kao što sam uskoro utvrdio, bila je monsinjorova sestra, koja je upravljala domaćinstvom. Ona je bila ta koja je primala svakog posjetitelja i preuzimala sve telefonske pozive te svakoga, htio on to ili ne, vodila svome bratu. Ni u kuhinju ni u blagovaonicu nije smio ući nitko koga ona ne bi pozvala na jelo. Jednom je čak iz kuhinje velikim nožem potjerala jednog od pomoćnih svećenika, i da se taj nije uhvatio stolice i njome zaštitio ne bi izišao neozlijeđen odande.

Tijekom pet godina koje sam ondje proveo, starom je pastoru zdravlje bivalo sve lošije. Tako je došlo do toga da se povećala moja odgovornost za župu i da me, na moje veliko čuđenje, domaćica počela cijeniti pa smo se u preostalo vrijeme dobro slagali.

Grijev prezaposlenosti

Nije prošlo mnogo vremena i bio sam zahvaćen onime što nazivam grijehom prezaposlenosti, što je opteretilo moj duhovan život. Prije i poslije vođenja mise uvijek sam vrijeme provodio moleći se i svakodnevno čitajući časoslov (službene molitve za svećenike). Svoje nedjeljne propovijedi pripremao sam na temelju onoga što mi je bilo određeno od strane biskupije. Propovijedao sam rado, jer sam bio naučio kako ugoditi osjećajima duše. Ono što me nitko nije bio naučio bilo je to kako nahraniti ljudski duh. No ljudi su se nakon mojih propovijedi osjećali dobro i s toga gledišta sam bio sasvim uspješan.

“Jesi li spašen?”

Kad sam već pet godina djelovao kao svećenik progovorio mi je Bog putem jednog malog djeteta ali ja, nažalost, dok sam stajao tamo pred crkvenom zgradom nisam obraćao pozornost na te riječi. Mislim da sam upravo čekao da dođe netko iz pogrebnog društva i preuzme od mene opravu koja je bila predviđena za misu koja je trebala uslijediti nakon pogreba. Nije još bilo nikoga osim jednog malog crnca starog otprilike tri ili četiri godine, koji mi je prišao i svojim krupnim očima promotrio me od glave do pete. Zatim mi je rekao: “Tko si ti? Jesi li ti propovjednik?” Nakon što je obišao oko mene, pogledao me ravno u oči i upitao: “Jesi li ti spašen?” Više se ne sjećam kako sam postupio; možda suosjećajno ili prezrivo. To mi je dijete postavilo najvažnije životno pitanje, a ja nisam imao pojma o čemu ono govori! Dječak je očigledno razumio što to znači biti spašen i Bog ga je upotrijebio da mi obrati pozornost na to, ali bilo uzaludno. Da sam tada znao što ću otkriti za dvanaest godina, tada bih dječaku trebao otvoreno reći da nisam spašen. Tek kad mi je bilo četrdeset i pet godina znao sam na što je dječak mislio, jer sam tek tada uvidio što to znači biti spašen i nanovo rođen.

Uloga svećenikâ

Zamolio sam za premještaj pa su me premjestili u jedno manje mjesto. Uskoro nakon toga, u kolovozu 1968. godine, u našu su žu-

pu stigle dvije časne sestre, sestra Ivona i sestra N. Od našeg prvog susreta smo se sestra Ivona i ja razumjeli tako dobro kao da smo u višegodišnjem prijateljstvu. Njegovali smo svoj odnos na čisto poslovnoj razini. Uživali smo razgovarati o različitim temama i raspravljati o njima.

Jednoga dana kada smo raspravljali o nekoj knjizi, upitao sam je: "Sestro, kako procjenjujete moje djelovanje kao svećenika? Molim Vas, recite mi potpuno iskreno, što mislite o tome." Ono što je odgovorila na moje pitanje duboko me potreslo. Odgovorila je: "Pater, vidim da sve radite ispravno i da je sve što govorite s propovjedaonice također ispravno pa mislim da dobro ispunjavate svoju ulogu svećenika." Drugim riječima, u meni je vidjela izvođača koji igra svoju ulogu. Ona nije bila svjesna kako su njezine riječi djelovale na mene, ali to je postalo prekretnicom mogega života. Njezine riječi izazvale su to da u sebi život vidim kao kazališni igrokaz, kao što je to prikladno iskazao Shakespeare: "Sav svijet je pozornica." Više nisam htio igrati ulogu svećenika, nego sam htio što je prije moguće sići s pozornice. To je trebao biti početak višemjesečnog teškog iskušenja.

Sestra Ivona daje otkaz

Prije božićnog odmora 1968. godine sestra Ivona mi je dala na znanje da želi izići iz "Sestrinstva Svete Obitelji". Nije htjela prekršiti svoj jednogodišnji zavjet pa je mjesece koji su joj preostali odlučila odslužiti negdje drugdje. Činjenica da se više neće vratiti u moju župu potpuno me slomila pa sam i Bogu i sebi morao priznati da sam se bio zaljubio u nju. No Ivona, očigledno, nije htjela takav odnos. Moj poziv da budem svećenik bio joj je svet i nije htjela snositi krivnju za to da napustim tu uzvišenu službu.

Napuštam svećeničko zvanje

Razdoblje koje je uslijedilo bilo je obilježeno bolnim borbama. Vapio sam Bogu neka mi pokaže što će biti od mogega života. Pozvao sam najboljeg propovjednika za kojega sam znao, da u mojoj župi održi niz propovijedi, kako bi duhovno oživio mene i moje

vjernike, no njegove su poruke bile beživotne i lišene gorljive ljubavi prema Bogu. Imale su, kao što je to u Drugoj poslanici Timoteju 3,5 izrazio apostol Pavao, vanjsko obličje pobožnosti, no bez snage. Konačno sam donio odluku: napustit ću svećeničko zvanje.

Napisao sam pismo Ivoni i obavijestio je o mojoj konačnoj i neopozivoj odluci. Prigodom zajedničke večere objasnio sam joj da moja odluka o napuštanju svećeničkoga zvanja ne ovisi o daljnjem razvoju našega odnosa. Njoj je bilo vrlo važno to da taj korak poduzmem tek tada kada budem sasvim siguran da je u skladu s Božjom voljom.

Pismom sam svojega biskupa obavijestio o svojoj odluci i zamolio ga da u Rim pošalje zamolbu za izdavanje isprave kojom bi mi se dopustilo vjenčanje unutar Rimokatoličke crkve.

Nakon što sam našao svećenika koji će moći upravljati župom u iduća dva mjeseca, odnio sam ono malo stvari što sam imao u župno vozilo i napustio grad. Zaustavio sam se pred sjedištem biskupa moje dijeceze. Htio sam ga zamoliti da mi dopusti da se poslužim vozilom, s time ću ga kasnije vratiti. Zatražio je da mu dadem isprave vozila, napisao nešto na njima, vratio mi ih i rekao: "Vincente, mnogo sreće s vozilom; sada je tvoje. Ali uskoro ćeš trebati staviti nove gume." Taj velik izraz prijateljstva neću nikada zaboraviti.

Naše vjenčanje

Kada sam stigao u Oakland, Ivona se preselila svojoj majci i meni prepustila svoj stan na jezeru Merritt. Bilo je to prekrasno mjesto, na kojemu sam se ponovno mogao smiriti nakon užasne traume koja je pratila moju odluku da napustim svećeničku službu.

Kad mi je iz Rima stiglo odobrenje za ženidbu, Ivona i ja vjenčali smo se uz blagoslov Rimokatoličke crkve te odselili u grad imenom Colusa. Ondje sam se, zahvaljujući posredovanju jednog drugog prijašnjeg svećenika, zaposlio u Odjelu za osobe na uvjetnoj slobodi. Ivona je u našoj župi bila voditeljica laičke zajednice za kršćanski nauk. Bili smo predani katolici i na pameti nam nije bilo ništa drugo negoli to i ostati. No svejedno smo se svaki put ka-

da bismo se vratili kući s mise osjećali tako iscijeđeni, tako gladni i žedni Božje prisutnosti, duhovne hrane koju bi se moglo primiti i njome nahraniti, a koje nije bilo niotkuda. Bog nam je bio darovao posao, krasnu kuću i uza sve to poklonio nam i prekrasnu kćer, našu Kelly Ann. Bili smo sretni i od srca smo zahvaljivali Bogu za svu Njegovu dobrotu, no svejedno smo čeznuli za dubljim i značajnijim odnosom s Njim.

Nanovo rođeni

Jednoga dana netko nam je poslao knjigu u kojoj se nalazio životopis nekog svećenika. U njoj je taj čovjek opisao kako je upoznao Boga i putem Duha Svetoga doživio novo rođenje. To je bilo nešto sasvim novo za mene. Nedugo nakon toga pozvani smo Ivone i ja na jedan susret na kojemu je neka prijašnja časna sestra svjedočila o sili Božjoj koja vodi do spasenja te govorila o tome kako se nanovo rodila. Tom prigodom doživio sam to da je Gospodin dirnuo moje srce i progovorio mi. Kada je na svršetku sastanka bio izrečen poziv da se iziđe naprijed i prihvati Krista, Ivone i ja bili smo prvi koji smo to učinili. U molitvi smo zamolili Isusa Krista da on preuzme upravu nad svakim područjem našega života. Od toga događaja pa nadalje počeli smo uočavati promjene u svojem životu. To je bio trenutak u kojemu me Bog učinio novim čovjekom i u kojemu sam primio sigurnost svojega spasenja. Otada su naše molitve imale potpuno novo značenje i bile istinskije. Biblija, Božja riječ, koju smo počeli čitati i proučavati, postala nam je živa i razumljiva.

Spašeni ne djelima, nego jedino milošću

Priključili smo se jednoj skupini za proučavanje Biblije te uranjali sve dublje i dublje u Božju riječ. S vremenom smo utvrdili da mnogo toga što nas je Rimokatolička crkva naučila nije u skladu s Božjom riječju. Ukratko, Rimokatolička crkva naučava evan-

đelje djela, to jest spasenje nastojanjima pojedinca, vođenjem dobrog života i ispovijedanjem svojih grijeha – kao da Isus Krist svojom krvlju prolivenom na križu nije platio potpunu otkupninu. Nasuprot tome, Biblija nedvosmisleno govori da je spasenje besplatan Božji dar koji se prima vjerom: *Jer milošću ste spašeni po vjeri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po djelima, da se ne bi tko hvastao* (Poslanica Efežanima 2,8.9).

Samo je Isus Spasitelj

Postalo nam je jasno da se katolici, jednako kao što smo to i mi učinili, trebaju odvojiti od zabluda Rimokatoličke crkve. Kako smo mi težili za time da mu služimo, Gospodin Isus Krist je istinski blagoslovio naš život. Nikada prije toga nismo bili tako sretni. Gospodin nam je darovao još jednu dragocjenu kćer i otvorio nam mnoga vrata kako bismo pronosili Njegovu Riječ. Molimo se za to da svi oni koji čitaju ovo svjedočanstvo upoznaju Krista i snagu Njegova uskrsnuća. Što te još sprečava da svim svojim srcem tragaš za Gospodinom Isusom Kristom? On je jedini koji te može spasiti. On je umro zato da bi ti mogao živjeti. *Jer i Krist je jedanput za grijeh pretrpio, pravedan za nepravedne, da nas privede Bogu* (Prva Petrova poslanica 3,18).

***

Vincent O'Shaughnessy je nakon svojeg obraćenja djelovao kao pastir u zajednici koja se okupljala pod imenom "Paradise Christian Center" u američkoj državi Kaliforniji. Nakon što je svoju odgovornu službu ondje predao drugome pastiru bio je slobodan za služenje Gospodinu na domaćoj i međunarodnoj razini. Do 2005. godine svake je godine putovao na misijski pohod u svoju domovinu, Irsku. U svojoj knjizi "The Truth that Sets Us Free" (Istina koja nas oslobađa) podrobno je opisao kako su on i njegova supruga Ivona našli put do spasenja.

Katolička Biblija potresla je starog svećenika

Bilo mi je već preko pedeset godina i još sam uvijek živio u potpunoj duhovnoj tami. Mnogo godina sam već bio svećenik, no ono što sam znao o Isusu Kristu bilo je ograničeno i iskrivljeno. Da, pravi Krist Biblije bio mi je prikriven putem složenog religijskog doktrinarnog sustava.

Vjerovao sam da izvan Rimokatoličke crkve nema mogućnosti za spasenje i da je papa, kao Kristov predstavnik na Zemlji, nepogrešiv. Moja odanost je bila tolika da sam za obranu pape bio spreman dati svoj život.

Što sam naučio od Rimokatoličke crkve

U školu sam išao kod isusovačkih redovnika i već sa šesnaest godina odlučio sam i sâm postati jedan od njih. Školovao sam se na svećeničkim sjemeništima u Peruu, Ekvadoru, Španjolskoj i Belgiji te na poslijetku bio zaređen. Mnogo godina radio sam kao učitelj u različitim rimokatoličkim školama, a kasnije i u jednom sjemeništu. Zatim sam obavljao dužnost zamjenika rektora dijecezanskog suda, bio sam vojni kapelan i tijekom svoje svećeničke službe upravljao sam dvjema najvažnijim župama u svojoj zemlji.

Kao župni svećenik bio sam odlučan u tome da porazim protestante na svojem području. Smatrao sam ih hereticima i svojim sam ih vjernicima prikazivao kao izrazito nemoralne ljude. Budući da su se neki od tih protestanata neprestano pozivali na autoritet Biblije, odlučio sam napisati knjigu u kojoj bih na temelju Biblije razotkrio njihove zablude.

Što sam naučio pomoću Biblije

Duge tri godine proučavao sam Bibliju poglavlje po poglavlje i do dna duše me potreslo ono što sam pritom uvidio, naime da sam u zabludi ja. Umjesto da ja opovrgnem te heretike, mene je opovrgla vlastita rimokatolička Biblija; i to sve što sam dotad vjerovao. Po-

čeo sam uviđati koliko se malo sadržaj rimokatoličkog vjerovanja slaže s Biblijom. Dok sam nastavio proučavati Bibliju često su mi, zbog toga što sam ljudske zamisli slijedio poslušnije negoli Božji nauk, znale navrijeti suze.

Još jedan učinak sustavnog proučavanja Biblije bilo je to što se probudila moja savjest. Uvidio sam da sam daleko od Boga. Kao svećenik odavao sam dojam svetosti, ali sam u stvarnosti bio grešnik i vodio potpuno svjetovan život. Crna oprava koju sam nosio simbolizirala je tamu mojega srca. Počeo sam čeznuti za slobodom, no nju mi nisu mogli dati ni sakramenti, ni molitve svecima, ni pokore, ni sveta voda, ni ispovijedanje grijehâ pred ljudskim ispovjednikom – i to bez obzira koliko god sam se trudio činiti sve to.

Krist me promijenio

Jednoga dana sam konačno predao svoje srce Bogu, ja svećenik star više od pedeset godina. Kleknuo sam pred Kristom i, premda ga nisam vidio, prepoznao ga kao stvarnog i živog. Skrušeno i duboko ožalošćen priznao mu da sam ga vrijeđao tijekom svojeg groznog življenja u grijehu. Pred svojim duhovnim očima vidio sam križ, na kojemu je On prolio svoju dragocjenu krv kako bi me oslobodio kazne koju sam itekako bio zaslužio.

Ishod te molitve bio je promijenjen život! Krist me pozvao iz “groba” duhovne tame i otada sam ga mogao iskusiti i upoznati kao živoga Gospodina. Tajna pravog duhovnog života je u tome da se susretne Krista Isusa u ispravnoj i dubokoj vjeri. Kada Krist preuzme vođenje ljudskoga srca, zajamčen je svaki drugi duhovni blagoslov.

U Poljskoj svijetli svjetlo

U Poljskoj, u zemlji u kojoj sam rođen, više od devedeset i dva posto stanovništva, naravno formalno, pripada Rimokatoličkoj crkvi – jednako kao i obitelj u kojoj sam rođen (1899. godine). Kad mi je bilo sedam godina krenuo sam u osnovnu školu. Uz uobičajene školske predmete jedan nam je svećenik držao religijske pouke. Kod njega smo mi djeca naučili svega nekoliko priča iz Staroga i Novoga zavjeta i mnoge stavke iz katoličkoga katekizma. Od toga doba u mojemu su se srcu nastanile dvije želje: doći bliže Isusu i saznati što više o Bogu. Bilo je to kao da u nutrini srca čujem Gospodinov poziv, premda u to doba još uvijek nisam shvaćao da je doista Bog bio taj koji je usadio tu želju u moje srce. Osim toga, nisam imao ni pojma kako se odazvati tome pozivu, a kamoli kako mu se pokoriti. Nisam mogao potražiti upute u Božjoj Riječi, jer nismo imali Bibliju. Usto se ni djecu ni odrasle nije poticalo na to da si je nabave. Upravo suprotno, najviše duhovne vođe zastupale su gledište da je čitanje Biblije opasno i da je neke već odvelo u različite lažne nauke. Samo je Katolička crkva mogla prosuditi i iz Biblije izabrati ono što je prikladno nedjeljom pročitati s propovjedaonice. Svake nedjelje naši bi nas roditelji pratili na misu u obližnju crkvu, pri čemu nismo razumjeli ništa od onoga što se na misi govorilo, jer je bila držana na latinskom jeziku. I tako je moje srce još mnoge godine gladovalo i žedalo za Bogom i Njegovom istinom.

Samo da nikoga ne zaboravim!

Tijekom pohađanja osnovne škole za djecu rimokatolika postoji barem jedna mogućnost da ih se dovede neposredno k Isusu. To je svečani trenutak njihove prve pričesti. Nažalost, za mene se ta svečanost pretvorila u gorko razočaranje. Što je bilo razlog tome? Prije negoli se djecu staru osam ili devet godina pripusti prvoj pričesti, ona moraju obaviti i prvu ispovijed. Brižno ih se priprema za to da na pravi način ispovjede svoje grijehе. Kod nas je ta priprema za prvu ispovijed i za prvu pričest trajala punih šest mjeseci, no ti-

jekom tih mjeseci svećenik nije naša mlada srca pokušao ispuniti uzdanjem i ljubavlju prema Isusu, nego je mnogo više nastojao u nas usaditi strah i užas time što nas je uvijek iznova podsjećao na to koliko je važno da u ispovjedaonici priznamo svećeniku sve svoje “smrtnе grijehе”. Ako li zaboravimo samo jedan od njih, zauvijek smo osuđeni na pakao. Što se tiče rimokatoličkog nauka o ispovjedi to bi trebalo biti tako, ali je svejedno bilo – i ostalo – nešto užasno osjetljivim dušama male djece izlagati tako grozan nauk, koji je u stanju slomiti im srce i pomračiti sav njihov život.

Takvo naučavanje dovelo je do toga da se više nismo radovali očekivanom susretu s Isusom, nego smo se isključivo usredotočili na tešku zadaću: prisjetiti se svih svojih grijehа i otkriti koji bi od njih bili “smrtni grijesi”. Njih nismo smjeli zaboraviti ni u kojem slučaju. Strah od vječnoga prokletstva, od propusta da nismo ispovjediti baš sve grijehе, bio je silan teret na našim srcima. Neka od djece molila su svoje roditelje da ih podsjetе na grijehе koje su počinila, dok su nekima trebali sati da sastave beskrajno duge popise svojih prijestupa, kako bi ih potom naučili napamet. No još je uvijek bio prisutan strah da bi se u odlučujućem trenutku tijekom ispovijedi nešto moglo zaboraviti. I tako su neki, premda je to bilo zabranjeno, u crkvu donosili svoje popise grijehа te klečali u ispovjedaonici i sa strahom i drhtanjem pokušali potajno pročitati svećenicima ono što su napisali.

Duboko ukorijenjen strah

Mnogi se tijekom života više nisu uspjeli osloboditi toga straha. On je oslabio i ukočio njihovu volju, sve dok nisu u potpunosti bili zarobljeni duhovnom diktaturom svoje crkve i njezinoga klera. To je bilo dovoljno da se te ljude kasnije prijevarno navede na to da, čak i protiv vlastite savjesti, pripadaju samo i jedino Rimokatoličkoj crkvi, ne posjećuju nikakve “heretičke” zajednice u kojima se propovijeda čisto Evanđelje, kao i to da nikada ni ne pomisle na to da bi napustili Rimokatoličku crkvu. Za sve te prijestupe prijetila je ekskomunikacija i s njom sigurno prokletstvo za svu vječnost. U svakom slučaju, taj strah je bio dovoljan za to da se potpuno slome dječja srca i da neku od te djece učini doživotnim bolesnicima.

Imao sam prigode vidjeti neke od žrtava te religijske strahovlade i to što sam vidio potreslo me u dubini duše.

Kako mogu služiti Gospodinu?

Nakon što sam završio osnovnu i srednju školu došlo je vrijeme da odaberem svoje životno zvanje. Još uvijek sam se sjećao kako me Gospodin pozivao da ga slijedim i još uvijek sam u srcu osjećao želju za time da Njemu predam sav svoj život. No kako da to ostvarim? Uvijek su me učili tome da jedini put do Boga ide preko jedine prave crkve, Rimokatoličke crkve. Stoga nisam vidio nijednu drugu mogućnost da slijedim Njegov poziv negoli taj da postanem svećenikom te jedine prave crkve. Sve druge vjeroispovijesti bile su smatrane i proglašavane lažnim, heretičkim i protukršćanskim pa sam čvrsto vjerovao da one to i jesu. Donio sam čvrstu odluku pa sam upisao studij na teološkom fakultetu univerziteta u Lavovu (njem. Lemberg).

Pun revnosti u traganju za Bogom

Mi koji smo studirali teologiju morali smo živjeti u svećeničkom sjemeništu. Ono je u velikoj mjeri bilo poput samostana, sagrađeno na jednom brežuljku i ograđeno visokim zidinama; ćelije su bile male, a hodnici dugi. Ispočetka sam ondje bio vrlo sretan. Sve je bilo potpuno drugačije negoli u vanjskom svijetu i izgledalo je kao stvoreno za to da se uskoro uspostavi osoban odnos s Bogom i našim Otkupiteljem. Svoje smo živote uglavnom posvetili dvojemu: osobnoj pobožnosti i studiju teologije. I jedno i drugo izgledalo mi je idealno za to da me dovede u osobno zajedništvo s Bogom putem Njegova Sina, Isusa Krista. Stoga sam sa svom revnošću i sa svom snagom mladoga čovjeka nasljedovao sve preporuke i propise Rimokatoličke crkve u pogledu osobne pobožnosti. Svaki sam dan pribivao na jednoj ili dvije mise, svako jutro odlazio sam na pričest i jednom tjedno na ispovijed. S velikom brižljivošću sam vršio svoje meditacije, čitanja i molitve, odlazio na večernja bogoslužja te molio krunicu i litanije. Čitao sam mnoge knjige o životima "svetaca" i pokušavao se iskreno ugledati u njih. Uskoro su me smatrali jednim od najrevnijih studenata u sjemeništu.

Prekrasna bogoslužja

Kao takozvani klerici morali su i studenti teologije biti nazočni na mnogim dugim, ali i prekrasnim, liturgijskim slavljima u gradskoj katedrali. Nadbiskup ili biskup koji bi vodio svečani čin bio bi okružen mnogim svećenicima u srebrnim i zlatnim opravama ukrašenim blještavim dragim kamenjem. Glavni oltar je bio okićen prekrasnim cvijećem i osvjetljen nebrojenim svijećama i električnim svjetiljkama, prostorijom se širio opojan miomiris tamjana, a dobro promišljeni i određeni pokreti klerika i njihovi srednjevjekovni gregorijanski napjevi zajedno sa spomenutim stvarali su mistično ozračje pa je crkveni prostor mnogim jednostavnim dušama djelovalo kao predvorje Neba. No uvijek iznova znao sam zaključiti da su te krasne i uzvišene ceremonije nešto potpuno izvanjsko i da iza njih ne stoji Duh Božji. Ponekad sam se znao zapanjiti vidjevši kako svećenici sve svoje radnje izvode bez ikakva strahopoštovanja. Nije bilo teško uvidjeti da ni sami ne vjeruju u to što čine. Čak su se i viši duhovnici tijekom tih svečanih liturgija u katedrali znali naginjati jedan drugome te se došaptavali i pričali viceve. Šalili su se na račun tih svetih dužnosti koje su provodili u djelo. Ponekad je brzina kojom su provodili obrede podsjećala na način na koji činovnici na brzinu obrađuju posljednje spise kako bi što prije mogli napustiti ured. Kako često me to podsjećalo na gorku optužbu koju je Gospodin stavio u usta svojim prorocima: *Budući da mi ovaj narod pristupa svojim ustima, i časti me svojim usnama, ali je udaljio svoje srce od mene, i njihov strah od mene naučava se putem ljudskih pravila ...* (Izaija 29,13). Znao sam se zgroziti od puke pomisli na to da bih i ja jednoga dana mogao postati kao jedan od takvih, kakve je jedan naš veliki poljski pisac opisao riječima: “Bez srca i bez duha, gle, narod mrtvačkih kosti” (A. Miekiewicz).

Biblija s crkvenim napomenama

Teologija je definirana kao “znanost o Bogu” pa smo, kako bismo tu znanost usvojili, na gradskom sveučilištu slušali predavanja najboljih profesora – koji su uz to bili i svećenici. Uz predavanja o Starom i Novom zavjetu ondje smo prvi put u životu konačno mogli

čitati i proučavati Bibliju. Određene biblijski retke naši su profesori popratili dodatnim tumačenjima, a Biblija s kojom smo se služili bila je izdanje priznato od strane Rimokatoličke crkve i na gotovo svakoj njezinoj stranici biblijski je tekst bio popraćen službenim objašnjenjima iste crkve. Bilo je zabranjeno čitati Božju riječ bez tih “napomena”, jer Bibliju nitko nije smio razumjeti drugačije negoli je to ukalupila Katolička crkva. Nije potrajalo dugo dok nisam primijetio da neke od napomena ili potamnjuju jednostavno značenje Božje riječi ili pak ponekad iznose upravo protivno značenje onomu što je doslovice napisano.

Prve sumnje

Tako su se u meni pojavile neke sumnje i došao sam do saznanja da negdje mora da je nešto pogrešno. Proučavajući službene crkvene nauke, takozvane “dogme”, pokušao sam doći do rješenja. Što li sam samo prigodom toga otkrio! Neke dogme uopće se nisu temeljile na Božjoj Riječi, a neke su joj se u potpunosti protivile. Nešto je tu izgledalo iz temelja pogrešno, no što i gdje? Te su sumnje opterećivale moju savjest pa sam otišao k našem “duhovnom ocu”, svećeniku koji je bio opunomoćen za to da nas savjetuje i vodi u našim duhovnim teškoćama. Nakon što je pažljivo saslušao što sam mu imao reći, odgovorio mi je na ovaj način: “Ti znaš da u pogledu nakâ naše crkve ne može biti ničeg pogrešnog, jer se u pogledu te crkve radi o jedinoj pravoj Crkvi Isusa Krista ovdje na Zemlji. Ako u pogledu toga nešto nije u redu, tada nešto nije u redu s tvojom savješću, koja se, budući da si još mlad čovjek, buni protiv autoriteta Crkve. Ta vrsta iskušenja svojstvena je mladim studentima teologije.” I tako mi je savjetovao da ne trebam biti zabrinut i da ne trebam pokušavati pronaći rješenje svojih sumnja, nego ih, jednostavno, zaboraviti.

Nesigurnost uoči svećeničkog zaređenja

Postupajući po njegovom savjetu iskreno sam pokušao potisnuti ili zaboraviti svoje sumnje. Često sam se znao boriti protiv glasa svoje savjesti, koji me bez prestanka podsjećao na to da tu nešto nije u redu, no najčešće u tome nisam uspijevao. Ta duhovna borba trajala je tijekom cijelog mog studija teologije, sve do onoga dana kada sam izdržao sve kušnje koje su se zahtijevale za zaređenje. No tada je trebalo donijeti jednu izuzetno tešku odluku. Budući da sam još uvijek imao sumnje i osjećao da nešto nije u redu, nisam bio siguran trebam li pristati na to da budem zaređen za svećenika ili da odustanem. No kako se nisam htio oslanjati na vlastite osjećaje otišao sam jednom od najiskrenijih i najiskusnijih svećenika u gradu. Ispričao sam mu sve što mi je bilo na srcu i upitao ga za savjet što da učinim. Njegov je odgovor glasio: “Uopće ne postoji razlog zbog kojega bi morao odustati od zaređenja. Svatko ponekad ima sumnje u pogledu crkvenih nauka, ali dokle god se protiv njih boriš i pokušavaš osloboditi, sumnja još uvijek nije grijeh. Osim toga će nadbiskup tebi i tvojim kolegama nakon zaređenja dodijeliti radna mjesta po župama, gdje ćeš tada imati toliko toga za raditi da ubuduće više nećeš imati vremena za razmišljanje o svojim sumnjama.” Taj me savjet umirio pa sam pristupio zaređenju i postao svećenikom.

Jednostavna vjera priprostog naroda

Otprilike dva tjedna nakon zaređenja ured nadbiskupa dodijelio mi je moje prvo radno mjesto, naime službu pomoćnog svećenika u jednom gradiću na jugoistoku Poljske. Svećenik koji je upravljao župom očigledno me smatrao premladim i premalo iskusnim da radim u gradu pa mi je stoga povjerio dušobrižnički rad sa seljačkim stanovništvom u dvanaestak sela koja su spadala u njegovu župu. Ti siromašni seljaci nisu bili baš obrazovani; bili su prostođušni, predani svojoj crkvi i spremni učiniti sve što bi im moglo osigurati vječno spasenje.

Vrlo često sam osjećao sućut za njih i njihovu djecu, jer su s povjerenjem vjerovali sve ono što bi im govorili svećenici. Svećenici su

bili smatrani Kristovim predstavnicima, posrednicima između Boga i ljudi, i njima je pripadao najviši oblik poštovanja. Istodobno je bilo bijedno i potresno gledati kako svećenici na temelju svojeg položaja pokušavaju iskamčiti što više od naroda: nije im bilo dovoljno to što su svakoj duši nametali različite inačice srednjovjekovnih praznovjerja i držali je u ropstvu strahom od pakla, nego su iz njihove lakovjernosti izvlačili materijalnu korist.

Saznao sam za Isusa

To sasvim sigurno nije bio način na koji je Isus postupao s mnoštvom koje se okupljalo oko Njega. On me ohrabrio u tome da slijedim Njegov primjer i ispunio moje srce sažaljenjem za te ljude, koji “bijahu iscrpljeni i raspršeni kao ovce bez pastira” (Matejevo evanđelje 9,36) i nad kojima su vladali “najamnici” (plaćenici). Uzor Dobroga Pastira izazivao je u meni veliko oduševljenje za to djelo pa sam postupao u skladu sa svojom odlukom da u pogledu naučavanja i propovijedanja ostanem koliko je god moguće blizu Njegovom Evanđelju i oslanjam se na Božje djelovanje. Nekako sam znao da, u čemu god je pogreška, ona nije u Njegovom Evanđelju. Uzor Gospodina Isusa pokazivao mi je i kako mogu izbjeći to da nekoga preplašim ili zastrašim. Osobito sam maloj djeci koja su mi dolazila na vjeronauk Isusa opisivao kao njihova Pastira koji ih ljubi i kojega se ne trebaju plašiti, i to na temelju Njegovih vlastitih riječi: *Pustite dječicu neka dolaze k meni i ne branite im: jer takvih je kraljevstvo Božje* (Evanđelje po Luki 18,16b).

Pošalji svoje svjetlo i svoju istinu ...

Ponekad sam imao osjećaj kao da sam te priproste duše koje su mi bile povjerene doveo u Spasiteljevu neposrednu blizinu, dok sam ja, nasuprot tome, sâm bio daleko od Njega. Bio sam na pogrešnom putu i nisam bio sposoban vidjeti pravi put koji bi me vodio do Boga. Za jedno još uvijek nisam bi sposoban: moliti. Kada u poslijepodnevnim satima nije bilo nikoga u crkvenoj zgradi, ili kada je kasno navečer kroz obojene prozore dopirala mjesečina i blago istiskivala tamu, zaključao bih se u praznu crkvenu zgradu i na koljenima vapio Gospodinu: “O, Bože, pokaži mi put iz ove tame i

uputi me k sebi! Dopusti mi, Bože, da spoznam što je pogrešno a što je ispravno!”

Tako sam molio godinama, ali se ništa nije događalo. Još je uvijek trajala moja duhovna borba. No s vremena na vrijeme milostivi mi je Bog jasno znao pokazati da čuje moje molitve. Tu i tamo iznova je puštao zraku svjetla u tamu moje duše, koja mi je pomagala da uvidim razliku između onoga što je ispravno i onoga što je pogrešno. Ono ispravno je bilo utemeljeno na čvrstoj stijeni Njegove vlastite Riječi, dok je ono pogrešno bilo sagrađeno na živome pijesku ljudskih nauka i predaja. U tom Njegovom svjetlu katkada sam znao uvidjeti da je sav crkveni sustav rimokatolicizma pod Božjom osudom. Sljedeći doživljaji trebali su poslužiti kao primjeri svjetlosnih zraka probuđenja u mojem životu.

Što je s tom djevojkom?

Jednom mi je došla neka seljanka sa svojom šesnaestgodišnjom kćeri. Sva u suzama rekla mi je: “Nešto se dogodilo s mojom kćerkom. Ranije je bila vesela djevojka, a sada ne govori ni o čemu drugom doli o paklu i tvrdi da je već prokleta.” Budući da nikada prije toga nisam čuo nešto slično, začuđeno sam pogledao djevojku u lice. Bila je vrlo blijeda i imala zbunjen pogled. Je li bila opsjednuta? Postavio sam joj pitanje, pa još jedno, no nije mi ništa odgovorila, nego je umjesto toga uz neko osobito smijuljenje počela govoriti o paklu. Srećom nismo živjeli u srednjem vijeku, jer bi je tada svakako spalili na lomači kao vješticu. No što mi je bilo činiti? Okrenuo sam se majci i upitao je: “Što mislite kada i kako je došlo do takvoga stanja?” Tek sam kasnije shvatio zašto mi nije odmah odgovorila. Naime, plašila se toga da me, kao svećenika, ne razljuti. No nakon što sam naglasio da joj ne mogu pomoći ako ne znam sve o tome, konačno mi je oklijevajući ispričala sve po redu.

Prerevni misionari

“Nekoliko mjeseci prije negoli ste vi došli u našu župu”, reče mi, “došli su neki redovnici i u našoj su crkvi vodili veliku misijsku kampanju. Četrnaest dana za redom crkva je svakog jutra i večeri bila puna ljudi. Nisu dolazili samo iljudi z grada, nego i iz okolnih se-

la, kako bi čuli misijsku poruku. Moja kći odlazila je na sva ta bogoslužja i napeto slušala svaku propovijed. No redovnici su govorili gotovo samo o paklu, koji je pripravljen za grešnike. Kada su odlazili od nas kupila je moja kći neku misionarsku knjigu i počela je svaki dan čitati. No ta je knjiga puna priča o vječnom prokletstvu i o paklu.”

U suzama je završila svoju tragičnu priču. Sada sam znao što se dogodilo. Njezina kći mora da je bila iznimno iskrena osoba koja je bila svjesna svojih grijeha. No tada su došli ti redovnici, koji mora da su joj izgledali kao sveci koji su došli iz Neba, te propovijedali da će grešnici ići u pakao. Na sve moguće načine opisivali su muke koje ondje očekuju grešnika, tako da je djevojka na posljeticu zaključila da je ona, budući da je grešnica, već osuđena na pakao. Ona knjiga, čije je izdavanje inače bio dopustio jedan biskup, još je dodatno potvrdila te užasne misli. Kroz kakve duhovne muke mora da je prošla prije negoli se u nje pojavilo ono osobito smijuljenje i toliko se primakla duševnom oboljenju!

Spalite knjigu

I sada je stajala preda mnom – jedna od mnogih žrtava strahovlade crkve koju sam ja predstavljao i kojoj sam služio. Osjećao sam se kao optuženik kojemu je utvrđena krivnja za suučesništvo u nečem tako groznom. No ipak sam mogao učiniti nešto kako bi zacijelile rane nanesene tom duhovnom inkvizicijom. Bio sam tako gnjevan da sam toj ženi bez ikakva oklijevanja predložio: “Povedite kćer kući i odmah spalite tu knjigu, tako da od nje ostane samo pepeo, kako Vam je dijete više ne bi čitalo. Zatim je odvedite u najbližu psihijatrijsku kliniku i ondje liječnicima ispričajte sve što ste ispričali meni. Vjerojatno će je neko vrijeme zadržati ondje, a mi ćemo za to vrijeme moliti za njezino ozdravljenje.” Obje su otišle i ja sam često molio za tu nesretnu djevojku.

Potpuno ozdravljenje

Nakon nekoliko mjeseci žena je ponovno došla s djevojkom, na taj put zahvaliti mi za savjet koji sam joj bio dao. “Postupila sam

točno onako kako ste mi savjetovali. Sada mi je kći ozdravljena i otpuštena je iz bolnice.” Djevojka je doista izgledala zdravije i nestao je onaj njezin zbrkan pogled. Porazgovarao sam s njom i njezini su odgovori bili razboriti, dok pakao više nije ni spominjala. No još uvijek se u njezinim očima ogledala duboka tuga, kao da je tražila odgovor na najvažnije od svih pitanja: “Jesam li spašena ili sam prokleta?” O, da, to pitanje je važno za svakoga – kako za tu djevojku, tako i za mene i tebe. O odgovoru na to pitanje nije ovisilo samo njezino zdravlje, nego i njezin vječan život. Stoga sam toj jadnoj duši počeo strpljivo objašnjavati da naš Gospodin Isus Krist nije došao kako bi nas osudio na pakao, pa ni ako smo mi to zaslužili. “On je došao da te spasi i stoga se predao na križ, prolio svoju krv i umro za tebe, kako bi ti jednoga dana mogla biti u Nebu kod Njega.” I dok sam još tako govorio, njezinim se licem poput zrake sunca razlio radostan osmjech koji je ukazivao na to da je ona sve svoje povjerenje prebacila na Spasitelja. Okovi paklene strave, koje su oni redovnici nekoć stavili na nju, otpali su i ona je sa svojom majkom otišla kući u radosti i slobodi Božjeg djeteta.

Pokornici bez mira

Gospodin mi je dao da susretne mnoge vrijedne i osjećajne ljude kojima je u djetinjstvu usađen strah pred vječnim prokletstvom. Bilo je muškaraca i žena primjerne osobnosti, tankoćutne savjesti, koji su usprkos tome sav svoj život bili progonjeni bolesnim strahom. Na ispovijed su išli svaki tjedan, ako ne i svaki dan, te provodili sate u tome da “ocu ispovjedniku” priznaju svoje grijehе i govore mu o okolnostima u kojima žive, ali kada bi odlazili s ispovijedi pratila bi ih beskrajna sumnja i strahovi. Moglo bi biti, mislili su, da njihova ispovijed zbog bilo kojeg razloga nije bila ispravna pa da će slijedom toga, ako iznenada umru, svejedno ići u pakao. Takvi ljudi bili su prava pošast ispovjedniku i nas se tijekom izobrazbe za svećenika školovalo osobito za ophođenje s ljudima koje muči “pretjerana savjesnost” te vrste. No u ispovijedi nije bilo ničega što bi te nesretne duše moglo zadovoljiti u pogledu najvažnijeg pitanja: njihova spasenja.

Što je s tim mladićem?

Slučaj s djevojkom koja je bila oslobođena svojega straha kada se pouzdala u Otkupitelja podsjetio me na jednoga mladića čijeg se tragičnog svršetka sjetim svaki put kada dođem u svoj rodni grad da ondje provedem godišnji odmor. Dok sam još stanovao kod roditelja trebao sam posjetiti jednog svog bližeg rođaka koji je nekoć kad je još bio dječak pohađao istu osnovnu školu kao i ja. Jednoga dana smo se nakon nastave igrali s drugom djecom u nekom vrtu. On je bio otprilike dvije godine mlađi od mene, imao je izvanredan karakter i od svojih je učitelja uvijek dobivao odlične ocjene. No nakon svoje prve ispovijedi i prethodnih propisanih priprema potpuno se promijenio. Više se nije htio veselo igrati s drugom djecom, nego je radije tražio udaljenije mjesto u vrtu, gdje smo ga ponekad znali vidjeti kako kraj nekog drveta potihom govori sâm sa sobom. Njegova ga je majka ponekad znala upitati: “Sine moj, što je s tobom? Zašto razgovaraš sâm sa sobom?” No on joj nije htio objasniti što je razlog tome.

No postalo je još gore: u školi mu je sve krenulo nizbrdo. Doduše, znao je do kasno u noć sjediti kraj domaće zadaće, ali njegove su misli toliko bile obuzete strahom da se više nije mogao usredotočiti ni na školske zadaće. Kako je rastao tako je s njim rasla i njegova tjeskoba, sve dok nije potpuno zavladala njime. Više nije bio u stanju završiti ni srednju školu, u koju je bio krenuo. Nalazio si je različita radna mjesta, ali je svaki put nakon kraćeg pokusnog rada dobivao otkaz. “On je potpuno odsutan”, glasilo bi obrazloženje poslodavca. Tako je došlo do toga da se za njega kao odraslog muškarca morala brinuti njegova siromašna obudovjela majka.

Tragičan svršetak

Izliječiti ga nije mogao ni školovani psihijatar. Posljednji put sam ga vidio neposredno pred Drugi svjetski rat. Tada mu je bilo otprilike trideset i pet godina. Iz noći u noć oklijevao je leći u postelju stojeći uspravno kod upaljenog svjetla usred spavaće sobe i očiju punih straha buljio pred sebe. Tada je došao rat i tijekom okupacije Poljske uhićen je zajedno s mnogim drugim Poljacima te otpremljen

u koncentracijski logor. Ondje su ljudi tegobno radili pod strogom paskom njemačkih čuvara. Njegov radni učinak bio je ocijenjen kao nedostatan pa ga logorska uprava više nije smatrala potrebnim, jer je zbog svojeg straha proglašen da je duševno sakat. Okrutni čuvari počeli su ga zbog toga tući, tako da su ga nakon nekoliko mjeseci zlostavljanja ubili. To je bio tragičan svršetak nekoć veselog dječaka, koji je bio ponos i nada svojih roditelja sve dok njegova nježna savjest nije potpala pod strahovladu Rima.

Crkva ili sinovi Crkve?

No usprkos svih takvih pokazatelja i iskustava, putem kojih mi je postajalo jasnijim protuslovlje između rimokatoličkog sustava i Evanđelja Isusa Krista, još sam uvijek mislio da je Rimokatolička crkva jedina prava kršćanska crkva na svijetu pa sam takve tragične događaje pokušavao pripisati pogrešnom postupanju ponekih duhovnika. Neki od njih bili su priprosti i, jednostavno, previše revni u svojem nadgledanju duša i savjesti članova svojega stada pa su postupali “katoličkije od pape” te lošim sredstvima pokušavali postići dobar uspjeh, drugi pak su bili izgubili svoju vjeru pa su postali obični “uhljebi” koji su svoj duhovan posao provodili čisto mehanički. Ponekad sam znao s užasom postati svjestan da bih i ja jednom mogao postati poput ovih drugih. No Gospodin nije dao da padnem u tako užasnu provaliju, pa ni tada kada je dugo i teško radio na mojoj svojestivosti. I dalje mi je upućivao prekrasne pokazatelje i davao da prepoznam što je ispravno a što pogrešno. Premda se to proteglo kroz mnoge godine, neki od tih doživljaja bili su toliko očigledni i važni za mene da su još danas živi u mojem sjećanju.

Na putu s posljednjom pomašću

Jednog tmurnog i vlažnog dana uoči proljeća dok su se vani izmjenjivali kiša i snijeg vratio sam se s jutarnje mise iz crkvene zgrade u svoju sobu kadli je netko pokucao na vrata. Ušao je neki kočijaš. “Oče, hoćete li, molim Vas, poći sa mnom kako biste jednom čovjeku na samrti udijelili posmrtno sakramente?” upitao me. “Naravno, odmah idem s Vama”, odvratio sam i spustio se dolje u crkvenu zgradu uzeti sakramente i ostalo što je trebalo u takvom slu-

čaju. Nekoliko minuta kasnije sjedio sam kraj njega na neudobnom slamnatom sjedalu i vozio se ulicama grada na kolima u koja su bili upregnuti konji. Kočijaš je zvonio s jednim manjim zvoncem, na što bi prolaznici u znak poštovanja svetih sakramenata kleknuli na nogostupu i spustili svoje glave, jer je to uobičajeno u zemlji u kojoj je rimokatoličanstvo većinska religija.

Najprije ispovijed pa zatim posljednje pomazanje

Uskoro smo stigli do kolibice na rubu grada i uveli su me u krajnje sirotinjski namještenu prostoriju u kojoj je strop bio tako nizak da sam morao sagnuti glavu da se ne udarim. Stanovnici te kuće mora da su bili vrlo siromašni. Usred prostorije je stajala velika postelja čiji se "madrac" sastojao od nešto slame prekrivene bijelom ponjavom. Na tome je ležao samrtnik. Uopće nije bio star, rekao bih da je imao četrdeset i šest godina, no izgledao je sav istrošen, vjerojatno od svoje bolesti, siromaštva ili tegobnog života. Nisam znao pravi razlog za to, no nisam imao vremena pitati, jer sam odmah vidio da neće dugo biti živ. Ležao je na leđima i teško disao, a oči su mu bile otvorene i uperene u strop.

Morao sam mu što brže udijeliti sakramente prije negoli umre. Stoga sam mu odmah počeo govoriti i pripremati ga za njegovu posljednju ispovijed. Tek nakon toga mogao sam mu udijeliti sveći oprost, pričest i pomazanje svetim uljem. No začas sam bio prekinut u tome, jer mi je njegova supruga, koja je zaplakana bila naslonjena na zid, rekla: "Oprostite, molim Vas, ali mislim da Vas ne čuje, jer je već van svijesti." No pomislio sam da bi žena mogla biti u krivu i da nesviješću smatra njegov oslabljen sluh. Stoga sam mu počeo vikati: "Ovdje je Vaš svećenik! Pokušajte se prisjetiti svojih grijeha i priznajte ih!" No on se uopće nije obazirao na mene. Nije čak ni okrenuo lice prema meni. Bilo je očigledno da je u potpunosti izgubio sluh.

Nikakva znaka svijesti

Oči su mu još bile otvorene. Možda me mogao vidjeti? Htio sam dati sve od sebe da putem predsmrtnih sakramenata bude zajam-

čeno spasenje te duše koja je uskoro trebala napustiti ovaj svijet pa sam obišao postelju i stao mu sučelice kod nogu pri donjem kraju postelje. Nadao sam se da će spustiti pogled sa stropa te primijetiti mene u crnoj službenoj opravi, u bijelom gornjem ruhu i sa stolom oko vrata, te uvidjeti da mu je to posljednja prigoda da se ispovijedi i primi odrješenje. Čekao sam i čekao, ali me on nije ni pogledao. Očigledno mu se poremetio i vid pa me nije ni mogao vidjeti.

Zatim sam pokušao doprijeti do njega putem osjećaja opipa. Uzeo sam omanje raspelo, koje sam uvijek nosio sa sobom u torbi sa sakramentima, te mu ga nježno pritisnuo na usne. Očekivao sam da će ga poljubiti i time pokazati da je svjestan što se zbiva s njima, ali od njega nije bilo nikakva odgovora. Sva je nada iščezla.

Rješenje za slučaj nužde nije riješilo problem

Tmo pri postelji tog čovjeka koji je ležao u samrtnim mukama stajao sam sa svom svojom svećeničkom moći i ovlašću da spasim njegovu dušu i za njega otvorim put u Nebo, no nisam bio u stanju to učiniti. O da, na temelju svojeg studija teologije i crkvene izobrazbe znao sam da mu mogu udijeliti takozvano “uvjetno odrješenje”. To odrješenje važno je bez prethodne ispovijedi pod uvjetom da se netko ispravno pokajao za svoje grijehе prije negoli je izgubio svijest. No što ako se taj čovjek prethodno nije pokajao za svoje grijehе? Dobro, reći će teolozi, tada je sâm kriv za to i ako se nalazi u stanju “smrtnoga grijehа” nevažeće je “uvjetno odrješenje” pa on, što je samo po sebi razumljivo, odlazi u pakao. Upravo to je ono što sam htio izbjeći. Već sam imao dovoljno poteškoća s vlastitom dušom pa nisam htio biti kriv i za to da duša tog jadnog čovjeka ode u pakao.

Mir odozgor

Stajao sam ondje sav smeten. Usprkos svim sredstvima koje mi je za spasenje duše na umoru na raspolaganje stavila moja crkva, osjećao sam se potpuno bespomoćan. Da sam ih i upotrijebio, u tome bi slučaju bila nedostatna i neizvjesna. U svojoj nedoumici još sam jedanput pogledao njegovo iscijeđeno lice i primijetio sam ne-

što neobično: njegove su se usne micale. Je li nešto šaptao? Ako jest, što? Nisam čuo ništa, sve dok mu se nisam potpuno približio i pri-
nio svoje uho njegovim usnama. Tek sam tada začuo krajnje tihi ša-
pat, no isprva nisam razabrao što govori. Tek kada sam usredoto-
čio svu svoju pozornost uspio sam razumjeti riječi koje je izgovarao:
"Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj." To su bile upravo one riječi
koje je Gospodin Isus Krist izgovorio kad je umirao, "da tko god u
njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni" (Ivanovo evan-
đelje 3,16). Kada je visio na križu, u svojoj posljednjoj molitvi pre-
dao je svojega duha u ruke svog ljubljenog Oca: *Oče, u tvoje ruke
predajem duh svoj* (Lukino evanđelje 23,46). I taj umirući čovjek
kraj kojega sam stajao, koji je u svojoj samrtnoj borbi upravo izgu-
bio osjet za sve što ga okruženje, sve tišim i tišim šaptom ponav-
ljao je riječi: *Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj*. I tako je umro.

Životom prokušana vjera

Zakazala je Katolička crkva, to jest njezini predsmrtni sakra-
menti, i nije mogla spasiti dušu toga čovjeka. No Gospodin mi je u
tim trenucima dao čvrsto uvjerenje da preminulome uopće nije bi-
lo potrebno moje uvjetno ili bezuvjetno održavanje. Koliko god on
nekada bio grešan, bio je spašen putem svoje vjere u jedinog pravog
svećenika i Otkupitelja, Isusa Krista. Za spasenje mu nije bilo po-
trebno posljednje pomazanje niti bilo kakav sakrament; moja sve-
ćenička pomoć bila je beskorisna. Mora da je njegova vjera već du-
go uobličavala njegov tegoban život i tijekom te posljednje bolesti
pružila mu utjehu i sigurnost, tako da je njegova vjerna duša u sa-
mrtničkoj borbi mogla prodrijeti kroz nesvjesticu i bez prestanka
se moliti: "Oče, u tvoje ruke ..."

Spasonosna milost

Taj doživljaj bio mi je pravo otkrivenje i najvrednija teološka po-
uka mojega života. Kraj samrtno postelje toga čovjeka Gospodin mi
je pokazao da spasenje duše ne ovisi ni o kakvim ljudskim nastoja-
njima, sakramentima ili vjerskim naucima, nego o žrtvi Gosposdi-
na Isusa Krista na križu i našem uzdanju u Njega, i putem Njega u
našega Oca u Nebu. Tek nakon svojeg obraćenja našao sam potvrdu

toga u Pismu, i to kako u Starom (“pravednik će živjeti po svojoj vjeri”, Habakuk 2,4) tako i u Novom zavjetu (... kao što je pisano: “Pravednik će po vjeri živjeti”, Poslanica Rimljanima 1,17). Otkrivenje te istine duboko je potreslo moju vjeru u onu rimsku dogmu koja kaže da crkveni sakramenti djeluju sami po sebi (ex opere operato). Kako li sam samo sretan danas što naše spasenje ne ovisi o tim neizvjesnim postupcima, koje ponekad nije ni moguće izvesti onako kako je propisano, nego o milosti našega Oca, koji nam spasenje dodjeljuje putem najdragocjenije žrtve, naime žrtve Njegovog ljubljenog Sina.

Bog me strovalio u dubinu

Usprkos svemu i dalje sam se čvrsto držao svoje “jedine prave Crkve”, tako da me Gospodin konačno, kao odgovor na moje neprekidne molitve za božansko prosvjetljenje, morao uzeti u svoju školu. Naime, teško sam se razbolio na bubrege. Usprkos svojoj medicinskoj skrbi postajalo mi je sve lošije, sve dok nakon godinu i pola bolovanja nisam upućen jednom specijalisti, koji mi je nakon brižne pretrage rekao da je cjelokupno prethodno liječenje bilo potpuno pogrešno. Kako bih ostao na životu neizostavno sam morao na operaciju. Kada sam došao u bolnicu nisam imao ni pojma kako duga i teška operacija mi predstoji. Nakon što sam se probudio iz narkoze bio sam tako slab da sam se nekoliko dana jedva mogao pokrenuti i najmilije bi mi bilo da sam umro.

Što će mi život?

Kada sam razmišljao o svojem životu osjećao sam da sam zaka-
zao u svemu, kao da je sve bilo golema greška. Nije mi uspjelo naći
put do Gospodina. Svega mi je bilo dosta i na smrt sam gledao kao
na jedini put izlaska. Budući da sam ionako lebdio između života i

smrti, umiranje mi je izgledalo kao nešto jednostavno. Liječnik je moje stanje smatrao toliko kritičnim da je jednu noć čak proveo uz mene. Držao je da neću doživjeti jutro. Bio sam potpuno bezvoljan i odbijao primiti lijekove.

Želiš li ozdraviti?

Još sam uvijek očekivao smrt i s njom oslobođenje od svojih duhovnih muka, kada su me idućeg poslijepodneva iznenada posjetili rođaci i jedan od njih me pred svima upitao: “Moliš li se ti, uopće, za svoje ozdravljenje?” Kada sam odgovorio niječno, strašno su se začudili pa me zamolili da to svakako učinim. Nisam im mogao reći da uopće ne želim biti ozdravljen i kada sam vidio kako su zabrinuti za mene i kako me žale obećao sam da ću im ispuniti želju. I moj se liječnik vrlo ljutio kad je čuo da ne uzimam lijekove pa sam mu morao obećati da ih više neću ostavljati na noćnom ormariću.

Molite i dat će vam se

Održao sam oba ta obećanja usprkos vlastitoj volji. No Gospodina sam molio da me ozdravi samo ako u moj život donese konačnu promjenu, tako da u budućnosti mogu služiti u skladu s Njegovom voljom. Ta je molitva ubrzo bila uslišana. Moje se stanje iz dana u dan poboljšavalo, tako da su i sami liječnici bili potpuno iznenađeni. Kao što su mi to kasnije često znali priznati, više nisu imali nikakve nade u moje ozdravljenje. Nakon što sam ondje proveo dva mjeseca otpušten sam iz bolnice te, iako sam još uvijek bio vrlo slab, počeo ponovno raditi. Napeto sam iščekivao kako će Gospodin riješiti moje duhovne teškoće i upotrijebiti me u skladu sa svojom voljom. Odgovor je došao nakon otprilike dvije godine, kada je moja duhovna borba već postala gotovo nepodnošljiva. Bilo je to pred kraj petnaeste godine moje službe u Rimokatoličkoj crkvi kad sam konačno uvidio da se nalazim na pogrešnome mjestu.

Ili – ili

Nakon što mi je Gospodin tijekom svih tih godina podario već toliko svijetlih trenutaka, doveo me sada u takvu okolnost u kojoj više nisam mogao izbjeći donošenje odluke. S jedne sam strane

mogao ostati u Rimokatoličkoj crkvi, s kojom sam se srodio i u kojoj sam bio zaređen za svećenika. Postupim li tako i dalje ću imati sve povlastice koje ima jedan svećenik i poštovanje svojega naroda, kao i zadržati priznanje mojih pretpostavljenih i, osim toga, zadržati izgleda za vrlo obećavajuće napredovanje u crkvenoj hijerarhiji. No na tome putu morat ću u potpunosti odustati od svoje vjere i nade da ću jednom naći Boga.

S druge strane, mogao sam napustiti tu crkvu i svoju svećeničku službu – što je i jedno i drugo prožeto mnogim zabludama i ne temelji se na Božjoj Riječi – te se u svakom području života povjeriti jedino Božjoj skrbi.

Strah pred posljedicama

Griješiš ako misliš da sam se odmah pokorio tom obnovljenom Božjem pozivu. Nisam to učinio! Jednostavno nisam bio u stanju za to, jer sam bio slab i uplašen. Pokušaj shvatiti što znači to kada ti od djetinjstva usađuju misao da “izvan te jedine Crkve nema spasenja” i da tko god tu crkvu napusti odlazi u pakao, a da su najgore muke na tome mjestu sačuvane za izopćene svećenike! “Otpalog svećenika” u rimokatoličkim zemljama poput Italije, Španjolske ili Poljske neće samo njegovi vlastiti rođaci, prijatelji i većina drugih smatrati izdajnikom Crkve, nego je za njih jedan “pravi” Talijan, Španjolac ili Poljak uvijek i istodobno rimokatolik.

Pritom sam morao računati s prezirom društva i s odbacivanjem od strane svih prijašnjih prijatelja. Za to pak nisam imao potrebnu snagu. No istodobno mi je bilo jasno da mi Gospodin daje posljednju prigodu. Usprkos tome nisam bio u stanju donijeti tu odluku. Tako je borba u mojoj savjesti potrajala još godinu dana. Za nešto sam ipak bio sposoban, naime, moliti: “Gospodine, učini nešto jer sam ja preslab! Ojačaj moj duh! Pomozi mi!” Tako sam dan i noć vapio iz dubine svojega srca.

Njegova je milost pobijedila

Njegova milost je bilo ono što me na posljjetku nadvladalo i dalo mi dovoljno smjelosti da slijedim Njegov poziv, bez obzira na sve

patnje koje će uslijediti. Sve svoje povjerenje položio sam na Gospodina, i nikada otad nisam to požalio. On jedini je bio taj koji je doveo do mog obraćenja i, stoga, od moje strane nema ničega čime bih se mogao hvaliti. Bilo mi je kao da su me Njegove vječne ruke podigle iz tame u prekrasno svjetlo slobode Božje djece.

Na putu s Gospodinom

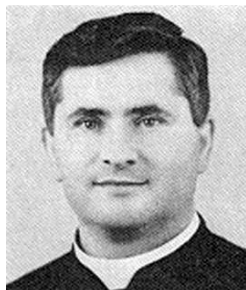
I što se zatim dogodilo? Često su me ljudi znali zamoliti da dadem svoje svjedočanstvo o svemu što je Gospodin učinio da bi me doveo k sebi. Lako bi se napisala knjiga ako bih govorio o svim blagoslovi-ma, dobroti i beskrajnoj skrbi koju sam od trenutka svojeg obraćenja primio od Boga. Možda ću jednoga dana Njemu u čast i početi pisati takvu knjigu. No ovo svjedočanstvo želim zaključiti time da sasvim jasno dadem svima na znanje da su sve moje duhovne nevolje, moja neizvjesnost i moji strahovi potpuno nestali i da sam s Gospodinom sretan kao nikada prije. Želim i usrdno se molim za to da istu tu sreću mogu naći svi oni koji se još uvijek nalaze u istoj tami u kakvoj sam se ja nalazio prije negoli me Bog prihvatio.

***

Roman Mazierski rođen je 1899. godine u Poljskoj i umro je 1959. godine. Netom izneseno svjedočanstvo objavljeno je koncem pedesetih godina prošloga stoljeća u publikaciji Evandeoske Alijanse. Godine 1982. izdavač "Mayflower Christian Books" objavio je novo izdanje. Nije nam poznato je li Roman Mazierski stigao napisati knjigu o mnogim iskazima Božje milosti u svojem životu.

Ja nisam bio protiv istine

Rođen sam 1917. godine u talijanskom gradu Vicenzi. Kad mi je bilo jedanaest godina otišao sam u franjevačko sjemenište školovati se za svećenika. Nakon svećeničkog zaređenja bio sam svećenik u jednoj maloj župi u gorskom kraju Castagnara. Godine 1954. premješten sam u veću župu u grad Chieti. Nakon toga me biskup Piasentini pozvao u službu učitelja u svećeničkom sjemeništu u gradu Chioggia i uz to mi ondje povjerio još jednu župu.

Život bez ikakve promjene

Konačno mi je izgledalo da sam našao pravo mjesto za svoju službu. Bio sam učitelj u sjemeništu, svećenik jedne dobre župe i uživao biskupovu naklonost. Ustrojio sam primjernu organizaciju nazvanu "Skupina djelatnih katolika". Danomice sam s velikim zalaganjem radio za ljude koji su mi bili povjereni, ali mi je uskoro postalo jasno da usprkos svemu mojem djelovanju i poučavanju članova crkve katekizmu i rimokatoličkim dogmama, u njihovim životima ne dolazi ni do kakve promjene. Svake bi nedjelje dolazili na sastanak crkve, primali hostiju i sakrament ispovijedi, ali onome što je Krist naučavao nisu se htjeli pokoravati. Kako bih mogao nastaviti dijeliti sakramente ljudima koji nisu bili spremni napustiti svoje grijeha? Nazivali su se kršćanima, ali živjeli su upravo suprotno onome što nas Krist naučava u svojoj Riječi.

Većina članova crkve, i to oni koji nisu žrtvovali ništa za Krista i nisu htjeli izmijeniti svoj grešan život, počeli su mi se suprotstavljati. Govorili bi: "Kakve gluposti taj propovijeda! Zašto bismo trebali mijenjati svoj način života? Činimo sve ono što Rimokatolička crkva zahtijeva od nas: pričešćujemo se, donosimo svoju djecu sve-

ćeniku da ih krsti i firma. Svećenik nas vjenča, petkom ne jedemo meso, a nedjeljom dolazimo u crkvu. Što bi još novi župnik htio od nas? Pripadamo Rimokatoličkoj crkvi, a to znači da smo kršćani.”

Pouzdati se jedino u Krista

Netko se potužio na mene biskupu, na što me on pozvao na razgovor i rekao mi da trebam napustiti svoj položaj svećenika i učitelja, jer da sam zastranio od naukâ i napatuka svete Majke Crkve. Predbacio mi je da sam ljude poticao na to da se okrenu Kristu i uzdaju samo u Njega, umjesto da sam ih naučavao tome da pomoć traže od svetaca Rimokatoličke crkve i svoju nadu polažu u sakramente i svećenike, koji imaju istu ovlast za opraštanje grijehâ kao i Krist. Uzalud sam pokušavao uvjeriti svojega biskupa da ne širim nikakve lažne nauke, nego samo prenosim ono što piše u Evanđelju, to jest da grijesi mogu biti oprosteni jedino kada ih čovjek prizna i pokaje se za njih pred **Bogom**; jer **jedan** je *Bog* i **jedan** je *Posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus*. Biskup se strašno razljutio i razriješio me mojih dužnosti učitelja i svećenika. Kada sam mu izrazio namjeru da ću otići u Rim i podnijeti priziv pred papom, nije imao ništa protiv toga.

Prepušten sâm sebi u Rimu

Nekoliko dana kasnije, nakon što pripremio sve što mi je trebalo za dokazni postupak, otputovao sam u Rim. Otišao sam u Vatikan iznijeti svoj slučaj pred papom Pijom XII. Nekoliko je dana prošlo i nitko me nije pozvao. Nakon toga mi je rečeno da papa nema vremena saslušati moj slučaj i da se trebam obratiti Kongregaciji za nauk vjere. Zaključio sam da sam ostao sâm samcat, to jest da me iznevjerio onaj koji sâm sebe naziva “Kristovim Namjesnikom” i “Svetim Ocem”.

Osjećao sam se potpuno bespomoćan i odmah shvatio koja je razlika između poruke Evanđelja i jedne crkvene organizacije. Evanđelje je upravljeno jednostavnim ljudima, dok ustroj Rimokatoličke crkve ne uzima u obzir dobro pojedinca, nego povlađuje probojima svojeg političkog i klerikalnog vođe.

Otišao sam iz Rima i vratio se natrag svojim ljudima, među kojima više nisam imao ni župnu ni učiteljsku službu. No nisam se predavao i svoje sam povjerenje u potpunosti položio u Gospodina.

Božja milost u osami moje sobe

Ostao sam u gradu među svojim ljudima. Jedan prijatelj stavio mi je na raspolaganje jednu sobu. Nakon svih razračunavanja i gorkih doživljaja, kako s biskupom tako i u Rimu, počeo sam u miru tražiti utjehu u Novom zavjetu. Nikada prije toga nisam neku knjigu čitao s takvim zanimanjem. Na svoje iznenađenje, u njemu sam našao odgovore na mnoge dvojbe koje su me mučile u pogledu raznih rimokatoličkih nauka. Uskoro su mi se po Božjoj milosti otvorile oči: većina dogmâ i naukâ, koje sam kao svećenik nastojao prenijeti svojim ljudima, uopće nisu potjecale iz Evandjelja, nego su bile ljudske izmišljotine i čak su bile protivne Svetom pismu. Sinulo mi je da punih sedamnaest godina nisam bio svećenik Isusa Krista i da nisam služio Njemu, nego jednoj moćnoj organizaciji.

Zašto mi je trebalo toliko godina?

Djeluje zapanjujuće to što mi je tako dugo trebalo da otkrijem istinu. No ne treba zaboraviti da su mnogi budući svećenici u sjemenište otišli već kao dječaci i da je njihova izobrazba završila kad su već odrasli. Stoga nije jednostavno odlučiti se protiv Rimokatoličke crkve. Mislite li da svi svećenici i sami vjeruju u ono što naučavaju? Sigurno da ne vjeruju, ali ostaju svećenicima zato što nemaju hrabrosti napustiti svoju crkvu. Što se tiče mene, ja više nisam mogao niti sam htio služiti dvojici gospodara, papi i Kristu.

Djelo Kristovo, a ne naša djela

Ja sam izabrao Krista i povjerio se Njemu kao svojem osobnom Spasitelju. On nas je spasio – “ne po djelima pravednosti koja smo mi učinili, nego po svojoj milosti, kupelju preporoda i obnove Duha Svetoga” (Titu 3,5). Sada propovijedam istinsko Evandjelje, slobodno i bez ograničenjâ, u istome gradu u kojemu sam djelovao kao svećenik. Doživljavam mnoge progone, ali Gospodin je moćan i mnogi su se već obratili Njemu.

Dragi moji svećenici, kada ovo čitate nemojte se protiviti istini, nego istražujte Evandjelje i propovijedajte istinu iz Biblije. Ne smijemo prilagođavati Evandjelje svojim naucima, nego svoju poruku trebamo prilagoditi Njegovim naucima. Ako se ne okrenete istini Evandjelja, za vas nema nade ni sreće, nego vam preostaje samo tama, zabrinutost i grijesi. Kao što je Krist rekao religioznim ljudima svoga doba: “Jer ako ne vjerujete da Ja jesam, umrijet ćete u svojim grijesima” (Ivan 8,24).

***

Bruno Bottesin, rođenjem Talijan, silno se trudio svjedočiti Evandjelje rimokatoličkom svećenstvu.

Nikada u dvadeset godina nisam preispitivao svoju vjeru

Nikada nisam vjerovao u to da ću jednom napustiti Rimokatoličku crkvu. Ono što je jednom običnom katoliku jedva zamislivo, bilo je još manje zamislivo meni kao svećeniku. Da mi je netko predskazao da ću jednoga dana učiniti taj korak, ne bih mu to vjerovao.

Kad mi je bilo petnaest godina stupio sam u red salezijanaca te sam nakon uobičajenog razdoblja izobrazbe zaređen za svećenika. Prvenstveno sam radio među mladim ljudima, što mi je donosilo veliku radost. No tada – nakon gotovo deset godina svećeničkog služenja – moj mi je predstojnik odredio jednu kaznenu mjeru. Morao sam otputovati u Rim i ostati ondje mjesec dana te provoditi duhovne vježbe. Temelj za tu kaznu bio je sljedeći: svome predstojniku povjerio sam da gajim izvjesne osjećaje prema jednoj mladoj ženi. Odnos s njom već sam bio prekinuo, s jedne strane zato što nisam bio siguran volim li je uisti-

nu, ali, prije svega, zato što nisam htio prekinuti zavjet kojim sam svoj život zavjetovao Bogu. Naravno, u pozadini moje odluke velikim djelom je bila ponositost i samoljublje. Naime, bilo bi mi vrlo neugodno spadati u one koji su se pokazali vjerolomnima u pogledu svojeg poziva u svećeničku službu.

Ustvari sam bio zamolio nadstojnika da me premjesti u neki drugi samostan, ali umjesto očinske moralne pouke on mi je pre-

dao pismo u kojemu je obznanio sve o mojoj kazni. Znao sam da će me ta sramota pratiti i ožigosati za ostatak života i da će se na mene odsad pa nadalje uvijek gledati s nepovjerenjem.

O životu pod crkvenom kaznom

Tijekom tih mjesec dana kazne u Rimu u meni se rodilo očajanje i ogorčenost. Ponekad mi je došlo da pobjegnem, bez obzira kamo. Drugi put bih čeznuo za svojim povratkom na posao u Napulj. Prolazio sam trenutke najdublje potištenosti. U molitvi sam vadio Gospodinu, no ni u meni ni oko mene nije bilo ni glasa. Osjećao sam se potpuno sâm, kao u nekom zatvoru, izmučen uvjerenjem da sam nepravedno osuđen.

Samostan u kojemu sam se nalazio ležao je na mjestu zvanom Monte Celio, brežuljku blizu staroga dijela grada Rima, i od njega je pucao pogled na cijeli grad i na Koloseum te sam pod sobom mogao promatrati uobičajen svakodnevni život. Gledao sam ljude gdje zajedno šecu i uživaju u druženju te se pitao čine li oni time nešto što Bog zaista ne voli. Kako bi se bio rado umiješao među njih. Silno sam želio da mogu odložiti svoju crnu opravu, tu halju koja je u meni stvarala osjećaj da sam tuđinac u svijetu. Htio sam biti normalan čovjek, kao i svi drugi.

Na posljjetku sam se povjerio jednom starijem svećeniku i ispričao mu što u sebi proživljavam. On mi je savjetovao da pišem svojem predstojniku i zamolim ga da mi dopusti povratak na moje radno mjesto. Predstojnik mi je otpisao da te neugodne okolnosti moram podnijeti kao kaznu za svoje grijehе i vjerolomstvo. No dopustio mi je da tijekom dana mogu izlaziti iz samostana, što sam i činio.

Naravno, on je pod time mislio da mogu razgledavati Rim kao kakav hodočasnik, ali sam ja to činio kao turist. Nakupovao sam si šarene časopise i svjetovne knjige, no to me nije nimalo usrećilo. Osim toga sam iskoristio tu prigodu da neke druge svećenike upitam za savjet. Njihov odgovor je uvijek bio isti: svoj problem uopće nisam smio ispričati svojem predstojniku, nego šutjeti.

Moj predstojnik je postupio onako kako je to propisano u crkvenom zakoniku, premda je on te članke protumačio na najstroži mogući način. Kada sam se kasnije vratio natrag u Napulj nisam se ponovno primio svojeg posla, nego sam se povukao k roditeljima.

Ono što Rim naučava protiv se Bibliji

Tijekom mojeg boravka u Rimu neko vrijeme sam uspoređivao rimokatoličke nauke (doktrine) s Biblijom. Pritom sam utvrdio da Katolička crkva, kako bi poduprla svoje nauke, Bibliju navodi pogrešno i nepošteno.

Bilo mi je rečeno da svoje povjerenje moram pokloniti Rimokatoličkoj crkvi, jer Krista mogu naći samo putem nje. Po rimokatoličkom nauku pripadati Kristu znači podložiti se Kristovu namjesniku na Zemlji, to jest papi. No dok sam tijekom svojeg "izdržavanja kazne" čitao evanđelja, u njima nisam našao ništa o tome.

U potrazi za istinom

U Rimu sam više puta listao telefonski imenik i tražio adrese protestantskih crkava, i to premda sam tada još uvijek bio vrlo sumnjičav prema protestantima. Nadao sam se da će mi oni pružiti pomoć prigodom napuštanja moje crkve i u izgradnji novoga života. Nije mi ni palo na pamet da bi mi oni mogli pomoći i u mojoj duhovnoj borbi.

I dok sam ponovno stanovao u Napulju kod svoje obitelji, opet mi je došla misao da stupim u vezu s protestantima pa sam počeo razmišljati o tome ne bi li njihova vjera možda mogla biti ispravna. Premda sam u to doba opet smio obnašati sve svoje svećeničke dužnosti, u sedam mjeseci svega sam dvadesetak puta vodio misu; ispovijedi sam slušao još rjeđe, a propovijedati nisam ni htio.

Jedne nedjelje sam umjesto na misu otišao šetati gradom. Pritom sam naišao na jedan izlog u kojemu su bile izložene knjige o

biblijskim temama. Kraj izloga su bila ulazna vrata u jednu evanđeosku zajednicu. Iz straha da će biti napadno uđem li u svoju rimokatoličkoj svećeničkoj opravi, nisam se odvažio ući, nego sam kasnije nazvao propovjednika i u razgovoru s njim opisao mu svoj slučaj.

On me povezao s više negdašnjih rimokatoličkih svećenika, koji su mi mnogo pomogli. No još nisam bio spreman napustiti Rimokatoličku crkvu. Ipak, svoju odluku nisam htio donijeti pod negativnim utiskom svoje kratke kazne pa sam se, stoga, ponovno prihvatio svojih dužnosti koje sam imao kao svećenik i duhovni vođa mladeži. No premda sam se svom snagom predao svojim religijskim zadaćama, postajao sam im sve neskloniji.

Izgubio sam vjeru u misu i ispovijed. U više navrata razgovarao sam sa svojim novim predstojnikom, koji je iskazivao veliku zabrinutost smatrajući da sam već skrenuo predaleko prema protestantizmu. On mi je savjetovao da se što postojanije molim Mariji, jer će mi ona pomoći da ponovno pronađem svoju vjeru.

“Moraš se nanovo roditi”

No konačno je došlo ono neizbježno: morao sam napustiti svećeničku službu. Nedugo nakon toga napustio sam Napulj i otputovao u gradić Velp u Nizozemskoj, gdje sam bio primljen u jedno poznato pribježište za bivše svećenike. U toj kući sam čitao Bibliju, molio Boga za oprostjenje i pomoć te osobno upoznao Krista. Doživio sam ono što je Isus rekao i što je nužno svakome: “Morate se nanovo roditi” (Ivanovo evanđelje 3,7). *I kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako mora biti podignut Sin čovječji, da tko god u njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni. Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenoga Sina da tko god u njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni* (Ivanovo evanđelje 3,14-16).

Svako rođenje povezano je s naporom i s bolovima. Dvadeset godina života u samostanu, studij rimokatoličke teologije i k tome moja tvrdoglava osobnost, sve je to otežalo moje traganje za

Bogom i moj susret s njim. No na poslijetku sam se predao Gospodinu, prepustio mu se s djetinjom vjerom i, jednostavno, rekao: "Gospodine, vjerujem."

Od toga dana Gospodin me nikada nije razočarao. Moju je vjeru, kako putem radosti tako i putem trpljenja, ojačao i uistinu se iskazao kao živ i osoban Prijatelj i Spasitelj.

***

Renato di Lorenzo je i nakon svojeg umirovljenja bio djelatnik u službi za Gospodina Isusa Krista. Bio je propovjednik jedne evanđeoske zajednice u gradu Sondrio u Italiji.

Život nakon rimokatoličkog svećeništva

Doduše nije mi lako govoriti o mnogim godinama tijekom kojih sam bio članom, štoviše svećenikom, Rimokatoličke crkve, ali znam da je to važno. Na to me ohrabruju i riječi apostola Pavla: *No u svemu tome smo više negoli pobjednici po onomu koji nas je uzljubio* (Poslanica Rimljanima 8,37).

Moji roditelji su se u svojoj mladosti obratili na katolicizam. Tako sam se ja rodio u obitelj koja je savjesno slijedila ono što je papa zahtijevao od dobrih i vjernih katolika. Nikada nijedna od njegovih objava nije smatrana upitnom, pa ni tada kada bi pojedini član obitelji patio pod teretom religijskih pravila i pritom izgubio životnu radost. Mi smo bili odgajani toliko naglašeno katolički da gotovo nisam ni primjećivao da postoje i druge vjeroispovijesti. Još se uvijek sjećam kako me jedne nedjelje jedna školska kolegica moje majke odvela u njezinu crkvu. U okvirima anglikanske crkve ta mjesna crkvena zajednica spadala je u osobito tradicionalno krilo naklonjeno Rimu.

Kod kuće sam upitao roditelje zašto i mi ne odlazimo u tu crkvu, jer to ispada jedno te isto. Kao što je bilo za očekivati, nisam dobio nikakav odgovor. Ta što bi dječčić od samo osam godina mogao razumjeti u pogledu toga? Tako sam svu mladost proveo u Katoličkoj crkvi i potom mnoge godine kao odrastao služio u njoj u svojstvu svećenika.

Kao dijete smatrao sam da je “vjerovati” isto što i “postupati ispravno” – primjerice, ići svake nedjelje na misu i dati kao milodar dio svojega džeparca. I posjet svećenika našoj kući, kada je jednom moj otac bio bolestan, povezalo me s “vjerom”. Ustvari je to bio njegov jedini posjet nama u šest godina otkad smo bili u njegovoj župi. Ni u slijedećih petnaest godina, tijekom kojih smo živjeli na jednom drugom mjestu, nije k nama svratio nijedan svećenik. Takvo što u potpunosti ruši velik mit o tome da katolički duhovnici savjesno i redovito skrbe za svoje stado!

Jedno drugo područje religijskog odgoja bila je škola. Gotovo polovicu svojeg školovanja proveo sam u jednoj katoličkoj školi. Od svoje trinaeste do osamnaeste godine pohađao sam privatni internat u grofoviji Somerset, kojim su upravljali benediktinski redovnici. U obje škole “vjerovanjem” se smatralo “ispravno postupanje”. Dobri katolici među nama nedjeljom su odlazili na misu, a petkom na bogoslužje tijekom kojega se štovala prikaznica (monstranca). Oni koji su bili vrlo dobri katolici bili su ministranti ili su pjevali u crkvenom zboru. Oni lošiji među nama u takvim bi trenucima “isparili”. Nalazili smo da je smislenije istraživati obližnji brežuljak i od toga nas nije mogao odvratiti ni vjetar ni loše vrijeme.

Pritisak na to da se prilagodimo i ispunimo očekivanja bio je silan. Učitelji su se vozili naokolo u svojim automobilima tražeći učenike koji su zanemarivali svoju dužnost. I kolege iz razreda bi se prema nama ponašali kao prema smeću ili bi nas, kada bi nas pronašli, ocrnjivali pred voditeljima škole.

Bilo je i drugih vedrih i šaljivih trenutaka, primjerice onaj kada smo jednom jedan zloglasan “freneter” i ja, kao jedini od starijih učenika prisutnih na bogoslužju, na veliko zaprepaštenje učenika i učitelja, nakon mise ispratili iz crkvene zgrade sve preostale posjetitelje.

Ta škola (Downside School) ostavila je i jedan pozitivan trag u mojem životu: stekao sam osjećaj za to da vjera nije nešto neosobno. Ne znam jesu li učitelji tu činjenicu iznijeli namjerno ili nisu, ali mi je ona uvelike pomogla u kasnijem životu. Za “O” razinu (školski ispit za učenike stare šesnaest godina) u jednom smo predmetu proučavali Markovo evanđelje. Više se ne mogu dobro sjetiti, ali čini mi se da tu biblijsku knjigu nismo proučavali pomoću povijesno-kritičke metode, koja je vrlo omiljena u Katoličkoj crkvi, nego na takav način da smo bili potaknuti istražiti što stvarno stoji u tekstu. Do dana u koji sam napustio Katoličku crkvu nikada ponovno nisam bio potican na to da Bibliji pristupam na tako izravan način! Ono što mi je bilo predano bio je rimokatolički nauk sa svim svojim nebiblijskim tumačenjima, ali kada sam napustio tu školu postalo mi je na prekrasan način – i to možda samo meni – jasno dvoje:

mogu razgovarati osobno s Bogom i Sveto pismo sadrži istinu. No svejedno sam ostao odani katolik.

Mnogi čitatelji će to teško shvatiti, osobito oni koji nikada nisu bili katolici. Takvima želim reći da između katolicizma i židovstva postoje neke sličnosti. I u jednom i u drugom pripadnost nije samo stvar vjeroispovijesti, nego više način življenja. Od samog svog djetinjstva bio sam uronjen u katoličanstvo, tako da mi nije ni palo na um da bi se moglo vjerovati i drugačije. Premda smo na satovima povijesti temeljito proučavali reformaciju i protureformaciju na europskom kontinentu, nisam mogao ni zamisliti da u našoj vlastitoj zemlji, u Velikoj Britaniji, ima ljudi koji ne razmišljaju kao rimokatolici. Bilo to namjerno ili ne, bio sam odgojen prema shvaćanju da se u pojedine vjerske skupine u ovoj zemlji jedne od drugih razlikuju samo po svojim osobitim načinima i vanjštinom.

Pozvan na služenje

Nikada nisam došao na misao da ću jednoga dana služiti Bogu kao zaređeni svećenik, i još manje sam si mogao zamisliti da ću kasnije putem jednostavnog obraćenja i vjere ući u zajedništvo s Bogom. Biti vjeran za mene je značilo biti katoličkog uvjerenja, a biti katoličkog uvjerenja značilo je redovito odlaziti na nedjeljnu misu, odnosno "biti dobar". Nedugo prije negoli sam napunio šesnaest godina doživio sam nešto što sam si protumačio kao jasan i razgovijetan poziv u službu za Boga, a kako nisam znao ništa drugo osim Rimokatoličke crkve, taj poziv značio mi je služiti Bogu upravo u toj crkvi. Utisak u pogledu tog Božjeg poziva još je bio pojačan u meni kada sam idućeg dana saznao za smrt pape Pavla VI.

Uvjerenje da me pozvao Bog pojačalo je moja nastojanja da u svakom pogledu djelujem ispravno. Posjećivao sam brojne takozvane izborne konferencije koje je organizirala plymuthska biskupija i koje su služile za izbor prikladnih kandidata za svećeničku službu. Na tim skupovima sam imao prigodu razgovarati s različitim svećenicima. Čitao sam knjige o svećeničkoj službi, sklapao poznanstva s mjesnim župnim svećenicima i redovito odlazio na sakrament ispovijedi, premda nikada nisam razumio njezin smisao i ispovje-

daonica me ispunjavala stravom. Sudjelovao sam i u drugim bogoslužnim činima, kao što je štovanje prikaznice, obilaženje križnoga puta i moljenje krunice. Ništa od toga nije mi donijelo duhovno razumijevanje, nego je samo povećalo teret na mojem srcu. Bilo mi je kao Martinu Lutheru, koji je, kao što sam kasnije saznao, također bio to potišteniji što se više putem različitih djela i postupaka pokušavao približiti Bogu. Najviše smisla bilo je u “Postajama križnoga puta”, jer su one bile otvoreno povezane s putem Gospodina Isusa Krista do Njegove smrti na križu; ali velik naglasak na liturgiji i nebiblijskim elementima, koje je Rimokatolička crkva unijela u priču o Isusovu trpljenju, razarao je u meni zanimanje za to da dublje razmišljam o Križu. Ti su mi obredi bili opterećenje već kao pukom sudioniku, a kada sam ih kasnije i sâm morao provoditi nije bilo ni malo bolje. Jest, došlo je do toga da se u meni na temelju svega toga razvila mržnja protiv klanjanja Bogu!

Prisjetim li se unatrag svojeg života, moram zaključiti da sam, ustvari, neprestano bio u sukobu s nebiblijskim naucima i bogoslužnim oblicima Katoličke crkve. Da sam ranije na neki način došao u dodir s Božjom riječju, već bih tada navrat-nanos napustio Katoličku crkvu. Budući da sam bio skroz-naskroz uvjereni katolik, Božje izjave u Njegovoj Riječi uopće nisam opažao. Ispalo je da je, dok je Bog tijekom čitavog mogeg djetinjstva i mladosti pružao svoju ruku nada mnom, gusti oblak katoličke indoktrinacije zamagljavao moj pogled u pogledu toga.

U sjemeništu

Biskup Plymoutha izabrao me za svećenički poziv pa smo utanačili da se upišem u sjemenište i školujem se za svećenika. Početkom rujna 1980. godine stupio sam u Sjemenište Svetog Ivana u mjestu Womersley nedaleko grada Guildforda u pokrajini Surrey. Imao sam velike dvojbe u pogledu toga je li Božja volja da s tek osamnaest godina počnem s tom izobrazbom. Gotovo sam još bio dijete, ali me Katolička crkva smatrala dovoljno starim! Početna iskustva bila su mi grozna. Nisam poznavao nijednog od polaznika, osim jednog osamnaestgodišnjaka iz Plymoutha, koji je bio nezreo jednako kao

i ja. Budući da se nitko nije potrudio pokazati kako doći do kapele, trebalo mi je tri dana dok je nisam našao. Naprotiv, gdje je knjižnica i koliko je ona važna bilo mi je naglašeno na osobit način.

Svakodnevnica u sjemeništu bila je ispunjena nastavom, ispitima i prikupljanjem informacija. Nikada nas se nije stvarno poticalo na to da vodimo duhovan život. Jednom je jedan od sjemeništarca bio prisiljen prekinuti školovanje zbog toga što nije dovoljno dobro uspio udovoljiti akademskim zahtjevima. Jedan drugi je na to primijetio: “Što se pak tiče duhovnog hoda, on je bio daleko ispred nas ostalih.”

Izgledalo je da se vrijednim smatralo samo ono što je vidljivo. Trebalo se pokazati koliko si dobar i putem odgovarajućih djela trebalo je dokazati koliko si prikladan za to da budeš katolički svećenik. Ja sam već bio prikupio neke pozitivne ocjene zato što sam nekoliko godina tijekom svojeg školovanja pomagao u sakristiji. Ondje se pripremala sva odjeća i sve što je bilo potrebno za različite obrede i rituale, za što Katolička crkva tvrdi da je nezaobilazno. Bilo je kao da je netko naglavce postavio Božje riječi iz Jakovljeve poslanice 2,14-18 i rekao: “Mi ne marimo za vjeru, nego su djela (sjemeništarca) ono što pokazuje je li on prikladan ili nije.”

Nikada nas nitko nije pitao za našu vjeru niti pak za to možemo li je potvrditi Svetim pismom. Ono što je bilo rečeno na predavanjima morali smo kao nauk Rimokatoličke crkve prihvatiti s vjerom – a tko se s time nije slagao, mogao je otići! O tome nije bilo nikakve rasprave. Nije nas se poticalo na to da na bogoslužju sjedimo s otvorenom Biblijom i provjeravamo ono što smo čuli. U predavanjima o Bibliji govorilo se o različitim teorijama liberalne teologije, koje biblijske tekstove dijele na veći broj izvora i razdoblja nastanka. Uvijek iznova pozivalo se na Bultmanna, poznatog teologa takozvane “demitizacije”, koji je poricao čudesna božanska djela opisana u Novom zavjetu. Nikada nije bila spomenuta ni mogućnost da bi Sveto pismo bilo činjenično ispravno, a kamoli da bi moglo biti nepogrešivo. Izgledalo je kao da u Bibliji nema sljedećih riječi: *Sve Pismo je od Boga nadahnuto i korisno je za nauk, za uvjeravanje, za popravljavanje, za odgajanje u pravednosti: da čovjek Bož-*

ji bude savršen, posve opremljen za svako dobro djelo (2. Poslanica Timoteju 3,16-17).

U doba kada sam bio u sjemeništu nisam se nimalo približio Bogu i, iskreno rečeno, nisam za Njim tragao ni nekoliko godina nakon toga. Umjesto da nas se za zadaće koje smo trebali izvršavati kao svećenici pripremi proučavanjem Božje riječi, sjemenište nije bilo ništa više negoli nekakva prepona koju je trebalo preskočiti prije negoli se počne s praktičnim svećeničkim radom u nekoj župi. Nije me se obrazovalo za to da budem pastor, pastir, služitelj ili propovjednik, nego više kao “administrator” i “moderator”, to jest “upravitelj” i “nadziratelj”. Prvih godina bilo je više prigoda u kojima smo mogli naučiti prenositi Evanđelje drugima, no nismo. Jednom smo na prostoru sjemeništa vodili susret za mladež biskupija Arundel i Brighton. No prigodu za prenošenje biblijskih istina smo propustili. Umjesto toga došlo je do sukoba, zato što su neki od sjemeništara imali nešto protiv “suvremene” glazbe koja je svirana tijekom završne mise. Kleknuli su na galeriji na kojoj su se nalazile orgulje i molili krunicu, dok se ispod galerije nastavljala misa. No to nije bilo dovoljno. Budući da se pričest obavljala s kruhom umjesto hostijama, po svršetku mise sišli su u kapelu te puzeći po podu tražili mrvice kruha koje su možda popadale po podu. Sviđa li se takvo ponašanje Bogu? Postupa li ljubav na taj način? Nasuprot tome doživljaju postavljam riječi apostola Ivana: *Mi znamo da smo prešli iz smrti u život, zato što ljubimo braću. Onaj tko ne ljubi svoga brata, ostaje u smrti* (1. Ivanova poslanica 3,14). Pitam se kako ti ljudi, koji su tobože bili pripravnici služiti Bogu, nisu nimalo marili za taj biblijski redak.

No ono što je meni ostalo najtragičnije jest posrednička vrijednost i prostor koji je nasilno zauzeo rimokatolički nauk. Primjerice, kada smo proučavali euharistiju (pričest) i nebiblijski rimokatolički nauk o transspustancijaciji (pretvorbi), temelj našeg proučavanja nije bilo Sveto pismo, nego filozofija. Ja sam razumio većinu onoga što nas se učilo tih godina, dok je to mnogima od mojih kolega u sjemeništu ostalo zagonetkom. Ni učitelji ni sjemeništari nisu bili svjesni toga da filozofija nije božanska nego ljudska mudrost

i da ona nema nikakve veze s Božjom riječju, kao što je pisano: “*Jer moje misli nisu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi*”, govori *GOSPODIN* (Izaija 55,8).

Posrednička vrijednost Biblije

S nekim osobama smo uvježbavali kako voditi ispovijed, ali svih pet godina provedenih u sjemeništu nisam nijednom propovijedao, bilo to u svrhu uvježbavanja ili na nekom bogoslužju! Nikada nismo razmišljali o tome s kojim smo pravom ljudima govorili da ne mogu sami razgovarati s Bogom i s kojim pravom im nismo govorili da samo Bog ima moć opraštati grijeh. Kao samo po sebi razumljivo, pogrešno smo upotrebljavali dvadeset i treći redak dvadesetog poglavlja Ivanovog evanđelja te se uvježbavali za to da djelujemo kao zid između Boga i ljudi: kao da Pavao nikada Rimljanima nije napisao što je Gospodin Isus učinio i što čini: *Jer time što je umro, umro je grijehu jedanput zauvijek, a time što živi, živi Bogu. Tako i vi smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu po Kristu Isusu, Gospodinu našem* (Poslanica Rimljanima 6,10.11).

Nismo se obazirali ni na ono što je u Poslanici Hebrejima 7,27 povjedočeno o Gospodinu Isusu, *koji ne treba danomice, kao ti veliki svećenici, najprije prinostiti žrtve za vlastite grijeh, a potom za grijeh naroda: jer je to učinio jedanput zauvijek prinijevši samoga sebe*. Jednostavno se nisu ozbiljno uzimale riječi Svetoga pisma, jer su značajne bile samo riječi i propisi Katoličke crkve.

Taj nebiblijski stav utjecao je i na naš odnos s drugim kršćanima koje smo susretali. Primjerice, bila je jedna izvrsna učiteljica koja je predavala glasovne vježbe i govornišтво. Bila je već ostarjela i umrla je u trećoj ili četvrtoj godini mojeg školovanja. Neki sjemeništarci sudjelovali su u pogrebnoj svečanosti u mjesnoj crkvi. Kada su se vratili s pogreba bavili su se samo jednom temom, naime time što u prostoriji crkve nije bilo nijedne svijeće. Nisu bili slušali ono što se propovijedalo, nego su vidjeli samo to što je, po njihovom mišljenju, bilo pogrešno urađeno.

Ili pak se prisjetim toga kako je bila pozvana supruga nekog anglikanskog vikara, katolkinja, da govori o životu u religijski mješo-

vitom braku. Pitanja i primjedbe sjemeništara nisu se odnosila na sukobe u pogledu vjerskog nauka, do kojih je moglo doći među takvim supružnicima, nego je žestoko negodovanje izazvala samo činjenica što ta žena svake druge nedjelje odlazi sa suprugom u crkvu njegove vjeroispovijesti. Kao dobra katolkinja morala je svake nedjelje pohađati katoličku crkvu.

Jednom sam na trenutak bio upoznao istinsko lice Katoličke crkve – lice jedne svjetovne organizacije koja svoje svjetovne ciljeve skriva pod krinkom religije. Jedan od studenata koji je netom bio zaređen za đakona odjedanput više nije bio u sjemeništu. Imao je dvojbe u pogledu nauka o transsupstancijaciji, to jest o pretvorbi, pa je proučio sve retke koji se tiču te teme (Matejevo evanđelje 26,26-29, Markovo evanđelje 14,22-25, Lukino evanđelje 22,14-20, 1. Poslanica Korinćanima 11,17-34 i ostala mjesta). Putem svojeg osobnog proučavanja Biblije uvidio je da u Bibliji piše nešto sasvim drugo negoli ono što naučava Katolička crkva i što su mu nastojali usaditi njegovi profesori. U roku od dva dana bio je izbačen iz sjemeništa, vjerojatno zato da se mi ostali ne bismo zarazili “dvojnim zlom” Svetoga pisma i Svetoga Duha. Neki od naših kolega nisu to mogli vjerovati pa su počeli širiti ružne priče – ali ne o sablažnjivom načinu na koji se postupilo s njim, nego o njemu samom! Što se mene tiče, ja bih bio rado porazgovarao s njim, no nestao je tako brzo da uopće nisam imao prigodu za to. Bilo mi ga je žao i suosjećao sam s njim, jer ni ja nikada nisam istinski prihvatio nauku o transsupstancijaciji (pa ni kasnije). Nadam se da je taj odvažan čovjek jednoga dana upoznao Krista i molim se za to da on danas propovijeda Božju riječ.

Dostojanstvo s kojim je taj kolega podnio posljedice svojeg uvjerenja, i nepravda koju je doživio od vodstva škole, gotovo je i mene navelo na to da napustim rimokatolički način življenja i tiraniju koju je ta crkva provodila nada mnom. No nažalost – i to pišem bolnoga srca – tada još nisam u potpunosti razumio istinu. Riječi proroka Izaije, koje je bio naveo Isus, odnosio se na mene kao i na svu moju okolinu: *Ovaj mi narod pristupa svojim ustima i usnama me časti, ali im je srce daleko od mene. Ali uzalud me štiju nau-*

čavajuci kao nauke zapovijedi ljudske (Matejevo evanđelje 15,8-9). Time ne osuđujem, i to bih htio naglasiti, zavedene pojedince, nego rimokatoličku instituciju, koja svoje lažne dogme širi iako vodstvo te crkve zna točno da su biblijski neodržive.

U službi

U rujnu 1986. godine zaređen sam za svećenika u Crkvi svetoga srca u Paigntonu. U svemu sam služio Rimokatoličkoj crkvi godinu dana kao đakon, a zatim otprilike sedam godina kao svećenik. Tijekom tog razdoblja radio sam u raznim župama u pokrajinama Dorset i Devon te pritom susreo mnoge dobronamjerne ljude koji su na tragičan način bili zavedeni nametnutim nebiblijskim naucima.

Godinu dana proveo sam u Paigntonu u Devonu služeći kao đakon. To je ljetovalište na "engleskoj rivijeri", gdje se ljeti zbog brojnih posjetitelja održavao veći broj misa. Ondje je počela unutarinja borba, koja se odvijala u meni sve vrijeme tijekom moje službe. Što je točno bio moj problem uspio sam shvatiti tek tada kada sam napustio Rimsku crkvu: jednostavno, nisam svoja osobna vjerovanja uspio uskladiti s dužnostima koje sam trebao obavljati kao svećenik.

U Paigntonu se moja glavna zadaća sastojala od toga da nedjeljom i tijekom tjedna slavim misu i nosim hostiju starijim ljudima i bolesnicima koji nisu mogli napustiti svoju kuću. Budući da mi je kao đakonu bilo dopušteno krstiti, na posljetku su mi prepuštena mnoga krštenja, koja su se održavala nedjeljom poslije podne kada je crkvena zgrada bila zatvorena za turiste. Do neke sam mjere počeo uviđati da ti obredni postupci uopće nisu prikladni za širenje Evanđelja. Osjećao sam se neispunjeno i rad mi je izgledao besmislen. Jednoga dana trebao sam održati vjeronauk dvojici dječaka, od kojih je jedan imao šest a drugi osam godina, koji su bili primljeni u osnovnu školu kao nekatolici. Potom sam ih trebao kr-

stiti. Kada sam nakon nekog vremena časnoj sestri koja je upravljala školom rekao da nema smisla krstiti ta dva dječaka, zato što oni ne mogu shvatiti ništa o Bogu i ne žele ni slušati moje pouke, ona je pobjesnjela. Obojicu je primila u školu pod uvjetom da se krste u Rimokatoličku crkvu (naglašavam sljedeće: da se krste u Crkvu, a ne kao kršćani!). Nikoga nije zanimalo imaju li ta djeca vjeru i kao da nikome nije bilo važno to da priznaju Boga, nego im je bilo stalo samo do toga da “učine ono što je ispravno”, to jest da ih izvanjski učine katolicima.

Loše opremljen

Sve me to zbunjivalo i tjeralo me na put koji me postupno odvodio od Rimske crkve. Usto sam imao nekih teškoća s pomoćnim propovjedniku u Paigntonu. Njegov stav i njegovo ponašanje me uznemirivalo. Povremeno me čak znao javno poniziti tijekom bogoslužja. Nije me osobito iznenadilo to što sam kasnije saznao da je bio osuđivan za pedofiliju i da je neke od svojih prekršaja bio počinio upravo tada kada smo zajedno radili u Paigntonu. Ustroj prema kojemu je uređena rimokatolička župa nije mi pružao nikakvu mogućnost ili pak me ohrabrio na to da ikome povjerim svoja strahovanja. Nismo bili ni upoznati sa svojim odgovornostima koje smo imali u pogledu tjelesne dobrobiti kako djece tako i odraslih koji su bili pod našom duhovnom paskom.

Uzevši da nisam imao samo osobnu odbojnost protiv toga čovjeka, nego i sasvim stvaran uvid u njegovo nemoralno i nekršćansko postupanje, nisam uopće znao kome bih se mogao obratiti. I, što je još gore, nisam imao potrebno poznavanje Biblije da bih znao na koji bih se način trebao ponašati. Nitko mi nije rekao da je Biblija Božje otkrivenje i nepogrešiv putokaz, kao što je Pavao napisao Timoteju: *Sve Pismo je od Boga nadahnuto i korisno je za nauk, za uvjeravanje, za popravljavanje, za odgajanje u pravednosti: da čovjek Božji bude savršen, posve opremljen za svako dobro djelo* (2. Poslanica Timoteju 3,16.17). No ja sam posve neopremljen tumarao svijetom u zabludi i nisam ni znao za pomoć koju mi je Bog mogao dati u to teško doba.

Stoga navucite na sebe svu bojnu opremu Božju da se možete oduprijeti u zli dan i, kada sve obavite, stajati. Stojte bokova opasnih istinom, i s okloпом pravednosti na sebi, i nogu obuvenih u spremnost za evanđelje mira. Iznad svega, prihvatite štiti vjere, kojim ćete moći ugasiti sve goruće strijele zloga. I uzmite kacigu spasenja i mač Duha, to jest riječ Božju. Sa svakorsnom molitvom i iskanjem molite u svakoj prigodi u Duhu, i bdijte sa svom ustrajnošću i iskanjem za sve svete (Poslanica Efežanima 6,13-18).

Druge zadaće, iste potrebe

U svim župama u kojima sam služio imao sam isto iskustvo. Premda je – prema ljudskim mjerilima – posvuda bilo dobrih ljudi, nikada me nitko nije upućivao na Sveto pismo niti poticao na to da tragam za spasenjem i mudrošću u svakodnevnom življenju. Tri sam godine proveo u mjestu Poole, u pokrajini Dorset, no potom više nisam mogao izdržati sumnje koje su me razdirale i muke koje su me snašle. Uvijek iznova dok sam vršio svoje dužnosti u toj crkvi molio sam Boga da mi dade odgovor u pogledu sukoba u mojojnutrini. No odgovor nije stizao – jer je već dugo bio tu, samo sam ga trebao tražiti u Božjoj riječi! Umjesto toga zatražio sam premještaj pa sam premješten u katedralu grada Plymutha, gdje sam teško patio pod tamošnjim upraviteljem, u čijim je očima nešto vrijedilo samo ispunjavanje dužnosti.

Taj čovjek, koji je u ime biskupa upravljao katedralom, toliko me kritizirao i tlačio da sam se jednoga dana oprostio s Katoličkom crkvom. No ne znajući ni za koje drugo mjesto na kojem bih mogao tragati za odgovorima, nakon nekoliko tjedana vratio sam se u kralo crkve. Najprije sam neko vrijeme živio u kući nekog katolika svoje župe koji mi je bio voljan pomoći, a zatim sam se povukao u samostan Downside Abbey da ondje provedem neko vrijeme u tišini i duhovnom preusmjeravanju. Premda su ljudi ondje svi bili vrlo ljubazni i usprkos tome što je opat odvojio vrijeme za mene, svejedno mi nisu nimalo pomogli – jer na moja goruća pitanja nisu odgovarali s Biblijom u ruci. Kada sam se ponovno osjetio sposobnim sla-

viti crkvene obrede to je protumačeno kao pokazatelj da sam duhovno obnovljen. Vratio sam se u katedralu, gdje su zastrašivanja i kritiziranje mogeg predstojnika pojačale moju odlučnost, ali nisu poticala moje prepoznavanje istine. Nedugo nakon toga je taj upravitelj s pretjeranim osjećajem za dužnost sâm sebe odveo u ozbiljne zdravstvene teškoće te na posljertku bio premješten u Cornwall.

Budući da sam ja bio jedini službujući svećenik u toj katedrali, na mene su prenesene dužnosti upravitelja. (Jednome od dvojice mojih susvećenika bilo je već preko osamdeset godina, a drugi je imao dodatne dužnosti kao bolnički kapelan i patio je od alkoholizma.) Jedna od prvih odluka koje sam donio jasno je pokazivala što mišlim o Rimskoj crkvi i o njezinim naucima. Jutarnju misu koja se održavala srijedom u šest sati pohađale su samo dvije osobe, od kojih je jedna jednako tako mogla doći na kasniju misu. Kako nisam vjerovao da je misa djelotvornija što se češće slavi, obavijestio sam tu dvojicu svojih kolega da je ukidam. Obojica su se žalila, no samo tako dugo dok ih nisam upitao koji bi od njih bio spreman preuzeti vođenje te ranojutarnje mise.

Tako je od tada u katedrali te župe održavano još samo pet misa dnevno! Da sam se u to doba obazirao na ono što je zapisano u desetom poglavlju poslanice Hebrejima, od jedanaestoga do četrnaestoga retka, shvatio bih zašto ja, usprkos svemu, još nemam mir i u čemu je zabluda Rimske crkve u pogledu mise. Na tome mjestu piše: *I svaki svećenik stoji svakodnevno vršeći bogoslužje i učestalo prinosi iste žrtve, koje nikada ne mogu ukloniti grijeha; a on, prinijevši samo jednu žrtvu za grijeha zauvijek, sjede zdesna Bogu iščekujući otada dok se njegove neprijatelje položi za podnožje njegovim nogama. Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni.*

Nije slučajno što se tijekom naše izobrazbe poslanicu Hebrejima uvijek prikazivalo kao ne baš vjerodostojnu. Manje ili više nam je bilo rečeno da tu biblijsku knjigu ne bismo trebali smatrati previše važnom. Nije ni čudo! Ako ne želiš da netko spozna istinu, najbolji način je da u njemu izazoveš strah od nje.

Netom navedeni biblijski redci ustvari su uključeni u trogodišnji plan koji je Rimskakrka odredila za čitanje tijekom misa, naime da ih se čita trideset i treće nedjelje od godine B. Ali kada te nedjelje svake treće godine svećenik stvarno pročita taj biblijski odjeljak, usuđujem se sumnjati u to da će ga nastojati protumačiti. U crkvenoj tradiciji nije uobičajeno propovijedati samo o nekom biblijskom tekstu. Svećenik će si odabrati neku temu koja manje-više proizlazi iz biblijskog teksta ili će govoriti o nečem što se upravo događa, primjerice o vjenčanju ili pak o nekoj rimokatoličkoj dogmi. No Bog je taj odjeljak umetnuo na tome mjestu i stoga postoji nada da će ga neki svećenik naći, proučiti i na temelju njega propovijedati.

Približio se moj odlazak

Nakon spomenute katedrale, moje sljedeće radno mjesto bilo je u maloj župi Sv. Tome Mora, u predgrađu grada Plymoutha. Bilo je to veliko i gusto naseljeno područje, ali je vrlo malo ljudi dolazilo u crkvu. Ondje sam po prvi put kao svećenik samostalno bio odgovoran za župu. I po prvi put počeo sam razmišljati samostalno i postupati prema vlastitoj savjesti – premda mi je, istodobno, Sveti Duh, koji tom savješću upravlja, još uvijek bio nepoznat.

Tijekom tri kratke godine uveo sam mnoge promjene, to jest iz temelja sam preoblikovao postupke i ono što je ta crkva nudila. Isповijed se provodila samo “na zahtjev”, jer – budimo iskreni – tko dolazi u crkvu i zahtijeva da ga se ispovjedi?! Župa, koja je ranije bila uređena vrlo rimokatolički, poprimila je oblik koji su mogle priznati i druge denominacije. Oltar je još uvijek bio oltar a ne običan stol, ali je spušten s povišenog položaja i pojednostavljen. Drvena propovjedaonica što se nalazila visoko na zidu zamijenjena je uočljivom kamenom propovjedaonicom postavljenom nasred crkvene dvorane. Idolski kip Marije uklonjen je iz crkvenoga kora i postavljen kod ulaza. Tabernakul, to jest svetohranište, u kojemu se čuvala i štovala posvećena hostija, dao sam premjestiti iz crkvene dvorane u jednu sporednu kapelu. U velikoj sam mjeri zanemario propise o raznobojnoj misnoj opravi i ogrtačima namijenjenim različitim razdobljima crkvene godine i blagdanima.

Jedna od najvećih promjena koje sam poduzeo odnosila se na ono što je sastavni dio rimokatoličke liturgije, naime na “štovanje križa”, koje spada u liturgiju koja se provodi uoči Uskrsa, na Veliki petak, a za što se ne mari u većini župa diljem svijeta. Obratite osobitu pozornost na riječ “križ”. U većini rimokatoličkih crkava štuje se raspelo, premda liturgija za to štovanje zahtijeva prazan križ (iako i štovanje takvog predmeta još uvijek nije ništa drugo doli idolopoklonstvo).

Odbijao sam služiti se raspelom te sam za liturgiju Velikog petka umjesto njega dao postaviti prazan križ, jer me uznemirivala misao da bi sudionici bogoslužja mogli ljubiti noge kipa koji je prikovan na raspelu. Budući da nisu svi bili zadovoljni promjenama u pogledu svojih ustaljenih obreda – kao ni u pogledu promjena u crkvenoj dvorani – do mene su doprli mnogi komentari i pritužbe. Usprkos svemu tome, neprestano se povećavao broj crkvenih polaznika, što sam ja pripisivao samo Gospodinu. *Jer ne bih se usudio govoriti o nečemu što Krist nije po meni učinio* (Poslanica Rimljanima 15,18).

Kada se danas osvrnem na to, razumijem zašto sam tijekom službe u toj župi još uvijek imao toliko nutarnjih sukoba. Usprkos mnogih malih pokazatelja koji su moj put trebali voditi u drugom pravcu, još uvijek nisam prepoznavao pravi korijen problema sadržan unutar rimokatoličkog sustava. Tijekom te tri godine što sam u toj župi služio u skladu sa svojim znanjem i savješću, nije se povećala samo crkvena zajednica nego i moj nemir. Nisam mogao shvatiti zašto se usprkos svemu uspjehu osjećam tako prazan. Članovima crkve govorio sam o Božjoj moći, no sâm je u Rimskoj crkvi nisam nazirao. Bio sam kao “objeljeni grob”: imao sam vanjsko obličje pobožnosti, ali me još uvijek izgrizao grijeh i krivnja. Nisam imao pojma je li to što sam činio bilo ispravno, i što sam više činio to što mi je bilo naloženo, to više je u meni rasla sumnja. *Ja o vama, pismonožci i farizeji, licemjeri! jer ste nalik objeljenim grobovima koji izvana izgledaju prekrasno, a iznutra su puni mrtvačkih kostiju i sve nečistoće* (Matejevo evanđelje 23,27).

Napredak

Na posljetku me dvojbama ispunjena potraga za istinom počela toliko mučiti da sam odlučio napustiti Rimsku crkvu. Vodio sam razgovore s mnogima iz svoje zajednice i uvijek im davao dobronamjerne savjete, a ponekad sam nekome znao reći: “Ako je tako kako jest, tada trebaš te okolnosti ostaviti iza sebe!” Na posljetku sam, nakon jednog osobito teškog radnog dana, došao do toga da taj savjet primijenim i na sebi. Premda sam bio učinio sve što mi je bila naložila Rimaska crkva, još uvijek nisam našao Boga. Kako je to bilo moguće ako je sve što sam činio bilo ispravno? Stoga sam odlučio napustiti taj sustav. Iako ja još uvijek nisam našao Boga, On je mene već bio našao i nisam mu se više mogao odupirati! *Jer Sin čovječji je došao potražiti i spasiti ono što je izgubljeno* (Lukino evanđelje 19,10).

I drugi bi mogli govoriti o teškoćama koje nastupe kada se napušta Rimaska crkva, tako da ni ja nisam bio iznimka. Kada sam išao k biskupu da mu iznesem svoju odluku, bilo mi je važno da to učinim u pratnji kolege svećenika koji je imao razumijevanje za mene. To se pokazalo kao vrlo mudro, jer me biskup htio uvjeriti da sam izgubio razum i da me treba poslati u jedan samostan u kojemu se “dovodi u red” smetene svećenike. Da sam pritom bio sâm, vjerojatno bi izvršio toliki pritisak na mene da bih odustao, ali zahvaljujući Božjoj pomoći i vodstvu nije došlo do toga. Nakon pet dana napustio sam crkvenu zgradu. Ne znam je li netko pročitao oprostajno pismo koje sam u župnom uredu ostavio članovima crkvene zajednice. Moglo bi nekome pasti na pamet da i on postupi kao što sam ja!

Pad u prazninu

Jedino što sam primio od biskupije bio je predujam za jednu namještenu sobicu – nikakva pomoć, nikakav savjet, nikakva zahvalnost za to što sam sedam godina radio za tu crkvu. Nakon toga sam više od dvanaest mjeseci, ne snalazeći se, tumarao naokolo – bez crkve i bez da sam znao gdje ili kako da tražim istinu. I da se tada nisam potpuno srozao, još danas bih lutao amo-tamo.

Brzopleto i površno uspostavljeno prijateljstvo s igračem jedne ragbi-momčadi, s kojim još uvijek održavam vezu, odvelo me u sukob sa zakonom. Usprkos neugodnim iskustvima koje sam još trebao iskusiti, čudnovato gomilanje “slučajnosti” dovelo me do toga da iznova tragam za Božjom istinom. Prvi branitelj koji mi je dodijeljen na sudu bio je kršćanin, koji je to otvoreno priznavao. Odvjetnik je bio kršćanin. Psiholog koji je pred sudom svjedočio o mojoj zbunjenosti i depresiji bio je kršćanin. Sudac koji je donio presudu također je bio kršćanin. Svi su me oni razumjeli i podupirali me. Stoga sam poželio saznati više, no ne samo o razlozima njihova stava, nego i o tome zašto ih je Bog poslao na moj put. I tako sam počeo posjećivati različite crkvene zajednice u okolici, kako bih saznao više o vjeri. *I ja vama kažem: Ištite i dat će vam se; tražite i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se* (Lukino evanđelje 11,9).

Gdje da nađem istinu?

Prve crkve koje sam “provjeravao” nisu zadovoljile moju provjeru, jer premda su imenom bile evanđeoske, u njima nisam čuo ništa što bi mi bilo od koristi. Otprilike pet mjeseci nakon napuštanja svećeničke službe sreo sam nekoga tko mi je savjetovao da posjetim Crkvu svetog Andrije u središtu Plymoutha. Ta crkva pripada “reformiranom krilu” Anglikanske crkve i njezini su članovi bili istinski evanđeoski kršćani. Jednostavno bogoslužje i jasna biblijska poruka privukla je moju pozornost pa sam počeo redovito odlaziti u tu crkvu. Odlazio sam u još jednu reformiranu crkvu, Crkvu svetog Leonarda u Exteru, gdje je jednako propovijedanje iz Svetoga pisma u meni dirnulo pravu žicu.

Premda sam sada znao da se odgovor nalazi u Svetom pismu, još uvijek nisam našao Krista. To se čudo zbilo tijekom 1995. godine i to u dva koraka u dva gotovo uzastopna dana i pod sasvim različitim okolnostima.

Prvi korak zbio se tijekom šetnje s Gerardinom, djevojkom s kojom sam pohađao tečaj za društveni rad, koji sam bio upisao na sveučilištu. Dok smo šetali očaravajućim iskonskim krajolikom Dartmoora raspravljali smo o vjerskim pitanjima. Poticaj za moj prvi

razgovor s Geraldinom bio je "Ichtuys", simbol ribe koji je imala na svome vozilu. Nakon toga su naši razgovori postali češći i osobniji. Bili smo na još mnogo zajedničkih izleta prije negoli smo se, na posljetku, 1996. godine vjenčali. No već tijekom tih šetnja počeo sam se suočavati s istinom i otvoreno govoriti o svemu onome što me toliko opterećivalo tijekom razdoblja kada sam bio rimokatolički svećenik. Odvažio sam se otvoreno govoriti o svojoj sumnji u euharistiju, ispovijedi svećeniku, prisilnom neženstvu (celibatu) i o mnogo toga drugoga. Po prvi put ne samo da sam se usudio spomenuti ta sporna pitanja, nego kao takve prepoznati i odbaciti zablude i nebiblijske nauke. Bio sam u stanju odbaciti zaštitni ovoj pod kojim sam se do toga trenutka skrivao. Još uvijek se sjećam osjećaja slobode koji me obuzeo kada sam – poduprt Svetim pismom – odbacio svaki od tih nauka. Uvidio sam da se oni održavaju samo uz pomoć ljudsko-filozofskih argumenata. Tek mi je tada postalo sasvim jasno da štovanje hostije u prikaznici, kao i moljenje krunice i rimokatolička marijanska teologija, nije ništa drugo doli idolopoklonstvo.

Nakon što je s mojih očiju spao tako neprovidan zastor mogao sam sve sagledati tako jasno i razgovjetno da više nije bilo ničega što bi se moglo poricati. Tog poslijepodneva nadošla mi je i istina da se Boga i otkupljenje ne može naći pomoću ljudskih argumenata i promišljanja. *Nema mudrosti ni razbora ni savjeta protiv GOSPODINA* (Izreke 21,30). Neka je hvaljeno ime Gospodinovo; i hvala mu što mi je dao svoju mudrost, koja mi je trebala za spasenje.

Do tada još uvijek nisam shvaćao svu istinu, ali više nisam bio daleko od toga. Štoviše, od Rima sam bio oslobođen samo na neki način, onako kako to nisam bio nikada prije toga. Osim toga, više nisam bio izložen nebiblijskim zahtjevima koje ta crkva nameće svojim podanicima.

Dan spoznaje

Nedugo nakon toga sastali smo se s Gerardininim bratom. On je bio propovjednik u jednoj evanđeoski ustrojenoj anglikanskoj crkvi. Bio je zadnji dan ljetnih praznika i zajednica je slavila završno

praznično okupljanje djece. Bogoslužje je namjerno bilo evangeli-
zacijske naravi i poruka je bila namijenjena onim roditeljima koji
možda još uvijek nisu bili u vjeri i koji su došli samo zbog svoje dje-
ce. Ne sjećam se svake pojedinosti njegove propovijedi, ali radilo se
o tome koliko je hitno da svaki od nas okupljenih treba Gospodina
Isusa Krista i Njegovo otkupiteljsko djelo na križu. Po svršetku bo-
goslužja bilo mi je jasno da me prihvatljivim Bogu može učiniti sa-
mo vjera u Isusa Krista i da moji grijesi mogu biti oprošteni samo
ako se u potpunosti pouzdam u Njega. Ono odlučujuće nije bila mo-
ja sposobnost shvaćanja, odnosno izbor koji bih ja donio, nego ne-
odoljivo Božje privlačenje. Nije se dogodilo ništa magično i nisam
imao nikakve veličanstvene osjećaje, ali od toga trenutka sam znao
da se u mojem životu nešto promijenilo.

Idućih tjedana posjećivali smo crkvu u Exteru. Kada smo pjeva-
li jednu pjesmu u potpunosti me obuzela stvarnost mojeg spasenja,
tako da sam od svega srca bio u stanju sa svima pjevati:

Ljubav Tvoja – čista poput snijega najčišćeg;

Ljubav Tvoja – sramotu moju oplakuje;

Ljubav Tvoja – dugove moje platila je;

O, Isuse, ljubav Tvoja.

Ljubav Tvoja –izvor života mi je;

O, Isuse, ljubav Tvoja.

U tome trenutku je moje duboko vjersko uvjerenje bilo to da su
mi putem smrti Gospodina Isusa Krista na križu bili oprošteni gri-
jesi. Svih onih godina tijekom kojih sam smatrao da oproštenje mor-
am zaraditi vlastitim djelima i takozvanim sakramentima Rimske
crkve vjerovao sam u laž. *Znamo da se čovjek ne opravdava dje-
lima Zakona, nego vjerom Isusa Krista, i mi smo povjerovali u
Krista Isusa da budemo opravdani po vjeri Kristovoj, a ne djeli-
ma Zakona: jer se djelima Zakona neće opravdati ni jedno tijelo*
(Poslanica Galaćanima 2,16).

Još dugo nakon toga sam na svakom bogoslužju bio toliko ganut
da sam plakao, ali nisu to bile suze boli, gubitka ili srdžbe, nego su-

ze oduška i radosti zbog toga što sam na posljatku shvatio ono što je Isus bio rekao za sebe: *Ja sam put, istina i život: nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni* (Ivanovo evanđelje 14,6).

Srdačna zamolba

Danas sam sluga Evanđelja u jednoj maloj reformacijskoj zajednici vjernoj Bibliji. Propovijedam i naučavam Evanđelje kao jedini izvor vjere i životnog postupanja kršćana. Velika mi je želja da još mnogi uvide kako spase-nje možemo zadobiti jedino i samo putem Božje milosti (Poslanica Efežanima 2,8) i da samo Njegovoj milosti zahvaljujemo to što putem krvi Jaganjca, Isusa Krista, možemo biti očišćeni od svega grijeha i sve svoje krivnje. Gospodin mi je udijelio svoj blagoslov i znam da je Isus Krist moj Otkupitelj. Pokajao sam se za svoje grijehe i sada počivam u Njegovome milosrđu. Htio bih da svi oni koji pročitaju ove retke, a još nisu putem Božje milosti dovedeni do te točke, nego se još uvijek nalaze zapleteni u mreži Rimske crkve, promisle o sljedećim biblijskim redcima i mole o tome. Jer Rim će te držati podalje od Kristove istine.

Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? ili tjeskoba? ili progonstvo? ili glad? ili golotinja? ili pogibao? ili mač? Kao što je pisano: "Zbog tebe nas ubijaju po sav dan; drže nas ovčama za klanje." No u svemu tome smo više negoli pobjednici po onomu koji nas je uzljubio. Jer uvjeren sam da nas ni smrt ni život, ni anđeli, ni vlasti, ni sile, ni ovo sadašnje ni ono buduće, ni visina ni dubina, niti ikoje drugo stvorenje, neće moći rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našem (Poslanica Rimljanima 8,35-39).

***

Dominic Stockford je trenutno pastor Crkve Kristove u Teddingtonu, u jugozapadnom dijelu Londona, u zajednici koja nastoji čvrsto držati istine Svetoga pisma. Dominik je povezan s mnogima iz Velike Britanije i Sjedinjenih Država Amerike koji poput njega vode dobar boj vjere protiv ritualizma i protiv ekumenskih udruživanja. Predsjedavatelj je organizacije “Protestant Truth Society” u Londonu. Dominik i njegova supruga imaju dvije kćeri i raduju se svemu dobru koje im je Bog iskazao.

U kolovozu 2018. godine s Dominikom smo bili u vezi putem telefona i elektronske pošte. Njegova nova adresa je *lutherkehr@gmail.com*.

Našavši Krista, našao sam sve

Rođen sam 1946. godine u gradu Bergamo na sjeveru Italije te sam već s jedanaest godina ušao u rimokatoličko sjemenište. Od svojeg djetinjstva imao sam samo jednu želju, naime da postanem misionar. Nakon završenoga studija teologije u Engleskoj, Njemačkoj i Španjolskoj, 1961. godine me kardinal Maurizio Fossati zaređio za svećenika. Nedugo nakon toga otišao sam na Filipine, gdje sam u nekim rimokatoličkim sjemeništima predavao teologiju.

Kada sam bio u Engleskoj, po prvi put me obuzela ozbiljna sumnja u pogledu nekih nauka moje crkve, jer sam ih teško uspijevao uskladiti s onime što naučava Biblija. Ta me sumnja uznemirivala i nakon što sam bio zaređen, ali sam je pokušavao potisnuti tako što sam se potpuno predao svojoj dužnosti učitelja. Moj raspored je bio toliko popunjen da mi je preostalo premalo vremena za osobno proučavanje i molitvu.

Deset godina obavljao sam taj naporan posao, no potom sam se na godinu dana morao vratiti na oporavak u Italiju. Tu su se ponovno javile moje ranije sumnje i pojavile se nove. Istodobno je rasla moja odlučnost u pogledu toga da nađem zadovoljavajuća rješenja po pitanjima nauka, koja su uznemiravale moj duh. Neumorno sam sjedio za knjigama te temeljito razmišljao o tome što su bili napisali naši veliki teolozi, ali je moja sumnja i dalje ostala.

Pomoć iz knjige nad knjigama

Kada sam se vratio na Filipine odložio sam sve svoje teološke knjige i zaključio da svu svoju pozornost trebam posvetiti jednoj jedinoj knjizi: Bibliji, a osobito Novom zavjetu. Riječ Božja postala je moj jedini izvor iz kojega sam crpio mudrost za propovijedanje, poučavanje, razmišljanje i čitanje. Već nakon kraćeg vremena počeo je nestajati moj nemir, jer sam se putem proučavanja Svetoga pisma počeo rješavati nejasnoće za nejasnoćom.

Počelo je trpljenje

Svršetkom siječnja 1974. godine bio sam u gradu Santa Cruz, južno od glavnoga grada Manile, gdje je bila sagrađena jedna prekrasna baptistička crkvena zgrada. Još nikada nisam bio u nekoj protestantskoj crkvi pa sam jednoga dana stupio u taj Božji dom da malo razgledam. Odmah me došao pozdraviti neki ljubazan kršćanin i predstavio me pastoru, koji se zvao Ernesto Montalagre.

Zašli smo u opširan razgovor, pri čemu sam dao ono najbolje od sebe da od njega napravim dobrog katolika. On je, sa svoje strane, mirno odgovarao na sva moja pitanja. Naravno, nije mi uspjele obratiti ga na rimokatoličku vjeru, ali nije ni on mene obratio na protestantizam. Ipak, mnogi njegovi odgovori duboko su me pogodili i kada sam dva sata kasnije išao kući moja se sumnja povećala. Toga dana započelo je doba trpljenja, doba besanih noći, obilježeno mučnom neodlučnošću i zastrašujućim nedostatkom hrabrosti da priznam istinitost Pisma. Postupno sam uviđao što je istina, ali nisam znao što bih trebao učiniti – sve dok nije došla ona noć 20. veljače ...

Noć Božje milosti

Te noći sam bio sâm u svojoj sobi i prvi put u mojem životu iz srca mi se izvila prava molitva. Zamolio sam Krista da On preuzme vodstvo, jer ja nisam znao što mi je činiti. Osjećao sam se skroz-naskroz grešan. Možda ćeš upitati: “Kakve si ti grijeha mogao imati?” Svih godina svoje svećeničke službe nikada nisam zapušio, popio žestoko alkoholno piće ili prekršio svoj zavjet čistoće. Nigdje nisam

za sobom ostavio loše tragove i bio sam stvarno ponosan na ono što sam bio postigao kao župni svećenik. No moj grijeh bila je ponositost. Radilo se o ponositosti koja me sprečavala u tome da svoj život podložim Kristu. Neprestano sam mislio: “Ako prihvatim Krista kao svojega Spasitelja, što će na to reći moji pretpostavljeni? Što će o tome misliti biskup? Što će misliti moje kolege svećenici, ili moji učenici? Oni me cijene; kako da ih iznevjerim?” Nedostajala mi je hrabrost za to da budem iskren prema tim ljudima. Moj ugled kod ljudi bio mi je važniji od ljubavi prema istini. Ali te noći tijekom molitve oko mi je zapelo za dva retka Ivanova evanđelja (12,42-43): *Premda su i mnogi od glavara vjerovali u njega, zbog farizeja ga nisu priznavali, kako ne bi bili izopćeni iz sinagoge: jer su ljudsku slavu voljeli više negoli slavu Božju.*

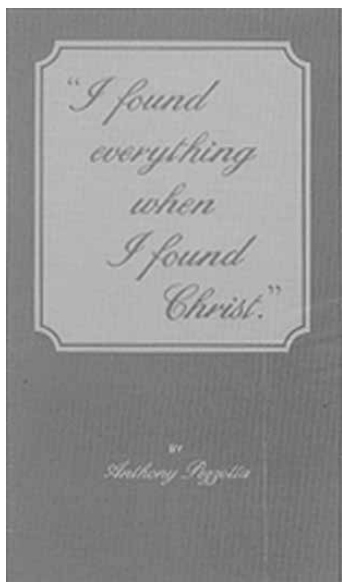
Te posljednje riječi probole su moje srce poput dvosjekloga mača, ali istodobno su me ispunile snagom i hrabrošću. Bio sam oslobođen. Te sam noći bio u stanju mirno zaspati; nestala je bol i tegobna neodlučnost koja me mučila proteklih užasnih tjedana. Idućeg jutra čim sam se probudio prisjetio sam se onog prijateljski nastrojenog baptističkog propovjednika. Na brzinu sam se odjenuo i odvezao do njegove crkve. Malo smo porazgovarali i rado sam uzeo neke traktate i knjižice koje mi je ponudio. Kada smo se na rastanku pozdravljali upitao sam ga: “Ako napustim svoju crkvu, bih li mogao stanovati kod Vas? Hoćete li me primiti?” Nasmiješio se i rekao: “Imamo ovdje jednu slobodnu sobu i vjernici će se pobrinuti za Vaše potrebe.”

Istina je pobijedila

Prošlo je još pet dana, tijekom kojih sam se molio i dalje čitao Bibliju, i potom sam se prepustio Božjoj milosti. Dana 26. veljače pri-

mio sam Krista kao svojeg osobnog Spasitelja i Gospodina. Zamolio sam ga da On preuzme vodstvo nad mojim životom, jer odsada želim sve ostaviti za sobom: svoje vozilo, svoje knjige, sve što sam posjedovao. Biskupu sam poslao pismeni otkaz i otišao k svojim no-vopronađenim duhovnim prijateljima u Santa Kruzu.

Na dan 3. ožujka javno sam priznao svoju vjeru u Evanđelje time što sam se dao krstiti u rijeci Santa Cruz, koja teče nedaleko od baptističke crkvene zgrade. Htio bih naglasiti jedno: od dana kada sam priznao Krista pa do danas, nikada ni na trenutak nisam poželio vratiti se u svoj prijašnji život. Doslovce sam bio ispunjen radošću i nestale su sve moje sumnje. Koje li neopisive slobode!

Nekoliko dana kasnije posjetio me jedan svećenik i upitao: "Toni, kako u samo pet dana možeš donijeti takvu odluku? Napustio si Rimokatoličku crkvu i s time i dva-deset-stoljetnu kulturu, zajedno sa svim njezinim papama, svecima i svime što si sav život učio i volio." Moj odgovor došao je od srca: "Nemam utisak da sam išta izgubio; upravo suprotno: našavši Krista, našao sam sve."

Nisam više katolik

Ako vjeruješ da si spašen putem svoje vjere u Krista i kada kao najviši autoritet prihvaćaš Božju riječ, tada više nisi katolik, nego "protestant", voli ti tu riječ ili ne. Rimokatolička vjera je utemeljena na spasenju putem dobrih djela i na autoritetu crkvene predaje, dok biblijska vjera, protivno tome, počiva jedino na stupovima spase-nja samo putem vjere i isključivog autoriteta Svetoga pisma.

Mnogi katolici emocionalno su vezani uz svoju crkvu, koju su naučeni nazivati "svetom majkom Crkvom". Taj naziv potječe od toga što katolici smatraju da za svoj duhovan život moraju zahvaliti toj crkvi. Misle da ih je ta crkva putem krštenja učinila kršćanima i da ih putem ostalih sakramenata duhovno održava na životu. Nasuprot tome, Biblija naučava da nije crkva ono što nas "čini" nečime, nego da vjernici "čine" crkvu. Krist je taj koji nas iz puke milosti čini živim kamenjem svoje crkve i on je njezin pravi Graditelj. Mi vjerujemo samo u Njega i Njegovu Riječ kao vrhovni autoritet.

***

Nakon svojeg obraćenja i izobrazbe u biblijskom učilištu "Denver Seminary", Antonio Pezzotta je, uz potporu svoje supruge, tijekom dvadeset i pet godina djelovao na Filipinima. Naviještao je Evanđelje, vodio kućne skupine za proučavanje Biblije i predavao na "Asian Theological Seminary" u okrugu Quezon City na području metropole Manile. Od svojeg umirovljenja, u 2001. godini, živi u Americi. Kao "ravnatelj za rad među etničkim skupinama" nasljedovao je viziju svojeg baptističkog crkvenog saveza, naime to da se osnivaju biblijske zajednice i među useljenicima španjolskog, filipinskog, kineskog i korejskog jezika. Zajedno s drugima nastavio je voditi i misijski rad "Mission to Catholics International" pokojnoga negdašnjeg svećenika Barta Brewera (vidi prvi svezak, 3. pripovijest).

Na dan 2. travnja 2014. godine Gospodin ga je pozvao kući.

Svećenik je postao propovjednikom

Jednom kada sam još bio svećenik u Roterdamu susreo sam jednoga snažnoga mornara, rimokatolika, koji se surovim jezikom šalio u pogledu katoličke zabrane jedenja mesa petkom. Godinu dana nakon toga netko me zamolio da posjetim toga čovjeka, jer je bio vrlo bolestan. Liječnik je rekao da ima neizlječiv rak. Kada sam došao k njemu, na moje veliko zaprepaštenje zamolio me mogu li ga ispovjediti, na što sam, naravno, pristao radujući se zbog te njegove molbe.

Životna priča koju mi je on tada ispričao bila je jedna od najgorih koje sam ikada čuo. Taj čovjek je temeljito “profučkao” svoj život. Tome je pomglo opako okruženje u kojemu je odrastao i pogubne okolnosti njegova kasnijeg života. Kada me tijekom svojeg pripovijedanja upitao nisam li mišljenja da je on osobito loš čovjek, bio sam mu u stanju odgovoriti samo: “Ne, da sam ja bio u tvojoj koži vjerojatno bih se srozao još dublje od tebe.”

Tijekom našeg razgovora sa zapanjenošću sam zaključio da više nije preostalo mnogo od onog površnog stava u pogledu đavla koji je taj mornar imao prije samo godinu dana. Dirnulo me to koliko taj čovjek žali zbog svojeg životnog puta. Je li Isus Krist dirnuo srce tog surovog čovjeka na svršetku njegova života kao što je bio učinio s onim razbojnikom na križu?

Kako mornaru, prema procjeni liječnika, nije preostalo mnogo života, nakon nekoliko dana otišao sam ga posjetiti. Uskoro je trebao umrijeti. Upitao sam ga bismo li još jedanput zajedno zamolili Boga da mu oprostí sve ono loše što je počinio tijekom života. “Već sam to učinio”, glasio je njegov odgovor; i dok sam sjedio kraj njega i promatrao ga, dodao je: “Pater, slušajte: ako bi me neko od moje djece uvrijedilo pa zamolilo da mu oprostim, a ja bih na to rekao da je sve u redu, ne bi me nakon nekoliko dana moralo ponovno moliti za to. Tako bih postupio i ja kao otac; a dragi Bog u Nebu je bolji otac od mene.”

Kakve li vjere! Kako je taj surov momak na svršetku svojeg života mogao imati takvu djetinju vjeru i biti toliko siguran u oprostjenje svoje krivnje i u svoje spasenje? Idućeg dana umro je u potpunom miru. Nije bio crkveno sahranjen, jer to nije htjela njegova obitelj. No meni je bilo jasno jedno: na svršetku svojeg života radije bih bio u čizmama toga mornara negoli u cipelama mnogih koje sam svečano sahranio po crkvenom običaju. Tako mislim i danas.

Moj izlazak iz Rimokatoličke crkve

Uskoro nakon toga u mojem su životu nastupile goleme promjene. Bio sam premješten iz Rotterdama u Amsterdam. Ustvari je to bilo unapređenje; ali moj nutarnji sukob s postupanjem i naučavanjem Rimske crkve s vremenom je postao tako nepodnošljiv da sam se uskoro osjećao prisiljenim napustiti dominikanski red i Rimokatoličku crkvu. Od moje vjere – budući da sam bio nastrojen vrlo materijalistički – ionako nije preostalo gotovo ništa. Tako sam u studenome 1955. godine zaaskao razrješenje od svećeničke službe, kao i dopuštenje za izlazak iz reda, što sam i dobio. No dopuštenje za izlazak iz Katoličke crkve nisam dobio!

Nakon toga sam otišao u Den Haag, gdje sam počeo živjeti sasvim drugačijim životom. Posredovanjem jednog utjecajnog čovjeka postavljen sam za upravitelja nekog roterdamskog hotela. To je, u svakom slučaju, bilo nešto sasvim drugo negoli ono na što sam bio navikao kao svećenik! Osjećao sam se potpuno prazan duševno i duhovno. Izbjegavao sam sve što bi u meni moglo probuditi religijske osjećaje i htio sam se u potpunosti osloboditi svoje prošlosti te što je moguće manje misliti na nju. Gotovo sam uspio u tome. Ali onoga mornara nisam mogao zaboraviti.

Od moje rimokatoličke vjere ostalo je vrlo malo. Vrlo rijetko sam odlazio u crkvu. Rimokatolička crkva me razočarala a većina prote-

stantskih bogoslužja bila mi je dosadna, jer su propovijedi bile tako nezgrapne, krute, suhoparne i vezane uz tradiciju. Kao takve, nisu mi davale nikakve nove poticaje i u njima je bilo sadržano vrlo malo osobnog uvjerenja i oduševljenja. Većina protestantskih propovijedi koje sam slušao na mene su ostavljale utisak manje-više uspješnih osobnih ili teoloških rasprava o Evandjelju, ali ni jedna jedina nije bila uobličena nutarnjim uvjerenjem i naviještanjem Evandjelja. Prije svega, odbojan mi je bio način propovijedanja i činjenica da ih se čitalo. Usto sam u dva navrata naletio na slobodoumne pastore čije su me mutne poruke zastrašile. Tako sam izgubio svako zanimanje za crkvu. No onoga mornara nisam mogao zaboraviti.

Nakon tri godine sam svoj posao u hotelu, za koji sam bio potpuno neprikladan, zamijenio novim namještenjem te se zaposlio kao učitelj starih jezika. Jedna od školskih ustanova u kojima sam poučavao bila je neka kršćanska srednja škola u Den Haagu. Ondje sam, i ne tražeći to, dolazio u dodir s kolegama koji su bili vjernici. Ne bih mogao tvrditi da je svaki od njih živio uzornim kršćanskim životom, no bilo je nekih čiji je život svjesno bio određen kršćanskim uvjerenjima i koji su isijavali slobodu Božje djece. I ne htijući to, počeo sam ih promatrati, što se kasnije iskazalo kao korisno iskustvo.

Biblija me počela opčaravati

Svaki dan na početku nastave morao sam učenicima pročitati jedan kraći odjeljak iz Biblije. Na svoje vlastito zaprepaštenje, počeo sam se sve više radovati tome. Riječ Božja me počela obuzimati i opčaravati kao nikada prije toga. Uskoro sam osobno čitao mnogo više negoli samo biblijske odjeljke propisane za čitanje na školskim satovima. Usto sam čitao i tumačenja poznatih biblijskih učitelja. Neke od tih knjiga bile su poučne i poticajne, ali većina mi je bila nezgrapna i suhoparna. Ljutio sam se, ali nisam uopće bio gledišta da je Bibliju moguće razumjeti samo uz pomoć učenih ljudi. Onog etiopskog dvoranina do razumijevanja odjeljka iz knjige proroka Izaije nije doveo neki profesor ili zaređeni duhovnik, nego običan đakon, to jest poslužitelj, Filip! *Tada Filip otvori usta i, počevši od*

tog odjeljka Pisma, poče mu propovijedati Isusa (Djela apostolska 8,35). Filip je propovijedao na takav način da je taj čovjek povjerovao u Krista, dao da ga on krsti i radostan otišao svojim putem.

Čitanje tih komentara nije u meni dovelo do toga da odem dalje ispunjen radošću. Upravo suprotno, oni su upravo znali prigušiti radost koju sam imao na temelju prekrasne poruke o Božjoj ljubavi i smilovanju. I tako nije kod mene ostalo mnogo mudrih spisa koje bih čitao uz Bibliju. No onoga mornara nisam mogao zaboraviti.

Što sam više čitao Bibliju, to jasnije mi je postajalo zašto ga ne mogu zaboraviti. Taj čovjek je bio pronašao pravu vjeru. Ja to za sebe nisam mogao tvrditi, usprkos tome što sam ranije kao religijsku istinu bio prihvatio mnoge teološke teorije i imao vodeći položaj unutar Rimokatoličke crkve.

Do toga zaključka došao sam čitanjem Svetoga pisma. Postojalo je jedno razdoblje kada sam smatrao da vjeru tvori to da se prihvaća autoritet nekog drugog (primjerice crkve) i, razumije se, pristane uz određen broj istina (primjerice istine o Božjem postojanju, postojanju Neba i pakla, djelovanju sakramenata itd.). No Biblija me naučila da to nije ono što tvori istinsku vjeru. Kada bi to bilo tako, tada bi i đavao bio vjernik, jer on također vjeruje da Bog postoji (Jakovljeva poslanica 2,19). Spasonosna vjera je, ipak, nešto sasvim drugo.

Abraham je povjerovao Bogu

Prema Svetom pismu vjera je isto što i uzdanje. Biblija Abrahama naziva ocem vjernikâ, zato što se on bio pouzdao u Boga i u Njegovu riječ – pa i onda kada svojim razumom nije mogao shvatiti Božje izjave. *Znak obrezanja primio je kao pečat pravednosti vjere, koju je imao još u neobrezanju: kako bi bio otac svima koji vjeruju, premda su neobrezani; da se i njima pripíše pravednost* (Poslanica Rimljanima 4,11).

Kada su Abraham i njegova žena zajedno imali oko dvije stotine godina, Bog im je dao obećanje da će dobiti dijete. Gledano biološki, to je izgledalo potpuno nevjerojatno; ali Abraham se pouzdao u to da će Bog ispuniti svoju riječ.

Jednako tako je bilo i s onim mornarom. On nije znao gotovo ništa o službenoj teologiji i jedva da je ikada bio u crkvi, ali na svršetku svojega života bio je vjernik koji je znao da je Bog njegov Otac, da su mu oprošteni grijesi i da je bio postao Božjim djetetom. U tome poput stijene čvrstom vjerovanju on je sa svoje smrtne postelje zavapio: “Abba, Oče!”

Vjerujem Bogu

Ubrzo nakon toga što sam putem čitanja Biblije bio shvatio što vjera uistinu jest, našao sam se u sasvim drugačijem odnosu s tim Svetim pismom. Više nisam mogao izbjegavati to da se podložim Gospodinu i pouzdam se u Njega. U jednom trenutku, koji nika da neću zaboraviti, bio sam u stanju od svega srca zavapiti Bogu: “Abba, Oče!” Sada sam i ja pripadao Božjoj djeci. Sve ono što je Sveto pismo reklo za vjernike, i sva njegova obećanja, prihvatio sam kao nešto potpuno vjerodostojno. Osim toga sam vječan život mogao imati već sada, a ne tek u dalekoj budućnosti. *Zaista, zaista, kažem vam: Onaj tko u mene vjeruje, ima život vječni* (Ivanovo evanđelje 6,47).

Briga i radost

Odjednom sam dobio spoznaju o svojim mnogim grijesima, i nisam mogao prigušiti žalost zbog toga. To stanje kajanja na neobjašnjiv je način bilo združeno s preplavljujućom radošću i sa sigurnošću da sam putem krvi Isusa Krista spašen od vječnoga prokletstva i da sam odsada pa nadalje Božje dijete. Tu sigurnost gotovo je nemoguće opisati nekome tko je nikada nije upoznao. Nakon što je moj život iskusio tu opsežnu duhovnu promjenu, osjećao sam se nezrecivo sretan i bio sam u stanju sreće koje još uvijek osjećam. Stoga je moja želja da još mnogo ljudi doživi tu istu radost, za što se svakodnevno molim.

Dok smo još bili mrtvi u grijesima, oživio nas je (Bog) *zajedno s Kristom* (Poslanica Efežanima 2,5). I ti i ja spadamo u one koji su osuđeni na smrt! Zaslužili smo da prije svojeg konačnog prokletstva visimo na tome križu na brdu Golgoti. No Isus je na njemu

zaueo naše mjesto, On je trpio i umro kako bi nas spasio od vječne smrti, učinio nas svetima i blagoslivljao nas u svoj vječnosti. Ta toliko duboka i dojmljiva poruka o Božjoj beskrajnoj ljubavi srž je cjelokupne Biblije, te jedinstvene knjige s njezinom jedinstvenom porukom. Na posljetku sam, kratko rečeno, postao propovjednikom te prekrasne, nadom ispunjene poruke o otkupljenju, oslobođenju i vječnom životu.

Samo Krist

Više od petnaest godina bio sam redovnik, ali, koliko god to zvanje bilo važno u ljudskim očima, meni nije bilo moguće pronaći radost i sreću. Bez izvjesnosti u pogledu oprostjenja grijehâ i bivanja Božjim djetetom nisam mogao živjeti sretno i smireno, a ne bih mogao ni danas. Rimokatolička crkva nikada nije bila u stanju dati mi tu sigurnost, pa ni tada kada sam bio svećenik i redovnik. Rimokatolička crkva me nije naučila to što je za to potrebno. Nije me učila tome da spasenje u potpunosti ovisi o Božjem smilovanju, a gledano s ljudske strane, jedino o vjeri u dovršeno djelo Isusa Krista, i da se i jedno i drugo može naći u Svetom pismu.

Silno ću se radovati u GOSPODINU, moja će se duša veseliti u Bogu mojemu; jer me zaodjenuo opravom spasenja, pokrio me plaštem pravednosti (Izaija 61,10).

***

Nakon svojega obraćenja brat Hendriksen je još mnogo godina djelovao kao propovjednik i učitelj. Njegovo posljednje prebivalište za koje znamo bilo je 2006. godine u gradu Zwolle u Nizozemskoj.

Pokazat ćeš mi put života ...

Ne mogu a da se ne prisjetim jedne zgrade iz svoje mladosti, nešto što sam doživio u doba kada se kosilo sijeno. Morao sam teško raditi od jutra do večeri, dok me sunce nemilosrdno peklo. Navečer sam, iscrpljen i opečen od sunca, potražio osvježanje u jednom ribnjaku s bistrom vodom plavog odsjaja, koji je bio okružen sjenovitim stablima. Sa sebe sam skinuo znojem natopljenu odjeću i uronio u osvježavajuću vodu. Bilo mi je kao da sam uronio u čarobno vrelo mladosti i nakon toga osjećao sam se kao nov čovjek.

Jednako tako osjećam se otkad sam napustio Rimokatoličku crkvu, za koju sam bio radio kako kakav rob i u čijoj sam se službi uvelike znojio. No tada je došao trenutak u kojemu sam opterećujuća praznovjerja i pritisak da ugađam ljudima svojim izvanjskim vladanjem uspio svući sa sebe i okupati se u živoj vodi Kristove ljubavi. Hvala Bogu za Njegovu spasonosnu milost!

Sada sam mnogo bolje razumio i biblijski redak koji sam bio primio tijekom svojeg zaređenja:

Njega ljubite, premda ga niste vidjeli; u koga, iako ga još ne gledate, vjerujete; radujete se radošću neizrecivom i proslavljenom (1. Petrova poslanica 1,8).

Svećenik i profesor

Rođen sam u grofoviji Lancashire, na sjeveru Engleske, i ondje sam završio jednu isusovačku srednju školu.

Neke od svojih studija završio sam na sveučilištu u Oxfordu. Povijesno-naučnim istraživačkim radom postigao sam akademske nazive "Master of Arts" i "Bachelor of Letters". Ko tome mi je dodijeljena i "Oxford Diploma of Education", što je potvrđivalo da sam školovani učitelj.

Nakon toga sam, kako bih se pripremio za svećeničku službu, studirao na Katoličkom institutu u Parizu i na sveučilištu u belgijskom

gradu Leuven, gdje se nalazi značajno rimokatoličko obrazovno središte. Tamo sam završio teologiju.

U travnju 1930. godine me biskup Paulinus Ladeuze, rektor Leuvena, zareadio za svećenika.

U ono doba sam se nadao da ću moći ići u Rusiju kao svećenik-misionar i poslanik Rimokatoličke crkve. No moja je nada propala, jer svećenicima-misionarima sovjetski režim nije dopuštao ulazak u zemlju.

Tako je ispalo da sam sljedećih dvadeset godina radio kao profesor na “Visokoj školi St. Bede” u Manchesteru u Engleskoj. Bio sam profesor povijesti, ali sam poučavao i neke suvremene jezike. Na taj sam način susreo stotine studenata. Uz to sam proputovao cijelu Sjevernu Englesku i u sklopu svoje propovjedničke službe vodio neke dobrotvorne projekte.

Kasnije sam preuzeo jednu seosku župu. Ondje sam se mogao još više posvetiti svojem proučavanju. Među mojim objavljenim djelima nalaze se proučavanja o svetom Patriku i drugim rano-crkvenim svecima Britanskog otočja, kao i jedan rad o povijesti moje biskupije.

Uzaludna ponavljanja

Moja povijesna istraživanja – i ono što sam pritom otkrio – dovela su do toga da sam sve više mijenjao svoj način mišljenja. Svoju sam okolinu počeo sagledavati i procjenjivati u sasvim drugom svjetlu. Trajan utisak na mene osobito je ostavilo razmatranje misli jansenističkih reformatora, koji su tijekom sedamnaestog i osamnaestog stoljeća nastojali pokrenuti obnovu unutar Katoličke crkve. S njima sam dijelio ljubav prema Bibliji i izvornoj crkvi te sažalijevao razvojni put kojim je od srednjega vijeka krenula teologija i narodna pobožnost.

Kada sam propovijedao, nikada nisam veličao autoritet, istaknut položaj i nepogrešivost pape. Kako sam u to doba utvrdio, takvom naučavanju protivio se poznati kršćanski mučenik Ciprijan Kartaški. Osim toga, nije mi bilo moguće članove crkve odvratiti od moljenja krunice, koje se sastojalo od glasnog jednoličnog ponavljanja i tako se protivilo Isusovoj zapovijedi:

Ali, kada se molite, ne ponavljajte isprazno kao što to čine pogani: jer misle da će zbog mnoštva riječi biti uslišani (Matejevo evanđelje 6,7).

Neko drugo evanđelje

Tada sam otkrio da nekoliko od četrnaest postaja križnoga puta, koji je prikazan na zidovima rimokatoličkih crkvenih prostorija, primjerice ona na kojoj "Veronika briše Isusovo lice", uopće nije spomenuto u evanđeljima. Veronika je izmišljen lik koji se časti u gotovo svakoj katoličkoj crkvi.

I sve ono što se tiče oprosta smatrao sam bezvrijednim. Podjeljivanje oprostâ izgledalo mi je kao dijeljenje valute koja je uslijed inflacije izgubila vrijednost. S jednom jedinom kratkom molitvom moglo se, recimo, kupiti toliko i toliko dana ili mjesecâ oprosta od grijeha.

Nadalje sam primijetio da se medaljoni, kipovi svetaca i škapulari nimalo ne razlikuju od neznabožačkih amajlija i totema. Paljenje zavjetnih svjetiljaka i svijeća, jednako kao i škropljenje svetom vodom, išćahurilo se kao isprazan ritual koji nema nikakve veze s pobožnošću.

Gospodnju večeru ustanovio je sâm Isus Krist u noći prije svojeg raspeća. Ona podsjeća na Njegovu nesebičnu žrtvu, koju je na križu prinio putem svoje muke i smrti, i to je nešto što trebamo itekako cijiniti. No to da se za pričesni kruh dijeli bijela oblatna i klanja joj se kao kakvom idolu, nje moguće izvesti ni iz Pisma ni iz postupanja prvobitne crkve. Ni njihovo kađenje ni lažan sjaj iskazan tijekom javnih ophoda, kao što se to radi za Tijelovo, nema nikakvo biblijsko opravdanje.

Krist se kruhom i vinom poslužio kao znakovima koji bi trebali podsjećati na Njegovo tijelo i krv. No Katolička crkva je to tijelo nadomjestila isušenim komadićem oblatne, koju nitko, ni da je namrt gladan, ne bi smatrao hranom. Stoga je ona od nečega što je Krist uveo načinila običaj koji ona svojata i za koji se postavlja jedinim čuvarom.

Spasenje je jedino po Kristu

Moja su mi proučavanja pokazala da u Pismu nema nikakve potvrde za naučavanja poput Marijinog “bezgrešnog začeca” i njezinog tjelesnog “uznesenja” u nebo. Crkva je u tome popustila budalastim ljudskim čežnjama, koje su dodatno raspirene navodnim Marijinim ukazanjima u Lurdu i Fatimi. Putem toga je Marija postala više kao božanstvo koje vlada nad Nebom i nad Zemljom.

Mnogi katolički biskupi i samoproglašeni marijanski teolozi danas su zagovaratelji nauka o spasenju svijeta putem Marije. Time su u golemom protuslovlju sa sljedećom izjavom apostola Pavla:

Jer jedan je Bog, i jedan je posrednik između Boga i ljudi: čovjek Krist Isus, koji je sebe samoga dao kao otkupninu za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme (1. Timoteju 2,5.6).

Taj redak osujećuje sve one zabludjele pokušaje rimokatoličkih teologa koji pokušavaju dokazati da blagoslovljeni možemo biti jedino putem Marijinog posredovanja. U svakom slučaju, Pismo nepogrešivo jasno pokazuje da je spasenje moguće naći isključivo u Isusu Kristu: *I nema ni u kome drugom spasenja: jer nema pod nebom drugoga imena danog ljudima po kojemu se moramo spasiti (Djela apostolska 4,12).*

Rimokatolička cenzura

Tako sam ja u svojem proučavanju Biblije i crkvene povijesti naišao na mnogo toga što, izgleda, većini kršćana i rimokatoličkih svećenika uopće nije poznato. No zbog katoličkih propisa o cenzuri ta otkrića nisam mogao objaviti.

Sa cenzurom je, naime, bilo ovako: kada biste naišli na knjigu s imprimaturom (crkvenim dopuštenjem za tiskanje), niste mogli

znati odgovara li njezin sadržaj izvornim mislima onoga tko ju je napisao. Morali ste računati s time da su je katolički cenzori – s nastojanjem da ništa ne propuste slučaju – obradili kako treba.

Ako pak bi neka knjiga promakla crkvenom nadzoru, naknadno je po naredbi inkvizicije (danas je to “Kongregacija za nauk vjere”), kojoj nitko nije smio ništa prigovoriti, mogla biti stavljena na popis (Indeks) zabranjenih knjiga.

Neumoljiva diktatura inkvizicije, koja još uvijek ima vrhovni položaj u crkvenoj vlasti, samo je jedan od primjerâ totalitarnih i duboko ukorijenjenih nekršćanskih načina postupanja Rima.

Nitko nije siguran od špijuna, koji djeluju u svakoj biskupiji. Oni imaju zadatak prijaviti svakoga za koga sumnjaju da je neposlušan njihovoj crkvi.

Zloporaba vlasti

Poriv za moju pobunu protiv zloporabe vlasti Rimokatoličke crkve ponovno me potaknuo na bavljenje sa crkvenom poviješću. Sablaznilo me to što se mučilo i na lomači spalilo ljude kao što su bili Ivana Orleanska, stotine francuskih Albigena u dvanaestom stoljeću, a kasnije Jana Husa, dominikanca Savonarolu i Giordana Bruna, kao i anglikanske biskupe Kranmera, Ridleya i Latimera.

Usto sam otkrio da je inkvizicija spletkama dovela do još najmanje dva velika masakra: jedan nad tisućama protestantizmu sklonih valdeških vjernika na sjeveru Italije i drugi nad tisućama protestantskih hugenota u Francuskoj. Ovih potonjih je u noći na dan svetkovine svetog Bartolomeja, 24. kolovoza 1572. godine, mačem poklano više od trideset tisuća, sve mahom ljudi iz višeg staleža. Kada je papa saznao za to, pozvao je na opće veselje, odredio da se puca iz topova i zapovjedio da se otpjeva pjesma zahvale “Te Deum” (Tebe Boga hvalimo). Usto je dao da se iskuje spomen-kovanica koja je trebala podsjećati na tu “veličanstvenu pobjedu”.

Dugo sam dan svetkovine svetog Bartolomeja započinjao osobitom molitvom i zagovorom za protestante. To je trebao biti čin ljubavi i ispravljanja nepravde.

Kako je samo prikladno napisao apostol Ivan:

I vidjeh da je žena pijana od krvi svetih i od krvi Isusovih mučenika pa se, kada je vidjeh, začudih čudom velikim (Otkrivenje 17.6).

Samo milost

Kako sam zahvalan svome Bogu što je sve vodio tako da sam u pravom trenutku dobio na čitanje djela velikog luteranskog profesora F. Heilera.

Profesor F. Heiler je prije svojeg obraćenja bio rimokatolički svećenik. Pomoću njegovih knjiga uvidio sam koliko je važno da se pozdam jedino u Krista i da se s vjerom u potpunosti oslonim na spasenje, koje je omogućeno jedino putem Kristove milosti.

Heilerovo djelo “Mysterium Caritatis”, zbirka njegovih propovijedi, izvrsna je knjiga o čijem sam sadržaju razmišljao mnogo godina, sve dok mi je Božji Duh konačno dao hrabrost da u pogledu svojeg spasenja provedem u djelo to što sam bio pročitao.

Napustiti crkvu u kojoj sam se bio rodio i kojoj sam služio sav svoj život te zbog toga izgubiti i obitelj i prijatelje, za mene je značilo voditi teške borbe i u tome sam uspio samo zahvaljujući Božjoj čudnoj milosti.

Od prijatelja koji su već bili okrenuli leđa rimokatoličkom svećeništvu te bili primljeni u pravo Kristovo bratstvo čuo sam kako je u kršćanskoj crkvi sasvim drugačije okruženje i da u njoj nema ni spleta ni uhođenja, kao ni međusobnog prokazivanja ili preziranja, kao što se to događa u rimokatoličkom crkvenom sustavu. *Po njihovim plodovima ćete ih prepoznati (Matejevo evanđelje 7,16).*

Rim će morati – ne samo danas pred očima svijeta, nego i u budućnosti pred Božjim sudačkim prijestoljem – preuzeti na sebe odgovornost za to što je osnovao, provodio i do ovoga dana podržavao sramotnu “Svetu inkviziciju”. Isto vrijedi i za kasnije osnovan isusovački red, koji je, premda je ispočetka bio potiskivan, kasnije, na žalost, zauzeo mnogo veću vlast.

Moj put u Kristovoj radosti bio je podulji i nije uvijek bio jednostavan, ali se isplatio. Nakon izlaska iz crkve radio sam kao učitelj

u Washingtonu D. C. i drugim gradovima Sjedinjenih Država. No potpunu radost doživio sam tek tada kada sam Isusa Krista upoznao kao svojeg osobnog Izbavitelja i zauvijek vjernog Spasitelja te putem toga ušao u zajedništvo s pravim kršćanskim prijateljima, s ljudima koji su bili u službi istinskog Evanđelja, s mnogim odanim vjernicima svih dobnih skupina.

U pogledu mene, oni su se dokazali kao izvor snage, pomoći i razumijevanja. Kod tih evanđeoskih kršćana, koji su kao i ja bili novo rođeni putem Kristove otkupiteljske ljubavi i putem Njegove savršene žrtve, našao sam dobrotu, radost, strpljivost, krotkost, blagost i obostrano povjerenje. Osvjedočio sam se u to što je Gospodin Isus izrazio riječima:

Svjetiljka tijelu je oko; ako ti je, dakle, oko zdravo, sve tvoje tijelo bit će ispunjeno svjetlošću (Matejevo evanđelje 6,22).

Svjetlo o kojemu se tu govori dolazi od Krista. On je to usrećujuće Svjetlo istine koje nâs, izbavljene, ispunjava neizrecivom i nadmašivom radošću.

Zbog svih navedenih razloga povjerio sam se Isusu Kristu kao svojem jedinom Spasitelju. Ništa drugo i nitko drugi ne može ni malo pridonijeti mojem spasenju. Kada sam još bio mrtav u grijesima, On jedini me probudio na život.

Opravdani, dakle, vjerom, mir imamo s Bogom po Gospodinu našem, Isusu Kristu, po kome vjerom imamo i pristup u ovu milost u kojoj stojimo i dičimo se u nadi slave Božje (Poslanica Rimljanima 5,1-2).

***

Charles A. Bolton je na svijet došao u Engleskoj. Biblijsko Evanđelje o Božjoj milosti čuo je i prihvatio u gradu Havertownu, u Pennsylvaniji (Sjedinjene Države), gdje je bio upoznao jednog nekadašnjeg svećenika, Alexa Dunlopa. U Havertownu je napisao i ovo svjedočanstvo. Sljedećih dvadesetak godina svojeg života radio je kao učitelj na "Christian and Missioanary College" u gradu Nyack, u državi New York. Danas je kod Gospodina.

Više treba slušati Boga negoli ljude

Gospodin Isus Krist je obećao: *Svakoga tko mene prizna pred ljudima, priznat ću i ja pred Ocem mojim, koji je na nebu* (Matejevo evanđelje 10,32).

S velikim veseljem iskoristit ću prigodu da kažem nešto o Božjoj milosti u mojem životu. Neizmjerljivo sam trojedinom Bogu zahvalan za spasenje, koje nam je dodijeljeno bez ikakve obveze da mi bilo što uzvratimo, jer je Isus Krist prolio svoju krv za nas kao Jaganjac Božji.

U Božjoj Riječi o počecima prve crkve čitamo: *Uvelike se množio broj učenika u Jeruzalemu; i veliko se mnoštvo svećenika pokoravalo vjeri* (Djela apostolska 6,7). To se, naravno, odnosilo na izraelske svećenike iz Levijeva plemena, no ipak su to što se događalo tada i tijekom povijesti sve do našeg vremena doživljavali i mnogi od svećenika Rimokatoličke crkve koje je nadvladala Božja milost i koji su primili opravdanje vjerom. Osobito bih htio podsjetiti na reformatore, među kojima su mnogi zbog svoje vjere prihvatili mučeničku smrt. Njihovo svjedočanstvo dalo je i meni hrabrost da nadvladam svoje sumnje i strahove te se odlučim napraviti velik iskorak vjere, da se više ne oslanjam na ljudske predaje i dogme, nego na Sveto pismo.

Kada budem izlagao svoje svjedočanstvo neću se prepirati, nego ću jednostavno svjedočiti istinu, i to bez ikakva uljepšavanja ili pretjerivanja. To što ću govoriti o onome što sam doživljavao tijekom mnogih godina svoje samostanske osamljenosti činim zato što želim pojasniti kako je velika milost Božja, koja me izvela iz tame u svjetlo, iz robovanja pod Sotoninom vlašću u slobodu Božjeg djeteta, iz smrti u život i iz izgubljenosti u izbavljenje.

Dragi nepoznati čitatelju, budući da u rukama imaš ovo moje izvješće, dopusti mi najprije da prozborim ono najvažnije o svojem životu:

Zovu me Nino, ali se inače zovem Sennen Tirelli. Rođen sam 27. studenog 1917. godine u pokrajini Reggio Emilia, u Italiji. Godne 1928. ušao sam u kapucinsko sjemenište u mjestu Scandiano. Za svećenika sam zaređen 12. srpnja 1942. godine u katedrali Reggio Emilia, a zaređio me biskup monsinjor Eduardo Brettoni. U veljači 1949. godine prešao sam u jedan drugi monaški red i, konačno, nakon trideset i jedne godine duhovnog zatočeništva, u veljači 1959. godine nanovo sam se rodio po Duhu Svetom te, jedino po Gospodinu Isusu Kristu, bio pridružen Božjoj obitelji.

Kako je sve počelo

Sigurno se pitaš zbog čega sam napustio monaški red i Rimokatoličku crkvu. Kako bih odgovorio na tvoje opravdano pitanje, moram ti ispričati nešto o okolnostima u kojima sam se tada nalazio.

Kad sam bio dijete htio sam postati liječnik. Mислеći da liječnici znaju sve o bolestima i njihovu liječenju, smatrao sam da bih kao liječnik mogao sačuvati ljude od umiranja. No jednoga dana umro je naš liječnik, što me potreslo toliko da sam promijenio svoje nakane u pogledu zanimanja. No želja za dobrim obrazovanjem se meni kao djetetu iz siromašne obitelji mogla ispuniti samo ako uđem u samostan. Možeš li me zamisliti kako kao dječak od jedanaest godina stojim pred ulaznim vratima samostana?

Pozvonili smo na ulazu u samostan. Otvorio je bradati kapucinski monah, pustio nas unutra i za nama zatvorio vrata samostana te preuzeo sve što smo imali u rukama. Sve je pohranio u spremište i podijelio nam pripadajuće brojeve. Od toga trenutka naša je volja smatrana mrtvom, a vlastite zamisli i nakane bile su zabranjene.

Odvojen od svoje obitelji, udaljen od ostatka svijeta, tu sam proveo svoje gimnazijske godine. Posvuda je u zraku lebdjela religio-

znost, koju ja nisam smatrao pravom. Evanđelje se upotrebljavalo kao kazneni zakonik i samostanska pravila bila su iznad svega.

Nakon toga je za buduće monahe i svećenike počela pokusna godina, novaštvo, koja je završavala privremenim polaganjem tri zavjeta: poslušnosti, siromaštva i čistoće. Taj trostruk zavjet inače je simbolički prikazan s ona tri čvora na pojasu franjevačkih redovnika.

Mučni običaji

Već prije toga nisam imao nikakvo pravo na vlastitu volju, no sada sam još opsežnije trebao odbaciti sve što je bilo moje. Dobio sam novo ime ("brat Matija od Reggio Emilie"), neudobnu halju od grube tkanine, kakvu su tada nosili i franjevački redovnici, a kosa mi je ošišana uokrug, to jest načinjena mi je tonzura, kako bih bio neprivlačan svijetu. Odricanje od jela i nošenje pojasa s čavličima bilo je na programu gotovo svaki dan, jednako kao i samo-bičevanje željeznim lancem. Pet puta tjedno morali smo ustajati u ponoć i okupiti se u samostanskoj kapeli na zajedničko pjevanje ("svetu službu"). Čarape nismo imali ni zimi, nego smo nosili samo sandale, i spavali smo u nezagrijanim prostorijama. Tu bih dodao još nešto: sve to odricanje i samokažnjavanje uopće mi nije donijelo nutarnji mir. Samo sam žarko čeznuo za time da budem oslobođen iz tog duhovnog robovanja.

Nakon novaštva nastupio je trogodišnji studij filozofije. Nakon toga smo položili konačan zavjet, čime smo se doživotno vezali uz taj red. Uslijedile su četiri godine studija teologije, nakon kojih sam, 12. srpnja 1942. godine, bio zaređen za svećenika.

To je kratak pregled razdoblja između moje jedanaeste i dvadeset i pete godine života. Ono što sam tijekom tih četrnaest godina obrazovanja naučio, doživio i za što sam se izborio, nije bilo moguće tako brzo ostaviti za sobom.

Poslušnost bez uvjerenja

Izdvojenost i osamljenost u kojoj smo živjeli, krajnje stroga stega i s time povezan pritisak, postigla je svoju svrhu: potpuno sam

se podložio i više nisam brinuo o tome je li taj put što mi je nametnut ispravan ili nije.

U onih godinu dana novaštva ipak sam zašao u veliku dvojbu i imao unutarne sukobe. Odjednom više nisam bio siguran je li to zaista put koji je za mene predvidio Bog. Trebam li i dalje ići njime? Ne bi li mi bilo bolje da napustim samostan i vratim se roditeljima? O toj svojoj dvojbi htio sam porazgovarati sa svojim nadređenima pa sam im otkrio u kakvom je stanju moja duša, ali odgovor je bio samo: "Ostani tu gdje te postavio Gospodin, sve ostalo je od vraga." Budući da sam bio naviknut na to da budem poslušan i da pristanem na sve, postupio sam po njihovom savjetu te, premda sa zlovoljom u srcu, nastavio ići dalje utvrđenim putem. Ali Bog, koji poznaje naša srca i naše najtajnije misli, već je davno prije toga čuo moje vapaje i bio prisutan te pripremio moje oslobođenje.

Površinske promjene

Studij teologije i s time povezana promjena samostana donijela je određeno olakšanje. Ali u godinama što su uslijedile, što se više približavalo svećeničko zaređenje, još su se više povećale sumnje. Moji nadređeni primijetili su da se u meni vodi borba pa su me poslali u jedan udaljeni samostan. Danas bi se to što su oni time nakanili postići moglo nazvati ispiranjem mozga.

Ta mjera trebala se pokazati uspješnom. Uz to što sam zbog toga pretrpio poniženje i postao još osamljeniji, izbio je Drugi svjetski rat, što je sve doprinijelo tome da na posljetku, u nedostatku boljih mogućnosti, nastavim svojim putem prema svećeničkom zaređenju.

Moj život kao svećenika

Tada je za mene počeo nov dio života. Dočekao sam smrt svojih roditelja i svršetak Drugoga svjetskoga rata. Radeći kao svećenik, stupio sam u vezu s mnogo raznih ljudi. U više gradova radio sam kao ispovjednik, kao učitelj ili kao bolnički kapelan. No u svojoj sam nutrini još uvijek bio nemiran i tragao za mirom. Tako sam se nakon dvadeset i jedne godine u kapucinskom, podvrgnuo jednom

manje strogom redu, naime franjevcima “konventualcima”. Tako sam došao u njihovu samostansku provinciju u Rimu.

Ispočetka je sve izgledalo prekrasno i mislio sam da sam konačno našao mjesto počinka, ali sve se pokazalo kao utvara, kao fatamorgana, jer su se u meni ponovno probudile sumnje i sve sam više nailazio na nerazumijevanje.

Sezze Romano

Pet godina sam po nalogu svojeg reda radio kao tajnik u Srednjoj školi Nettuno u Rimu. Zatim sam sasvim neočekivano premješten u Sezze Romano (Latium), u jedan udaljeni samostan. Ondje sam, s jedne strane, imao sve, dok, s druge strane, nisam imao ništa. To što zvuči kao protuslovlje, za mene je bila stvarnost. Život mi se okretao kao kakav kotač: molitve časova, ispovijedanje, misa, pouka, druge dužnosti ... svaki dan jedno te isto. Radio, televizija i filmovi zauzimali su važno mjesto u samostanu. Ono što je bilo zabavno svijetu određivalo je život unutar samostanskih zidina. U svojim zavjetima sam se, doduše, bio odrekao svijeta i svega onog primamljivog što grijeh donosi, ali sam u stvarnosti tonuo sve dublje u grijeh i nalazio se na putu koji vodi u propast.

Prve zrake svjetla

No u tom udaljenom samostanu počeo sam čitati Sveto pismo i pomoću toga mjerila započeo sam preispitivati sav svoj život, onako kako su to nekoć činili i Židovi u Bereji (Djela apostolska 17,11). Sve ono što sam primio i uvježbao putem Rimokatoličke crkve počeo sam, zahvaljujući Božjem djelovanju, uspoređivati s biblijskim odredbama. Promatrao sam ponašanje svećenika koji su kao i ja živjeli unutar samostanskih zidina i onih koji su kao “svjetovni svećenici” radili vani u župama. Koliko sam samo lakomosti i nemoralna bio prisiljen otkriti među tim tobožnjim “Božjim slugama”! Njima su ljudi iskazivali počasti, a oni su tijekom svojih ophoda nosili slike i relikvije te Mariju i papu uzdizali na božansku razinu. Opravdavali su podjeljivanje oprosta i mnoge druge nebiblijske nauke.

Do toga vremena Bibliju sam proučavao samo toliko koliko je bilo nužno poznavati određene retke koji su naoko podupirali rimokatolički sustav nauka. No tada mi je postalo jasno koliko je, ustvari, nepotpuno i iskrivljeno moje poznavanje Biblije. Nisam imao pojma o Božjim spasonosnim naumima i imao sam sasvim pogrešna shvaćanja o načinu spasenja. Mojim mislima vladala je neznabožička filozofija i ljudska shvaćanja, a Božja Riječ je bila iskrivljena toliko koliko je to bilo probitačno teološkom nauku Rimokatoličke crkve.

Iz izgubljenosti u spasenje

U Božjoj Riječi piše: “Poznaj Gospodin one koji su njegovi” (2. Poslanica Timoteju 2,19), a Isus u Otkrivenju 2,23 govori: “Ja sam onaj koji istražuje bubrege i srca.” U desetom retku devetog psalma čitamo: “GOSPODIN će biti i utočište potlačenima, utočište u danima tjeskobe”, a prorok Nahum izjavljuje: “Dobar je GOSPODIN, utvrda jaka u dan nevolje; i poznaje on one koji se u njega uzdaju” (Nahum 1,7).

Meni je velik dan spasenja i dan svjetla odozgor došao sasvim neočekivano. Bilo je to u travnju 1958. godine. Oko sedam sati ujutro stajao sam pred kapelom, kamo sam išao održati misu, no iz nekog razloga vratio sam se na pola sata natrag u svoju sobu. Htio sam si to vrijeme ispuniti s malo glazbe pa sam počeo tražiti odgovarajuću radio-postaju. Tada mi je Bog u svojoj ljubavi dao da naiđem na radio-postaju Monte Carlo. Ondje su upravo davali neku prekrasnu pjesmu, koja je bila popraćena kratkom duhovnom porukom na temu: “Danas, ako glas njegov čujete, ne otvrdnite srca svoja” (Poslanica Hebrejima 3,7). Emisija je završila odjavom: “Qui Radio Risveglio” (Ovdje Radio Probuđenje) i objavljena je adresa za uspostavu veze.

Ne bih mogao točno reći što se toga jutra dogodilo, ali znam da je toga dana u meni nastupio nov život. Putem dopisivanja, koje sam otad imao s postajom Radio Risveglio, našao sam put za iskreno zajedništvo s Bogom, što je za mene bilo nešto sasvim novo. Istodobno sam osjetio snažnu želju da na primjeren način služim Bogu.

Kada bih pomislio na svoj dotadašnji život, preplavilo bi me gnušanje. Novi zavjet što su mi ga poslala braća i sestre s radija Risveglio, svaki dan je bio moje najdraže štivo.

Izlet u Lugano

Uskoro mi se ispunila želja da o svojim problemima i pitanjima porazgovaram u osobnom susretu s voditeljima radija Risveglio i izlijem im svoje srce. U rujnu iste te godine Gospodin je uredio okolnosti tako da sam mogao dobiti putovnicu, što je bilo prilično neuobičajeno za jednog redovnika. Tako sam mogao otputovati u Lugano, gdje je bilo sjedište radija Risveglio.

Na njihova bogoslužja dolazio sam u svojoj redovničkoj opravi. Okruženje je bilo srdačno i uvidio sam da naše duhovne potrebe ne mogu namiriti liturgijski obredi, ljudske predaje ili filozofsko-teološke rasprave, nego to uspijeva jedino Božja Riječ, kada je bezuvjetno prihvatimo i primijenimo. Jedino je Božja Riječ istina.

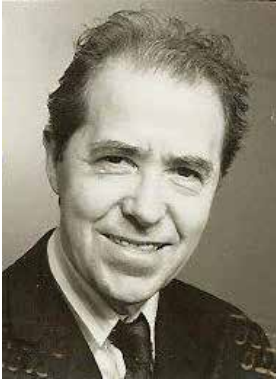
Kada sam se tri dana kasnije vratio u samostan, u svojoj prtljazi imao sam dragocjeno blago: cjelokupnu Bibliju! Nakon toga sam živio dvostrukim životom: s jedne sam strane još morao sudjelovati u jednoličnom i besmislenom samostanskom životu, a s druge sam strane uživao istinsko zajedništvo s Bogom prigodom čitanja i proučavanja Njegove Riječi.

Promjena smjera

Pitam tebe, dragi čitatelju: Jesam li, sada kada sam otkrio Svjetlo, i dalje trebao ostati u tami? Jesam li trebao podnositi zabludu sada kada mi je istina bila jasna pred očima? Nipošto! Ne mislim da bi mi savjetovao da ostanem tamo gdje sam bio, nego bi me ohrabrio da što je moguće prije napustim taj zatvor, nije li tako?

Morao sam potpuno preurediti svoj život, u potpunosti se okrenuti Isusu Kristu, kako bi jedino On bio moj Spasitelj, moj Gospodin, moj Učitelj, jest, moje sve. Taj nutarnji postupak počeo je onoga dana kada sam prvi put slušao Radio Risveglio, a očigledan je bio tek 4. veljače 1959. godine, kada sam – bez i najmanjeg tračka sumnje – napustio samostan i Rimokatoličku crkvu.

Noć prije toga napisao sam svoje duhovno svjedočanstvo, u kojemu sam objasnio da za sobom ostavljam zabludu i laži kako bih

prigrlio istinu Evanđelja. Kada sam idućeg jutra napustio svoju ćeliju, jedan me prijatelj svim mogućim razlozima pokušao još jedanput odgovoriti od toga. No neki nutarnji glas rekao mi je: “Budi jak i postupi kako treba.” I tako sam održao svoju posljednju misu, posljednji put jeo zajedno s ostalim redovnicima, stavio svoje pismeno svjedočanstvo u poštanski sandučić nadstojnika, otišao na željeznički kolodvor i popeo se u vlak za Lugano. Kada sam stigao tamo primila su me braća s radija Risveglio. Nekoliko

mjeseci nakon toga otvorila su mi se vrata za suradnju u tim radio-emisijama, gdje sam do svojeg umirovljenja i poslije njega pomagao u širenju radosne vijesti putem etera.

Pogled iza pročelja

Danas Rimska crkva sebe prikazuje kao prijateljski nastrojenu prema ljudima. Užasna iskazivanja moći tijekom povijesti nestala su iz društvene svijesti. No iako se Rimokatolička crkva naglašeno prikazuje kršćanskom, nije se ni najmanje promijenila. I dalje se kao i ranije čvrsto drži svjetovnih značajka papinstva, i drugih nauka (doktrina), što je sve nastalo u najmračnijim stoljećima kršćanske povijesti. Papinstvo je još uvijek ista ona tvorevina koja je u doba prije reformacije vladala svijetom i tada bila javno ožigosana od strane hrabrih muževa koji su bili spremni umrijeti za svoje uvjerenje. U taktiku papinstva spada to da se određenim ciljevima uvijek pristupi na odgovarajući način. Rim ima mnogostrane pojavne oblike, ali njegov otrovni žalac je ostao isti.

Neki od nauka te crkve zarobljavali su me tijekom razdoblja od trideset godina. Od svojeg djetinjstva bio sam, a da to nisam ni primjećivao – da se poslužim formulacijom apostola Pavla – u vlasti tih “đavolskih nauka” (1. Timoteju 4,1).

Rim ljude čini robovima, Krist ih oslobađa.

Rim nas osljepljuje, Krist nas prosvjetljuje.

Rim potiče sumnju, Krist daje izvjesnost.

Rim vodi u propast, Krist daje vječan život.

No najvažnija točka mojeg svjedočanstva nije osuđivanje rimokatoličkog nauka, nego radost zbog toga što sam iz smrti prešao u život.

Samo je jedan put do Neba: Isus Krist.

Postoje samo jedna vrata na koja čovjek može ući u Nebo: Isus Krist.

Postoji samo jedan ključ koji otvara ta vrata: križ Isusa Krista.

Postoji samo jedno ime u kojemu je spasenje: Isus Krist.

Postoji samo jedan posrednik između Boga i ljudi: Isus Krist.

To je neusporediva poruka spasenja, Evanđelje milosti, pravo, biblijsko Evanđelje.

Pogovor

Četrdeset i sedam godina nakon svojeg obraćenja još uvijek se radujem zbog Božje milosti, koja me spasila. Kao sažetak ovog svjedočanstva, koje bi trebalo biti mnogo opširnije, htio bih zajedno s apostolom Pavlom zaključiti: *Sada, dakle, nema osude onima koji su u Kristu Isusu; koji ne hode po tijelu, nego po Duhu. Jer zakon Duha života u Kristu Isusu oslobodio me zakona grijeha i smrti* (Poslanica Rimljanima 8,1-2).

Braćo, ja sâm ne smatram da sam već dohvatilo. Jedno samo: ono što je za mnom, zaboravljam, za onime što je preda mnom sežem; prema cilju težim, k nagradi uzvišenog poziva Božjeg u Kristu Isusu (Poslanica Filipljanima 3,13-14).

Jedinome mudrome Bogu, našem Spasitelju, slava i veličanstvo, vlast i moć, i sada i zauvijek. Amen (Judina poslanica 25).

Kršćanima u Korintu Pavao je napisao: "Jer ljubav Kristova nas potiče ..." (2. Korinćanima 5,14). Pavao je prekrasan primjer toga kako Božja ljubav može nekoga nagnati na to da s potpunom preda-

nošću naviješta dobru vijest o spasenju. Ista ta ljubav prema Gospodinu Isusu i mene potiče da te sada upitam: Lutaš li još uvijek naokolo u magli rimokatoličkog nauka? Muči li te neizvjesnost u pogledu tvoje vječne sudbine? Onda je ovdje i sada trenutak da pogledaš činjenicama u oči, odbaciš nebiblijski katolički nauk i jednom za svagda se povjeriš Kristovoj ljubavi, jer On jedini je Put, Istina i Život.

Dragi nepoznati čitatelju, u ovom svjedočanstvu pratio si moje duhovne borbe i čitao o tome kako sam na posljetku otkrio istinu. Možda se i ti još uvijek nalaziš u tami ili možda još oklijevaš. Tada te od srca molim da srušiš zid koji te dijeli od Boga i od Krista te izabereš Put, Istinu i Život. *Jer nema ni u kome drugom spasenja: jer nema pod nebom drugoga imena danog ljudima po kojemu se moramo spasiti* (Djela apostolska 4,12). Više od svega želim ti da odgovoriš na poziv koji ti Krist danas upućuje – možda posljednji put. On govori: “Ovo je djelo Božje: da vjerujete onomu koga je on poslao” (Ivanovo evanđelje 6,29).

S kojim stavom treba čovjek doći k Bogu vidimo sasvim jasno prikazano u usporedbi o cariniku i farizeju (Lukino evanđelje 18,9-14). Bog je opravdao onoga koji je bio svjestan svoje grešnosti i koji je zavapio: “Bože, milostiv budi meni grešniku!”, dok onog drugog, koji je sebe smatrao pravednim, nije.

Postoji potpuna sigurnost spasenja i mir s Bogom. Mi se možemo držati Njegovog obećanja: “Jer tko god zazove ime Gospodino-vo, bit će spašen” (Poslanica Rimljanima 10,13). Stoga te ozbiljno pozivam: vjeruj u Gospodina Isusa Krista pa će u tvoj život doći Božji mir i radost i pratiti te do onoga dana kada On ponovno dođe i uzme nas k sebi.

***

Fotografija na prethodnoj stranici, na kojoj su Nino i Alice Tirelli, načinjena je u lipnju 2005. godine u mjestu Neuenburg (Švicarska), gdje su njih dvoje živjeli gotovo dvadeset godina. Prije toga su oboje radili za “Radio Probuđenje” u gradu Lugano. Tamo su se i upoznali nakon što je Nino istupio iz svećeničke službe. Dvoje djece, koju im je Gospodin darovao, u braku su i također slijede Gospodina Isusa.

Nino je neko vrijeme vršio službu starješine u jednoj zajednici u Neuenburgu, a kasnije je bio odgovoran za izdavanje biltena te zajednice.

Kada mu je u prosincu 2011. godine umrla supruga, Nino je utješni i dobra zdravlja sudjelovao u svečanosti povodom njezina “odlaska kući”, koju je zajednica održala za nju. U travnju 2012. i on je otišao kući k svojem Izbavitelju.

Duša jednog svećenika

Djelovanje Rimokatoličke crkve imao sam prigodu promatrati na tri kontinenta. Sjedio sam s kardinalima u njihovim raskošnim vozilima kada su se u njima vozili kroz Damašćanska vrata Vatikana praćeni pozdravom postrojenih švicarskih gardista, putem koji je vodio do papinih privatnih posjeda. Bio sam prisutan tada kada je umro i bio sahranjen jedan od papa i kada je izabran i postavljen njegov nasljednik. Kada je kasniji papa Pio XI. primao kardinalsku kapu od tadašnjeg pape Benedikta XV. stajao sam kraj njega i držao grimiznocrveni skut jednog drugog netom postavljenog kardinala. Svoju svećeničku službu vršio sam u raskošnim europskim katedralama, kao i na nizozemskim farmama u udaljenoj južnoafričkoj stepi i u ruševnim crkvenim zgradama u unutrašnjosti Floride, koje su više bile nalik kolibama.

Na svijet sam došao 1895. godine u gradu Dublinu. Svojeg se djetinjstva sjećam nerado, jer je bilo zasjenjeno neprestanim osjećajem straha. Sve što je bilo povezano sa svećenicima – bila to ispovijed, nedjeljni odlazak na misu, propisi o postu, Nebo, pakao, čistilište, to jest smrt i osuda od strane srditoga Boga – bilo je povezano sa strahom.

Biblija je u školi, jednako kao i u crkvi i kod kuće, bila knjiga sa sedam pečata. Za kupnju najjeftinijeg rimokatoličkog izdanja nismo imali novac, a za to da uzmemo besplatnu Bibliju nekog protestantskog biblijskog društva nismo imali hrabrosti. Strah povezan sa svakim vidom rimokatoličke religije uvelike je doprinio tome da se odlučim postati svećenikom. Prijavio sam se i bio sam primljen u misijsko sjemenište nedaleko grada Limericka.

Sumnja

Tijekom godina studiranja u Rimu prvi put me počela obuzimati sumnja i nepovjerenje u pogledu papinskog izlaganja toga što znači biti kršćaninom. Tada sam, između ostalog, razmišljao o sljedećim pitanjima: Ako je jedino Rim središte prave vjere, zašto ta prava vjera nije bolje iskazana od strane stanovnika toga grada? Zašto u njemu ima toliko ateizma, to jest bezbožništva, nepristojnosti, bezakonja? Na ulicama se nama koji smo studirali za svećenike nije iskazivala ni osnovna uljudnost, nego su nam se čak i djeca izrugivala dobacujući nam iza leđa prostačke uvrede. I, osim toga, zašto je postojala tako hitna i silna potreba za irskim i drugim svećenicima, koji bi kao misijski nositelji papinske poruke trebali ići u Kinu, Indiju ili Afriku, dok su deseci tisuća domaćih svećenika lijeno tumarali vatikanskim područjima i u mnogobrojnim rimskim crkvama jedva nalazili dovoljno oltara kod kojih bi mogli voditi misu?

Pitao sam se i zašto taj golem broj od (u ono doba) tri stotine milijuna katolika u cijelom svijetu, što se s ponosom naglašavalo, u Rimu zastupa kardinalski zbor u kojemu su dvije trećine bile Talijani? U Italiji je bilo četrdeset milijuna katolika, od kojih je većina to bila samo "na papiru". S druge strane, dvanaest milijuna katolika u Sjedinjenim Državama ne samo da je zaista dolazilo na misu, nego su to bili ljudi koji su donosili mnogo novca u blagajne Vatikana. Usprkos tome su među kardinalima bila samo trojica Amerikanaca, koji su bili prosječni ljudi, ali i odane sluge Rima, koji se nikada nisu usuđivali išta smatrati upitnim.

Promatrao sam rimske klerike kako spletkare ne bi li stekli naklonost onih koji imaju velik ugled u Vatikanu. Lakomo su gramzili za papinskim priznanjima i unapređenjima, a žestokih je razmirica bilo i među visokim crkvenim dostojanstvenicima. Svaki dan nailazio sam na tragove koji su podsjećali na prevratničke postupke lakomih, častoljubivih, borbenih papa i na njihovu opaku politiku. Na zidinama Anđeoske tvrđave, to jest nekadašnjeg Hadrijanovog mauzoleja, vidljivi su tragovi topovskih kugla koje je jedan papa s jedne druge vatikanske tvrđave ispaljivao na suparničkog papu koji se protivio njegovim izopćenjima.

Na posljertku je došao dan mojeg zaređenja. Ceremonija se uvelike odužila. Potpuno su me zbrkali nebrojeni obredi, mnogobrojne molitve i beskrajno pjevanje. Ruke su mi bile posvećene za vođenje mise i potom povijene u skupe lanene povoje. Glava mi je pomazana uljem i jednako tako povijena lanenom tkaninom. Smio sam dirnuti zlatan kalež. Primio sam ovlasti za to da slušam ispovijedi i opraštam grijehе, pomazujem one koji su na samrti i sahranjujem mrtve. Prvi put dotad okusio sam vino iz misnoga kaleža, koje sam, prema rimokatoličkom vjerovanju, zajedno s drugim svećenicima, po izgovaranju riječi pretvorbe pretvorio u Kristovu krv. Zaređenje je u Bazilici Svetog Ivana Lateranskog vodio kardinal Basilio Pompilj.

Mehaničko ponavljanje molitava

Sve veselje koje sam taj dan htio doživjeti bilo je zasjenjeno time što je kasno te večeri jedan od onih koji su studirali sa mnom izgubio razum. Napetost do koje dovodi mehanička uvježbanost, brojna kratka ograničenja i nebrojeno ponavljanje molitava i obrazaca može čovjeka izbaciti iz duševne ravnoteže i izazvati religijski uvjetovan bolesno nervozan strah.

Nešto slično doživio sam kada sam bio svećenik na Floridi. Tijekom jednog posjeta dječjoj psihijatrijskoj bolnici nedaleko grada Gainesville, vodeći liječnik doveo mi je rimokatoličku djevojčicu od četrnaestak godina. Poremećaj od kojeg je patila bilo je to što je neprestano ponavljala “Zdravo Marijo” i grčevito brojila koliko puta je to učinila. Umom joj je zavladala bolesna zamisao da tu molitvu mora svaki dan izreći stotinu puta, i kako bi bila sigurna da će to učiniti pravodobno, unaprijed bi je ponovila više od tisuću puta. Zacijelo joj je nekoć neki svećenik nakon ispovijedi kao pokoru odredio neka izmoli toliko “Zdravomarija”.

Nakon svojeg svećeničkog zaređenja tri sam godine radio u Južnoj Africi, ali sam potom zbog obavljanja jednog važnog posla u Vatikanu bio pozvan natrag u Rim. Kako je vrijeme prolazilo, obnovila se moja sumnja u pogledu nastanka papinstva. Sve više sam se pitao je li način na koji se u djelo provodi rimokatolička vjera ui-

stinu kršćanski. Imao sam vrlo osoban uvid u žaljenja vrijedan život moje braće svećenikâ. Usto sam sve više gubio nadu u to da pod vodstvom papâ uopće može doći do preobrazbe Rimokatoličke crkve. To me odvelo u dubok unutarnji nemir. Uskoro se u meni, na temelju mojih duhovnih, doktrinarnih, pravnih i osobnih promišljanja, na svoje sastavne dijelove rasprsnula sva vjera u to da je rimski papa od Boga postavljen za nadglednika kršćanstva. Našao sam se suočen s gorkim zaključkom, naime da ću, ako ne želim izgubiti vjeru u pravo kršćanstvo, morati u potpunosti prekinuti s papinskom crkvom.

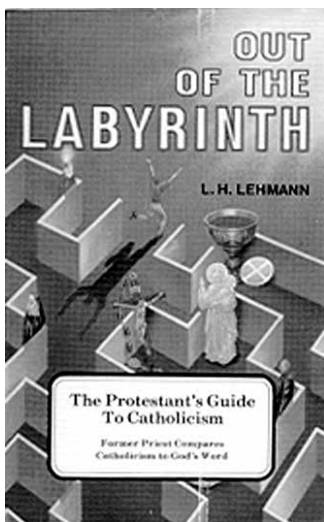
Po završetku moje zadaće u Rimu bio sam premješten u Ameriku. Ta mi je zemlja bila potpuno strana pa sam odlučio okrenuti se sasvim običnim ljudima i biti uz njih zbog njihovih duhovnih potreba. Tako sam se nadao da ću izbjeći potpun prekid sa svojom crkvom.

Pratnja osuđenika na smrt

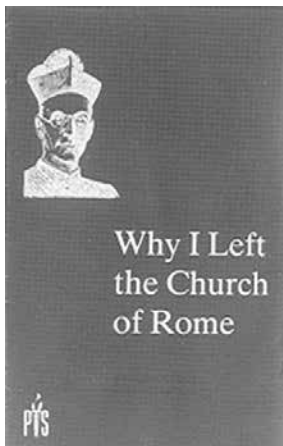
Osjećaj neuspjeha, koji sam bio doživio, lako se dade pojasniti pomoću sljedećeg primjera. Jednom sam se trebao pobrinuti za nekog mladića koji je bio osuđen na smaknuće na električnoj stolici. Državni zatvor u floridskom gradu Raifordu, u kojemu je mladić čekao na izvršenje osude, spadao je u područje moje župe u Gainesvillu. Taj čovjek je potjecao iz jedne države s istoka Amerike, bio je rođen i kršten kao rimokatolik te završio rimokatoličku školu. Bio je poučen svim rimokatoličkim običajima, koje je smatrao neophodnim za bogobojazan život. Osuđen je bio za sudioništvu u razbojničkom prepadu na jedan restoran, prigodom čega je ubijen vlasnik restorana. Učinio sam sve što je bilo u mojoj moći da tog mladića priprelim za njegov "posljednji obrok". Poslužio sam mu sa svim obredima koje je Rimaska crkva propisala kako bi se putem njih u potrebite duše ulila božanska milost i snaga. Čak sam i kad je već ležao mrtav na električnoj stolici, nakon što je sudbonosan strujni udar obavio svoj posao, pomazao njegovo čelo uljem, kao što je to propisano u pogledu podjeljivanja sakramenta "posljednjeg pomazanja". No bilo mi je jasno da duši tog jadnog mladića opterećenoj grijesima ne mogu udijeliti pravu utjehu.

Iako su moji posvećeni prsti vješto izveli sve obrede uključene u rimokatoličke sakramente, shvatio sam da sam tog jadnog momka ostavio na cjedilu u najtežem trenutku njegovog života. Možda je sve to bila moja greška, jer nisam imao ništa od prave vrijednosti što bih mu mogao dati, jer je sve izgledalo prazno i šuplje. K tome sam primio pohvalu katolika zato što sam s tim jadnim osuđenim mladićem postupio kao dobar svećenik.

Sve te obrede smislili su rimokatolički teolozi i uskladili ih sa svojim temeljnim naukom, po kojemu spasenje ovisi o radnjama koje izvede neki svećenik. Na temelju njihov nauka milost je moguće "uliti" u nečiju dušu, i to putem osobitih predviđenih kanala – njihovih sedam sakramenata. Oni su, s njezine strane, kao dovodne cijevi povezane s velikim spremnikom milosti u Rimu, nad kojim isključivo pravo ima samo i jedino papa. Za cjelokupan sustav rimokatoličke teologije značajno je to da se ti tajanstveni obredi izvode putem nečeg materijalnog i time posreduje predodžba da stvarno djeluju u duhovnom području. Ishod toga što svećenik čini stvar je vjere, kako tog drevnog običaja, tako i same izvedbe. No snaga nebeskog kraljevstva je, ipak, nešto sasvim drugo. Apostol Pavao je istinsku snagu Evanđelja opisao ovim riječima: *Jer ne stidim se Kristova evanđelja: ta ono je snaga Božja za spasenje svakomu tko vjeruje; najprije Židovu pa Grku. Jer u njemu je otkrivena pravednost Božja od vjere k vjeri; kao što je pisano: "Pravednik će po vjeri živjeti"* (Rimljanima 1,16.17).

Mukotrpnim putem izlaska iz crkve mojeg djetinjstva i njezinog svećeništva morao sam ići sasvim sâm, bez ijednog čovjeka koji bi me vodio ili razumio. Jedini koji me je slijedio i vodio bio je Isus

Krist. Odlučno sam primio Njegovu ispruženu ruku i slijedio ga kamo god me vodio.

Nakon što sam se otrgnuo od Katoličke crkve, Gospodin Isus mi se prigodom čitanja Njegovih riječi otkrio kao moj osobni Spasitelj. Tako sam prepoznao mnoge zablude katolicizma. Sa svojeg uzvišenog položaja koji sam imao kao svećenik morao sam pasti na koljena i priznati da sam i ja, jednako kao i svi drugi ljudi, grešnik koji treba spasenje putem Gospodina Isusa Krista.

Sada sam mnogim zahtjevima koje je papinstvo u svojoj drskosti proglasilo nužnim za spasenje suprotstavio utješan i jednostavan poziv Isusa Krista: *Dođite k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe i učite od mene, jer ja sam krotak i ponizan u srcu, i naći ćete spokoj svojim dušama. Jer jaram je moj blag i breme je moje lako* (Matejevo evanđelje 11,28-30).

***

Leo Lehman je iz Rimokatoličke crkve izišao 1931. godine. Nakon svojeg obraćenja mnogo je godina radio u "Christ's Mission" (Kristovo poslanje) u New Yorku, i putem njegovog djelovanja mnogi su rimokatolički svećenici našli istinu i slobodu u Isusu Kristu. Časopis te misije zvao se "The Converted Catholic" (Obraćeni katolik) i Leo Lehman je uvelike utjecao na njegov sadržaj.

Moj susret s Bogom

Živjeli smo u maloj kući u talijanskoj pokrajini Calabrij, u selu Filippa kraj mjesta Mesoraca. Na jednom obližnjem brežuljku nalazio se franjevački samostan u koji smo redovito odlazili na misu.

Privlačna snaga samostana

Jednoga jutra – još uvijek se dobro sjećam toga dana – zvuci crkvenih orgulja ganuli su me kao još nikad dotad. Vani se budilo proljeće i mene je iznenada obuzela misao da bi bilo prekrasno kada bih ostatak života mogao provesti u nekom samostanu, u bliskom zajedništvu s Bogom i prirodom. Kada smo se vraćali s mise, prišao sam bliže majci i rekao joj: “Mama, kako bi bilo divno kada bih ja mogao biti svećenik!” Moja je majka bila presretna zbog te želje, a još je sretnija bila kada sam joj nakon nekog vremena ponovno rekao da svećeničku službu sve više smatram Božjim pozivom za svoj život.

Tada je došao dan kada je majka, po mojoj želji, poslala sa mnom u samostan da porazgovaramo s nadstojnikom. On je, nakon što smo porazgovarali, izgledao uvjeren ozbiljnošću moje nakane i uvjerio moju majku da ću jednoga dana zasigurno biti svećenik. Na posljetcu je i ravnatelj franjevačkog samostana “Collegio Serafico” prihvatio moju zamolbu pa sam 28. rujna 1928. godine napustio svoju obitelj i s paterom Carlom otišao u sjemenište u pokrajinu Cosenza.

Prve godine u sjemeništu

Tijekom putovanja misli su mi se uporno vraćale mojim voljenima, koje sam ostavio za sobom. Često sam si, a da to moji suputnici nisu primijetili, brisao suze što su mi tekle niz obraze. Prve dane u sjemeništu obilježavao je velik nemir, kojem je razlog bio dolazak mnogih novih sjemeništara. Neki od njih gotovo su još bili djeca i mnogi od njih nisu se mogli tako brzo priviknuti novom načinu života, jer je taj bio toliko različit od slobode u kojoj su dotad živjeli.

Kada je došla hladna zima navukao sam gripu i još poneku bolest. U učionicama uopće nije bilo grijanja. Nakon što nas je rano ujutro zvono probudilo iz sna morali smo prijeći preko nenatkrivenog dvorišta i oprati se pod vedrim nebom. Kako je voda u posudama za pranje bila zaleđena, morali smo najprije slomiti led. Komadi leda služili su nam umjesto sapuna. Zbog toga se većinu nas jedva moglo nagovoriti da se umijemo barem svakog drugog ili trećeg dana.

Bio je to nadasve težak život. Zbog hladnoće je moje raspoloženje iz dana u dan bilo sve lošije. Premda sam pokušavao junački podnositi te neprijatnosti, sve sam se više i više povlačio u sebe. Na moje iznenađenje, sve sam češće znao zaplakati. U takvim me trenucima nitko nije mogao utješiti. Jednom se pater Carlo toliko razljutio zbog mojeg jaukanja da me pokušao opametiti pljuskama i udarcima šakom. Na posljeticu me još udario nogom. Moram priznati da su ti nemilosrdni udarci postigli željen učinak. Od toga sam trenutka odlučio činiti što god se zatraži od mene, bez obzira koliko to bilo neugodno.

Uskoro sam primijetio da se ne mogu povjeriti nikome, kao i da mi je nemoguće imati prijatelja. Posvuda su vrebale nekakve uhođe. Osim toga što sam naveo sjećam se vrlo malo toga što se zbivalo u prve četiri godine sjemeništa.

Nesretna braća

U rujnu 1932. godine došao sam u samostan u kojemu sam provodio svoje novaštvo. Kao što je u redu "male braće" uobičajeno, na dan ulaska u red dobio sam novo ime. Od toga trenutka zvao sam se "brat Felice", to jest "brat Srećko".

Ono čega se iz toga doba najviše sjećam jest užasna dosada koja je obuzela nas novake. Dane smo provodili u neprirodnom neradu i usamljenosti, tobože kako bismo mogli rasti na Božjim putovima. No u stvarnosti smo živjeli u nepovjerenju i međusobnoj zavisti zbog kojekakvih sitnica, a naš zajednički život obilježavala je ljubomora, prepirke i druge podlosti.

Konačno svećenik

Moje novaštvo završilo je 4. listopada 1933. godine polaganjem “jednostavnog zavjeta”, a 7. srpnja 1940. godine bio sam posvećen za svećenika. Čestitao mi je biskup, zajedno s mojim predstojnicima i prisutnim svećenicima, i bio sam vrlo sretan. Konačno sam bio svećenik. No moja prva misa ipak je bila veliko razočaranje. Uvježbao sam sve postupke koji su se od mene očekivali u toj ulozi i za koje sam bio pripreman. No pritom nisam doživio nikakvu radost i nisam imao nikakvo duhovno zadovoljenje. Gdje je bila Božja prisutnost, o kojoj su mi govorili da ću je doživjeti u punoj stvarnosti? Sve sam doživio kao puku formalnost i pritom u nutрини ostao potpuno prazan.

Nakon nekoliko godina provedenih u Samostanu svetoga Franje Asiškog, gdje sam kao srednjoškolski nastavnik predavao povijest, zemljopis i religiju, otišao sam u samostan u mjestu Bisignane (Cosenza), a potom prešao u jedan samostan u pokrajini Reggio di Calabria. Tu sam imao prvi izravan susret s evanđeoskim kršćanima.

Voda, svjetlo i otvoren prozor

Bio je petnaesti kolovoz 1945. godine. Prolazio sam kraj evanđeoske baptističke crkve i iznenada osjetio snažnu želju da porazgovaram s duhovnikom te crkve. No nisam smogao hrabrosti da uđem pa sam mu idućeg dana napisao pismo i zamolio ga za susret. Odgovor koji mi je pastor Salvatore Tortorelli poslao glasio je: “Uvijek ste dobrodošli. Posjetite me kad god budete u mogućnosti.” Kada sam se našao s njim, savjetovao mi je da počnem čitati Bibliju. Rekao je: “Čitajte Bibliju bez predrasuda i bez kompliciranja, a ne kao da je to neka teško razumljiva knjiga određena samo za one koji su učeni.”

Vratio sam se u samostan i počeo čitati Sveto pismo na talijanskom jeziku. To je mojem ožednjelom duhu i isušenoj duši otvorilo izvor prave Vode. Kao slijepac koji je progledao, na svakoj sam stranici otkrivao nova iznenađenja i na zidovima moje duhovne tavnice otvarali su se prozori kroz koje je prodiralo novo svjetlo. “Je li moguće”, rekao sam sâm sebi, “da sam tolike godine živio ne znajući ništa o svim ovim prekrasnim istinama!” Jednoga dana ispri-

čao sam pastoru Tortorellju kako se osjećam, na što mi je on rekao: “Gospodin Vas poziva da iziđete iz zavedenosti. Ostavite sve za sobom i pouzdajte se u Evanđelje Gospodina Isusa Krista.”

Strah od posljedica

Izlazak iz samostana bio mi je zapriječen s dvije velike prepreke. Najprije je bilo to što nije bilo veće sramote negoli biti otpušten iz svećeničke službe ili je sâm napustiti. Bio mi je osiguran prezir sa svih strana. Usto je po takozvanom Lateranskom sporazumu između talijanskih vlasti i Vatikana, na temelju petoga članka toga konkordata, bilo utvrđeno da bivši svećenici ne mogu dobiti namještenje u javnim ustanovama, primjerice kao učitelji ili službenici. Tako bih se nakon izlaska iz samostana našao u stranom svijetu – bez ikakve novčane pomoći i bez izgleda da ću naći kakvo radno mjesto. Suočen s takvim izgledima, nisam imao hrabrosti napustiti samostan.

“Isus Vas želi spasiti”

Nedugo nakon toga bio sam premješten u samostan u mjestu Stalletti. Jednom kada sam prolazio selom prišao mi je neki seljak i prenio mi pozdrav od baptističkog pastora iz Reggio di Calabrije. Sreoga je tjedan dana prije toga i od njega saznao da je “katolički svećenik Guido Scalzi premješten u njegovo selo”. Objasnio mi je gdje se nalazi evanđeoska zajednica kojoj on pripada i da bi bilo lijepo ako bih posjetio njihovog pastora, koji se zvao Domenico Fulginiti.

S veseljem sam prihvatio tu ponudu. Nekoliko dana kasnije navečer sam otišao iz samostana i stigao na opisano mjesto. Kuća je bila mala i vrlo skromno namještena, kao i većina kuća kalabrijskih seljaka. U njoj je bio stol i nekoliko stolica te ognjište i daska za tijesto s dva sita pomoću kojih se prosijavalo brašno za kruh. Na zidu kraj ognjišta visjeli su lonci i tave. Kroz poluotvorena vrata nazirala se

spavaća soba. Moj prvi utisak o pastoru bio je dosta nepovoljan. Bio je odjeven u krajnje skromno odijelo i nije imao kravatu. Odmah se vidjelo da je to samo običan seljak. “Kakav je to pastor?” mislio sam kad mi ga je Domenico Fulginiti predstavljao.

Očekivao sam da će iznenada uzeti svoju Bibliju i održati mi propovijed, no umjesto toga pogledao me je krajnje prijazno i rekao mi: “Vi vjerojatno već znate sve što se može znati o Božjoj Riječi. Ono što Vama, zapravo, treba jest izbavljenje. Isus Vas želi izbaviti. On je umro na križu kako bi spasio Vašu dušu.” Govorio je o novom rođenju, koje je moguće postići jedino putem vjere u prolivenu krv Isusa Krista i ispričao mi pripovijest o religijskom učitelju Nikodemu, koji je jedne noći bio posjetio Isusa. Zatim je pitanje svojega Učitelja uputio meni: “Ti si učitelj Izraelu i ne znaš to?”

“Roditi se nanovo,” mislio sam, “oh, kad bih se samo mogao nanovo roditi. Jednostavno se riješiti sve svoje prošlosti, svih mojih pogrešnih odluka, mojih pogrešnih shvaćanja, mojih grijeha, svih prljavština i svega onog nečistog što se nakupilo u mojoj duši te početi živjeti novim, čistim životom pred Bogom i pred ljudima – da, kad bih se samo mogao roditi nanovo!”

Istinska molitva vjere

“Morate se nanovo roditi”, ponovio mi je seljak prijazno. Nisam mu znao što odgovoriti pa sam zahvalno nastavio slušati njegova objašnjenja. Govorio je vrlo jednostavno i nadasve uvjerljivo. U njegovim riječima nije bilo ni traga oholosti i nije se služio jezikom umišljenih učenih ljudi. Uskoro je ustao i rekao mi: “Ako nimate ništa protiv, mogli bismo se pomoliti prije negoli krenemo svaki svojim putem.” – “Naravno, mogli bismo se pomoliti”, odgovorio sam mu. Spustio se na koljena, podigao ruke prema nebu i zatvorio oči. Moje su oči, naprotiv, bile širom otvorene. Najprije je zahvalio Bogu za to što mi je dao mogućnost da čujem poruku spasenja. Zatim ga je zamolio da očisti moje srce od svakoga grijeha i moju dušu pročisti dragocjenom krvlju Isusa, Njegova jedinorođenog Sina, koji je na križu umro zato što nijedna druga cijena nije bila dovoljna da izbavi moju dušu. Na isti se način molio još neko vrijeme.

I ja sam kleknuo, premda sam se isprva nećkao. Sumnjičavo sam slušao njegove riječi i nasmejao se u sebi kad je spomenuo moje grijehe. Što bi on mogao znati o tome? Moj je pogled bio usmjeren u njega. Oči su mu još uvijek bile zatvorene a ruke su mu bile smjerno upravljene prema nebu. Snaga njegove molitve očitovala se u cjelokupnom držanju njegova tijela. To je uistinu bila molitva vjere. Još nikada u svojem životu nisam čuo nekoga da bi se tako molio. Njegova je molitva bila upravo onakva vrsta molitve kakvu je bio naučavao Isus Krist. Nije se služio nikakvim mehaničkim ponavljanjem, nego je poticao na molitvu koja je odgovarala trenutnim potrebama.

Vječan život je u Božjem Sinu

Iznenada sam sklopio oči i preda mnom je bljesnuo moj protekli život – svi moji grijesi, poroci i požude, sva moja ponositost, moje pretvaranje i nepoštenje, i još mnogo toga. Sve jasnije sam sebe vidio kao osobu prekrivenu grijehom, kao kakav gubavac koji je sav prekriven svojom užasnom bolešću. Moje me duhovno stanje ispunilo jezom. Preplavljen strahom premišljao sam kako se osloboditi iz tog nezavidnog položaja. U tome trenutku prisjetio sam se riječi koje su bile spomenute ranije u molitvi: “Krv Isusova čisti nas od svakoga grijeha.” Odmah sam shvatio što bi trebalo značiti biti uistinu čist. Prepustio sam se u ruke Isusa, mojeg Izbavitelja, i očajno ga zamolio da mi pomogne. “Gospodine, milostiv budi meni grešniku! Spasi moju dušu!” povikao sam.

Prolazio sam kroz teško stanje. S jedne sam strane vidio svoj protekli život sa svim njegovim ugodnostima i zadovoljstvima; vidio sam svu svoju rodbinu, prijatelje i sve one koji su me cijenili zbog mojeg položaja. S druge je strane preda mnom stajao neizvjestan život koji će mi donijeti mnogo rada i žrtve; no vidio sam i Isusa, koji je bio spreman primiti me raširenih ruku, dati mi novo srce, novu dušu, nov život i ispuniti me svojom milošću, svojom ljubavlju i mirom. Da se izrazim riječima Svetoga pisma, “to je ovo svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni, i taj život je u njegovu Sinu” (1. Ivanova poslanica 5,11).

Potpuno sam se pouzdao u Isusa

Osjećao sam kako je u moje srce ušao mir. Po prvi put u svojem životu mogao sam sasvim zbiljski zamijetiti Isusovu prisutnost. On je bio s nama u toj prostoriji. On je vidio moje obraćenje, prihvatio me i ja sam razumio Njegov dobrotiv glas. On je iz mojega srca iza-
gnao strah i otjerao tamu. Njegova je prisutnost bila toliko stvar-
na da sam imao utisak kako bih samo trebao ispružiti ruku da do-
tahnem Njegovu odjeću. Bio je to moj Gospodin, moj Učitelj, Isus
Krist.

Brat Fulginiti je zapazio da se u meni do-
godilo nešto vrlo značajno i da je Gospodin
uslišao njegovu molitvu. Zagrlio me i re-
kao: “Gospodin Vam je dodirnuo srce. Sa-
mo vjerujte u Njega i ne odvrćajte se! Tko
zna hoćete li ikada više imati prigodu da
čujete Isusov poziv? Neprijatelj će Vas uvi-
jek iznova pokušavati spriječiti u tome da
krenete putem spasenja.” Očiju punih suza
odgovorio sam mu: “Brate, odlučio sam se
sav svoj život služiti Gospodinu pa i ako mi
to donese smrt.”

Od svojeg obraćenja Kristu i napuštanja
Rimokatoličke crkve imao sam povlasticu
služiti svojem Gospodinu na različitim
područjima: u misiji, kao navjestitelj Evan-
đelja, kao pastir zajednice te kao utemelji-
telj i voditelj radio emisije “La Voce della Speranza” (Glas nade), čije
su emisije bile davane na raznim odašiljačima u Sjedinjenim Drža-
vama i u Europi. Neka bi Gospodin i dalje djelovao putem nas ona-
ko kako je to preokao putem proroka Izaije: *Da onima koji tuguju
na Sionu odredim, da im dâ m krasotu umjesto pepela, ulje rado-
sti umjesto tugovanja, opravu slavljenja umjesto duha potišteno-
sti; da ih se može zvati stablima pravednosti, nasadom GOSPODI-
NOVIM, da on bude proslavljen* (Izaija 61,3).

Religiozan čovjek je postao vjernikom

Život kojim sam živio prije obraćenja prikladno bi se mogao opisati sljedećim riječima: „bacan amo-tamo i nošen naokolo svakim vjetrom nauka, lukavštinom ljudi i prepredenošću“ (Poslanica Efežanima 4,14). No od 1981. godine, otkad sam našao put, istinu i život – Sina živoga Boga, Isusa Krista – moj život je prožet dotad nepoznatom radošću i dubokim mirom.

Petnaest godina prije toga, devetoga srpnja 1966. godine, u biskupiji Policastro (pokrajina Salerno, Italija) bio sam zaređen za svećenika. Nakon trinaest godina u svećeničkom seminaru taj sam put smatrao svojim pozivom i moja jedina pobuda bila je ljubiti Boga te putem Isusa služiti Njemu i bližnjima.

No nakon deset godina u svećeničkoj službi bio sam primoran s nelagodom zaključitida više ne služim Isusu, nego jednoj religiji, kao i to da me ta religija sa svojim obredima, običajima, ceremonijama i zakonima nije oslobodila, nego učinila robom i ponizila.

Danas znam da je Gospodin Isus već tada počeo raditi na meni. Putem čitanja Biblije doveo me do toga da preispitam svoju religioznost i počnem dopuštati da u meni djeluje svijetlo Njegove istine. (U pogledu toga pročitaj Ivanovo evanđelje 8,32; 17,17 i 18,37.)

Kao i mnogi mladi ljudi u sedamdesetim godinama prošloga stoljeća i ja sam bio buntovan i tragao za onim pravim. Zbog toga sam se povlačio od pojedinaca ili cijelih institucija koje bih doživljavao preuzetnima i neiskrenima. Kruto izvršavanje dužnosti u službi koju sam obavljao kao svećenik postajalo mi je sve odbojnije. Slavljenje mise postalo mi je puki rutinski posao, a sakramenti i posвете obavljali su se kao kakvi magijski, poganski rituali. No ljudi su u to vjerovali i u tim postupcima, za koje ne postoji biblijski temelj, tražili spas duše.

S krajnjom odbojnošću sam zaključio da sam time bio prisiljen ulijevati „novo vino u stare mješine“ i „zakrpu od nove tkanine“

stavljati „na staru halju“ (Matejevo evanđelje 9,16). Strogo pridržavanje forme bilo je važnije negoli dobrobit ljudi. Bio sam primoran širiti vjerske nauke koji nisu bili ništa drugo doli ljudske zapovijedi.

Bilo mi je jasno koliko je sve to isprazno pa sam se mučio pod teretom proturječja između onoga što sam čitao u Božjoj Riječi i onoga što sam trebao propovijedati ljudima. Evanđelje sam trebao prilagoditi ljudima koji su samo imenom bili kršćani, dok su u stvarnosti bili ogrezli u praznovjerju i u prastarim običajima.

Božja Riječ bila je „okovana“ (2. Timoteju), „iskrivljena“ i „izvrnuta“ (2. Korinćanima 2,17 i 4,2) te je zbog važnosti crkvenog učiteljstva i ljudskih predaja bila u potpunosti potisnuta u pozadinu.

Razočarano sam utvrdio da Katolička crkva, jednako kao i druge velike svjetske religije, misli samo na vlastiti probitak te sam na poslijetku zaključio da je prava kršćanska vjera povijesna pojava koja je postojala u prva tri stoljeća nakon Krista i da se potom razvio katolicizam kao odstupanje od nje. Ali kako da utvrdim što je ono izvorno, prvobitno? Kako da pronađem pravoga Isusa Krista, pravo Evanđelje i prave kršćane?

Moja nutarnja rastrojenost postala je još veća kad sam u žustrim raspravama sa svojim pretpostavljenima utvrdio da je njima stalo jedino do toga da se održe strukture moći Rimokatoličke crkve i da je to jedini razlog zašto ljudima uskraćuju „Riječ istine“.

Suočeni s tim potpuno „protu-biblijskim“ stavom odlučio sam napustiti svećeničku službu. Crkvene vlasti su me zbog mojih kritičkih stavova već bile marginalizirale i putem različitih mjera osudile na šutnju. Iz Salerna sam bio premješten u Rim, a zatim u Basilicatu pa ponovno u Campaniu.

Zbog odluke da napustim svećeničku službu svi su se okrenuli protiv mene. Svi su me smatrali Judom i kao takvog me i ostavili na cjedilu. Povukao sam se na sjever Italije i pokušao živjeti novim životom. No nedostajalo mi je nešto što bi nadomjestilo prijašnji svjetonazor pa sam potpuno izgubio vjeru te postao agnostik, čime je počelo pet dugih godina udaljavanja od Boga. Kako ne bih potpuno propao, čvrsto sam se držao svojeg posla nastavnika filozofi-

je, svojih društvenih aktivnosti, novih prijatelja i ljubavnih veza. U svojem traganju postupno sam zapao u astrologiju i gatanje iz karata te otvorio svoj um istočnjačkim vjerovanjima, kao što je vjerovanje u hinduskoga boga Krišnu; živio sam u bludu i tjelesnim požudama, iz čega su uslijedili i daljnji grijesi, kojih se sada gnušam. Na poslijetku sam prezirao samoga sebe. Jednom sam čak pomišljao i na to da si oduzmem život.

Ali *Bog je ljubav* (1. Ivanova poslanica 4,8) i on je bdio nada mnom. U svojoj ogorčenosti i sve većoj usamljenosti ponekad sam znao uzeti Bibliju i pomoliti se: „Bože, ako postojiš, dopusti mi da te nađem.“ I Gospodin Bog me nije potpuno napustio, nego je poslušao glas moje molitve (Psalam 66,19).

Jednoga jutra pogled mi je privukao list papira što je ležao na nogostupu. Podigao sam ga i pročitao: „Radosna vijest za tebe.“ Čitao sam nastavak teksta i on je odmah djelovao na mene. Na poledini je bila adresa neke evanđeoske zajednice u mjestu Gallarate (pokrajina Varese), koju sam potom posjetio, ali prisutnima nisam rekao tko sam. Ubrzo sam primijetio da je u toj zajednici prisutan živi Bog. On je dotaknuo moje srce time što me „ukorio zbog grijeha“ (pročitaj Ivanovo evanđelje 16,8) te me korak po korak doveo do toga da promijenim mišljenje, obratim se i okrenem Bogu.

Tek sam sada upoznao Isusa, ali ne kao onoga hladnoga, apstraktnoga Isusa kakvoga su prikazivali teolozi i povjesničari, ne onoga iskrivljenoga Isusa kojega katolička religija štuje kao kakvog idola, nego Gospodina Isusa Krista u kojega se čovjek može pouzdati, Isusa Svetoga pisma, apostolâ i prvih kršćana, Uskrsloga; Isusa koji mi je navijestio ljubav, oslobođenje od smrtne osude, oproštenje grijehâ, smilovanje na temelju krvi koju je za mene prolio na križu; Isusa Krista koji mi je omogućio pomirenje s Bogom, Njegovim Ocem; Isusa koji je prisutan kad se vjernici okupe oko Njega (Matejevo evanđelje 18,20) i koji im je darovao Svetoga Duha i vječan život.

Ušao sam u vodu krštenja i time se pokorio onome što je zapovjedio Isus kad je utvrdio pravi poredak, pri čemu najprije dolazi vjera pa potom krštenje: *Onaj tko povjeruje i krsti se, bit će spašen*

(Markovo evanđelje 16,16). Primio sam Isusa kao svojeg osobnog Gospodina i Spasitelja. Postao sam novo stvorenje: *ono staro je prošlo, gle, sve je novo nastalo* (2. Korinćanima 5,17). Tako mi je Isus otvorio vrata spasenja i uz to dao istinu, izbavljenje i istinski život.

Dragi čitatelju, draga čitateljice, tko god ti bio ili bila, trebaš znati da Bog putem Gospodina Isusa Krista ima dobre namjere prema tebi (pročitaj Ivanovo evanđelje 3,16), kao i to da je Isusa Krista Bog poslao da te oslobodi od tvojih grijeha. On je izlaz iz besmislenog života i iz vezanosti uz laži koje promiču ljudi i njihovih religijskih ustanova. On će tvoje misli usmjeriti na sebe, na Istinu.

Istina koja te može osloboditi nije nekakva religija niti pak filozofija, nego ima samo jedno ime: Isus Krist. On je jedinstvena, posljednja, nepromjenjiva, neporeciva i sve-odlučujuća Riječ tebi; posrednička Riječ između Boga i tebe. Stoga kreni i ti u potragu za Njim i On će dopustiti da ga pronađeš.

***

Pino Scalabrino (rođen 1941. godine u mjestu Chioggia kod Venecije) živi u mjestu Gallirate na sjeveru Italije. Tamošnjim kršćanima predaje grčki i hebrejski jezik i poučava ih tome kako pravilno čitati i tumačiti Bibliju (egzegezu i hermeneutiku). Predavao je i na jednoj evanđeoskoj srednjoj školi.

U kolovozu 2018. godine stupili smo u vezu s njim putem adrese pinoscalabrino@virgilio.it.

Samo bezumnik ostaje u svojoj zabludi

Kada mi je bilo trinaest godina odveden sam iz svojeg sretnog obiteljskog doma na zapadu Irske i predan na pasku jednoj religijskoj zajednici u susjednome mjestu, koje se zvalo Sligo. Moji su roditelji donijeli odluku da trebam ići za svećenika. Članovi one zajednice zalagali su se za uobičajena tri zavjeta: čistoću, siromaštvo i poslušnost. Bili su došli iz Francuske i svojom prvenstvenom zadaćom smatrali su zbrinjavanje siromašne djece. Kod tih sam redovnika proveo tri godine. Kada se prisjetim toga razdoblja, mogu reći samo da je to bilo sretno doba mojeg života.

Priprema za svećeničku službu

Prve tri godine srednje škole završio sam u jednom biskupijskom zavodu u gradu Athlone, a zatim sam otišao u Maynoth, u školu koja je u potpunosti bila usmjerena na pripremanje budućih svećenika. U njoj sam bio toliko odvojen od svijeta da je izgledalo kao da živim u nekakvom podzemnom skloništu. Ozračuje u Maynoothu kao da je uobličavao nekakav duh ropstva: svaka neovisna misao i svaki samostalan postupak bio je sprečavan, omalovažavan i prokazivan.

Rimokatoličkim svećenikom postao sam dvadesetoga lipnja 1880. godine. Najprije su me poslali u jednu župu u grad Strokestown, zatim sam premješten u novo službeno sjedište mojega biskupa u Sligo, gdje sam četiri godine bio u župnom radnom timu, a na posljetku mi je određena služba u pokrajini Roscommon.

Kao rob na galiji

Bilo je to 1887. godine kad mi je moj biskup povjerio zadaću da u katedrali na uskrsnju nedjelju propovijedam o “transsubstancijaciji”, to jest o pretvorbi. Bavljenje tim predmetom izazvalo je u meni duboku potištenost i počela me silno nagrizati sumnja. Već sam tada shvatio da ću se kad-tad morati rastati s Rimom, no našao sam se u neugodnoj dvojbi. Roditelji su mi još bili živi; moje sestre i braća, od kojih sam bio odvojen kako bih ušao u svećeničku službu, na mene su gledali kao na neko više biće i imao sam mnogo prijatelja, dobrih, poštenih i vrijednih prijatelja, čije mi je prijateljstvo mnogo značilo.

Nisam vidio nikakve mogućnosti za to da prekinem s rimokatoličanstvom i osjećao sam se jačan kao kakav rob za veslom na galiji. Ostao sam i izvršavao svoje dužnosti, no znao sam da je sve to samo laž i pretvaranje. Čeznuo sam za oslobođenjem i za mirom, no obzir prema mojim voljenima držao me okovanim na toj lađi robova.

Otprilike devet mjeseci prije svojeg prekida s Rimokatoličkom crkvom bio sam premješten u Athlone. Tim gradom protječe najduža irska rijeka, Shannon. Malo sjevernije od Athlona nalazi se Lough Ree, romantično jezero iznimno razvedene obale. Onamo sam se često znao povući da zaboravim na svoje probleme. Moje duhovno stanje u to doba bilo je vrlo ozbiljno, tako da gotovo nisam mogao ni jesti ni spavati. Jedino što me još držalo bila je nada u skoro oslobođenje.

Kao da sam se utopio

Na posljjetku sam smislio genijalan plan. S manjim zavežljajem odjeće preplovit ću preko jezera i sakriti ga kod ušća rijeke Shannon. Kada se nađem nasred jezera skinut ću svoju svećeničku halju i ostaviti je u čamcu pa potom otplivati do ušća, odjenu ti svoju odjeću i izgubiti se. Sve je prošlo kao što sam zamislio. U novinama “Roscommon Messenger” i u nekim drugim novinama objavljene su velike osmrtnice, a gradska uprava, gradsko vijeće i policijska uprava svečano su obilježile uspomenu na utopljenog svećenika, dok su odgovorne osobe iz vodstva biskupije napisale

mojem ocu dirljivo pismo sućuti. Moja tobožnja smrt toliko je od mene odvratila pozornost javnosti da više nije postojala opasnost da me netko prepozna.

No ja sam pobjegao kao slobodan čovjek. Vlakom sam se odvezao u Dublin, gdje sam nakon višemjesečnog nemira ponovno mogao mirno zaspati. Zatim sam otplovio u Englesku te sam nekoliko sati kasnije na londonskom kolodvoru Euston uronio u mnoštvo od pet milijuna ljudi. Nisam poznao nikoga i nitko nije poznao mene.

Nekoliko dana kasnije našao sam posao u jednim tjednim novinama te postao zamjenik upravitelja uredskog osoblja. Sada sam imao još samo jednu čežnju: pravo zajedništvo sa živim Bogom.

Božja dobrota nada mnom

Po Božjoj milosti upoznao sam gospodina W. Webb-Peploe, poniznog Božjeg slugu uz čiju pomoć sam iskusio što je prava kršćanska vjera. Našao sam spasenje u Gospodinu Isusu Kristu i shvatio da se ne trebam stidjeti Njegove poruke. Konačno sam, zajedno s Pavlom, mogao reći: *Jer ne stidim se Kristova evanđelja: ta ono je snaga Božja za spasenje svakomu tko vjeruje; najprije Židovu pa Grku. Jer u njemu je otkrivena pravednost Božja od vjere k vjeri; kao što je pisano: "Pravednik će po vjeri živjeti"* (Rimljanima 1,16-17). *Dakle, kao što je po prekršaju jednoga na sve ljude došla osuda na propast, tako je i po pravednosti jednoga na sve ljude došao dar na opravdanje života* (Rimljanima 5,18).

Počeo sam izdavati časopis koji sam nazvao "Katolik", koji je nailazio na vrlo dobar prijem među mnogima. Usto sam napisao knjigu "Hear the Other Side" (*Čuj drugu stranu*), kao i neke traktate. Gospodinu Isusu Kristu obratio se i moj brat Joseph. Zajedno smo u okvirima naše dublinske misijske organizacije tijekom tjedna vodili proučavanje Biblije, s ciljem da dosegnemo izgubljene rimokatolike, kako bi i oni bili spašeni te našli put iz tame u svjetlo, od Sotonine vlasti do Boga.

Nijedan čovjek nije zaštićen od toga da bude zaveden, no samo bezumnik ustraje u onome što je prepoznao kao zabludu. *Jer ti nisi Bog kome bi bila mila zloća; niti će zlo s tobom prebivati. Bez-*

mnici neće opstati pred tvojim očima: ti mrziš sve one koji čine nepravdu. Ti ćeš uništiti one koji laž govore: GOSPODIN se gnuša krvolokâ i varalice. A ja ću u obilju tvoga milosrđa ući u dom tvoj; i klanjat ću se u strahu tvome prema svetom Hramu tvojemu (Psalam 5,4-7).

***

Thommas Connellan je uskoro obavijestio roditelje o stvarnom razlogu svojeg nestanka te se kasnije vratio u Athlone kao navjesticatelj istinskog Evanđelja. U siječnju 1917. godine je, voljen od sviju koji su putem njega čuli biblijsku poruku spasenja, otišao kući k svojem Gospodinu. Dodatne informacije o njemu mogu se naći u knjizi "Why 854 Priests Left the Church of Rome" (*Zašto je 854 svećenika napustilo Rimsku crkvu*), koju je napisao Albert Close. Preslike stranica koja govore o njemu mogu se zatražiti putem naše švicarske adrese (vidi str. 10).

U Katoličkoj crkvi nisam našao Isusa

Rođen sam devetoga ožujka 1924. godine u Brazilu. Moja obitelj je bila duboko ukorijenjena u katoličanstvu. Živjeli smo u pokrajini São Joaquim da Barra, u brazilskoj saveznoj državi São Paulo. Moj otac je bio Portugalac i, kako ne bi bio iznimka i razlikovao se od drugih, postupao je upravo onako kako je to zahtijevala tradicija: posvetio se svetoj Djevici iz Fatime i prepustio se sudbini i dobrome vinu.

Majka mi je bila talijanskog podrijetla i ponosna na to što se papino zlatno prijestolje nalazilo u Italiji. Otac moje majke također je bio vrlo religiozan pa me već kao dijete vodio sa sobom na svečane obrede rimokatoličke "Majke Crkve". Prije navršene sedme godine redovito sam pohađao vjeronauk u našoj župi. Jednom nas je neki svećenik poučavao o paklu. Snažno i vrlo živopisno prikazvao nam je opasnost od pakla, ali nam nije dao ni jedan jedini savjet kako da tu opasnost izbjegnemo.

Dan moje prve pričesti

Moja prva pričest bila je prvoga svibnja 1932. godine. Tijekom nje sam bio ispunjen najuzvišenijim osjećajima. No ozračje tog svečanog trenutka pomutila je jedna nezgoda: kada je svećenik stavio hostiju na jezik jednog od mojih prijatelja, ovaj je počeo zapomagati: "Oče, hostija mi se zalijepila u ustima!" Svećenik je uzbuđenog dječaka opomenuo neka se smiri i hostiju ne skida s nepca prstima. Dirati hostiju prstima bilo je svetogrđe. Kasnije su ga vani pred crkvenom zgradom okružili ostali dječaci i djevojčice te ga na sav glas optuživali da "posvećenom Gospodinu" nije iskazao zahtijevano poštovanje.

Godine 1936. preselili smo se u obližnji grad koji se zvao Orlândia, kako bismo brat i ja mogli pohađati višu školu. Moj otac je svojim sinovima htio pružiti mogućnost da upišu neki studij, nešto što on nikada nije mogao.

Od samog djetinjstva pratio me jedan istinski i težak problem, naime pitanje o tome što će biti sa mnom nakon što umrem. Ne prestano sam razmišljao o tome. Drhteći od straha prisjećao sam se riječi onog svećenika koji nas je pripremao za prvu pričest. On nas je bio poučio svim pobožnim postupcima koje je, inače, predlagao neki vrlo strog španjolski svećenik. Tako je od djetinjstva u meni sve više rasla i jačala želja za time da služim Bogu. Budući da nisam znao nikakav drugi način kako da to postignem, postao sam svećenikom.

Svećeničko sjemenište i zaređenje

Kada mi je bilo sedamnaest godina uspio sam se upisati u svećeničko sjemenište. No tamo nisam naišao na neko osobito dobro okruženje. Nikada ranije nisam bio negdje gdje bi bilo toliko klevetanja. Predano sam se prepustio svojim studentskim obvezama, ali je moje nezadovoljstvo ostalo.

Za svećenika sam bio zaređen osmoga prosinca 1949. godine u gradu Montes Carlos, u brazilskoj saveznoj državi Minas Gerais. Dijecezanski biskup povjerio mi je odgovornost za osnutak i vođenje rada među radnicima. Ta je zadaća odgovarala mojim željama i društveno je djelovanje smirilo moje duhovne strahove. Bio sam vrlo djelotvoran i pridobio sam naklonost radnika cijele pokrajine, a dobio sam i mnoge pohvale od crkvenih predstojnika.

Na početku 1952. godine papa je biskupa pokrajine Montes Claros premjestio u grad Recife, gdje zatim postavljen za nadbiskupa. Taj premještaj utjecao je i na moj rad, jer sam dobio nalog da u tome gradu ponovno na noge podignem dobrotvornu ustanovu, koju je sačinjavalo više sirotišta i rimokatoličkih škola, a koja se našla u financijskim teškoćama. Radio sam teško i pokušao postići to da ta

potporna organizacija ponovno dođe na dobar glas u javnosti. Velika odgovornost povezana s tom zadaćom teško me opteretila. No za malo više od dvije godine financijsko stanje je ponovno bilo uravnoteženo. Dječji i starački domovi primili su mnoge nove korisnike i škole su opet mogle nastaviti s radom. Moje se ime često spominjalo u tiskovinama.

Nisam imao mir s Bogom

No usprkos mojim osobnim uspjesima i svim pohvalama i priznanjima, u svojoj duši nikako nisam mogao osjetiti mir. Ni potpuna predanost mojim zadaćama u dobrotvornoj ustanovi ni pohvale mojih crkvenih predstojnika nisu bili odgovori na duhovna pitanja koja su me mučila. Nitko mi nije mogao dati sigurnost sam udovoljio Božjim zahtjevima, nitko mi nije mogao sa sigurnošću reći gdje ću biti u vječnosti.

Godine 1960. bio sam premješten u općinu Guaratinguetá, koja je graničila s općinom Aparecida do Norte, u unutrašnjosti savezne države São Paulo. Iznimno sam se veselio tome premještanju, uglavnom zato što se to mjesto nalazilo vrlo blizu svete zaštitnice Brazila, Gospe od Aperecide.

Radio sam kao župni svećenik

Teškim radom podigao sam na noge novu župu na području Pedregulho u općini Guaratinguetá. Za samo tri godine sagradio sam tri crkvene zgrade, jedan crkveni dom i župni dvor. Time sam iskazao veliko zalaganje. No usprkos dugom popisu toga što sam napravio za Rimokatoličku crkvu, još uvijek nisam imao sigurnost u pogledu spasenja.

U listopadu 1956. godine od raka na plućima umro je moj otac. Punih godinu dana svaki dan sam služio misu za njega. I moja je obitelj davala da se za njega služe mise. No usprkos tome što se mi si pripisivala beskrajno velika vrijednost, to nam nije moglo dati sigurnost u pogledu očeva spasenja.

U sebi sam vapio za izvjesnošću u pogledu vlastitog spasenja, no ni uspješan društveni rad, ni izgradnja crkvenih zgrada, ni obredi

koje sam vodio, ni moje slijepo pokoravanje crkvenim vlastima i rimokatoličkom sustavu, nije mi moglo dati nikakav odgovor.

Mržnja prema evanđeoskim kršćanima

Moje potpuno podvrgavanje rimokatoličkom naučavanju izazvalo je u meni žestoku mržnju prema evanđeoskim kršćanima. U svojim propovijedima nazivao sam ih “jarcima”, za razliku od katolika, koje sam nazivao “Kristovom janjadi”. Moj protu-protestantski stav pojasnit ću pomoću sljedećeg primjera: Na dan Svih svetih su na groblju općine Pedregulho vjernici koji su bili odani Bibliji dijelili traktate i odabrane izvatke iz Biblije. Vjeran isusovačkom geslu “sve na veću slavu Božju” i u obranu “svete Majke Crkve”, odlučio sam osujetiti njihovu službu. Sazvao sam djecu iz svoje župe i podijelio ih u skupine. Svakih sat vremena je jedna od skupina trebala ići na groblje i ondje moliti, a literaturu koju bi dobili od onih ljudi nakanili smo spaliti na svijećama što su gorjele iza mrtvačnice.

Navečer, nakon što sam završio s nemilosrdnim uništavanjem te evanđeoske literature, otišao sam u svoju knjižnicu potražiti neko zabavno štivo. Putem Božje nepojmljive milosti pogled mi je pao na Bibliju (prijevod Matosa Soaresa). Otvorio sam tu nadahnutu Bibliju i stao čitati jedanaesto poglavlje Ivanova evanđelja. Pritom sam osjetio kako mi je teret sve lakši i da je prisutna neka sila koja me razvedrila usprkos duhovnoj potištenosti u kojoj sam se nalazio. Sa sve većim zanimanjem nastavio sam čitati ne puštajući knjigu iz ruku. Nikako nisam mogao prestati razmišljati o tome poglavlju.

Počinjem proučavati Bibliju

Sve više sam primjećivao kako mi se otvaraju novi vidici te odlučio proučavati Bibliju bez mojih dotadašnjih predrasuda. Bez ičijeg utjecaja – jedino putem Božje milosti – u tom proučavanju Biblije otkrio sam istinski Božji put za naše spasenje. Zaprepašteno sam utvrdio da možemo dobiti potpunu i trajnu sigurnost da ćemo doći u Nebo, naravno samo ako zakoračimo Božjim putem. No još uvijek nisam bio spreman na to, jer se moja duša bila navikla na rimokatoličke običaje i postupke.

Razgovor s biskupom

Obratio sam se svojem biskupu, jer sam htio posve otvoreno porazgovarati s njim. No moja su ga pitanja zbunila pa me na posljetku opomenuo neka se držim svoje zadaće u Aparecidi i bavim se izgradnjom nove crkvene zgrade. Tako je moj glavni posao bila kupovina cementa, opeka i kojekakvih alatka te sam se i dalje molio “našoj ljubljenoj Gospi od Aparecide”.

Božja prekretnica u mojem životu

U to doba su evanđeoski vjernici dijelili traktate u mjestu Guaratinguetá. Jedan od njih govorio je o idolopoklonstvu Rimokatoličke crkve i njezinu štovanju slika i kipova. Kako bih pobio tvrdnje iz toga traktata odlučio sam s propovjedaonice objasniti smisao tih postupaka. Htio sam jasno prikazati da Bog nije zabranio štovanja slika i kipova. Uzeo sam Bibliju i svoj sam govor u obranu tog običaja počeo čitanjem dvadesetog poglavlja Knjige Izlaska. No pritom sam preskočio četvrti i peti redak, kako ne bih dao “streljivo” za “oružje” svojih neprijatelja. Kada sam odlazio od propovjedaonice duboko sam se stidio samog sebe te odlučio pomoću Biblije valjano provjeriti rimokatoličke nauke. Kada pak sam to učinio, zapazio sam kako je beskrajna provalija koja dijeli to dvoje.

Počeo sam primjenjivati biblijska mjerila

U siječnju 1963. godine ponuđeno mi je da kao svećenik radim u gradu Orlandia, gdje sam bio proveo svoju mladost. Vrlo sam se veselio tome što ću se moći vratiti u grad u kojemu sam imao mnogo prijatelja. No ni ta radost nije bila dovoljno snažna da otkloni mo-

je duhovne muke i nevolje. Sa svom snagom sam se prihvatio posla u župi, u kojoj su se iskazivali svi nedostaci zastarjele župe s njezinim prašnjavim tradicijama. Usprkos protivljenju skupine pobožnih nezadovoljnih žena uspjelo mi je ostvariti začuđujuće djelo, pri čemu je sve, koliko je to bilo moguće, odgovaralo biblijskim odredbama. Očistio sam crkvenu zgradu i uklonio sve idolske slike. Moje su propovijedi bile biblijske, a moje svakodnevne kratke radio-emisije isključivo su bile obrazlaganje Božje Riječi. Mnoge od pjesama koje smo pjevali na bogoslužjima bile su evanđeoske.

Moja mržnja prema evanđeoskim kršćanima pretvorila se u strah

Dogodilo se nešto vrlo zanimljivo: moja ranija mržnja prema evanđeoskim kršćanima pretvorila se u strah. Rado bih bio porazgovarao s nekim propovjednikom, ali nisam imao hrabrosti za to. Kad sam bio u Guaratingueti odlučio sam nakratko skoknuti u São Paulo, sve s namjerom da se ondje nađem s nekim propovjednikom. Sišao sam s autobusa i krenuo prema pošti poslati telegram. Upravo u tome trenutku je pred poštanskim uredom propovijedao neki evanđeoski propovjednik. Kada je spazio moju svećeničku halju obratio je pozornost prolaznika na mene tako što je u mene upeorio prst i teškim me riječima izvrgao ruglu. On nije znao što se zbiva u mojoj duši, kao ni zašto sam došao u taj grad. Potom sam krenuo ravno kući.

Pomogao mi je jedan Božji sluga

Došla je 1964. godina i ja sam bio na kraju snaga. Tako više nije moglo ići dalje. U listopadu sam otputovao u Santos. Čvrsto sam naumio u građanskoj odjeći otići na nedjeljno bogoslužje u "Prvu baptističku crkvu". Možda to zvuči nevjerojatno, ali tema propovijedi upravo je bilo jedanaesto poglavlje Ivanovog evanđelja.

Idućeg dana uspio sam se naći s pastorom, koji se zvao Eliseu Ximenes. Taj Božji sluga primio me tako srdačno da sam uskoro uspio steći povjerenje i riješiti se svih mojih dotadašnjih predrasuda. Počeli smo se dogovarati o tome kako da napustim Rimokatoličku crkvu. No moje napuštanje crkve nije baš bilo uobičajeno, jer se progleglo na dulje razdoblje.

Vjera u jedinog i isključivog Spasitelja

Dvanaestoga svibnja 1965. godine uspio sam se, zahvaljujući Božjoj osobitoj skrbi, konačno otrgnuti od Rimokatoličke crkve. Trinaestoga lipnja svoju vjeru u jedinog i isključivog Spasitelja, Isusa Krista, potvrdio sam time što sam se dao krstiti. To se zbilo u “Prvoj baptističkoj crkvi” u Santosu.

Bog ne samo što me doveo u svoje kraljevstvo, nego mi je i u srce usadio poslanje da propovijedam Njegovu svetu Riječ, i otada je sav moj život posvećen tome. Bog je meni, svojem najmanjem sluzi, dao da doživim to da putem mene stotine ljudi pronađu Krista.

U svojim propovijedima naglašavam to da je Božji put spasenja moguć jedino po Isusu Kristu. Svaki put kada propovijedam, moje zajedništvo s Njim postaje prisnije.

Nikada prije nisam poznao tu duhovnu radost, koju sada smijem nazivati svojom. U srcu imam potpun mir, jer znam da sam spašen zauvijek. Moja je duša isprana i čista putem otkupiteljske krvi Isusa Krista. Njemu neka je sva slava u vijeke vjekova.

***

Na internetskoj enciklopediji Wikipedia nalazi se članak na portugalskom jeziku, u kojem o nekadašnjem svećeniku Anibalu Pereira Dos Reisu piše da je bio rođen 9. ožujka 1924. i živio do 30. svibnja 1991. godine. Napisao je četrdesetak knjiga, u kojima je pretežno kritizirao ekumenizam i katolicizam. Zbog svojeg “radikalnog” stava nailazio je na mnogo protivljenja i neprijateljstva.

Od tradicije do istine

Zajedno sa svojih sedmero braće i sestara imao sam sretno i ispunjeno djetinjstvo. U našoj obitelji se mnogo pjevalo i sviralo, a rado smo priređivali i manje igrokaze. Živjeli smo u jednoj vojnoj četvrti Dublina, jer je moj otac bio visoki časnik u irskoj vojsci. U mirovinu je otišao kad je meni bilo devet godina.

Bili smo uobičajena irska rimokatolička obitelj. Moj bi otac ponekad znao kleknuti kraj svoje postelje i pobožno se moliti. Majka je razgovarala s Isusom kad je šivala, prala suđe ili kad bi uzela pušiti cigaretu. Gotovo svake večeri smo klečeći u dnevnoj sobi zajedno molili kronicu. Nitko od nas nikada nije propustio nedjeljnu misu, osim ako bi bio stvarno bolestan. Isus Krist mi je bio vrlo stvarna osoba već tada kad mi je bilo pet ili šest godina, ali isto je vrijedilo i za Mariju i za svece. Sa mnom je bilo isto kao i s mnogim ljudima u tradicionalno rimokatoličkim zemljama Europe, Južne Amerike i Filipinima, koji Isusa postavljaju na istu razinu s Marijom, Josipom i svim ostalim svecima.

Vjerski nauk su mi u glavu usadili u isusovačkoj školi Belvedere, gdje sam primio svoje osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Kao i svaki dječak koji polazi isusovačku školu, već prije svoje desete godine znao sam izrecitirati i obrazložiti “pet dokaza o Božjem postojanju” Tome Akvinskog, kao i to zašto je papa glava jedine prave crkve. Oslobođenje duša iz čistilišta bilo je nešto nadasve ozbiljno. Sljedeću smo izjavu morali znati napamet: “Sveta je i spasonosna misao moliti za mrtve da budu oslobođeni od grijehâ”, no uopće nismo znali što te riječi znače. Učili su nas da je, kao glava crkve, papa najvažniji čovjek na Zemlji. Ono što on veli bilo je zakon, a isusovci su bili njegovi najprisniji pouzdanici.

Premda je misa bila na latinskom, nastojao sam biti na njoj svaki dan. Opčaravalo me duboko, tajanstveno ozračje koje je ondje vladalo. Bilo nam je rečeno da je misa najvažnije sredstvo putem kojega se možemo dopasti Bogu. Osim toga, poticalo nas se na molje-

nje svecima, pri čemu je za gotovo svako područje života postojao osobit svetac zaštitnik. Njih sam ja zazivao vrlo rijetko, osim jedne iznimke: sveca za izgubljene predmete, svetoga Antuna, često sam molio za pomoć ...

Kada mi je bilo četrnaest godina osjetio sam poziv da budem misionar. No taj poziv, svejedno, nije nimalo utjecao na moj tadašnji način života. Razdoblje od moje šesnaeste do osamnaeste bile su najljepše i najispunjenije godine koje bi si mladi čovjek mogao poželjeti. Bio sam uspješan i u školi i u sportu.

Majku sam češće morao voziti u bolnicu na liječenje. Jednom dok sam čekao na nju našao sam knjigu u kojoj su bili redci iz desetoga poglavlja Markova evanđelja (29-30): *I odgovori Isus i reče: "Zaista, kažem vam: Nema toga tko ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja radi mene i evanđelja, a da ne bi, s progonstvima, primio stostruko već sada, u ovome vremenu: i kuća, i braće, i sestara, i majki, i djece, i poljâ; a u svijetu koji dolazi, život vječni.* Budući da nisam imao pojma o istinskoj poruci spasenja, na temelju tih redaka zaključio sam da sam uistinu pozvan za misionara.

Pokušaj da vlastitim snagama postignem spasenje

Godine 1956. napustio sam obitelj i prijatelje te ušao u dominikanski red. Dugih osam godina učio sam sve što je važno jednom redovniku: crkvenu predaju, filozofiju, teologiju Tome Akvinskoga i nešto malo iz Biblije, naravno prema rimokatoličkom gledištu. Ono malo što sam imao na temelju osobne vjere bilo je institucionalizirano i uvijeno u obrede dominikanskog religijskog sustava. Naučili su me da, ako želim biti svet, trebam slijediti zapovijedi, kako crkvene, tako i one dominikanskog reda. S čovjekom odgovornim za našu izobrazbu, redovnikom koji se zvao Ambros Duffy, vodio sam mnoge razgovore o toj isprepletenosti Božjeg zakona i posvećenja. K tome sam htio mnogo više negoli samo biti svet: htio sam imati sigurnost da ću svoju vječnost provoditi kod Boga. Napamet sam naučio ono što je papa Pio XII. bio napisao u svojoj enciklici "Mystici Corporis": "Spasenje mnogih ovisi o molitvama i o

svojevoljnim trapljenjima što ih u tu svrhu preuzimaju na sebe u do-
vi mističnoga Tijela Isusa Krista.”

I poruke iz Fatime podržavale su gledište da se spasenje može za-
raditi putem trpljenja i molitve. Kada dodam trpljenje i molim, to
činim i za vlastito spasenje i za spasenje drugih. U dominikanskom
samostanu Tallaght kod Dublina činio sam, kako bih spasio ljudske
duše, mnoga krajnje junačka djela; primjerice, usred zime sam se
tuširao hladnom vodom ili pak se bičevao tankim čeličnim lancem.
Ambrose Duffy je znao što radim, jer je njegov vlastiti asketski na-
čin života pojačao ono uvjerenje koje su papine riječi probudile u
meni. Stega i odlučnost je uobličila moje studiranje i molitve, kao i
moje trapljenje i pokušaj da nasljedujem Deset zapovijedi i mnoge
dominikanske propise i predaje.

Izvana raskoš – iznutra praznina

Za svećenika sam zaređen 1963. godine, kada sam imao dvadeset
i pet godina. Kako bih dovršio započeti studij o Tomi Akvinskom,
otišao sam studirati na Angelicum u Rimu. No ondje je izvanjska
raskoš bila problem kao i nutarnja praznina. Slika koju sam si na
temelju onoga što sam bio čitao o Svetoj Stolici godinama stvarao,
uopće nije odgovarala onome što sam tamo vidio. Zar je to bio jedan
te isti grad? Na Angelicumu sam sa zaprepaštenošću zaključio da se
stotine drugih studenata što izjutra odlaze na predavanja uopće ni
ne zanimaju za
teologiju. Jed-
ni su na pre-
davanjima čit-
tali novine ili
pak listali ča-
sopise, dok su
drugi, doduše,
pažljivo sluša-
li, ali im je bilo
samo do toga
da na svršetku

studija dobiju dobru diplomu ili da u svojoj domovini steknu ugledan položaj u rimokatoličkoj hijerarhiji.

Jednom sam otišao u Kolosej. Htio sam pod nogama osjetiti sve to tlo na kojemu je bila prolivena krv tolikih kršćanskih mučenika. Dok sam se približavao areni pokušao sam si predočiti te muškarce i žene koji su tako dobro poznavali Krista i bili toliko nadvladani Njegovom ljubavlju da su s radošću bili spremni na to da budu spaljeni na lomačama ili pak da ih žive prožderu grabežljive zvijeri. Pobožno raspoloženje koje me zahvatilo tijekom te šetnje naprečac je prekinuto kada sam čekao autobus kojim sam se trebao vratiti u grad, kad su me neki podrugljivi mladići stali vrijeđati odvratnim psovka. Osjećao sam da to ne čine zato što kao rani kršćani zastupam Krista, nego zato što u meni vide predstavnika rimokatoličkog sustava. Odmah sam to shvaćanje potisnuo iz misli, ali predodžba o Rimu kao prekrasnom gradu, kako su mi ga bili opisivali, bila je daleko za mnom.

Jedne noći sam se dva sata molio pred glavnim oltarom Bazilike svetog Klementa. Dok sam se pritom prisjetio poziva na to da budem misionar, koji sam bio osjetio još kad sam bio dječak, i "strukog obećanja" iz Markova evanđelja 10,29-30, zaključio sam da neću težiti za teološkim naslovom što sam ga htio steći na studiju teologije Tome Akvinskoga. Nije mi bilo lako donijeti tu odluku, ali sam nakon dulje molitve bio siguran da sam odlučio ispravno.

Svećenik po čijim sam uputama trebao napisati svoj diplomski rad nije htio prihvatiti moju odluku. Kako bi mi olakšao dobivanje naslova ponudio mi je jedan diplomski rad koji je bio napisan nekoliko godina ranije. Rekao mi je da to mogu predati kao svoj rad pa ću trebati još samo položiti usmeni ispit. Od tog prijedloga mi se smučilo. Tu ponudu smatrao sam grešnom jednako kao i ponude onih prostitutkâ koje sam nekoliko tjedana prije toga vidio gdje se dotjerane i obuvene u crne kožne čizme izazovno šetkaraju gradskim parkom. Čvrsto sam ustrajao na svojoj odluci te sam sveučilište napustio na uobičajen način, bez ikakva teološkog naslova. Nedugo nakon toga primio sam nalog da kao misionar odem na Karijsko otočje, točnije na otok Trinidad.

Prije pada dolazi uznositost

Prvoga listopada 1964. godine stigao sam na Trinidad, gdje sam kao svećenik trebao služiti sljedećih sedam godina. S rimokatoličkoga gledišta, moja je služba bila vrlo uspješna. Ispunjao sam sve svoje obveze i mnogi su ljudi dolazili na misu. Uza sve ostalo surađivao sam i s “katoličko-karizmatiskim pokretom obnove”. Tijekom jednog molitvenog susreta u ožujku 1972. godine zahvalio sam Gospodinu što sam tako dobar svećenik i zamolio ga da me, ako je Njegova volja, ponizi kako bih mogao biti još bolji. Iste te večeri pao sam na stubama te završio u bolnici napukla potiljka i s višestrukim povredama kralježnice. Bez te po život opasne nezgode vjerojatno ne bih nikada napustio svoje stanje oholosti.

Sada, kada sam u svojoj boli vapio Bogu, propisane i napamet naučene molitve nisu mi bile ni od kakve koristi. Tijekom dugih i bolnih tjedana nakon nezgode primijetio sam kako je utješno zazivati Boga osobno i izravno. Časoslov (službeni molitvenik Katoličke crkve za svećenike) i kronicu ostavio sam po strani i umjesto toga počeo svoje molitve temeljiti na biblijskim tekstovima. No do promjene nije došlo preko noći. S Biblijom se nisam baš snalazio i ono malo što sam tijekom godina bio naučio o njoj nije mi nimalo ulijevalo povjerenje u nju. Nimalo mi nije pomogla ni moja izobrazba iz filozofije i teologije Tome Akvinskoga. Kada sam u svojem traganju za Gospodinom otvorio Bibliju bio sam izgubljen kao netko tko je bez zemljovida zašao u veliku mračnu šumu.

U župi u koju sam bio pozvan na svršetku te godine radio je jedan svećenik dominikanac, koji mi je već dugo bio kao brat. Više od dvije godine radili smo zajedno u župi Pointe-à-Pierre – pri čemu smo tražili Boga najbolje što smo znali. Zajedno smo čitali, prou-

čavali i molili se te u djelo pokušali provesti ono čemu smo bili poučeni u svojoj crkvi. U više naselja osnovali smo crkvene zajednice. S gledišta rimokatoličke religioznosti bili smo vrlo uspješni. Mnogi su ljudi dolazili na mise i u više smo škola – čak i u državnima – uveli vjeronauk.

Ja sam nastavio proučavati Bibliju, ali je to slabo utjecalo na naš rad. No ipak mi je zbog toga postalo jasno kako malo, ustvari, znam o Gospodinu i Njegovoj riječi. U to doba su mojom usrdnom željom postale riječi iz Poslanice Filipljanima 3,10: "... upoznati njega i snagu njegova uskrsnuća ..."

Onih se godina silno širio katolički karizmatički pokret i mi smo ga uveli u gotovo sva naša sela. U svezi s tim došli su k nama na školovanje i neki kršćani iz Kanade. Iz njihovih sam pouka naučio mnogo toga, osobito u pogledu molitve za ozdravljenje. Sve što su oni govorili bilo je uglavnom usmjereno na iskustvo, no meni je, svejedno, bilo pravi blagoslov, jer sam putem njih stekao dublje povjerenje u autoritet Biblije. Počeo sam uspoređivati biblijske retke pa bih, kada sam navodio neki biblijski redak, spomenuo u kojem je poglavlju i broj retka.

Jedan od tekstova o kojima su Kanađani govorili bio je onaj iz Izaijine knjige 53,5: "... njegovim ranama mi smo iscijeljeni." Dok sam potanko proučavao to poglavlje otkrio sam da tu Biblija obrađuje problem grijeha i zastupničkog preuzimanja kazne. Krist je umro namjesto mene. Dakle bilo je pogrešno to što sam sâm pokušavao okajati svoju krivnju ili barem isplatiti dio kazne koju sam zaslužio svojim djelima. *Ako je po milosti, nije više po djelima: inače milost više nije milost* (Poslanica Rimljanima 11,6). *Svi smo mi kao ovce zalutali, svaki se svome putu okrenuo, a GOSPODIN je stavio na nj opačinu svih nas* (Izaija 53,6).

Ja sam se osobito teško nosio s jednim grijehom: ubrzo bih se znao rasrditi na ljude pa bih ponekad znao i vikati na njih. Premda sam se molio zbog tog pogrešnog ponašanja, još mi uvijek nije bilo jasno da sam po naravi grešnik i da u sebi, kao nasljeđe od Adama, nosim grijeh. Biblijska istina glasi: Kao što je pisano: "Nema pravednoga, ni jednoga" i "jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave"

(Poslanica Rimljanima 3,10 i 23). Katolička crkva me učila suprotno, naime da je ljudska pokvarenost – nazvana još i “nasljedni grijeh” – bila očišćena u trenutku kada sam kao dojenče bio kršten. U svojoj sam se glavi još uvijek čvrsto držao tog shvaćanja, ali u srcu sam točno znao da Krist još uvijek nije svladao moju pokvarenu narav. Stoga sam i dalje u dubini srca vapio za time da “upoznam njege i snagu njegova uskrsnuća” (Poslanica Filipljanima 3,10).

Znao sam da bez Njegove snage ne mogu živjeti kao kršćanin. Stoga sam si taj redak napisao na više listića, koje sam zalijepio na ploču s instrumentima u svojem vozilu i na više drugih istaknutih mjesta. Čežnja za time da upoznam Krista dala mi je poticaj i On, vjeran Bog, dao mi je da nađem odgovor.

Autoritet Svetoga pisma

Prvo što sam otkrio bilo je to da je Božja Riječ, Biblija, savršena i nepogrešiva. Bili su me naučili tome da je Biblija relativna i da je njezina pouzdanost na mnogim područjima upitna. No sada mi je postalo jasno da je moguće istinski se pouzdati u Bibliju. Pomoću jedne konkordancije istražio sam što Biblija govori o samoj sebi. Otkrio sam da Biblija jednoznačno naučava da je ona sama božanskog podrijetla i da je potpuno valjano ono što govori. Ona je lišena svake pogreške i savršeno je pouzdana u pogledu povijesnih podataka koje donosi, svojih bogomdanih obećanja, svojih proročanstava, svojih moralnih zapovijedi i svojeg naučavanja o tome kako živjeti kršćanskim životom. *Sve Pismo je od Boga nadahnuto i korisno je za nauku, za uvjeravanje, za popravljavanje, za odgajanje u pravednosti: da čovjek Božji bude savršen, posve opremljen za svako dobro djelo* (2. Timoteju 3,16.17).

To sam otkrio tijekom jednog putovanja u Vancouver (Kanada) i Seattle. Kada su me zamolili da govorim jednoj molitvenoj skupini u katoličkoj Crkvi svetog Stjepana, odlučio sam da tema moje propovijedi bude: neograničen autoritet Božje Riječi. Bilo je to prvi put da otkad sam shvatio tu istinu govorim o tome. Vrativši se u Vancouver, u jednoj velikoj župi sam pred oko četiri stotine ljudi održao tu istu propovijed. Stajao sam pred tim ljudima držeći Bibliju u ru-

ci i izjavio: “Biblija, Božja Riječ, neograničen je i konačan autoritet u svim pitanjima vjere i morala.”

Tri dana kasnije me nadbiskup Vancouvera, James Carney, pozvao u svoj ured i dobio sam službenu crkvenu zabranu da propovijedam u njegovoj nadbiskupiji. Kazna nije bila veća jedino zahvaljujući pismu preporuke koje mi je bio napisao Anthony Pantin, nadbiskup koji je bio odgovoran za mene. Uskoro nakon toga vratio sam se u Trinidad.

Tko je u pravu: Katolička crkva ili Biblija?

Dok sam još bio svećenik u župi Pointe-à-Pierre, moj nekadašnji strogi nadglednik tijekom studiranja, Ambrose Duffy, zamoljen je za to da me podupire u radu. Vremena su se promijenila i nakon početnih teškoća postali smo bliski prijatelji. Ispričao sam mu što sam sve otkrio. S velikim zanimanjem i voljom, kako bi razumio što me poticalo na drugačije mišljenje, poslušao me i iznio svoje opaske. U njemu sam imao osobu koja me povezivala s mojom braćom dominikancima kao i s nadbiskupovim dvorom. Kada je Ambrose neočekivano umro od srčanog udara ispunila me duboka bol. Vjerovao sam da će mi on moći pomoći da razriješim veliku dilemu u kojoj sam se zatekao. Njega sam smatrao sposobnim za to da, najprije sa mnom pa potom s mojom braćom dominikancima, razbistri ona pitanja s kojima sam se tako žestoko hrvao. Sav očajan propovijedao sam na njegovoj sahrani.

Još uvijek sam se molio za to “da upoznam njega i snagu njegova uskrsnuća ...” No prije negoli sam mogao spoznati nešto više o Kristu morao sam najprije spoznati to da sam grešnik. Izjava iz Prve poslanice Timoteju 2,5 jasno mi je dala na znanje da moja uloga posrednika, koju sam imao kao svećenik, nije u skladu sa Svetim pismom. To je upravo ono što naučava Katolička crkva, no potpuno je oprečno onome što naučava Biblija. Zaista sam uživao u tome kako ljudi gledaju na mene i na neki me način obožavaju. Taj svoj grijeh opravdavao sam time što sam mislio da to uopće ne trebam propitivati, zato što to naučava najveća crkva na svijetu. Ipak se u meni i dalje vodila borba. Sve više sam uviđao da je grijeh štovati Mari-

ju, svece i svećenike. Bio sam spreman odreći se toga da su Marija i sveci posrednici između Boga i ljudi, ali svećeničke se službe nisam mogao odreći, jer sam u to bio uložio sav svoj život.

Višegodišnje natezanje

Marija, sveci i svećeništvo bili su samo manji dio velike borbe koju sam vodio. Tko je bio Gospodar mogega života: Isus Krist u svojoj Riječi ili Rimski crkva? To pitanje je, prije svega ostalog, bješnjelo u meni posljednjih šest godina tijekom kojih sam bio svećenik župe Sangre Grande (1979. do 1985. godine). Od samog djetinjstva bilo je duboko u mene usađivano to da je Rimokatolička crkva najviši stupanj u svim pitanjima vjere i morala. Izgledalo je nemoguće da bih mogao misliti imalo drugačije. Rimski crkva ne samo što je bila najviši stupanj, nego se još i nazivala "Svetom Majkom". Kako sam se "Svetoj Majci" mogao usprotiviti ja koji sam bio njezin službeni sluga, podjeljivao njezine sakramente i druge navodio na to da joj budu predani?

Tijekom jedne župne obnove, 1981. godine u New Orleansu, iznova sam se posvetio službi u Rimokatoličkoj crkvi. No kada sam se vratio u Trinidad i ponovno se suočio sa svakodnevnim teškoćama, iznova sam se okrenuo Bibliji kao najvišem autoritetu. Na posljetku je moja nutarnja napetost postala kao žestoko nategnut konopac. Ponekad bi najviši autoritet imala Rimski crkva, a zatim bi konačan bio autoritet Biblije. Tih godina nisam patio samo duševno, nego sam imao i velikih tegoba sa želucem. Ustvari sam trebao znati da je nemoguće služiti dvojici gospodara.

Moj službeni položaj je zahtijevao da apsolutan autoritet Božje Riječi podložim najvišem autoritetu Rimski crkve. Nespojivost jednog i drugog objasniti ću na primjeru onoga što se dogodilo s četiri kipa iz crkve u gradu Sangre Grande. Kipove svetoga Franje i svetog Martina sam izbacio

i uništio, zato što druga Božja zapovijed govori: “Nemoj praviti sebi nikakav klesani lik ili ikakvo obličje” (Izlazak 20,4). No kada sam htio ukloniti i kipove Marije i svetog srca Marijina naišao sam na protivljenje, što je dovelo do toga da sam ostavio oba lika, zato što viši autoritet, naime Rimokatolička crkva, u svojem zakonu govori: “Neka se u crkvama sačuva običaj izlaganja svetih likova vjernicima na štovanje” (član. 1188, *Zakonik kanonskog prava*). Nisam ni bio svjestan da se time ljudske zapovijedi uzdižu iznad Božje Riječi.

Sâm sam bio kriv

Premda sam već bio naučio to da Božja Riječ ima apsolutnu važnost, još uvijek sam se grčevito pokušavao držati toga da autoritet Rimokatoličke crkve nadvisuje autoritet Božje Riječi, i to čak na područjima na kojima je Rimska crkva govorila upravo protivno onome što je stajalo u Bibliji. Zašto je kod mene ta borba trajala tako dugo? Prvi razlog bio je u meni samome. Naime, kada sam utvrdio to da je Biblija najviši autoritet morao sam priznati i to da u svjetlu toga autoriteta ne može opstati moj svećenički položaj posrednika. No taj svoj vrijedan položaj tada još nisam htio napustiti.

Kao drugo: nikada nitko nije smatrao upitnim ono što sam radio kao svećenik. Kršćani iz prekomorskih zemalja dolazili su k nama na mise, vidjeli naše sveto ulje, posvećenu vodu, medaljone, kipove, oprave, obrede, i nikada nisu rekli ni riječ protiv toga! Začaralo ih je svečarsko izvođenje bogoslužja, simboli, glazba i umjetnički ukus Rimske crkve. Tamjan ne samo što je zanosno mirisao, nego je i razum odvlačio u tajanstvenu začaranost.

Trenutak obraćenja

U dvadeset i dvije godine moje službe svećenika samo me jedanput na red pozvao netko tko je bio istinski kršćanin. Bila je to neka žena, koja mi je u jednoj prigodi rekla: “Vi katolici imate izvanjsko obličje pobožnosti, ali se odričete snage koja proizlazi iz vjere u Boga.” Te su me riječi zaista dugo uznemirivale, zato što sam volio svjetla, ukrase, narodnu glazbu, gitare i bubnjeve. Vjerujem da nijedan drugi svećenik na cijelom Trinidadu nije imao tako šarene

svećeničke halje, ogrtače i odijela kao ja. Bilo je očigledno da nisam u djelo provodio ono što sam bio spoznao.

U listopadu 1985. godine Božja je milost nadvladala laž u kojoj sam pokušao živjeti. Otišao sam na Barbados moliti se u pogledu kompromisa u kojima sam se prisiljavao živjeti. Osjećao sam se kao u zamci: Božja Riječ je uistinu bila apsolutna i poslušnost sam dugovao samo Njemu – ali pred istim Bogom sam se bio zavjetovao na poslušnost najvišem autoritetu Rimokatoličke crkve. Na Barbadosu sam čitao jednu knjigu u kojoj je crkva prikazana u svojem biblijskom značenju, naime kao “zajedništvo vjernikâ”. U Novom zavjetu ništa ne upućuje na postojanje crkvene hijerarhije. U njemu nije spomenut kler, koji bi vladao nad laicima. Štoviše, sâm Gospodin je objavio: “... jer jedan je vaš Učitelj, i to Krist, a svi ste vi braća” (Matejevo evanđelje 23,8b).

Budući da sam uvidio i razumio da je smisao “crkve” zajedništvo vjernih ljudi, bio sam slobodan odbaciti Rimokatoličku crkvu kao najviši autoritet i povjeriti se Isusu Kristu kao svojem Gospodinu.

Osim toga mi je postajalo sve jasnije da biskupi koje sam poznavao u Rimokatoličkoj crkvi u biblijskom smislu uopće nisu bili vjernici. Većina njih bili su nabožni muškarci puni istinske predanosti Rimu, Mariji i krunici, ali ni jednome od njih nije bilo jasno da je djelo spasenja dovršeno po Kristu i da to dovršeno spasenje čovjek treba primiti osobno. Svi su oni propovijedali da je za grijehe potrebno provoditi pokoru, na sebe preuzeti trpljenje i činiti religijska djela. Umjesto Evanđelja milosti naviještali su ljudske putove i mišljenja.

Putem Božje milosti uvidio sam da se čovjek ne spašava ni putem crkve ni putem bilo koje vrste djela, “jer milošću ste spašeni po vjeri; i to nije od vas: Božji je to dar; ne po djelima, da se ne bi tko hvatao” (Poslanica Efežanima 2,8-9).

Nanovo rođen sa četrdeset i osam godina

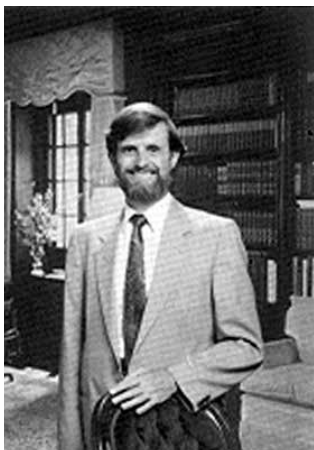
Kada mi je postalo jasno da ne mogu živjeti kao kršćanin i istodobno ostati vjeran rimokatoličkim naucima, istupio sam iz Rimokatoličke crkve. U studenom 1985. godine napustio sam Trinidad i

najprije otišao na susjedni otok, Barbados, gdje sam stanovao kod jednog starijeg bračnog para. Molio sam Gospodina za potrebnu odjeću i novac za put do Kanade. Odjeća mi je bila prikladna samo za tropsko podneblje i imao sam samo nekoliko stotina dolara vlastitog novca. Obje molbe su mi bile uslišane, premda nikome, osim Gospodinu, nisam govorio ništa o svojim potrebama.

Iz tropske vrućine zrakoplovom sam se spustio u snijegom zametenu i zaleđenu Kanadu. Mjesec dana sam ostao u Vancouveru, a potom prešao u Sjedinjene Države. Uzdao sam se u to da će Gospodin skrbiti za moje brojne potrebe, jer sam kao četrdesetosmogodišnjak ponovno trebao početi od ništice, gotovo bez novca, bez dozvole boravka, bez važeće vozačke dozvole, bez ikakve radne dozvole ili preporuke poslodavca. Imao sam samo Gospodina i Njegovu Riječ.

Šest mjeseca sam proveo kod jednog vjernog bračnog para na njihovom imanju u američkoj državi Washington. Svojim gostoprimateljima sam ispričao da sam napustio Rimokatoličku crkvu te Isusa Krista i Njegovu Riječ zapisanu u Bibliji prihvatio kao potpuno dostatnu, i to s punim uvjerenjem i odlučnošću, konačno i pod svim okolnostima. Ali moje žestoko uvjeravanje njima nije bilo dovoljno. Htjeli su znati nosim li u sebi još uvijek gorčinu ili povrijeđenost. Uz mnoge molitve i suosjećanje zauzeli su se za mene, jer su i oni sami bili napustili Katoličku crkvu i bili su svjesni toga kako se lako u život može ušuljati ogorčenost.

Četiri dana nakon što sam došao k toj obitelji počeo se u meni iskazivati plod spasenja, i to u obliku pokajničkog stava. To je značilo da ne samo što samo bio u stanju moliti Gospodina za oprostenje zbog toga što sam toliko godina proveo u kompromisu, nego i za to da mogu primiti Njegovo ozdravljenje od svih dubokih duševnih

povreda koje sam tijekom svih tih godina pretrpio. Konačno sam, u starosti od četrdeset i osam godina, svoje povjerenje položio jedino u Kristovu zastupničku smrt, jedino u autoritetu Božje Rijечи, jedino u milost. Njemu jedinom neka je slava za to.

Nakon što sam se uz pomoć tog bračnog para i njegove obitelji tjelesno i duhovno obnovio, Gospodin mi je darovao Lynn, prekrasnu, po vjeri nanovo rođenu, razboritu i dražesnu ženu. Zajedno smo otputovali u Atlantuu, u Georgiji, gdje smo oboje našli posao.

Pravi misionar s pravom porukom

U rujnu 1988. godine napustili smo Atlantuu te kao misionari otišli u Aziju. Bila je to vrlo plodna godina za Gospodina, jer se zbiljlo nešto što nikada nisam mislio da bi bilo moguće. Muškarci i žene priznavali su autoritet Biblije i snagu Kristove smrti i uskrsnuća. Bio sam silno zapanjen do koliko blagoslova može dovesti to kada se Isusa Krista naviješta samo na temelju Biblije. U kolikoj je to opreci s nebrojenim crkvenim običajima koji su zamračivali dvadeset i jednu godinu mojeg katoličkog misijskog djelovanja na Trinidadu. Dvadeset i jednu godinu bio sam bez prave, nepatvorene Poruke!

Nijedne druge riječi osim ovih iz Poslanice Rimljanima 8,1-2 ne mogu bolje opisati život obilja o kojemu je govorio Isus i koji sam sada uživao: *Sada, dakle, nema osude onima koji su u Kristu Isusu; koji ne hode po tijelu, nego po Duhu. Jer zakon Duha života u Kristu Isusu oslobodio me zakona grijeha i smrti.* Nisam bio oslobođen samo od Rimokatoličke crkve, nego sam u Kristu postao novo stvorenje. Božjoj milosti, i to isključivo Njegovoj milosti, trebam zahvaliti što sam napustio mrtva djela i našao put do novog života.

Svjedočanstvo Evandjelja milosti

Oni kršćani što su mi još 1972. godine skrenuli pozornost na to da Gospodin može ozdraviti naše tijelo pomogli su mi mnogo više objasnivši mi na kojem temelju se grešni ljudi mogu pomiriti s Bogom. Biblija jasno pokazuje da je to moguće jedino stoga što je Isus na križu umro zastupajući nas. To ne mogu izraziti bolje negoli riječima knjige proroka Izaije 53,5: *Ali on bijaše ranjen za naše pri-*

jestupe, satrt za naše opačine: kazna za naš mir bila je na njemu; njegovim ranama mi smo iscijeljeni. To znači da je Krist namjesto mene pretrpio ono što sam ja trebao pretrpjeti kao kaznu za svoje grijehе. Kada se pouzdam u Isusa kao svojeg zamjenika, tada mogu opstati pred nebeskim Ocem. To je Izaija napisao već sedam stotina i pedeset godina prije raspeća našega Gospodina. Uskoro nakon Isusova raspeća na križu Petar je izjavio: *On je sâm u svome tijelu grijehе naše nosio na drvetu da mi, umrijevši grijesima, živimo pravednosti; on čijim ste modricama bili izliječeni* (1. Petrova poslanica 2,24). Budući da smo od Adama naslijedili svoju grešnu narav, svi smo sagriješili i ostali smo lišeni Božje slave. Kako je moguće – osim putem Krista – stati pred svetoga Boga i priznati da je On umro tamo gdje smo morali umrijeti mi? Jedino putem vjere možemo shvatiti da je Krist postao naš zamjenik – da je On namjesto nas nosio kaznu za naše grijehе. On, Bezgrešan, bio je razapet za mene grešnika. To je pravo Evanđelje, to jest radosna vijest.

No je li dovoljno samo vjerovati? Da, dovoljna je prava vjera. A prava vjera, koju u nas usadi Bog, iskazat će se putem plodova: *Jer njegovo smo djelo, stvoreno u Kristu Isusu za dobra djela koja je unaprijed odredio Bog da u njima hodimo* (Efežanima 2,10).

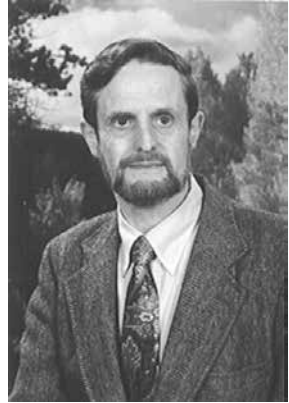
Pokajati se znači to da se – u Božjoj snazi – odvratimo od svojeg ranijeg načina života i od svojih grijehа. To ne znači da više nismo u stanju riješiti, nego da je naš položaj pred Bogom postao sasvim drugačiji. Putem vjere postali smo Božjom djecom. Kada ponovno sagriješimo to je problem koji se, premda pomuti odnos s našim Ocem, ipak može riješiti. Ako se to i dogodi ne možemo izgubiti položaj koji kao Božje dijete imamo pred Ocem, jer je taj položaj, u koji smo postavljeni po Kristu, nepromjenjiv.

U Poslanici Hebrejima, u desetom retku desetog poglavlja, prekrasno je rečeno: *Po toj volji smo posvećeni prinosom tijela Isusa Krista jedanput zauvijek.* Dovođeno djelo Gospodina Isusa Krista na križu potpuno je i sasvim dostatno. Kada sve svoje povjerenje položiš jedino u to jedanput zauvijek dovođeno djelo, u tebi počinje sasvim nov život začet Božjim Duhom. Tada ćeš biti rođen novo, od Boga.

Danas

Spomenuta “dobra djela koja je unaprijed odredio Bog da u njima hodimo” u mojem slučaju je to što djelujem kao navjestitelj Evanđelja. Živim nedaleko od grada Austina, u američkoj državi Texas.

Ono što je apostol Pavao u Poslanici Rimljanima 10,1 i 2 napisao za svoje sunarodnjake Židove, ja velim za svoje bližnje katolike, koje od srca volim: *Braćo, želja moga srca i molitva Bogu za Izraela jest da se oni spase. Svjedočim, doista, za njih da imaju revnosti za Boga, ali ne prema spoznaji.* Njihova se spoz-

najna ne temelji na Božjoj Riječi, nego na predaji njihove crkve. Kada se pogleda predanost i ozbiljnost s kojom neki katolički redovnici i redovnice na Filipinima i u Južnoj Americi žive svoju religiju, lako je razumjeti vapaj mojega srca: “Gospodine, daj nam razumijevanja i sućuti za to koliko je veliko trpljenje i koliko su velike muke koje na sebe preuzimaju redovnici i redovnice da bi ti se svidjeli.” Kada shvatimo kolika je bol u srcima katolika imat ćemo želju nositi im radosnu vijest o tome da je na križu Krist već sve dovršio.

Moje svjedočanstvo pokazuje koliko mi je, kao katoliku, bilo teško odbaciti predaju Katoličke crkve. Ali ako Gospodin to u svojoj Riječi zahtijeva, mi to moramo učiniti. “Izvanjsko obličje pobožnosti” Rimokatoličke crkve dovodi do toga da je katoliku krajnje teško prepoznati taj problem. Svakome treba biti jasno na temelju kojeg autoriteta možemo znati što je istina. Rim zahtijeva da se istina može odrediti jedino pod crkvenim autoritetom. U Zakoniku kanonskog prava, izdanom 1983. godine pod papom Ivanom Pavlom II., u članku 212 – §1 piše: “Ono što sveti pastiri, budući da predstavljaju Krista, izjave kao učitelji vjere ili odrede kao upravitelji Crkve, to vjernici, svjesni svoje odgovornosti, treba da slijede s kršćanskom poslušnošću.” (Imajmo na umu da je ta izjava napisana nakon Drugog Vatikanskog sabora.)

No Biblija ipak svjedoči da je autoritet jedino Božja Riječ, koja određuje što je istina, a što to nije. Suočeni s nebrojenim predajama koje su donijeli ljudi, reformatori su pozivali na preokret: “Samo Pismo, samo po vjeri, samo po milosti, samo u Kristu, i sva čast Bogu jedinom.”

Zašto pišem sve ovo?

Ove istine dijelim s tobom kako bi i ti mogao upoznati Božji put spasenja. Glavna pogreška koju sam ja činio kao katolik bilo je to što sam mislio na neki način vlastitom snagom odgovoriti na pomoć koju nam Bog nudi kako bismo pred Njim bili opravdani. Ta zabluda, u kojoj smo mnogi od nas bili godinama, prikladno je iznesena u Katekizmu Katoličke Crkve (1994) §2021: “Milost je pomoć koju nam Bog pruža da odgovorimo svom pozivu te mu postanemo posinci ...”

S tom pretpostavkom u glavi čvrsto sam se, a da to nisam znao, držao nauka koji Biblija uvijek iznova osuđuje. Takva definicija milosti nije ništa drugo doli lukavo smišljeno ljudsko djelo. Nasuprot tome, jednoobrazna tvrdnja Biblije glasi da se čovjek pred Bogom opravdava “bez djela” (Poslanica Rimljanima 4,6), “bez djela Zakona” (Poslanica Rimljanima 3,28) i to “ne od nas, Božji je to dar, ne po djelima ...” (Poslanica Efežanima 2,8-9).

Onaj tko milost unizi na razinu “pomoći” koja čovjeka čini sposobnim da pridonese svojem spasenju, zanijekao je biblijsku istinu: *A ako je po milosti, nije više po djelima: inače milost više nije milost ...* (Rimljanima 11,6). Jednostavna biblijska poruka je to da je “dar pravednosti” besplatan, jer je to dar od Gospodina Isusa Krista i temelji se isključivo na dostatnoj žrtvi što je prinijeta na križu. *Jer ako je grijehom jednoga smrt zavladała putem toga jednoga, mnogo će više oni koji primaju obilje milosti i dara pravednosti vladati u životu po jednome, Isusu Kristu* (Poslanica Rimljanima 5,17). Kao što je Krist Isus sâm rekao, umro je On, jedan, i dao svoj život kao otkupninu za mnoge (Markovo evanđelje 10,45). Isto tako je rekao: *Ovo je krv moja, krv novoga saveza, koja se za mnoge proljeva za oproštenje grijehâ* (Matejevo evanđelje 26,28).

Petar pak je potvrdio: *Jer i Krist je jedanput za grijeh pretrpio, pravedan za nepravedne, da nas privede Bogu ...* (1. Petrova 3,18). Pavlovu propovijed može se sažeti sljedećim riječima: *Jer njega koji nije upoznao grijeh, on je zbog nas grijehom učinio da mi postanemo pravednost Božja u njemu* (2. Korinćanima 5,21). Ta istina ti je, dragi čitatelju, na očevidan način izložena u Bibliji. Jedino na što Bog poziva ljude jest: *Pokajte se i vjerujte evanđelju* (Markovo evanđelje 1,15; usporedi i s Djelima apostolskim 17,30)!

Ono najteže za katolike, koji su religioznost takoreći usisali s majčinim mlijekom, jest potpuno odvratanje (pokajanje) od vlastitih zasluga. Naše razmišljanje u potpunosti je bilo prožeto pojmovima “zaslužiti”, “doprinijeti” i pitanjem: “Jesam li dovoljno dobar?” Dar pravednosti u Kristu Isusu možemo prihvatiti jedino praznih ruku.

Onaj tko odbije Božji dar pravednosti čini isti grijeh koji su religiozni Židovi učinili u Pavlovo doba: *Ne poznavajući Božju pravednost i tražeći uspostaviti svoju pravednost, nisu se podložili Božjoj pravednosti* (Poslanica Rimljanima 10,3).

Pokajte se i vjerujte Evanđelju!

***

Richard Bennett živio je sa svojom suprugom Lynn u američkom gradu Yakima, u državi Washington. Iako je dulje vrijeme bio u mirovini, svejedno se i dalje bavio osmišljavanjem i vođenjem svojeg misijskog djela nazvanog *Berean Beacon* (Berejski svjetionik). Napisao je mnogo članaka i odgovarao na pisma. Najvažnija molitva Richarda Bennetta bila je da još mnogi ljudi, ponajprije katolici, a osobito svećenici, nađu put do Gospodina i Otkupitelja, Isusa Krista.

Nakon duljeg i bolnog trpljenja Richard je 23. rujna 2019. godine otišao u nebesku slavu.

Višejezična web-stranica www.bereanbeacon nudi mnoge tekstone, audio i video-uratke o razlici između Rimokatoličke crkve i poruke Biblije.

Rječnik stručnih i stranih izraza

Objašnjenja izraza navedenih u ovom tekstu ni u kom slučaju ne bi trebalo smatrati potpunim. Stručni izrazi iz rimokatoličkog crkvenog jezika, kao i druge strane riječi, objašnjeni su na temelju postojećih rječnika stranih riječi, dopunjene pomoću navoda otisnutih kosim slovima ili naziva službenih katoličkih dokumenata. Masno otisnute riječi u objašnjenju objašnjene su u tekstovima svjedočanstava.

Angelus (lat.: anđeo): molitva nazvana prema početnoj riječi teksta, koja se u Katoličkoj crkvi (od 13. stoljeća) moli prigodom javljanja zvona ujutro, u podne i uvečer; naziva se i “Anđeosko pozdravljenje”, zato što sadrži riječi naviještanja djevičanskog rođenja, koje je Mariji uputio anđeo.

Apologetika: jedna od grana teologije, od drugog stoljeća po Kristu i književna vrsta koja obuhvaća i proučava razne spise u obranu kršćanske vjere. U prenesenom smislu: obrana bilo kojeg nazora ili nauka.

Bazilijevo pravilo: redovničko pravilo koje je u četvrtom stoljeću po Kristu uveo Bazil Veliki.

Bezgrešno začće: dogmu o Marijinu bezgrešnom začću donijela je Katolička crkva 1854. godine i ona govori da je Marija u trenutku kad je začeta u svojoj majci bila očuvana od svake vrste nasljednoga (istočnoga) grijeha.

Biskup: visoki rimokatolički dostojanstvenik koji upravlja dijecezom (biskupijom). Nasuprot tome, biskup je jedan od više nadglednika (jedne) mjesne zajednice vjernika.

Biskupski sinod: skupština biskupâ.

Brevijar (Časoslov): molitvenik katoličkih klerika i redovnika, sadrži tekstove njihovih svakodnevnih molitava u određenim satima (časovima). Sadrži i odlomke iz Starog i Novog zavjeta, iz životopisa svetaca, homilije, molitve, himne, psalme i druge pobožne pjesme.

Bula: papinska pismena poruka u povodu velikih blagdana, kao što je, primjerice, *Bula najave Velikog jubileja 2000* pape Ivana Pavla II.

Clebriranje: slavljenički obavljati neki obred, voditi misu.

Celibat: neženstvo u kojem žive rimokatolički duhovnici.

Crkveno učiteljstvo: autoritet papa i biskupa Katoličke crkve da naučavaju i tumače katolički nauk i štite je ga drugih nauka.

Čistilište (lat. Purgatorium): prema rimokatoličkom nauku to je mjesto između Neba i pakla, gdje se duše čiste od grijehâ. Vrijeme koje je potrebno provesti u čistilištu nije točno određeno, ali se može skratiti putem molitava živih, putem odrješenjâ i putem plaćenih misa.

Dekret: odluka, naredba, zaključak, odredba,

Dijecezansko sjemenište: svećeničko sjemenište nekog crkveno-upravnog područja, dijeceze.

Dijeceza: crkveno-upravno područje katoličkog biskupa.

Dispencija: oprost ili oslobođenje od općevažjećeg propisa za neki zaseban slučaj, koje podjeljuju crkvene osobe ili ustanove nadležne za to.

Dogma (množina: dogme): obvezujuća, mjerodavna vjerska izjava; poučak. Prema *Katekizmu Katoličke Crkve* (član. 88), nauk izložen u obliku dogme “kršćanski puk obvezuje na neopoziv pristanak vjere”.

Dominikanci, dominikanski red: rimokatolički red koji je 1215. godine ustanovio Dominik.

Đakon: u Katoličkoj crkvi je to duhovnik koji je u posvećenju za jedan stupanj niži od svećenika (đakonstvo je prvo od triju “viših posveta”). Đakon može krstiti, voditi liturgiju, propovijedati i činiti još dosta toga, ali ne može slaviti misnu žrtvu.

Euharistija: vidi **Misa**, misna žrtva.

Ekskomunikacija: isključivanje iz Rimokatoličke crkve. Ekskomunicirana osoba je, prema crkvenom nauku, izručena vječnoj propasti.

Firma, Sveta Potvrda, krizma: jedan od sedam sakramenata. Putem firme krštena bi duša trebala biti ojačana, opremljena osobitom snagom Svetoga Duha i potpunije povezana s Katoličkom crkvom. Provodi se na djeci staroj dvanaestak godina i u pravilu je provodi biskup.

Franjevci, franjevački red: rimokatolički red za koji se smatra da ga je utemeljio Franjo Asiški. Danas se dijeli na podredove: minorite (manju braću), konventualce i kapucine.

Hostija (od lat. žrtva): okrugla bijela pločica od tijesta koju rimokatolici uzimaju prigodom euharistije.

Imprimatur: kao znak dopuštenja za tiskanje, u katoličkim Biblijama i drugim knjigama nalazi se latinski izraz "Imprimatur" ("neka se tiska") ili "Imprimi potest" ("može se tiskati"), ili pak "Nihil obstat" ("ništa se ne protivi"), popraćen nadnevkom, mjestom i potpisom odgovorne osobe ili ustanove. (Vidi i *Zakonik kanonsko-ga prava*, čl. 823-827.)

Indeks (zabranjenih knjiga): popis knjiga (sastavljan od 1559. do 1996. godine) koje rimokatolici smiju čitati samo uz crkveno dopuštenje.

Indoktrinacija: uvođenje u nečiju doktrinu (nauk) ili svrhovito usađivanje neke ideologije. Utjecaj pojedinaca ili cijelih skupina da pomoću psiholoških načina u nekome izgrade određeno mišljenje ili stav.

Inkvizicija (sveta): vidi **Kongregacija za nauk vjere**.

Ispovijed: jedan od sedam sakramenata Rimokatoličke crkve (nazvana i sakrament pokore). Sastoji se od pokajničkog priznanja grijeha pred zaređenim svećenikom i od neposrednog odrješenja. Prema 989. članku "Zakonika kanonskog prava" svi vjernici dužni su barem jedanput godišnje priznati svoje teške grijehove. (*Katekizam Katoličke Crkve*, čl. 1480-1498.)

Ispovjedaonica: uglavnom drvena kabina s dva ulaza podijeljena u dva dijela, u kojoj onaj koji se ispovijeda priznaje svoje grijehove svećeniku i od njega prima odrješenje.

Ispovjednik: svećenik koji sluša ispovijed, određuje pokoru i daje odrješenje (oprost).

Stvarna prisutnost: prema rimokatoličkom nauku Isus je tjelesno prisutan u posvećenoj hostiji.

Jansenisti: reformacijski pokret nastao djelovanjem biskupa Jansena u okrilju Rimokatoličke crkve, koja ga je službeno osudila.

Jezuiti (isusovci): rimokatolički red koji je osnovao Ignacije Lojolski (1534.-1585.). Igrao je veliku ulogu u protureformaciji.

Kanonsko pravo (Zakonik kanonskoga prava): zbir rimokatoličkih crkvenih pravnih propisa kojima se upravlja hijerarhijskim ustrojstvom, pravima i obvezama laika, klera i redovničkih ustanova; kao i zbir imovinskih i sudsko-kaznenih propisa.

Kapelan: a) svećenik s osobitom zadaćom (primjerice, u bolnici ili u vojsci); b) u većim župama svećeniku se kao pomoć dodjeljuje kapelan.

Kapucin, kapucinski red: jedan od franjevačkih redova.

Kardinal: nakon pape najviša duhovnička služba. Kardinale postavlja papa i između njih se bira sljedeći papa.

Kateheza: poučavanje djece, mladeži i odraslih naucima Katoličke crkve; uvod u njezina vjerovanja.

Katekizam: udžbenik za vjersku naobrazbu. Zbirka rimokatoličkih dogma i nauka napisan jezikom razumljivim prosječnim članovima Katoličke crkve. U Hrvatskoj je posljednji Katekizam Katoličke Crkve izdan 1994. godine.

Kler: skupni naziv za katolički duhovni stalež, svećenike i redovnike, za razliku od laika.

Komuna: a) životna zajednica (samostanska); b) bratstvo (poput redovničkog) s nekim osobitim religijskim ili misionarskim zadaćama.

Komplet: večernja molitva kojom završavaju molitve časoslova.

Koncil (sabor): sabor na koji papa saziva biskupe i druge visoke crkvene zastupnike na razmatranje i odlučivanje o važnim crkvenim pitanjima. Osobito poznati sabori su:

Sabor u Trentu (1545.-1563.)

Prvi vatikanski sabor (1869.-1870.)

Drugi vatikanski sabor (1962.-1965.)

Kongregacija za nauk vjere: najviša vlast unutar papinske Kurije. Zadaća joj je baviti se pitanjima vjere i ćudoređa. Ranije se nazivala "Sveti Oficij" ili "Inkvizicija".

Kongregacija: crkveno udruženje za određene zadaće.

Konkordat: naziv za međunarodni ugovor u kojem je jedna stranka Sveta Stolica, a druga neka država. Konkordat uređuje vjerska i crkvena pitanja; njime se u korist Katoličke crkve državna vlast odriče nekih prava koja joj pripadaju na njezinu teritoriju i nad njezinim građanima. Primjerice Konkordat s Njemačkom 1993. godine ili Lateranski ugovori s talijanskom državom 1929. godine. Konkordat s Republikom Hrvatskom potpisan je 1996. godine.

Konsekracija (posvećenje): 1) liturgijsko posvećenje neke osobe ili predmeta, primjerice posvećenje svećenika ili oltara; čin "pretvorbe", to jest pretvaranje kruha i vina u "Kristovo tijelo i krv" tijekom misne žrtve.

Konventualci: jedan od tri franjevačka reda.

Krivovjernik (heretik): netko tko uporno niječe ili sumnja u neki od nauka Katoličke crkve. Crkvena kazna za krivovjerca je ekskomunikacija (izopćenje iz zajedništva Katoličke crkve).

Križni put: uprizorenje Isusova hoda do Golgote podijeljeno na četrnaest postaja.

Krunica; rožarij: a) uzica s nanizanim zrcima ili kuglicama, s koje visi križ, a upotrebljava se kao pomoćno sredstvo za molitvu istog imena; b) niz molitava pod nazivom "Zdravo Marijo", koje se odbrojavaju pomoću nanizanih zrnaca, tijekom koje se podsjeća na neke od događaja iz Isusova života.

Laici: svi katolici koji ne spadaju u kler; obični članovi Katoličke crkve.

Laki grijesi: Katolička crkva razlikuje "lake grijeh" od "smrtnih grijeha". Laki grijesi se mogu "popraviti" bez ispovijedi i odrje-

šenja, ali za sobom povlače vremenite kazne za grijeh. (Katekizam Katoličke Crkve, član. 1854-1876.)

Lateranski ugovori: naziv za tri međunarodna ugovora što su ih sklopile Kraljevina Italija i Sveta Stolica 11. veljače 1929. godine. Njima je Vatikan bio priznat kao država i katoličanstvo proglašeno državnom religijom.

Laudes: jutarnja molitva u katoličkom *Brevijaru* (jedna od molitava časoslova).

Lauretanske litanije: pripisuju se kapucinskom generalu Lovri Brindizijskom (16./17. stoljeće) i smatra se da su nastale u marijanskom svetištu u Loretu.

Limb: pred-pakao; mjesto na kojem se nalaze duše nekrštene umrle djece.

Litanija: molitva sastavljena od niza kratkih zaziva (otpjevanih ili izgovorenih) i prošnja za zagovor upućena Mariji ili nekim drugim umrlim svecima. Izgovara je pred-molitelj, a sva zajednica ponavlja zaziv ili kratku prošnju.

Liturgija, liturگیjsko slavlje: uobičajeno i određeno obavljane molitava, čitanja i obrednih postupaka u bogoslužju.

Mali seminar: priprema za svećeničko sjemenište; za dječake od dvanaest do osamnaest godina starosti.

Marijino (tjelesno) uznesenje: dogma koju je Katolička crkva proglasila 1950. godine, prema kojoj Marija nije umrla, nego je tjelesno bila uznesena u Nebo.

Mariologija: grana bogoslovlja koja proučava život djevice Marije i djela o njoj.

Matutin (zornica): noćna molitva časoslova.

Medaljica: privjesak na kojem je otisnuta slika nekog sveca; onome koji je nosi trebala bi pružiti zaštitu i donijeti osobitu milost.

Ministrant: dječak koji posluđuje svećenika tijekom mise.

Ministrirati: služiti tijekom održavanja mise.

Minoriti (manja braća): jedan od franjevačkih redova.

Mirozov, povečerje: Povlačenje u tišinu na smireno razmišljanje i procjenu.

Misa, misna žrtva: naziva se i euharistija. Središnji sakrament Rimokatoličke crkve. Tijekom mise dolazi do „pretvorbe“, prigodom čega se, po katoličkom nauku, kruh i vino pretvara u pravo tijelo i pravu krv Isusa Krista (vidi: Transsupstancijacija). Taj postupak Katolička crkva smatra istinskom žrtvom za oprostjenje grijehâ.

Misijski svećenik: svećenik koji svoju službu obavlja na misijskom polju.

Molitve časoslova (dnevne službe, oficij): molitve katoličkih klerika i redovnika koje se ponavljaju u određenim satima (časovima). U njih su uključena čitanja iz knjige Psalama, napjevi i odjeljci iz spisa crkvenih otaca, a vezane su uz teme crkvene godine.

Monoteletizam: nauk da je Krist imao dvije naravi, ali samo jednu volju.

Monsinjur (moj gospodin): naziv visokog katoličkog svećenika.

Monstranca (prikaznica): liturgijska pozlaćena posuda u obliku sunca u koju se stavlja posvećena hostija. Monstrancu se štuje u osobitim prigodama, primjerice tijekom osobitih bogoslužja ili opoda, kao što je onaj na Tjelovo.

Nadbiskup: najviši biskup neke crkvene provincije.

Nadbiskupija: uredovno okružje nekog nadbiskupa.

Nepogrešivost ili nezabludivost pape: dogma o papinoj nezabludivosti (nepogrešivosti) proglašena je na Prvom vatikanskom saboru (1869.–1870.) papinskim dekretom *Pastor Aeternus* (Vječan Pastir). Ona govori da papa posjeduje nezabludivost uvijek kada “kao vrhovni pastir i učitelj svih vjernika ... konačnim činom proglašava da je neki nauk o vjeri ili ćudoređu obvezatan”. Ako se netko usprotivi toj dogmi, “ima se isključiti” iz crkve. (*Zakonik kanonskoga prava*, kan. 749.)

Nona: jedna od molitava časoslova.

Novena: devetodnevna pobožnost (kao priprema za neki blagdan ili neku osobitu molitvu vjernikâ).

Novicij (novak): naziv za budućeg redovnika ili redovnicu tijekom pokusnog razdoblja, novaštva.

Novicijat (novaštvo): pokusno razdoblje za buduće redovnike ili redovnice. Novicijat traje najmanje dvanaest ili najviše dvadeset i četiri mjeseca. Onome tko to izdrži, dopušta se “privremeno zavjetovanje”. (*Zakonik kanonskog prava*; kan. 646-656.)

Nuncij: trajan diplomatski predstavnik pape pri nekoj stranoj vladi (veleposlanik, poklisar).

Oblati bezgrešnog začeca: naziv jedne katoličke vjerske zajednice koja se osobito bavi promicanjem šovanja Marije.

Oblatna: neposvećena hostija.

Odrješenje: otpuštanje grijeha, koje provodi svećenik; dio ispovijedi.

Oficij: a) službeno bogoslužje Katoličke crkve, u užem smislu molitva časoslova; b) služba i dužnosti nekog duhovnika; c) današnja Kongregacija za nauk vjere prije 1965. godine nazivala se “Sveti Oficij”.

Oprost: za oprost je potreban sljedeći preduvjet: nakon što je krivnja za neki grijeh oproštena (putem odrješenja tijekom ispovijedi), grešniku preostaje još “vremenita kazna”, koju treba ispaštati u ovom životu ili nakon smrti (to jest u čistilištu). Crkva ima vlast tu “vremenitu kaznu za grijeh” otpustiti djelomice ili potpuno, to jest zajamčiti oprost. Vjernici katolici oprost za sebe mogu dobiti pod točno određenim uvjetima ili se molitvom za zagovor obratiti dušama umrlih. (*Katekizam Katoličke Crkve*, član. 1471-1479; *Bu-la najave Velikog jubileja 2000* pape Ivana Pavla II.)

Ordinacija; zaređenje: posveta đakona, svećenika ili biskupa.

Padre (otac): naziv kojim Španjolci oslovljavaju svoje svećenike.

Pater (otac): redovnik ili svećenik Katoličke crkve.

Patrijarh: počasni naziv nekih nadbiskupa.

Petrov primat, to jest **Petrovo prvenstvo**: dogma određena na Prvom vatikanskom saboru, po kojoj je Krist Petra postavio za kneza nad svim apostolima. S time je usko povezan “primat pa-

pe” nad svim drugim biskupima, što je nauk koji je, zajedno s dogmom o nepogrešivosti, a koju je donio isti sabor, obvezujući za sve katolike.

Podđakon: najviše od četiri svećeničkih “nižih posvećenja”.

Pokora: po rimokatoličkom shvaćanju, za potpunu obnovu uz priznanje grijehâ i odrješenje potrebno je i obaviti određenu pokoru. Čine pokore određuje svećenik nakon ispovijedi i odgovaraju težini i stupnju ogrešenja. Pokorni čini mogu biti moljenje određenog broja molitava „Oče naš“ i „Zdravo Marijo, kao i hodočašća, darovi u novcu i slično.

Posljednja pomast (ili bolesničko pomazanje): jedan od sedam sakramenata Rimokatoličke crkve. Trebalo bi služiti kao okrepna teško oboljelom ili umirućem katoliku.

Postulant: onaj koji želi stupiti u neki od katoličkih redova.

Posvećenje ili zaređenje: jedan od sedam sakramenata Rimokatoličke crkve. Posvećenju za svećenika prethodi posvećenje za đakona. Najviše posvećenje je ono za biskupa.

Prefekt kongregacije za nauk vjere: najutjecajniji kardinal koji ima najviše ovlasti na papinskom dvoru, (kuriji).

Pričest: izraz koji se u rimokatoličkom kontekstu prvenstveno upotrebljava za primanje hostije tijekom mise.

Prima: jutarnja molitva katoličkog časoslova.

Primat: prednost; prvenstvo.

Prior: predstojnik, starješina samostana u nekim redovima.

Provincijal, to jest otac provincijal: predstojnik ili starješina nad samostanima neke redovničke provincije.

Profes: javno polaganje redovničkog zavjeta; redovnik, koji je položio zavjete ili sâm zavjet.

Postulat: pokusno razdoblje kandidata za pristupanje nekom od rimokatoličkih redova; prethodi novicijatu.

Prefekt; predstojnik: katolički duhovnik kome su povjerene osobite vodeće zadaće.

Prva pričest: prvo sudjelovanje djeteta u slavljenju misne žrtve, nakon što je prije toga obavilo svoju prvu ispovijed. Tom važnom događaju kojemu, kako u kojoj zemlji, dijete pristupa kad mu je šest do dvanaest godina, a prethodi mu primjeren vjeronauk.

Raspelo: rimokatolički simbol; križ s likom koji predstavlja raspetoga Krista.

Redovi: organizirane skupine ili pokreti u okrilju Katoličke crkve (primjerice, franjevci, benediktinci, dominikanci ili isusovci). Njihovi članovi uglavnom žive u zatvorenim zajednicama (samostanima) te u pogledu postizanja ciljeva svoga reda rade i u javnosti ili djeluju kao misionari u tuđim zemljama. Svaki od redova ima svoje regule, pravila koja potječu od utemeljitelja njihova reda.

Redovnik: pripadnik nekog od katoličkih redova, koji živi u samostanu i položio je tri zavjeta: siromaštva, čistoće i poslušnosti. Mnogi redovnici ujedno su i svećenici.

Redovnički svećenik: svećenik koji pripada nekom od redova, živi u samostanu ili pak provodi neku osobitu zadaću po nalogu svoga reda.

Regula: kratak opis pravila i temeljnih načela nekog reda ili samostana.

Rekreacija: samostanski izraz za stanku, odmor.

Sakrament: Religijski postupak koji, po rimokatoličkom nauku, onome koji ga provodi donosi spasenje. Rimokatolička crkva naučava da postoji sedam sakramenata: krštenje, potvrda (krizma), euharistija, pokora (ispovijed), bolesničko pomazanje, svećeničko zaređenje i ženidba. Sakramenti ... su nužni za spasenje (*Katekizam Katoličke Crkve*, član. 1129).

Salezijanci: rimokatolički red koji je osnovao Franjo Saleški.

Seksta: jedna od molitava časoslova.

Sekularni svećenik: vidi pod "svjetovni svećenik".

Sigurnost spasenja: potpun spokoj i sigurnost u pogledu oslobođenja od sile grijeha i budućeg Suda; vjernikovo čvrsto unutarne uvjerenje da je od Boga već primio vječan život. Biblija naučava

da je takva sigurnost moguća, dapače da je za pravog vjernika ona nešto uobičajeno (1. Ivanova 5,13). Rimokatolička crkva proklinje (izopćuje) one koji to priznaju.

Smrtni grijesi: u katoličkoj teologiji to su grijesi koji osobu koja ih je počinila, ako nisu okajani i oprošteni u ispovijedi, nakon smrti vode u pakao. Smrtni grijesi su svjesno i voljno kršenje deset zapovijedi. (*Katekizam Katoličke Crkve*, član. 1854-1876.)

Superior (lat. viši): predstojnik samostana, reda ili zajednice.

Sveta voda ili **posvećena voda:** voda koju svećenik posveti tijekom za to određenog obreda, kojoj se pripisuje osobita moć.

Svetogrđe: bogohuljenje; ogrješenje protiv predmeta ili mjesta religijskog štovanja.

Svetohranište (tabernakul): u rimokatoličkoj crkvi označava prostor gdje se čuvaju posvećene hostije. Obično se radi o manjim, umjetnički oblikovanim nišama, s ukrašenim vratašcima koja se zaključavaju.

Svjetovni ili sekularni svećenik: svećenik može biti redovnik ili "svjetovni", odnosno "dijecezanski". Za razliku od redovnika, svjetovni svećenik ne živi u samostanu i nije podložan nekom od crkvenih redova, nego radi u svojoj župi, "u svijetu", to jest među narodom.

Škapular: dio gornje odjeće koju nose pripadnici nekih od katoličkih redova. Simbolički škapular, načinjen od komadića posvećenog platna, nose i laici u nadi da će ih on zaštititi od zla.

Talar: službena odjeća duhovnikâ, duga svećenička halja.

Terca: jedna od molitava časoslova.

Tjelovo: rimokatolički blagdan oltarskog sakramenta. Taj blagdan uveden je na temelju viđenja augustinske redovnice Julijane i slavi se u deveti četvrtak nakon Uskrsa.

Tonzura: u krug obrijana kosa na tjemenu redovnika.

Transsubstancijacija (pretvorba): obred po kojem se tijekom mise supstancija (tvar) kruha i vina pretvara u supstanciju tijela i krvi Isusa Krista.

Vespera (večernja): jedna od molitava časoslova.

Vikar: zaređeni svećenik koji (još) nema punu odgovornost za neku župu.

Vremenite kazne za grijeh: nakon što netko tijekom ispovijedi prizna svoje grijeha i obavi sve ono što mu je svećenik odredio za pokoru (primjerice, izmoli određeni broj molitava krunice), ostaju mu još vremenite kazne za grijeha, koje mora otrpjeti u ovom životu ili u čistilištu – osim ako putem odrješenja ne bude oslobođen iz čistilišta. Od “vječne kazne” (pakla) oslobađa samo potpun oprost.

Zavjet (profes): nakon što izdrži novaštvo, budući redovnik ili buduća redovnica javno se obvezuje na odricanje privremenim (ili prvim) zavjetom (što je jednostavan zavjet) za sljedećih tri do šest godina (ovisno o redu), to jest zavjetuje se da će održavati čistoću, siromaštvo i poslušnost. Bude li koji redovnik ili redovnica nakon što to prođe smatran prikladnim i to zatraži, dopušta im se da polože trajan (ili vječan) zavjet, čime se on ili ona doživotno vezuju s dotičnim redom, to jest Katoličkom crkvom.

Zavjetna svijeća: dar Bogu, Mariji ili nekom od svetaca kao ispunjenje zavjeta i zahvala za primljenu pomoć.

Izvori:

Katekizam Katoličke Crkve, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2012.

Zakonik kanonskoga prava (CODEX IURIS CANONICI), Glas Koncila, Zagreb 1996.

Preporuke

James G. McCarthy

Što bi svaki vjernik trebao znati

Euroliber, Split 2017

ISBN 9789536423514

James G. McCarthy

Evandjelje po Rimu

Baptistička crkva Emanuel/TBA, Krapina 2017

ISBN 953-98368-5-9

Wolfgang Bühne

Ich bin auch katholisch

Die Heilige Schrift und die Dogmen der Kirche

CLV, 2006

ISBN 3-89397-122-X

Helmut Mehringer

Meine Suche nach Wahrheit

CVD, 1992

ISBN 3-89436-048-8

Dave Hunt

Die Frau und das Tier -

Geschichte, Gegenwart und Zukunft der römischen Kirche

CLV, 1995

ISBN 3-89397-244-7

M.Green/W.Plock

Errettung aus Gnade?

Was lehrt die römisch-katholische Kirche?

CMD, 2005

ISBN 3-9810173-1-5

Pročitajte i svjedočanstva 1-25 objavljena u prvom svesku knjige
“Od Rima Kristu”!

Engleski: ***Far from Rome, Near to God***

Banner of Truth 1997

Francuski: ***Leur chemin ne mène plus à Rome***

La maison de la Bible, 2005

Talijanski: ***Lontani dal Papa, Vicini a Cristo***

RdG Edizioni Grosseto 1998

Španjolski: ***Lejos de Roma, Cerca de Dios***

Editorial Portavoz 2000

Njemački: ***Von Rom zu Christus*** (knjiga 1 i 2)

CLKV, 2001/2006

Poljski: ***Daleko od Rzymu ... Blisko Boga***

Warszawa 2004

Rumunjski: ***Departa de Roma, aproape de Dumnezeu***

Agape 2001

Portugalski: ***Verdadeiramente livres***

Editora Fiel, 2004/2018

Predložene knjige možete naručiti od:

Bibeln&Bücher Pfäffikon

Hochstrasse 180

CH-8330 Pfäffikon ZH

Švicarska

Tel. +41 44 937 18 64

bub@clkv.ch – www.clkv.ch

Richard Bennett /Martin Buckingham (izd.)

OD RIMA KRISTU

Katolički svećenici nalaze istinu

Znate li koliko dugo traje studij rimokatoličkog svećenika?

Je li Vam neki svećenik već pričao o radostima i teškoćama svojeg poziva?

Je li Vam poznato značenje misne žrtve?

Znate li da Rimokatolička crkva po svojoj dogmi proklinje svakoga tko odbacuje nauk o nepog rešivosti pape?

Na stranicama ove knjige dvadeset i petorica neg dašnjih rimokatoličkih svećenika iznose uvid u:

- svoje pobude, zašto su izabrali svećenički poziv
- ono što se zbiva unutar zidova samostana i svećeničkih sjemeništa
- nutarnje borbe i izvanjske teškoće koje su proživljavali kad su u svojem traganju za istinom propise i dogme svoje crkve počeli uspoređivati s Biblijom.

S uvjerenjem i ljubavlju:

- pričaju o onome za što su utvrdili da je Istina
- svjedoče radosnu vijest o spasenju po milosti
- potiču čitatelja na to da naučavanje Rimokatoličke crkve savjesno provjeri pomoću Biblije
- objašnjavaju zašto nije moguća ekumenska suradnja s Rimom ako se ne zanemari biblijska istina

Knjiga koju ne bi trebali pročitati samo katolici!

Izdavačka kuća CLKV